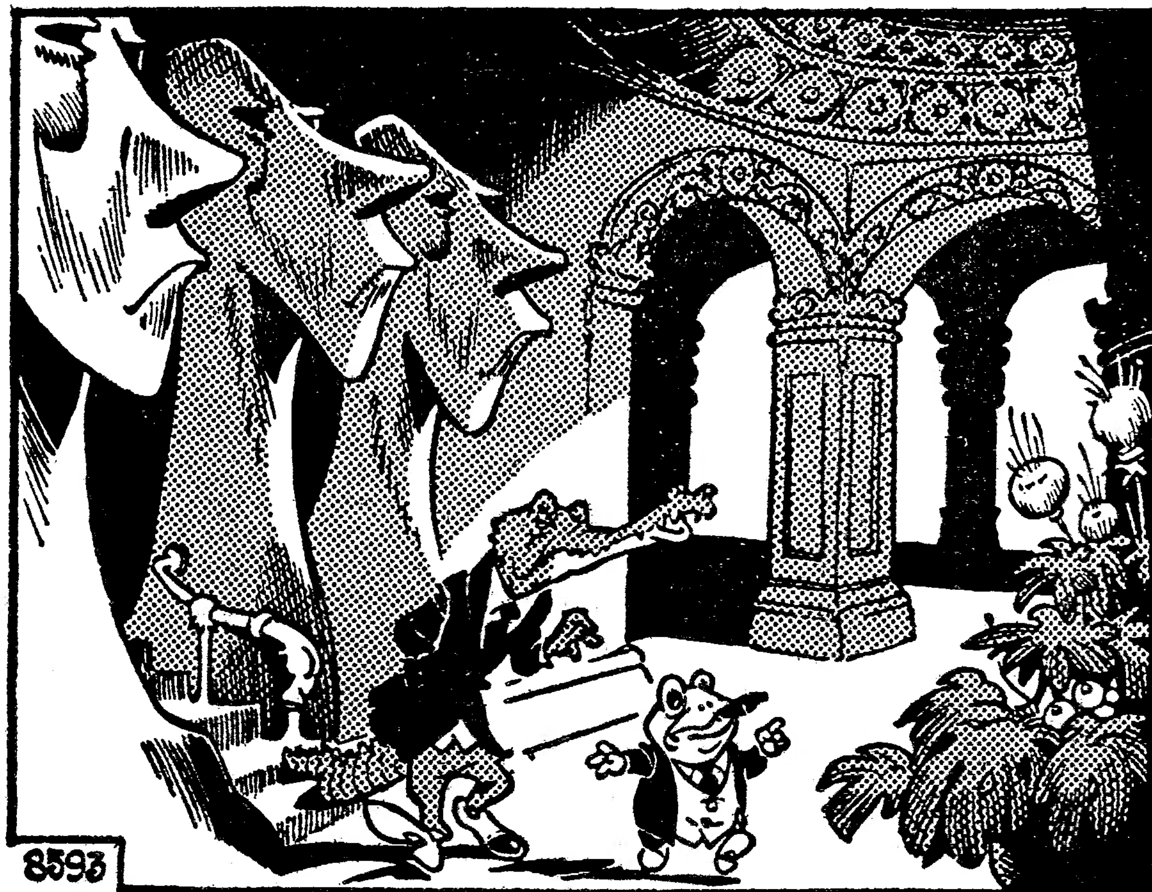
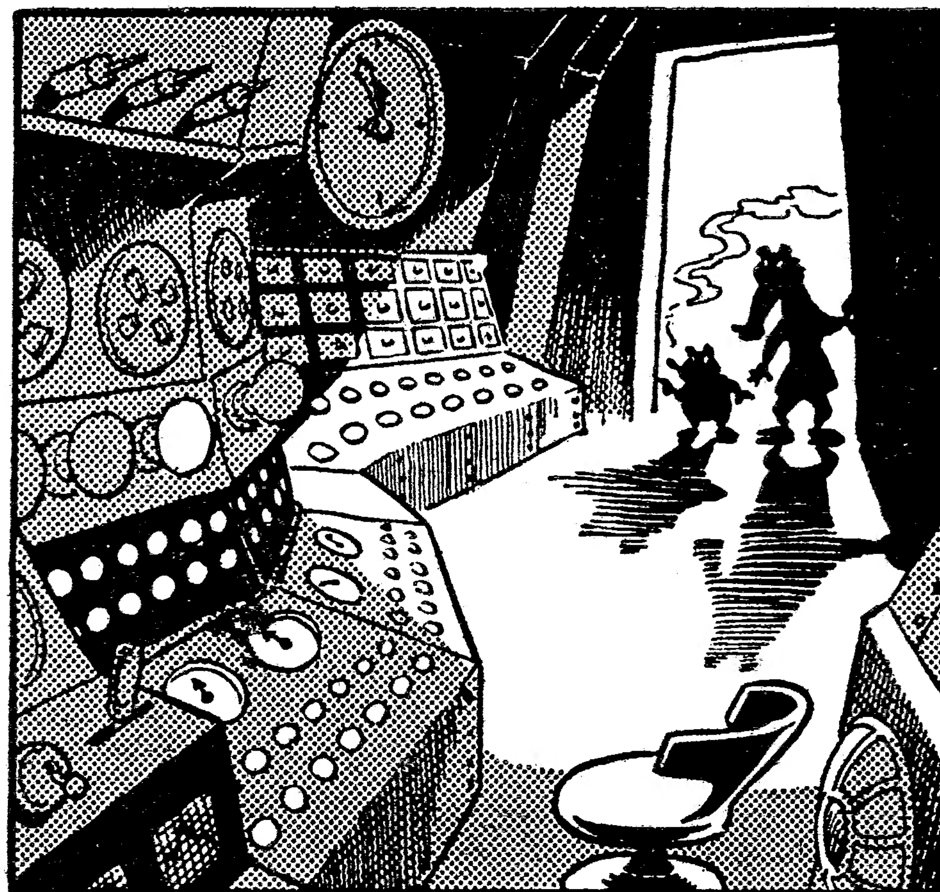
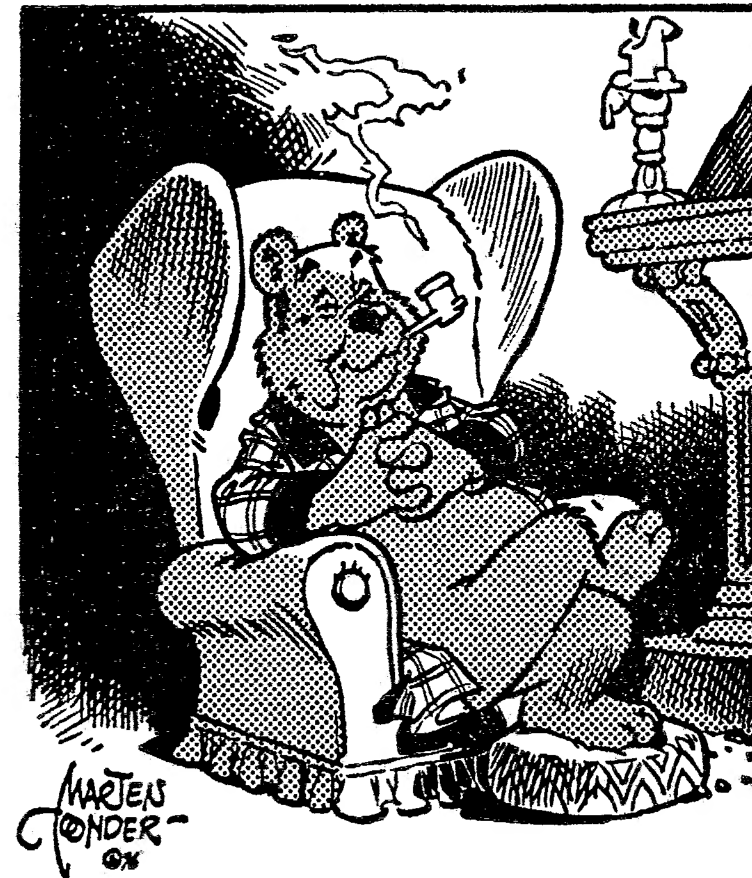

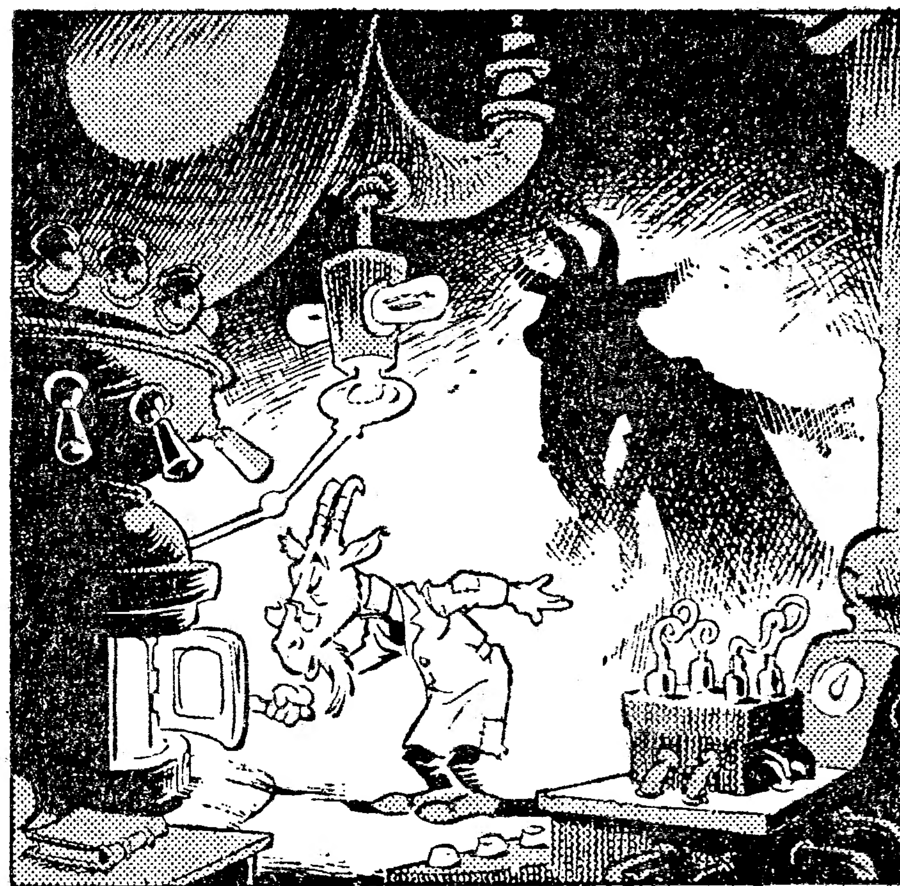

8593 Voor eenvoudige lieden is het leven maar gemakkelijk. Als er slechte tijden aanbreken, gaan ze rustig slapen in het besef dat er hoogstaande figuren zijn die over hen waken.
Over de zorgen die deze laatste kwellen, wordt weinig gedacht, en daarom is het misschien wel goed om er even bij stil te staan. Hierboven ziet men bijvoorbeeld de petroleumkoning Amos W. Steinhacker nerveus uit zijn ontvangkamer komen.
„Er is iets mis, SK", sprak hij. „Er is sprake van oververhitting. Het zwartsel slaat neer!"
„Dat komt ervan als je de olie zo omhoog gooit", zei de ander schamper. „Afkoeling en natuurlijke afvloeiing is het enige bij zo'n verhitting".
„Daar komen we er niet mee!" riep de gastheer geprikkeld. „Je weet niet hoe laat het is!"

Zo sprekende voerde hij zijn gast mee naar een aangrenzend vertrekje, dat geheel werd ingenomen door een smaakvolle computer.
„Kijk daar!" riep hij uit. „Het licht staat op rood, SK! En wat meer is, de klok staat op drie minuten voor twaalf!"
Er viel een gedrukt zwijgen. Het was duidelijk dat de heren aan het eind van hun Latijn waren. En hoewel ik niet weet waar ze het over hadden, is het wel zeker dat er een groot gevaar dreigde. Wat nu? zullen de trouwe lezertjes zich bekommerd afvragen.
Welk een geruststelling is het in tijden als deze dat er een grote figuur in ons midden is die altijd op de bres staat als er misstanden opdoemen: precies: heer Olivier B. Bommel. Daar hij echter enige tijd vakantie gaat nemen met het oog op zijn tere gezondheid, zal hij dit schokkende avontuur eerst kunnen beginnen op maandag 26 juli.

760626

8594 Ten zuiden van Rommeldam, in de buurt van de Krapkwelder, ligt een verlaten pulpmalerij. Vroeger was dat een bloeiende onderneming, maar sinds alle bomen in de omtrek tot papier verwerkt zijn, is het gebouw in onbruik geraakt en geheel vervallen.
De vorige winter liet een passerend geleerde zijn oog erop vallen. Zijn naam was Joachim Sickbock en hij zocht een gepast onderkomen om een uitvinding te ontwikkelen. Dit leek hem een geschikt pand toe, en omdat hij niet veel geld had, kraakte hij het, zoals de wet dat voorschrijft.
Tegen het einde van het jaar had hij zich met eenvoudige middelen ingericht en zo zien we hem hierboven druk aan het werk bij een peritator-oven, die hij zelf vervaardigd had.

,,Alles is gereed'', sprak hij tot zichzelf. ,,Daar ligt het chemisch element uit de vierde groep van het periodiek systeem te wachten op de hyperontlading, die het zal omvormen tot de monade die mij voor de geest zweeft....''

Hij sloot het deurtje en staarde somber naar de batterijen die hem omringden.

,,Ei, ja, de ontlading'', prevelde hij zuchtend. ,,Het is ergerlijk dat men mij maar laat tobben zonder subsidie, terwijl ik de aarde zou kunnen bevolken met een voorgevormde levensvorm. Als ik maar de beschikking had over een krachtbron! Ach, nu moet ik mij behelpen met de methode-Frankensteen. Met andere woorden, het wachten is op een hevig onweer''.

760726

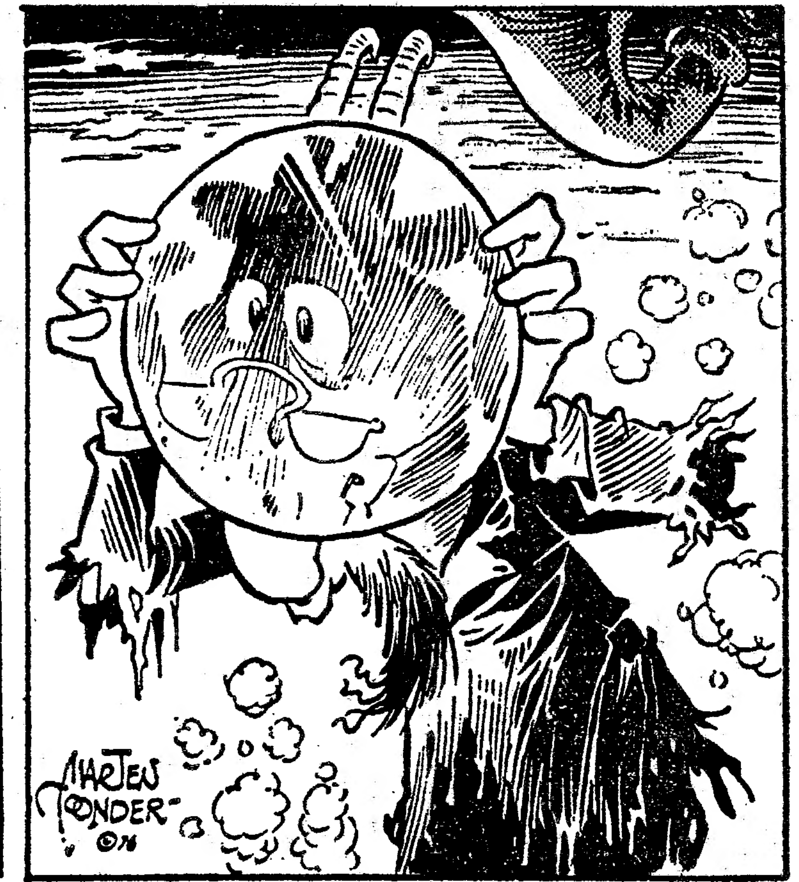

8595 Omdat professor Sickbock een krachtige, elektrische ontlading nodig had om zijn element tot leven te wekken, had hij een bovenmaatse bliksemgeleider op de bouwval gezet. Hij kortte zich nu de tijd met de bestudering van de hemel vanuit zijn dakvenster. Dat was kleumerig werk, want omdat het winter was, streek de noordooster kil over de kwelder, sneeuw en regen met zich voerend.
Maar op een dag was er een dof gerommel in het zuiden hoorbaar en toen de geleerde zich opgewonden over het kozijn boog, werd zijn gelaat verlicht door een bliksemschicht.
,,Ei, daar nadert mijn krachtbron!" riep hij uit. ,,Eindelijk! De levenwekkende kracht voor mijn monade. Nu vlug de transmissie ingeschakeld".

Hij sloot het raam en terwijl hij zich naar beneden haastte, barstte de bui in alle hevigheid boven hem los. De uitvinder was maar net op tijd. Nauwelijks had hij de knop omgedraaid of de bliksem sloeg met een dreunende slag in de afleider.

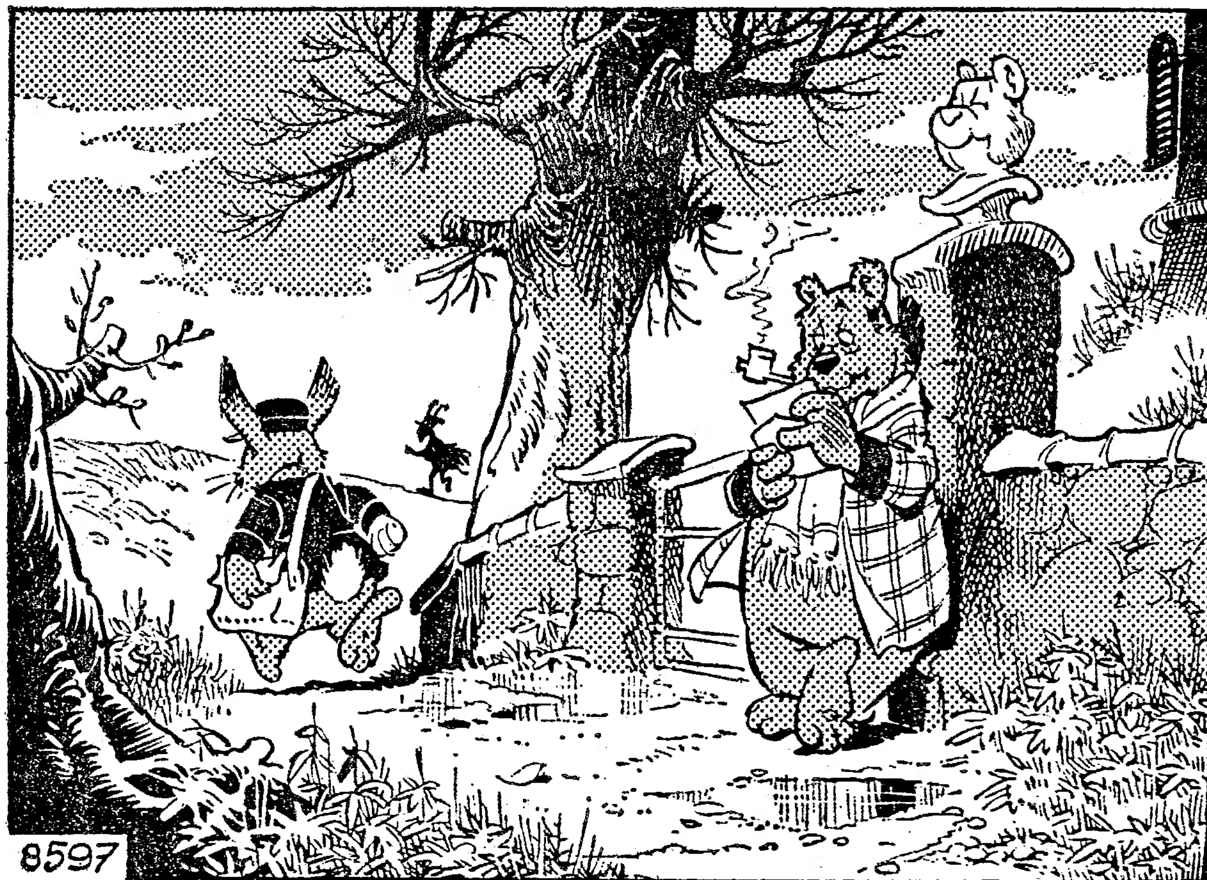
De gevolgen bleven niet uit. De ovendeur werd opengerukt en de geleerde werd door een hete luchtstroom ter aarde geworpen. Boven hem veranderde zijn contraptie in verwrongen metaalflarden, maar daar had hij geen aandacht voor.
,,Het is gebeurd", prevelde hij met koortsachtige blik. ,,Het element is tot leven gewekt".

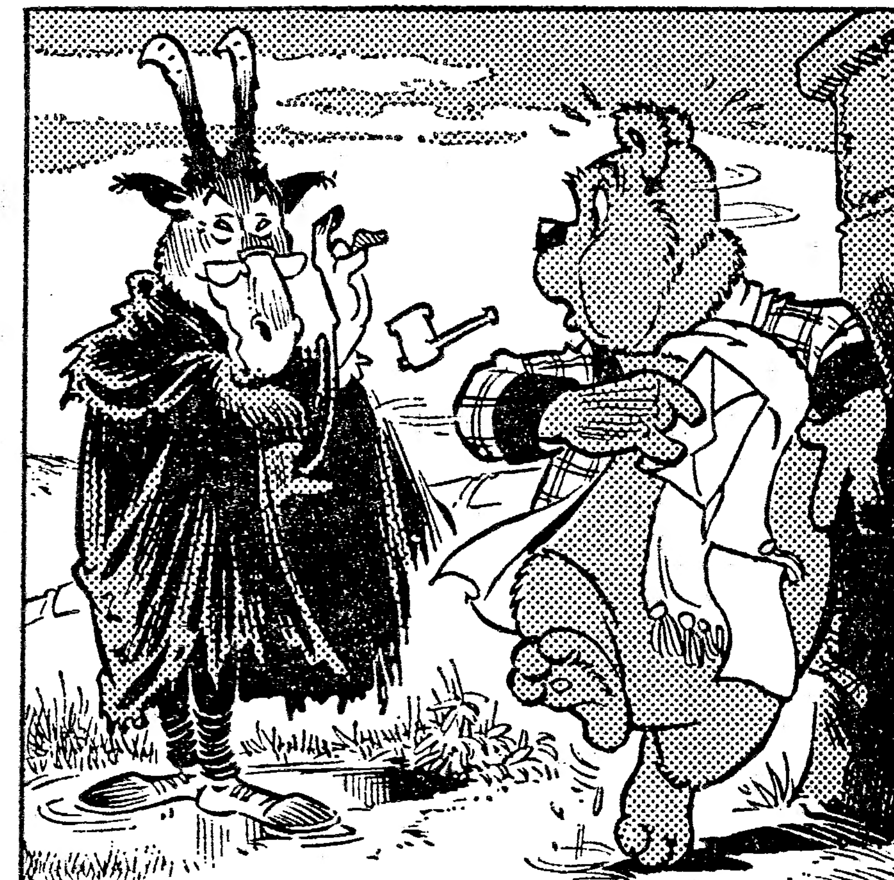

8596. Professor Sickbock stond op. Zijn kleding hing in flarden en om hem heen kletterden de resten van zijn apparatuur op het beton, terwijl hete dampen zijn ademhaling belemmerden. Maar zijn aandacht ging alleen maar uit naar de openstaande oven.
„Daar moet het zijn", sprak hij tot zichzelf. „Mijr monade! Mijn element moet tot leven gewekt zijn. Daar ligt een superbrein dat van iedere dwaas een Sickbock zal maken..."

Zo prevelende greep hij een tang en nadat hij voorzichtig in de oven had rondgetast, trok hij er langzaam een grote, witte koek uit.
Vol ongeduld wachtte hij totdat deze was afgekoeld, en tot zijn verbijstering zag hij dat de witte kleur langzaam wegtrok, totdat er een doorzichtige, roze schijf overbleef.
„Glas", mompelde hij vol afschuw. „Mijn proef is mislukt! In plaats van een brein heb ik glas gemaakt. En mijn transmutator is vernietigd zodat ik het niet kan overdoen. Ei, hoe armzalig is het leven van een miskend geleerde..."
Al klagende had hij de schijf voor zijn ogen gebracht en toen verstarde hij plotseling.
„Hoe vreemd!", riep hij uit, terwijl hij naar de verkoolde resten van zijn laboratorium keek. „Hierdoorheen ziet dit vertrek er recht aangenaam uit! Maar dan... Misschien is dit glas wel goud als het goed gebruikt wordt! Misschien is dit het geld dat ik voor mijn proeven nodig heb".

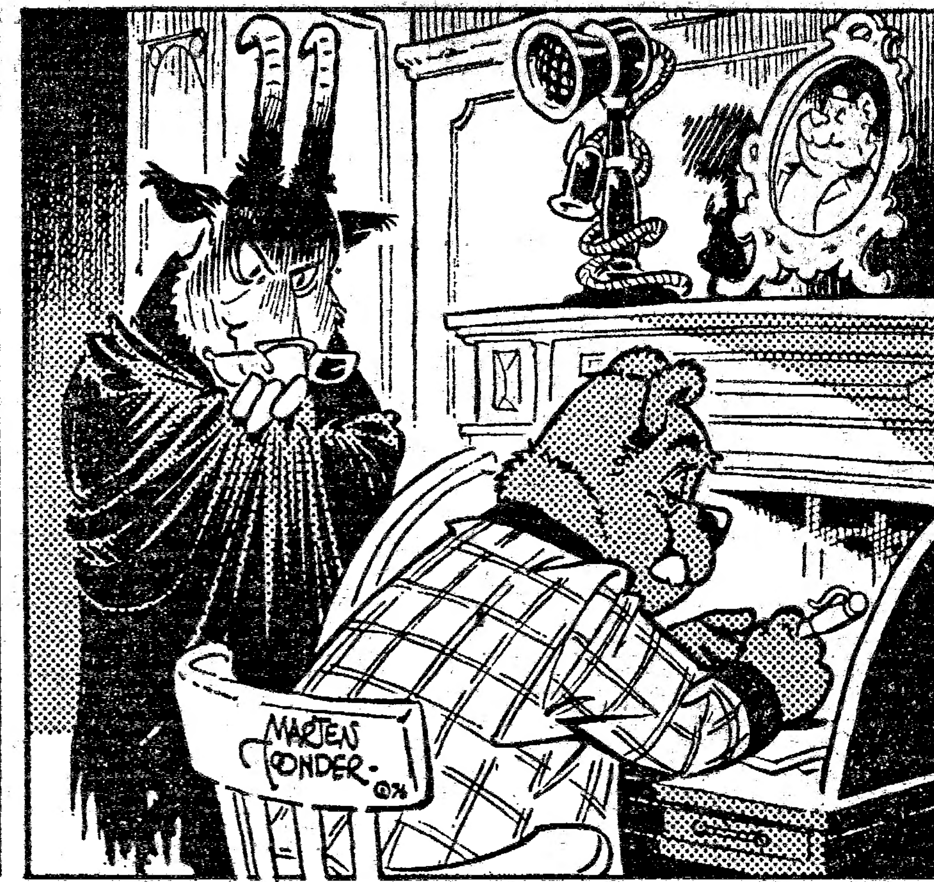
8597. Op de ochtend na het onweer had heer Bommel zijn warme das omgedaan om een luchtje te gaan scheppen. Bij het tuinhek aangekomen, trof hij de postbode aan, die hem een brief overreikte. Omdat het weer was opgeklaard, nam hij een makkelijke houding aan tegen het muurtje en verbrak de enveloppe.

„Van de bank", mompelde hij. „Vriendelijke lieden zijn dat toch. Kijk, wat aardig, nu hebben ze zo maar geld op mijn rekening gestort. Rente, schrijven ze. Een aardig bedrag, dat ik met niets doen gekregen heb. Het is toch maar prettig geregeld voor een heer voor wie geld geen rol speelt. Hm.. misschien zou ik er in stilte veel goeds mee kunnen doen..."

Hij liet het papier zinken en staarde met een milde glimlach voor zich uit. In zijn mooie gedachten werd hij echter gestoord door een dor kuchje en toen hij opkeek, zag hij een zwartberookte verschijning naast zich staan, die in flarden gekleed was. Het is te begrijpen dat hij schrok, maar de vreemdeling stelde hem haastig op zijn gemak.

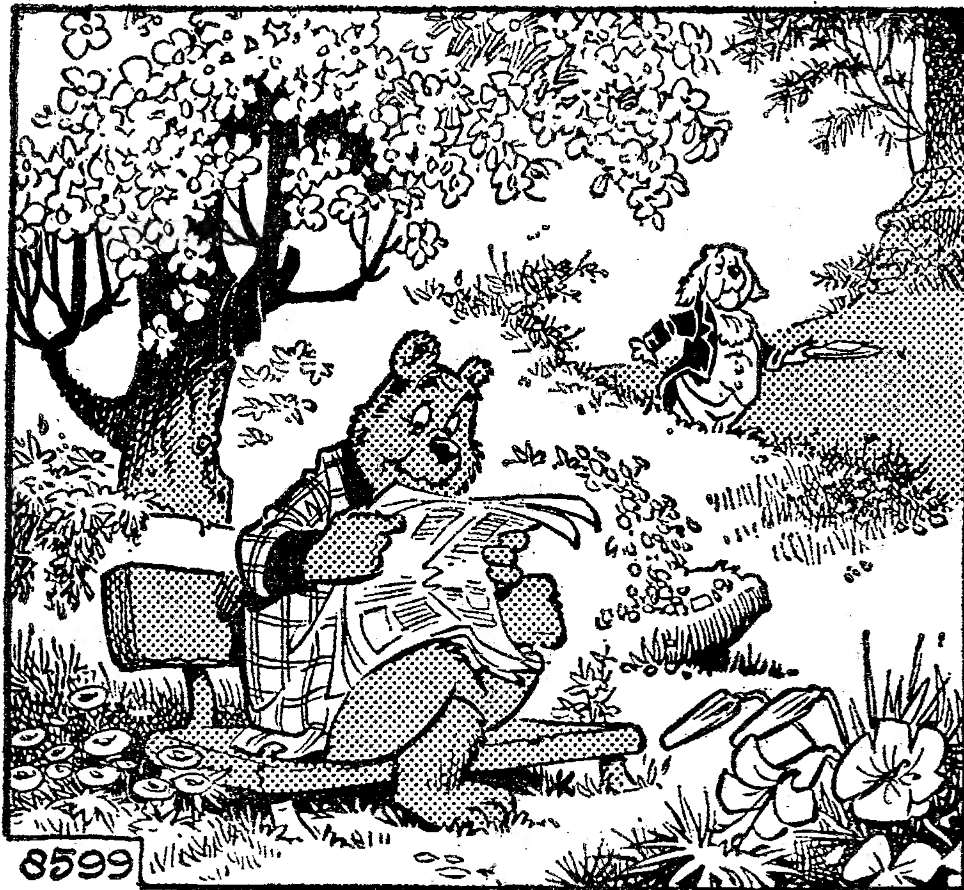
„Mijn naam is Sickbock" sprak hij. „Professor Joachim Sickbock. Ik heb een klein ongelukje gehad bij een proef in mijn laboratorium. Als ge iets goeds wilt doen, sta ik tot uw beschikking. Ik heb wat geld nodig voor een prachtige uitvinding, waaraan de wereld behoefte heeft.".

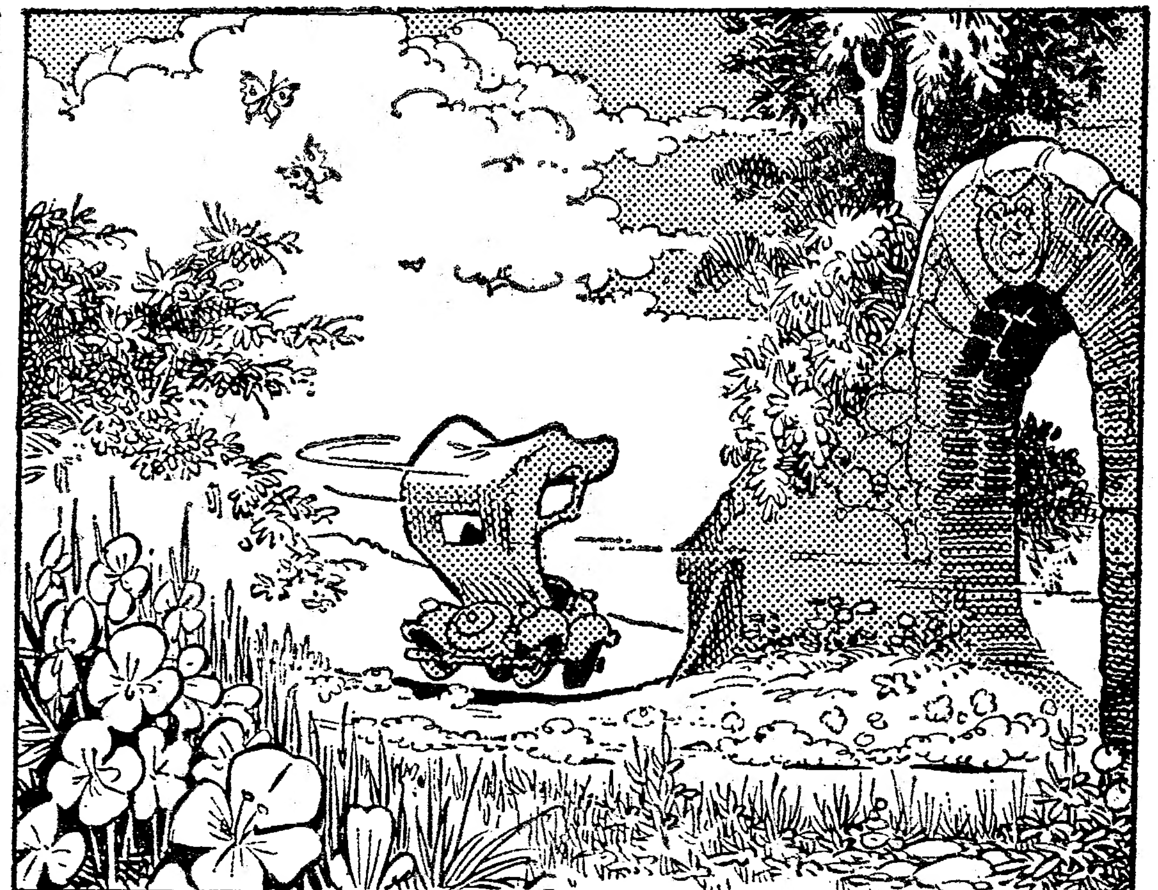

8598. „Sickbock!”, riep heer Bommel uit. „Ik ken u wel, hoor! Ik wil niets met uw uitvindingen te maken hebben. Een heer stoot zich geen twee keer aan dezelfde steen, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan”.
„Ei, ei”, vermaande de geleerde. „Zulke onheuse woorden passen een heer niet, mijn waarde! Ik heb zojuist een prachtige uitvinding gedaan, waaraan de wereld behoefte heeft. Ik kan goud maken! Maar daarvoor heb ik de steun van een vermogend iemand nodig. De apparatuur is kostbaar en de mijne is zojuist gesmolten door blikseminslag. En daarom dacht ik aan iemand voor wie geld geen rol speelt”.
Heer Ollie begon te twijfelen. „Goud maken”, herhaalde hij. „Ik heb dat al eens eerder bij de hand gehad . . .”.
„Juist, ja, vandaar”, hernam de ander. „Ik bied u de helft van de opbrengst aan, dus u loopt geen enkel risico. Het gaat slechts om de voorlopige onkosten”.
„Kom maar mee”, zei heer Ollie, een besluit nemend. „Voorlopige kosten en geen risico? Men kan een heer zo'n kleine liefhebberij toch niet kwalijk nemen, als u begrijpt wat ik bedoel”.

Hij leidde zijn bezoeker het huis binnen en ging achter zijn bureau zitten om een cheque te schrijven.
„Honderd milia zal wel genoeg zijn, voorlopig”, zei Sickbock. „Ik ben gewend me te behelpen”.

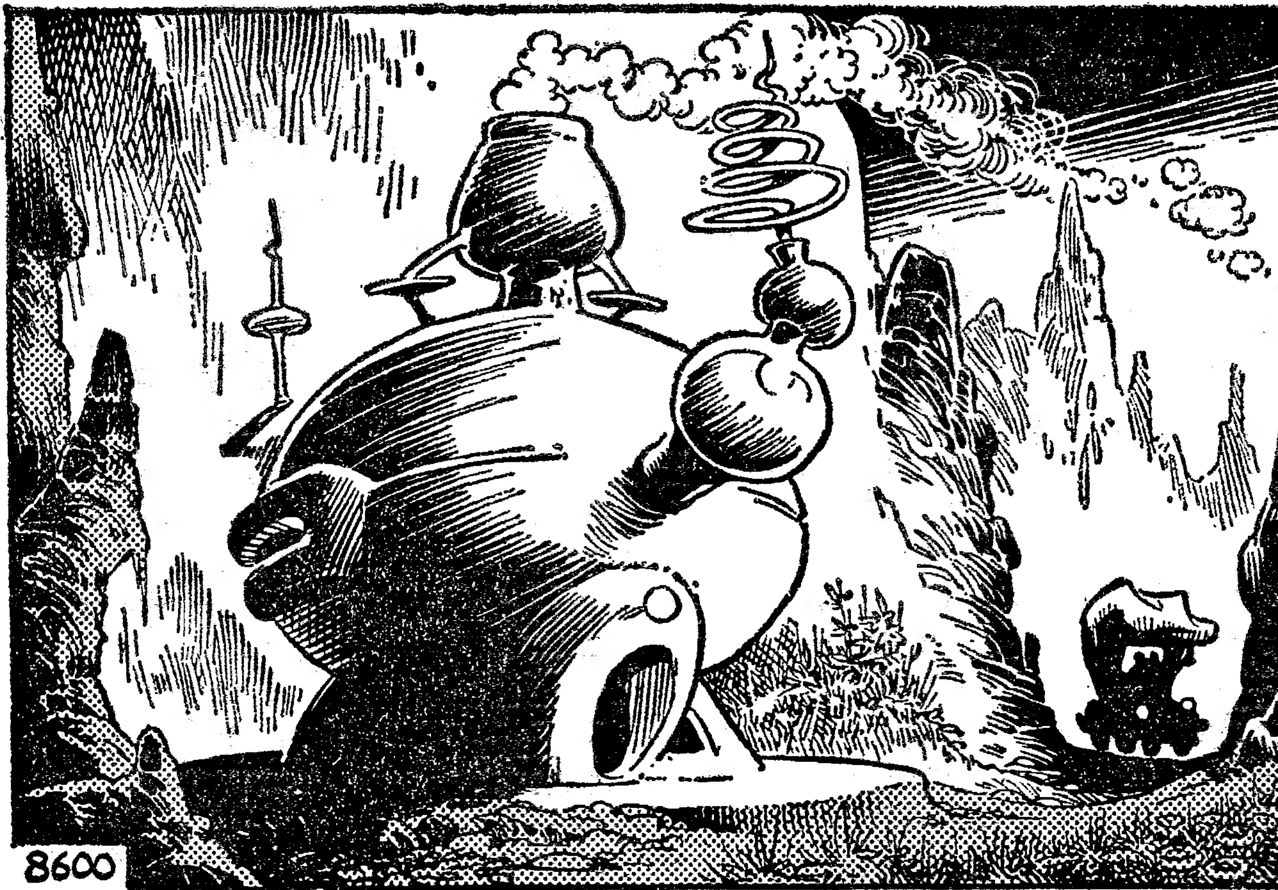

8599. Het was zomer geworden en heer Bommel had het bezoek van Sickbock geheel vergeten door de vele dingen die hij had meegemaakt. Op een morgen werd hij er echter aan herinnerd door een kranteartikel.
„Open brief van tien bovenbazen aan de regering", las hij. „Bezorgdheid over de ontwikkeling van het ondernemersklimaat".
„Wat is dat nu weer voor iets onrustigs, terwijl het gazon in bloei staat? O, het gaat over geld of zoiets. Geld?! Dat herinnert me aan die professor die goud kon maken en van wie ik nooit meer iets gehoord heb. Men moet toch ook overal achteraan zitten, terwijl men er zo alleen voor staat".
Op dat moment naderde de bediende Joost met een briefje en toen hij het openvouwde, zag hij tot zijn verrassing, dat het van de geleerde was.
„Waarde heer", schreef deze. „Mijn uitvinding is gereed. Ik heb de eer u uit te nodigen voor een bezoek, en verblijf inmiddels, met de meeste hoogachting, uw dienstwillige Joachim Sickbock".

„Maar dat is nu toch keurig!", riep heer Ollie uit. „En zo prettig om te merken dat men in stilte goed kan doen zonder dat men erachteraan hoeft zitten".
Met deze gedachte stapte hij in zijn Oude Schicht en reed opgewekt naar het opgegeven adres.
Helaas, hij wist niet wat hem boven het hoofd hing.

8600 Na enig zoeken vond heer Bommel de Mergvallei, waar professor Sickbock zijn nieuwe laboratorium gebouwd had. Het was een ongezellige plek tussen steile bergwanden, maar het gebouw stond er fris bij en heer Ollie keek er goedkeurend naar.

„Keurig", zei hij, toen hij het platform betrad. „Kunstig hoor, met al die bollen en eh.. piefen. Dat is zeker voor de elektriciteit en zo?"

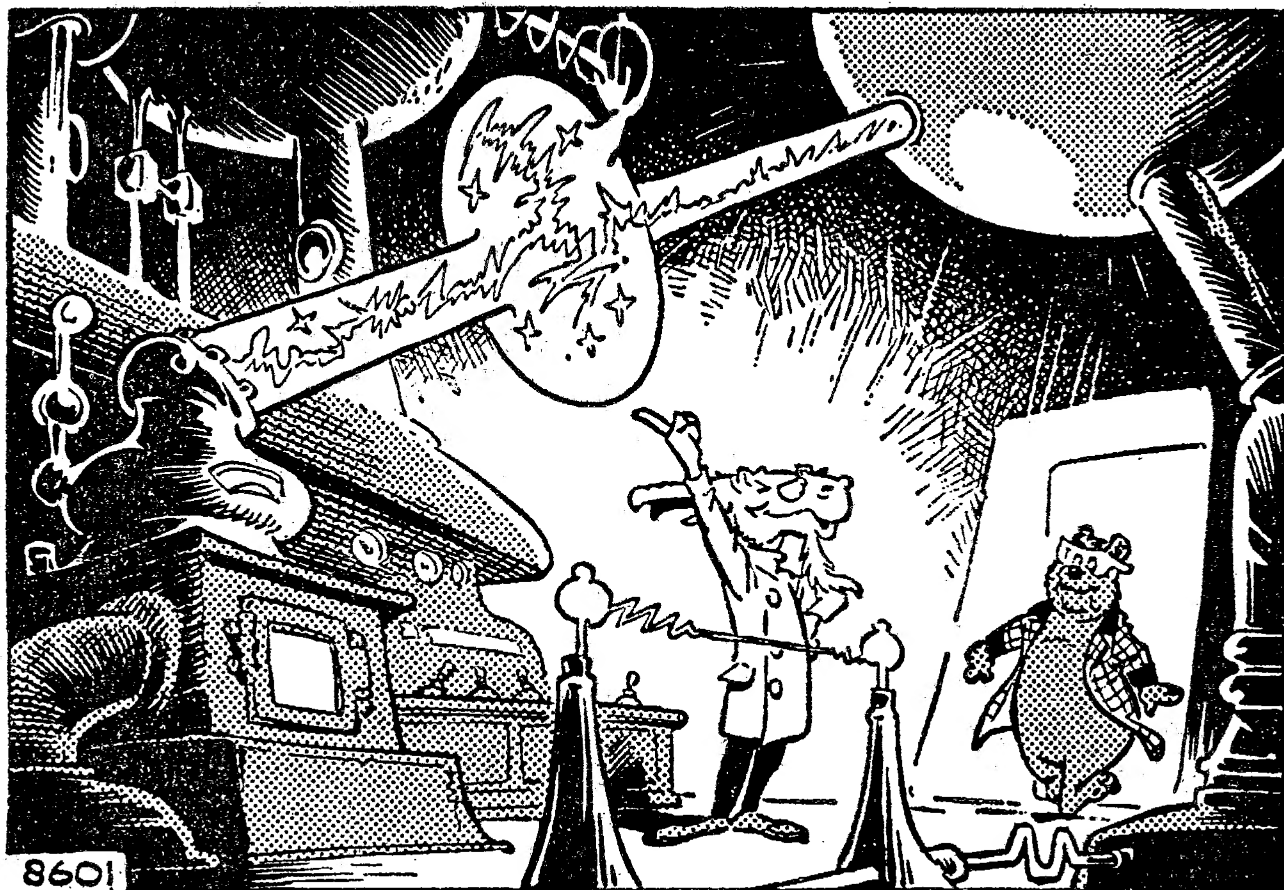
„Zeer juist, mijn waarde", sprak de geleerde, die naar buiten trad om hem welkom te heten. „De krachtbron wordt gevormd door de waterval achter gindse berg. Maar ik zal u niet vermoeien met technische kleinigheden. De hoofdzaak is dat mijn proeven geslaagd zijn. U zult thans met uw eigen ogen kunnen zien dat uw geld goed besteed is".

„Ach, dat is de hoofdzaak niet", zei heer Bommel bescheiden. „Het belangrijkste is, dat u goud kunt maken".

„Zo is het", gaf de hoogleraar toe en hij lachte mekkerend. „Goud heeft men nu eenmaal nodig, vooral wanneer men bezig is met een uitvinding die de wereld zal veranderen".

„Goud maken dus", hernam heer Ollie begrijpend. „Waar is het? Mag ik het zien?"

Hij wilde binnentreden, maar de ander hield hem tegen. „Een ogenblikje", zei hij, terwijl hij haastig een bril met roze glazen te voorschijn bracht. „Dit oogscherm moet u opzetten voordat we verder gaan, want de glans van het metaal zou uw netvliezen kunnen beschadigen. En dat zouden we niet willen, nietwaar?"

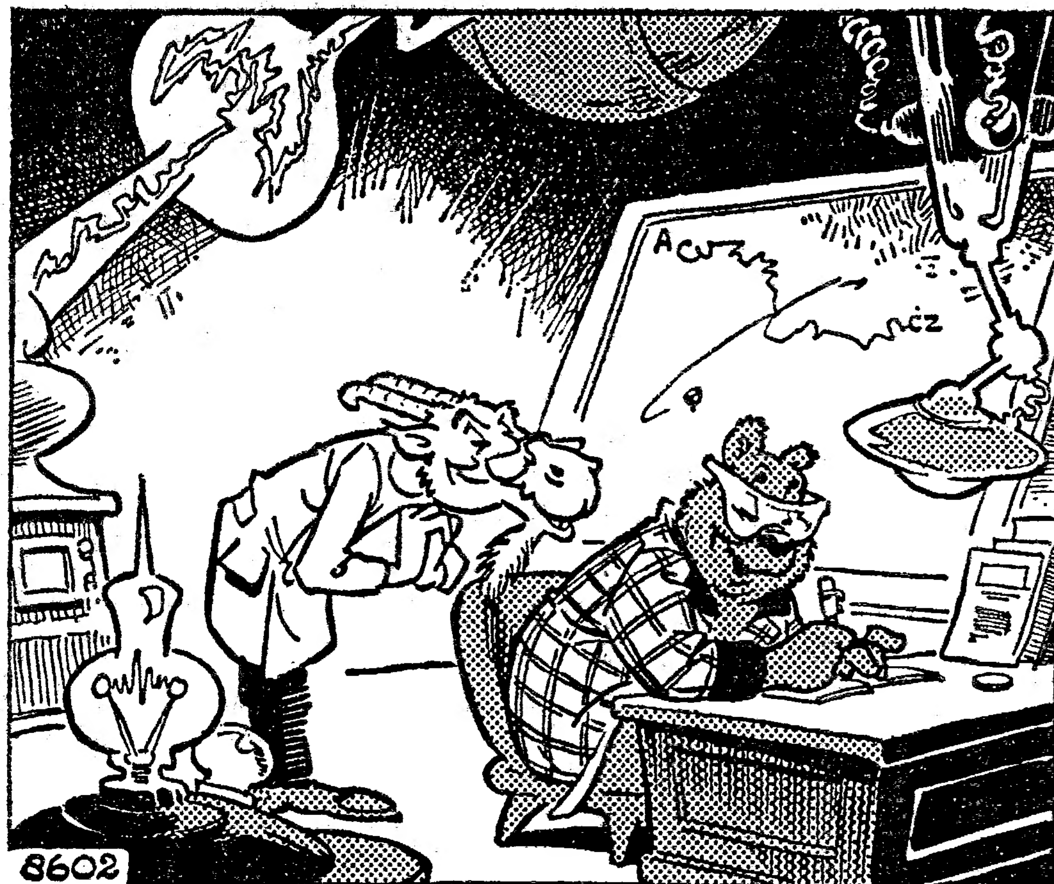

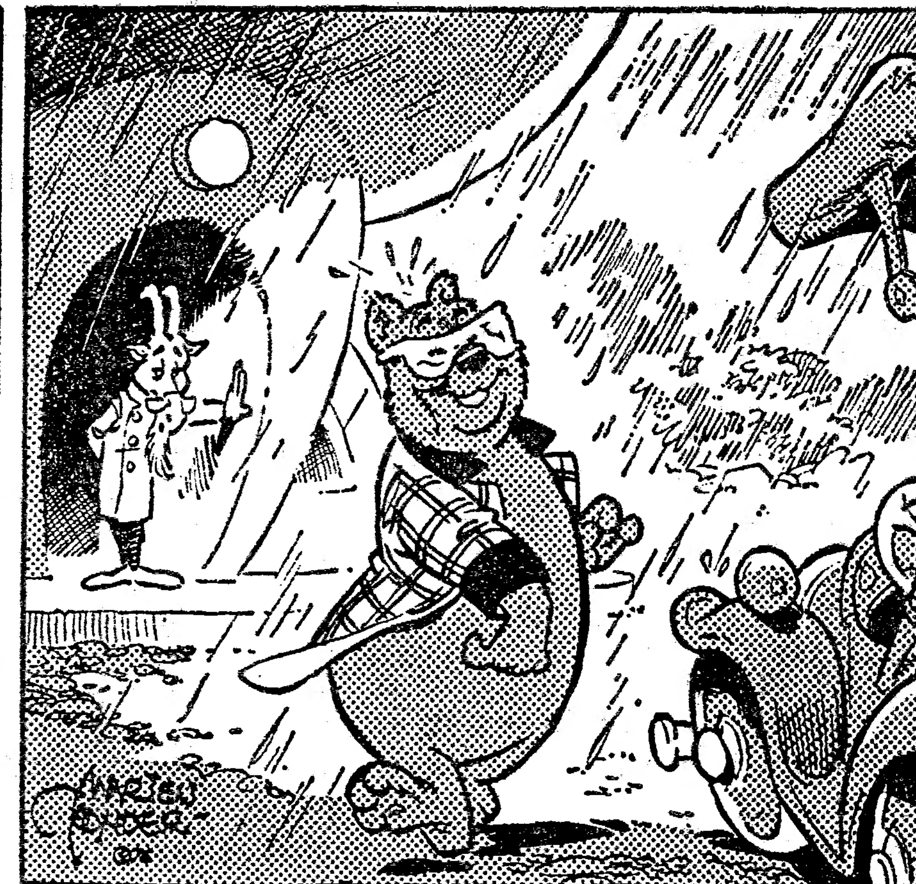

8601 Heer Bommel zette de bril op en volgde de geleerde naar zijn laboratorium. Dat was gevuld met zoemende toestellen en glazen buizen waar knetterende ontladingen doorheen bewogen, zodat er een onrustige sfeer heerste. Maar heer Ollie merkte dat niet. Door zijn roze glazen keek hij vol verrukking de ongezellige ruimte rond en slaakte een kreet van verrassing.

,,Wat prachtig!'', riep hij uit. ,,Het lijkt wel een sprookje!''
,,Zoals u zegt'', beaamde professor Sickbock. ,,Wat u daar ziet is een multicondensator voor een chemisch element uit de vierde groep van het periodiek systeem. Daaruit zal een monade ontstaan die ik... Maar wat praat ik? Ik zal u laten zien, wat ik gemaakt heb''.

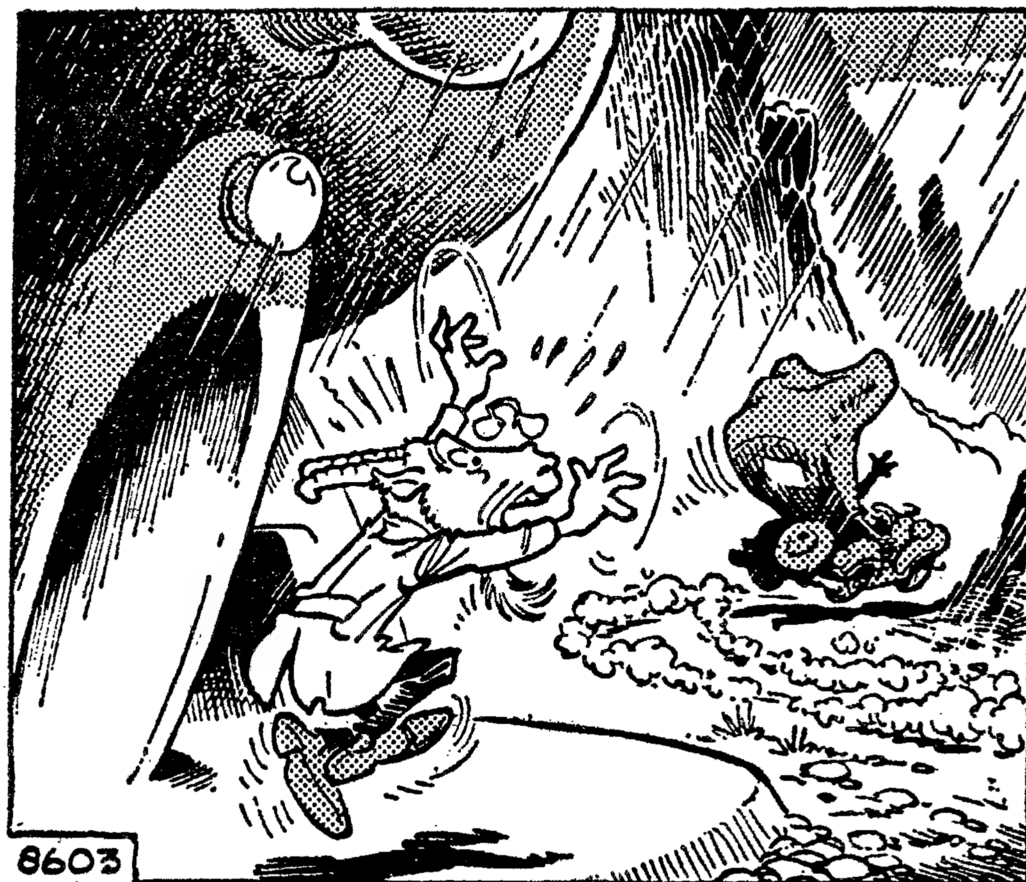
Hij opende een deurtje en trok met moeite een zware klomp te voorschijn die glansde in het licht van de ontladingen.
,,Goud'', fluisterde hij, uit zijn ooghoeken naar zijn bezoeker loerend.
,,Wat schitterend mooi'', juichte heer Bommel. ,,En wat gróót! Zoiets heb ik nog nooit gezien. HééI vreselijk prachtig!''
,,Goud van 18 karaat op het mark van 24 karaten'', verklaarde de geleerde nerveus. ,,Goud van 750 duizendsten. Het einde van alle zorgen, waarde heer. En de helft daarvan is voor u. Ik zal het voor u bewaren in mijn onderaardse kluis, want we zouden niet willen dat het in verkeerde handen kwam, nietwaar? Maar er is nog een kleinigheid. Om verder te kunnen gaan, heb ik nog wat geld nodig''.

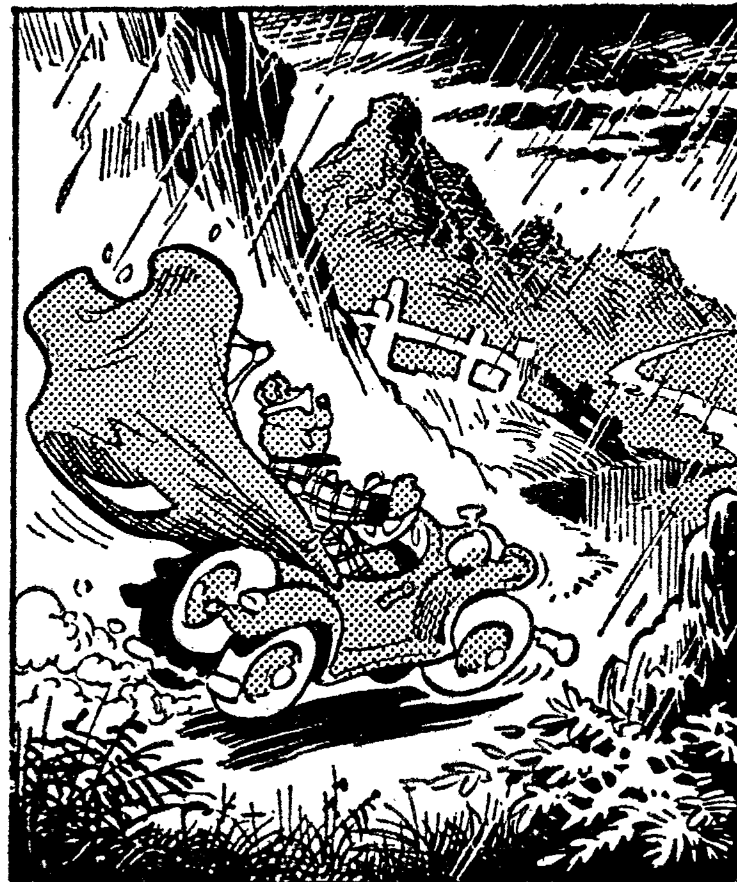

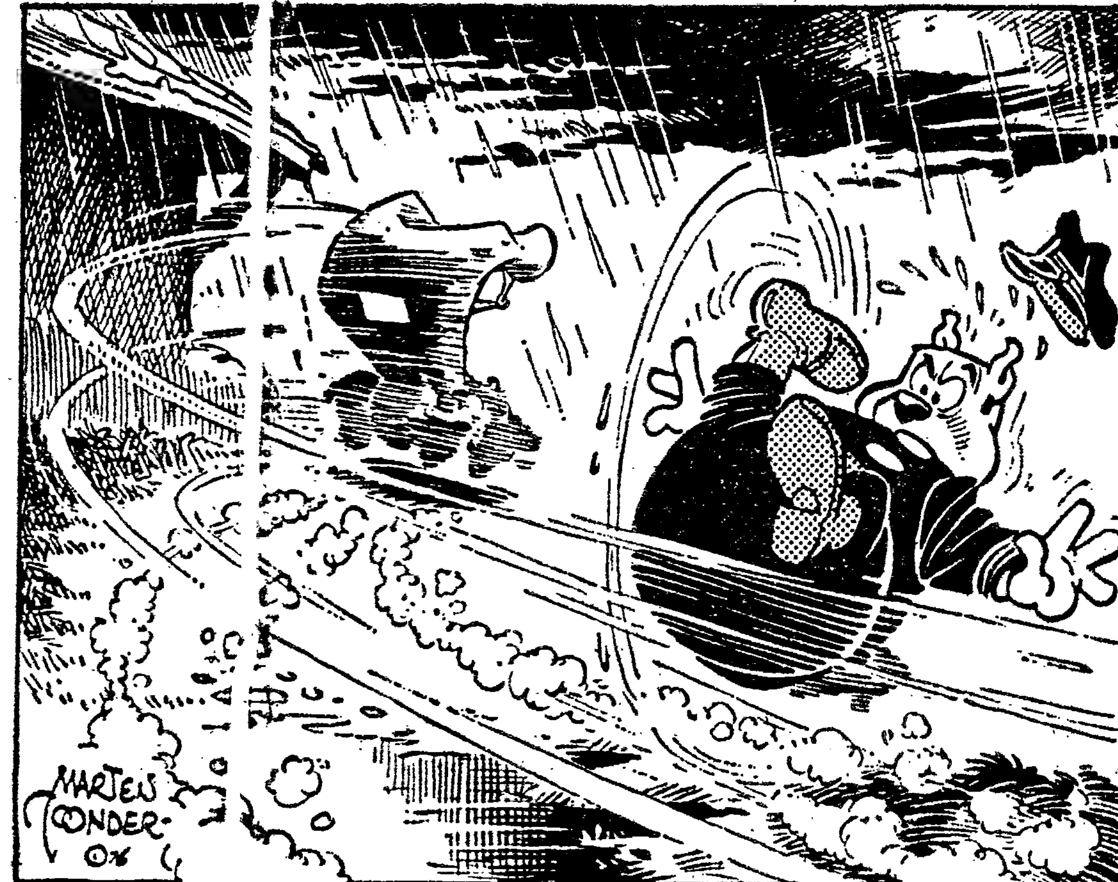

8602 Heer Bommel ging zitten en trok een chequeboekje te voorschijn. „Ik begrijp wat u bedoelt" sprak hij glimlachend. „Om goud te maken moet men geld hebben. Hahaha! Geld voor goud, als u begrijpt wat ik bedoel. Dat grapje zal ik toch eens op de Kleine Club vertellen. Hoeveel moet het wezen?"
„Als u er nog een nulletje achter zet, is het voorlopig wel genoeg", mompelde de geleerde, die gespannen over zijn schouder loerde. „Juist ja; zo! Maar u moet er vooral niet over praten, mijn waarde. Ook niet op uw kleine clubje".
„O", zei heer Ollie. „Waarom niet?"
„Mijn werk moet geheim blijven", vermaande professor Sickbock, de vinger op de lippen leggend. „En deze plaats ook. Anders zou ik niet rustig kunnen werken en dat zouden we niet willen, nietwaar?"
„O, hahahahaha! Natuurlijk niet!", riep heer Bommel smakelijk lachend. „Stel je voor. Nee, dit is een geheimpje, hoor! Daar kunt u gerust op zijn, bedoel ik".
Hij reikte de cheque over en na de geleerde bedankt te hebben voor de gezelligheid, liep hij opgewekt naar buiten. Het was begonnen te regenen en een vale gloor hing tussen de bergwanden, maar hij klom in zijn auto met een opgewekt lied op de lippen.

„Hij heeft niets gemerkt", prevelde Sickbock, hem vermoeid nakijkend. „Het heeft het uiterste van mijn zenuwen gevergd, maar door het oogscherm had de sukkelaar geen enkel..."
Toen schrok hij hevig. „De bril!", riep hij uit. „Geef die bril terug!!"

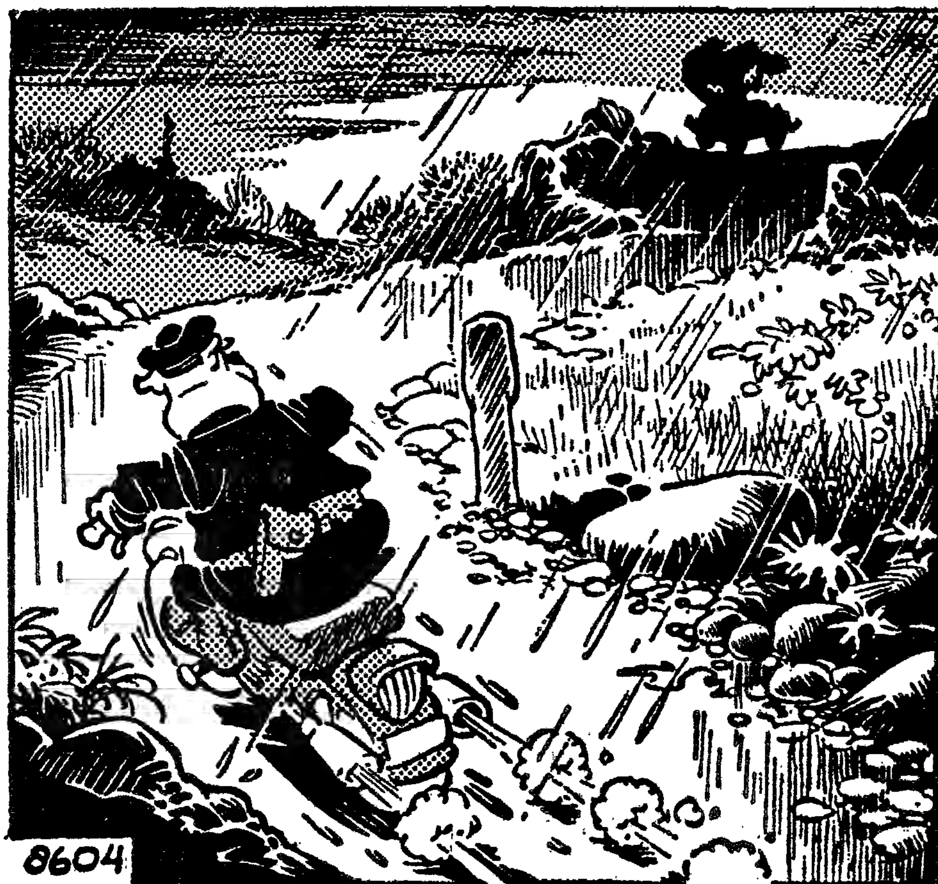

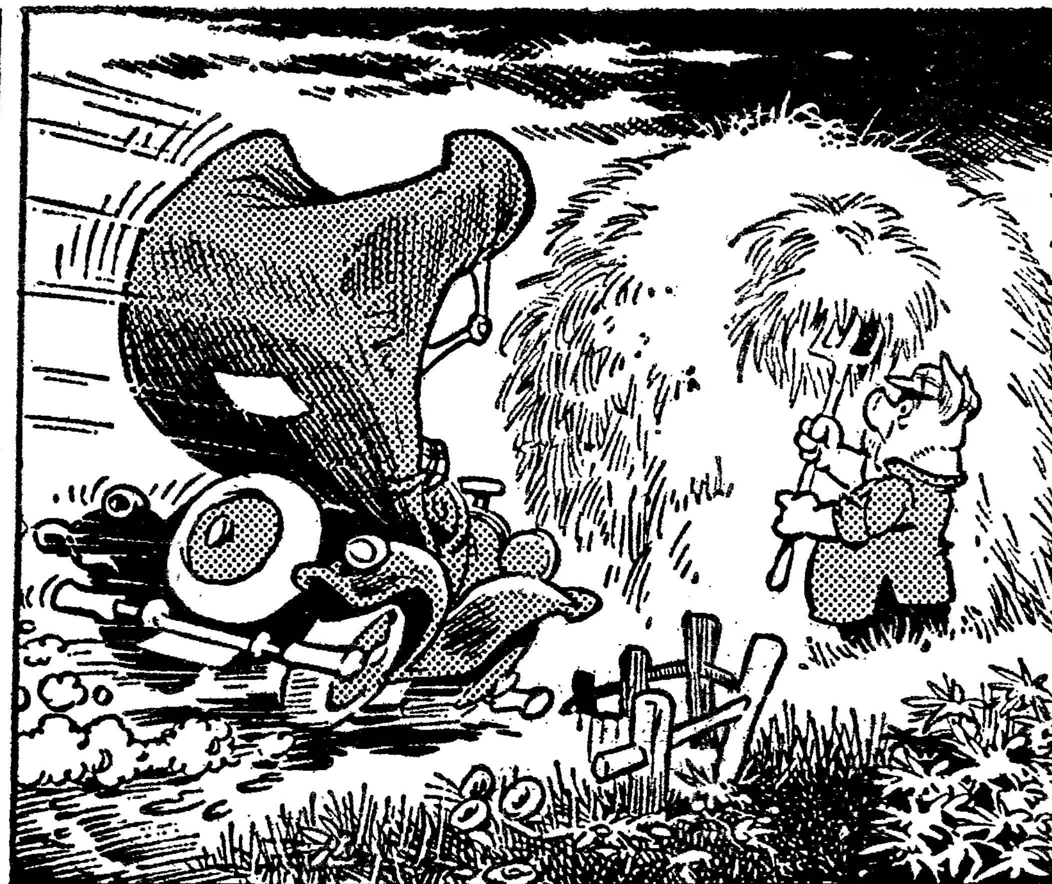

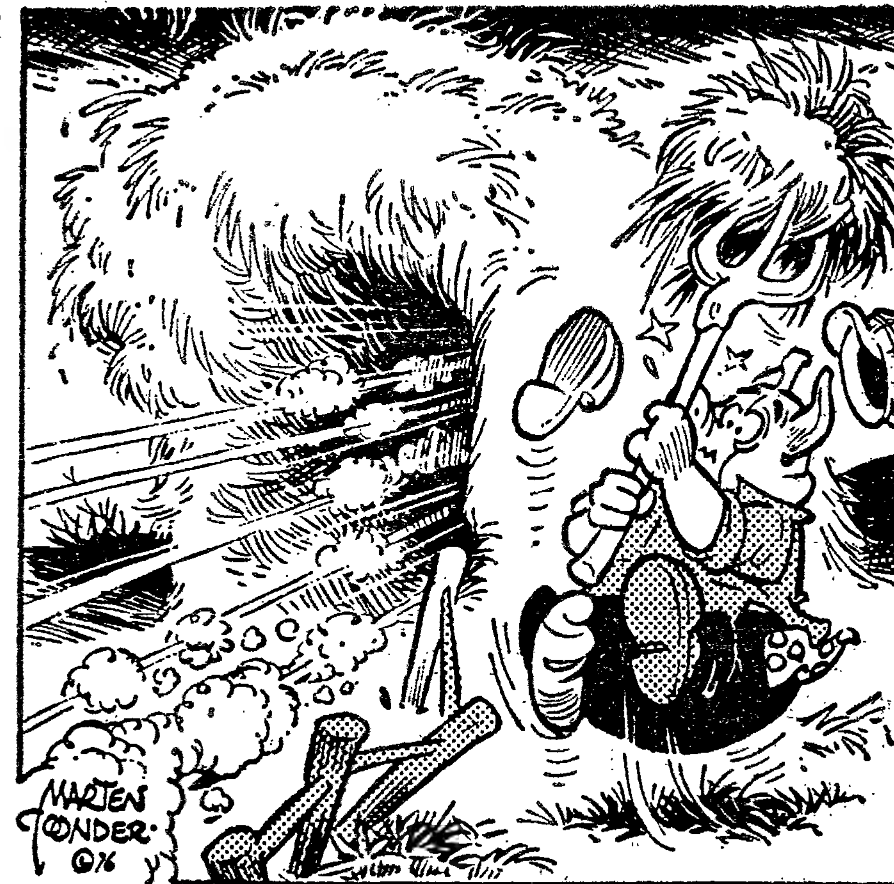

8603 Professor Sickbock schrok heftig, toen hij merkte, dat heer Ollie nog steeds de roze bril op had.
,,Het oogscherm!!", riep hij. ,,Ik moet het oogscherm terug hebben!!"
Het brullen van de motor overstemde hem echter en heer Bommel, die meende dat het een afscheidsgroet was, wuifde vrolijk bij het wegrijden.

,,Ei, welk een gruwzaam abuis", fluisterde de geleerde bleek. ,,dit zal de voortzetting van mijn proeven ernstig in gevaar brengen. Een onvergeeflijke lapsus..."
Heer Ollie deelde deze zorgen in het geheel niet. De regen miezerde hem in het gelaat en donkere wolken verduisterden de bergen; maar hij meende dat hij nog zelden zulk mooi zomerweer had meegemaakt. De glibberigheid van de weg stoorde hem dan ook niet toen hij neuriënd en met vol gas voortreed. En ook schonk hij geen aandacht aan commissaris Bas, die bij de stadsgrens een oogje op de snelheid van het verkeer hield. De politiechef verloor door de luchtdruk van het passerende voertuig het evenwicht en kwam kletsend in het dras terecht, zodat zijn humeur ernstig leed.
,,Als dat Bommel niet is!", sprak hij tot zichzelf. ,,Maar die is erbij. Ik ga een hartig woordje met hem spreken — en wat meer is: ik ga zijn nummer noteren!"

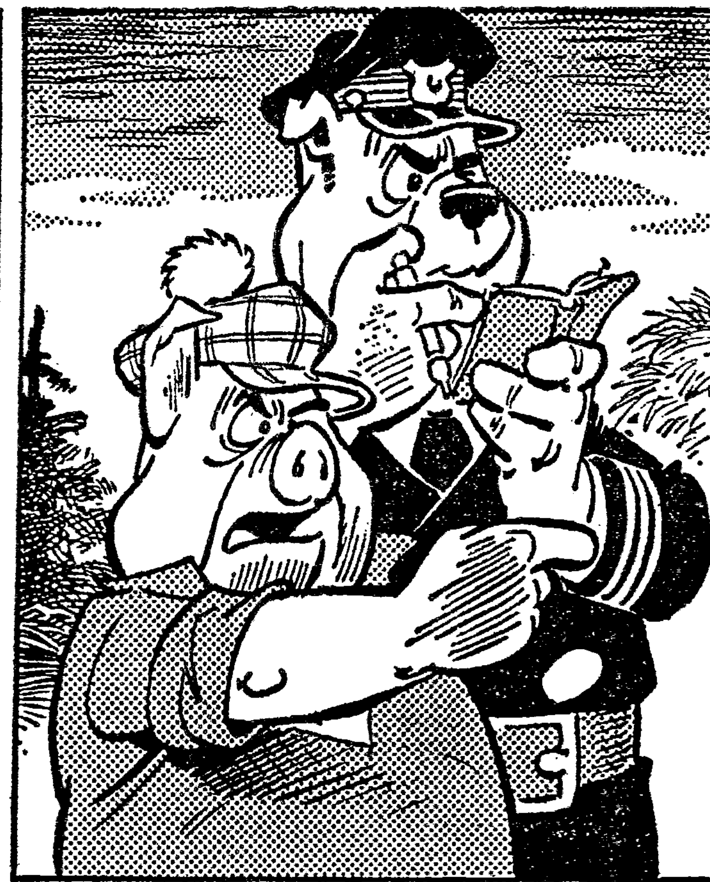
8604 Commissaris Bas besteeg zijn motor en zette de achtervolging van de Oude Schicht in. Heer Bommel had dat niet in de gaten en drukte zijn gaspedaal zo ver mogelijk in om met volle teugen van de zomerlucht te kunnen genieten.

„Kijk nu toch eens hoe mooi de landerijen erbij staan", sprak hij tot zichzelf. „Je ziet het hooi groeien, als je er maar oog voor hebt. En wat prachtig glimt het asfalt. Het lijkt wel op het goud dat die aardige Sickbock voor me heeft gemaakt. Ach, het doet een heer goed om zo'n arme geleerde een genoegen te bereiden. In stilte natuurlijk, want dat scheen hij leuk te vinden. Een geheimpje tussen ons tweetjes. Nu ja, waarom niet? Zo'n professor heeft anders ook al niet zo veel".

Toen hij zo ver gekomen was met zijn gedachten, maakte de weg een scherpe bocht, vlak bij de boerderij van Har Vorkel. Daar stond de landbouwer haastig zijn hooi op te tasten om het af te kunnen dekken voordat de regen het helemaal bedorven had. Hij was net bezig een last omhoog te steken, toen de Oude Schicht uit de bocht slipte; het hek verbrijzelde en zich met grote kracht in de hooistapel boorde.

De heer Vorkel trad geschokt terzijde en staarde ontdaan naar de tunnel die zich zo plotseling voor zijn ogen gevormd had.

8605 De Oude Schicht had zich met grote kracht door de hooiberg geboord en toen hij er aan de andere kant weer uitkwam, was hij enigszins van vorm veranderd, terwijl het kapje in de hooimassa verloren was geraakt. Maar heer Bommels humeur had niet geleden.

,,Hmpff", sprak hij snuivend. ,,Er gaat toch maar niets boven de geur van pas gedolven hooi. En wat glanst het mooi wanneer men het goed voor ogen houdt. Mijn goede vader zei altijd.."

Jammer genoeg zullen we nooit weten wat zijn vader zei, want op dat moment werd hij gestoord door het geluid van toornige stemmen.

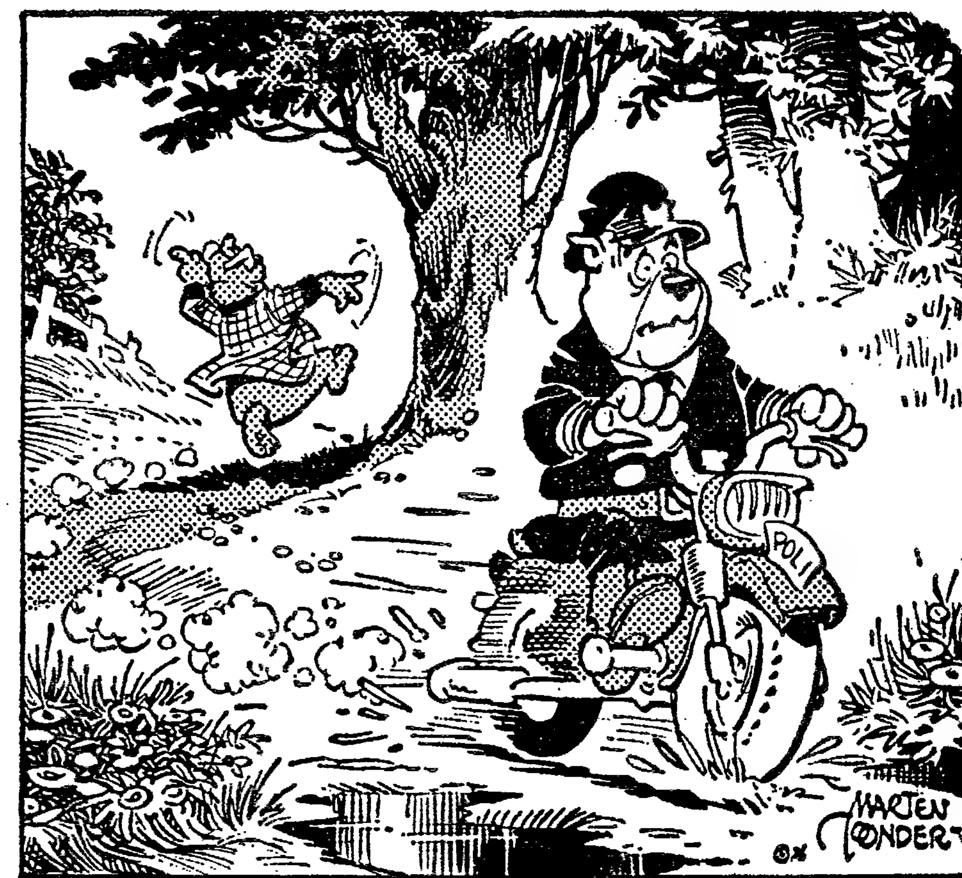
De heer Vorkel liet zijn ontstemming de vrije loop en maakte zich al roepend gereed de plezierrijder af te gaan drogen. Maar commissaris Bas had net op tijd de plek bereikt en hij slaagde erin de landbouwer op andere gedachten te brengen.

,,U kunt dit beter aan mij overlaten", sprak hij op zware toon. ,,Ik heb hem al lang in de gaten en nu heb ik er genoeg van. Ik ga zijn naam en zijn nummer opschrijven".

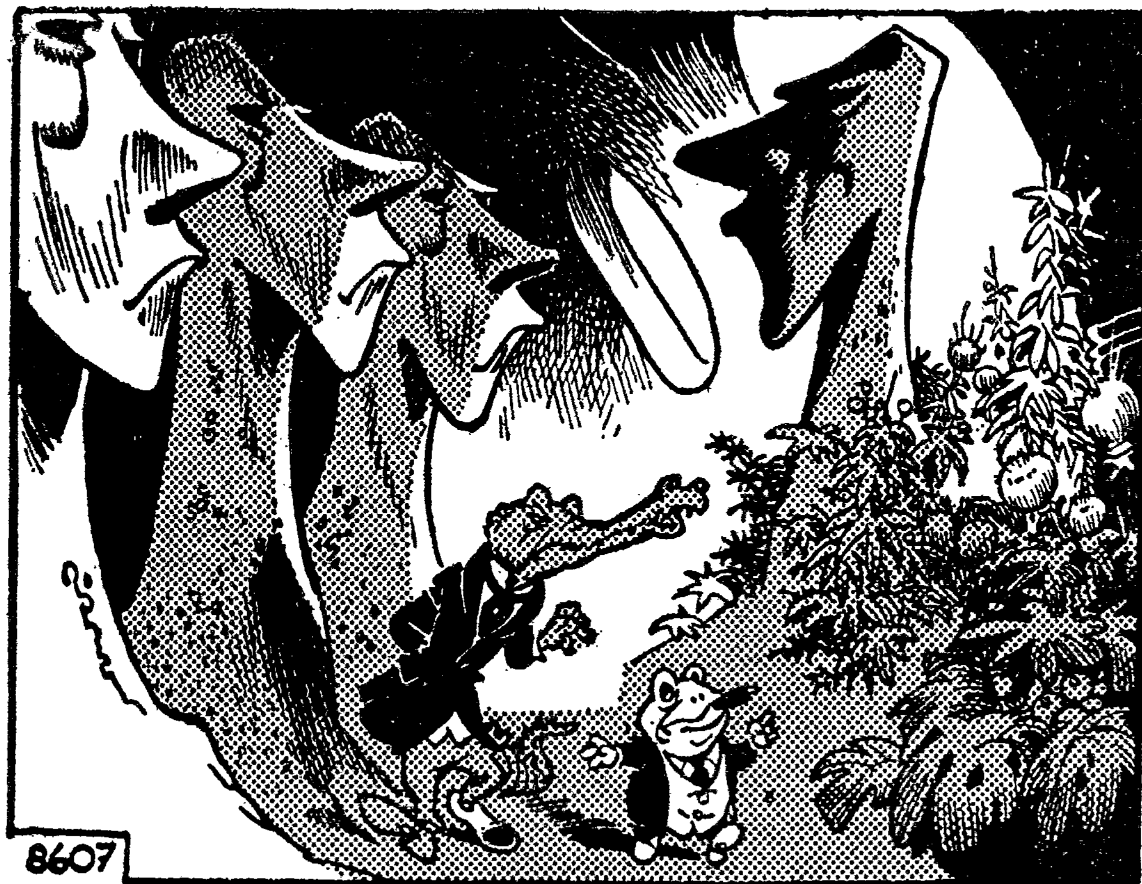
,,Kom, kom, goede lieden", sprak heer Ollie, die zich uit het hooi had losgemaakt. ,,Zien jullie niet hoe mooi de natuur om ons heen golft? Niet zo boos zijn, hoor. Ik zal de schade vergoeden, want geld speelt geen rol voor een heer. Wisten jullie, dat ik goud kan laten maken? Ja zeker! Goud!! Net zo veel als ik wil. Al onze zorgen zijn afgelopen!"

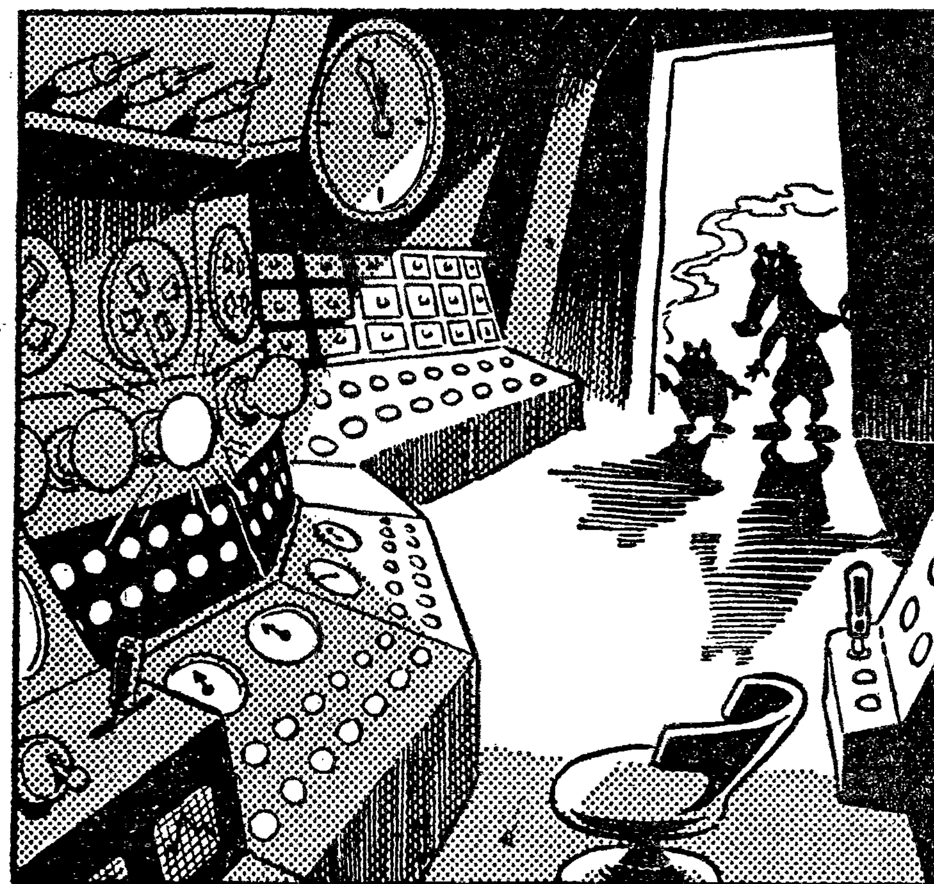

8606 Heer Bommel trok zijn portefeuille en begon bankbiljetten uit te tellen. „Zeg maar ho", sprak hij gul. „Ik zou het naar vinden wanneer u sip keek op zo'n mooie dag. We zijn er om elkander te helpen, zeg nu zelf. Vooral omdat geld geen rol speelt".
Het gelaat van de landbouwer klaarde op en hij telde ijverig mee totdat de groei van het bundeltje banknoten op zijn geweten begon te drukken.
„Ho!", zei hij met tegenzin. „En geef maar een seintje als je soms zin hebt om nog eens door mijn hooi te rijden. Altijd goed".
Heer Ollie stak het leder weg en nadat hij beloofd had de Oude Schicht door een autohersteller weg te laten halen, wandelde hij de weg op.
„Heb ik dat goed gehoord?", vroeg commissaris Bas, zich bij hem voegend. „Zei je dat je goud kan laten maken? Weet je wel dat we allemaal op de nullijn staan, Bommel? Allemaal met de rug tegen de muur, terwijl de prijzen de pan uitstijgen?"
„Wat akelig", zei heer Ollie vol meegevoel. „Zoiets zou veel te benauwd voor mij zijn! Ik houd nu eenmaal van beweging in de frisse lucht. En wat goud maken betreft, dat is geen kunst omdat ik in stilte goeds heb gedaan. Zeg maar, als u iets kunt gebruiken, hoor".
Hij nam afscheid en begaf zich huppelend huiswaarts, terwijl de politiechef met glazige ogen zijn motor besteeg.
„Hij meent het", mompelde hij. „Zeg maar als je iets kunt gebruiken, zei hij. En dat in tijden als deze!"

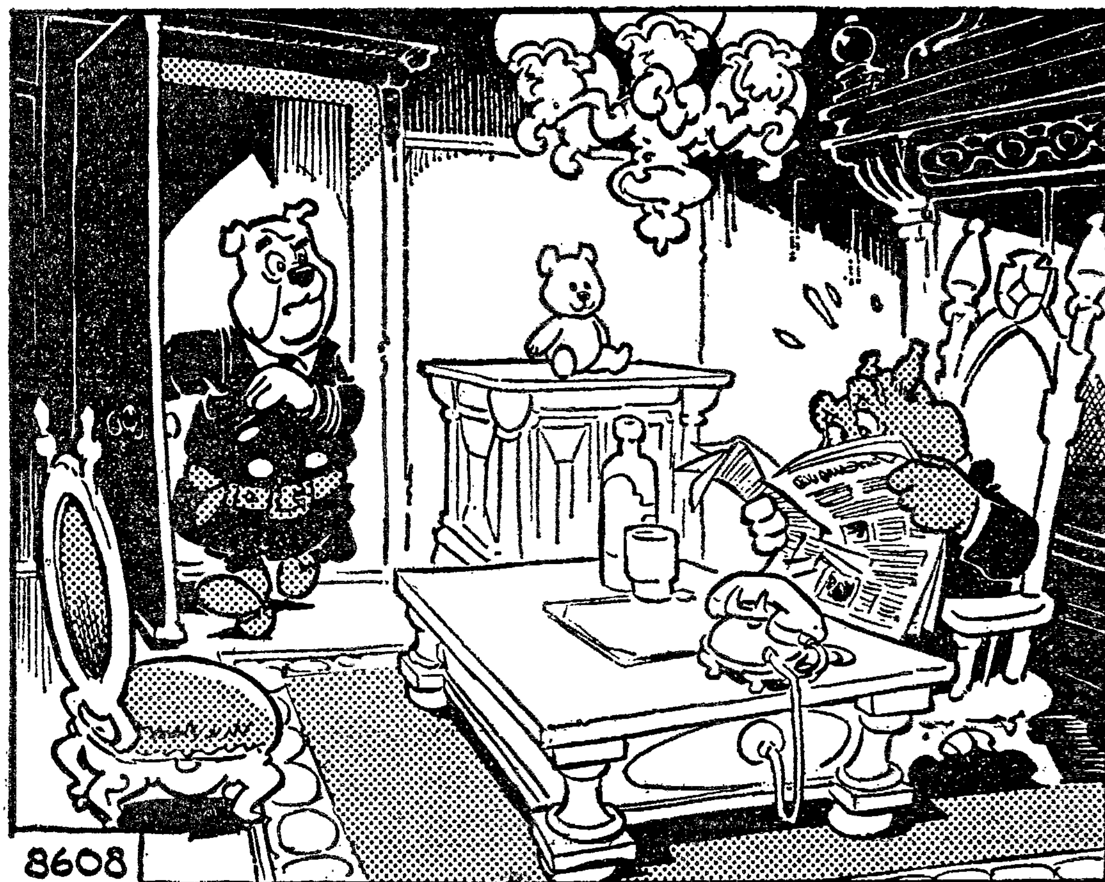

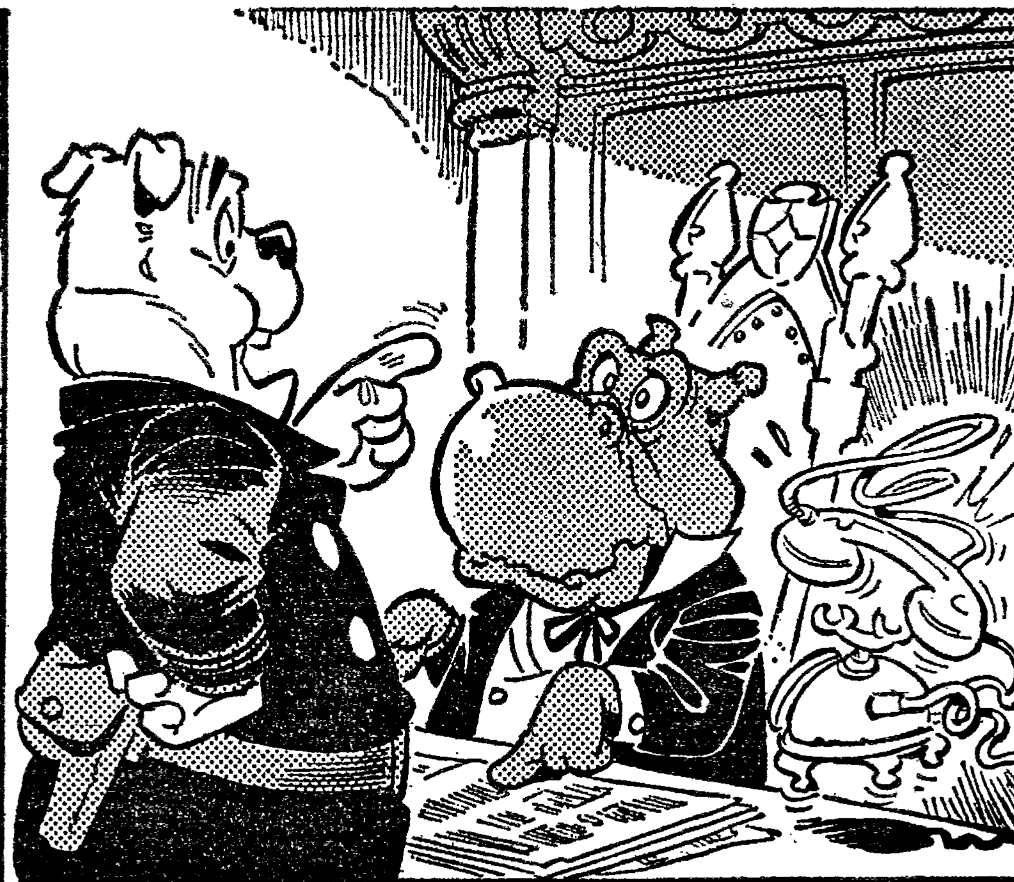
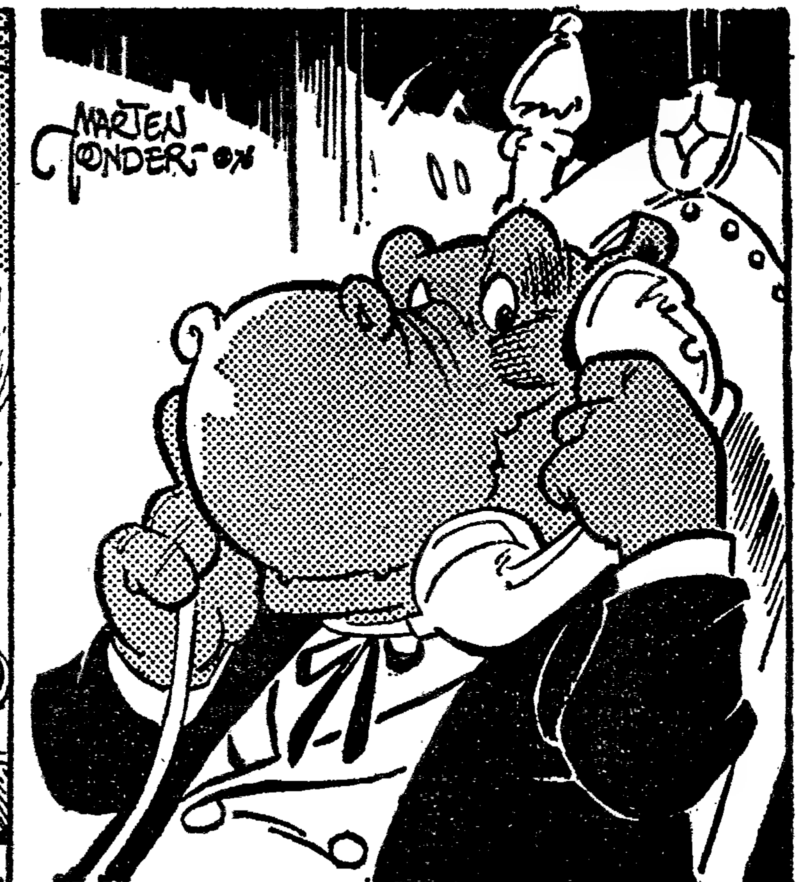

8607 Niet iedereen zag het leven zo zonnig als heer Bommel. In de Hogere Kringen bijvoorbeeld waarden de zorgen rond tussen de marmeren muren van de bovenbazen.
„Waar moet dat heen?", vroeg de oliekeizer A. W. Steinhacker zich af toen hij met de staalkoning Siluur Krok door zijn kunstige wintertuin liep. „Het ondernemersklimaat lijdt aan oververhitting, SK! De hand zal aan de bankbiljettenpers geslagen moeten worden".
„Ik wijs dat af", verklaarde de ander bekommerd. „Dat geeft een explosie die de nullijn uit zijn voegen zal slaan".
„Men blust een oliebrand met nitroglycerine", hernam AWS. „Ik zie geen andere uitweg. Kijk maar naar de tekenen aan de wand".
Zo sprekende betrad hij een vertrek dat met lampjes gesierd was, en wees op een verlichte wijzerplaat.
„Het is één minuut voor twaalf", sprak hij met een door leed verstikte stem. „En het licht staat op rood. Wat we nodig hebben is afkoeling door investeringsstimulansen. Het beleid moet worden omgebogen, dat zie je toch!"
De heer Krok keek diep terneergeslagen rond en boog het hoofd.

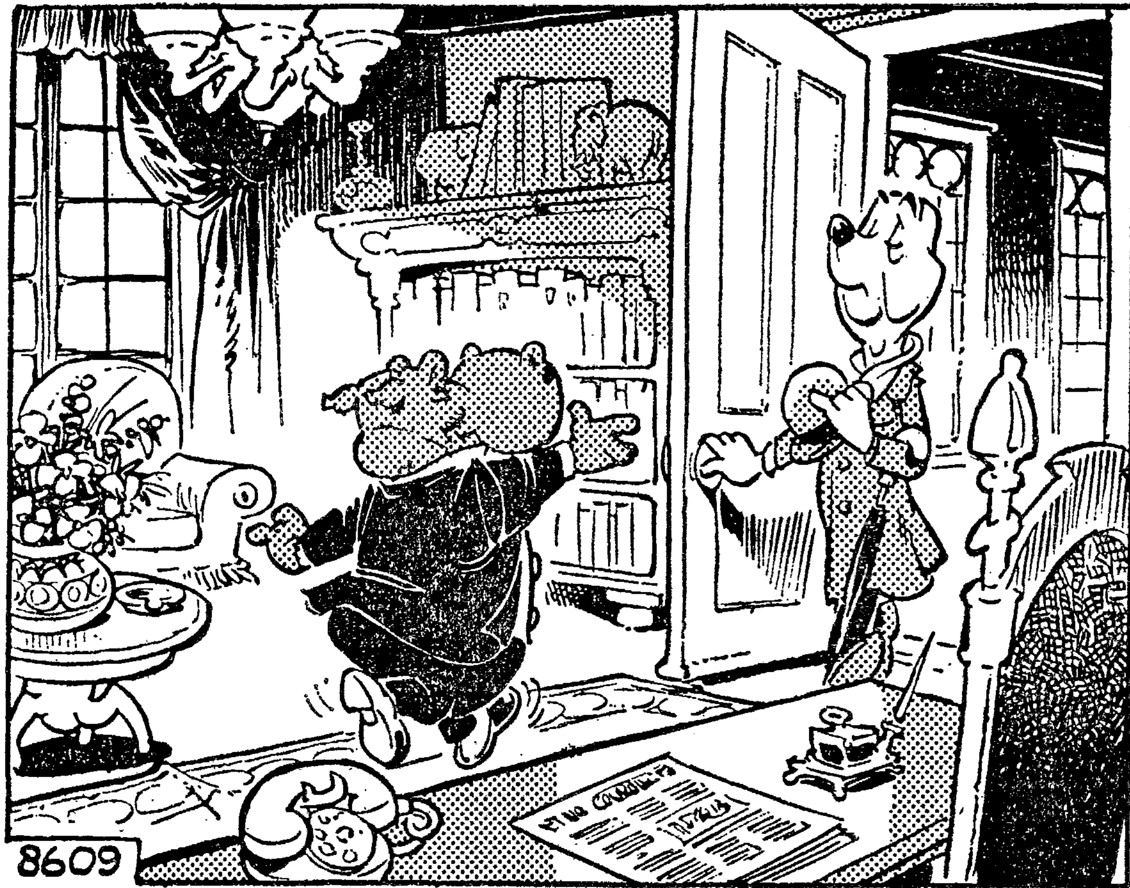
„Goed", gaf hij toe. „Ik stel voor een open brief van ons als Bovenste Tien, aan de regering te sturen. We moeten druk uitoefenen op een ombuigingsoperatie".
„Goed ideetje", zei AWS. „Ik zal Steenbreek aan het werk zetten".

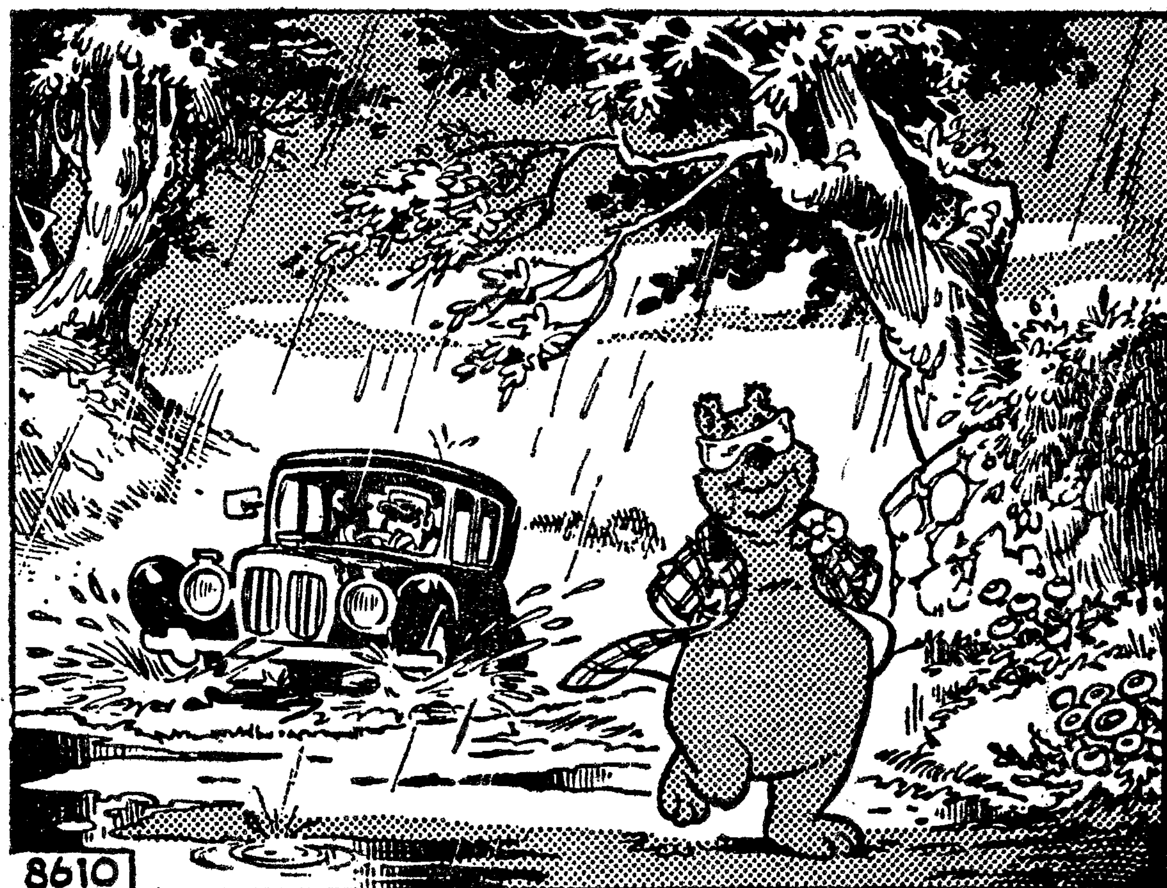
8608 Het was te verwachten dat ook burgemeester Dickerdack weet kreeg van de heersende zorgen. Toen hij de volgende morgen ten stadhuize de krant openvouwde om aan zijn dagtaak te beginnen, werd zijn oog door grote koppen getroffen.
,,Open brief van Bovenste Tien aan de Regering", las hij. ,,Het roer moet om! Bezorgdheid over ontwikkeling... Licht staat op rood... matiging... pan uit... oververhitting..."
Vol afschuw legde hij het blad neer, juist op het moment dat de politiechef zijn kamer binnenkwam.
,,Heb je dat gelezen, Bas?", riep hij uit. ,,Het licht staat op rood! Begrijp je niet dat het roer om moet? Wat.."
,,Ja, ja", zei de commissaris haastig. ,,Daarom kom ik juist hier. Het leven is duur, dat had ik zelf ook al eens gedacht. En nu beweert meneer Bommel dat hij goud kan maken. Zeg maar als je iets hebben wilt, zei hij tegen me en hij mèènde het!"
,,Bommel?", herhaalde de magistraat, grote ogen opzettend. ,,Goud maken? De ellende zal hem in de bol geslagen zijn!"
,,Dat dacht ik eerst ook", hernam de ander. ,,U weet dat ik hem al een tijdje in de gaten heb. Maar hij meende het, dat weet ik zeker. En dat wilde ik u niet onthouden".
,,Zou het werkelijk?", prevelde de burgemeester. ,,Zou het mogelijk zijn? Maar dan... ja, dan zou... misschien zou dan de matiging..."
In diep nadenken verzonken nam hij de telefoon op die reeds enige tijd stond te ratelen, en luisterde.

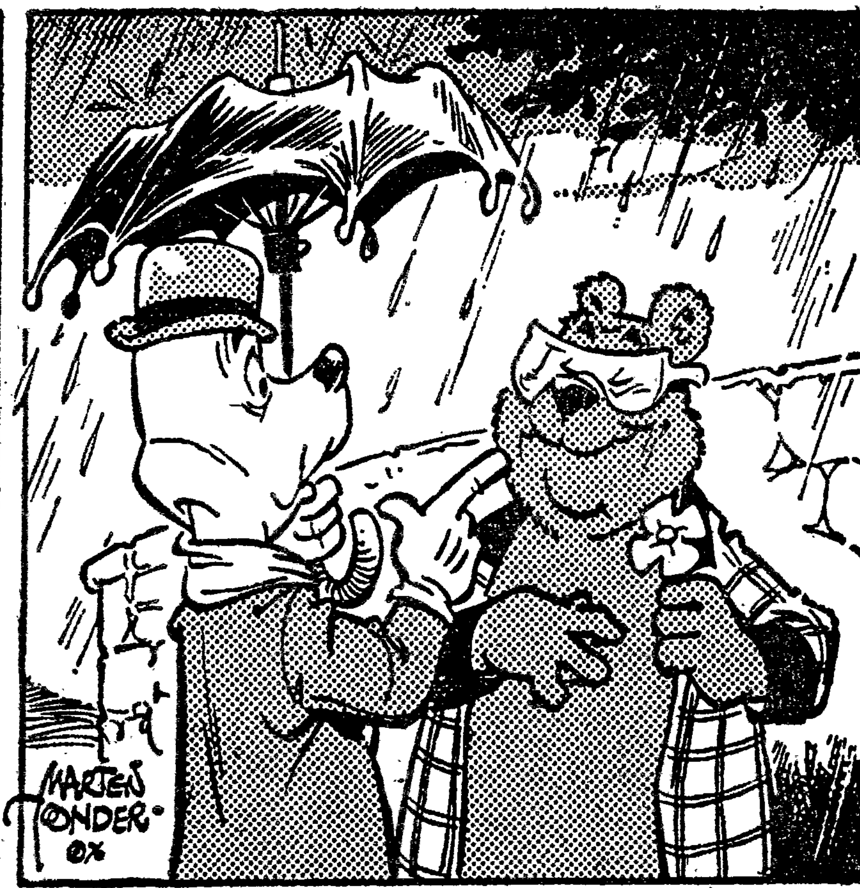
,,Er is hier een meneer Steenbreek van de Multinationale Olie Unie", zei een stem uit de hoorn. ,,Hij komt over de bezorgdheid praten. Over de ontwikkeling, u weet wel".
,,Laat hem binnenkomen", gelastte de magistraat, terwijl het begin van een glimlach zijn vermoeid gelaat plooide.

8609 Toen de heer Steenbreek de kamer binnenkwam, trad de burgemeester hem met uitgestoken hand tegemoet.
„Ik weet waar u over komt praten", riep hij hartelijk uit. „Geldzorgen en zo. Ja, wij hier in Rommeldam volgen de ontwikkelingen op de voet, zoals u merkt. Bezorgdheid over de ontwikkeling, nietwaar? Nou, ik geloof dat ik een uitweg uit de zorgen weet. Gaat u toch zitten".
De ander bleef echter staan. „Uitweg uit de zorgen?", herhaalde hij koeltjes. „Onmogelijk!"
„Oho!", riep de magistraat. „Zeg dat niet. We hebben hier iemand in ons midden die goud kan maken!"
„Bah", zei de secretaris verachtelijk. „Dat zou de overheid wel willen! Met sprookjes komen we niet uit de huidige atrofie, geachte heer! Ik zou die goudmaker wel eens willen zien. Ha!"
„U kent hem wel", hernam de heer Dickerdack. „Het is Bommel!"
Er kwam een grote verandering over de bezoeker.
„OBB?", prevelde hij opschrikkend. „Dat verandert de zaak. Goud maken is onzin. Maar als het OBB is die hier achter zit... Het ragfijne spel van deze manipulant is maar al te bekend! Hierover zal ik rapport moeten uitbrengen. Goede morgen".
En met deze woorden verliet hij het vertrek.

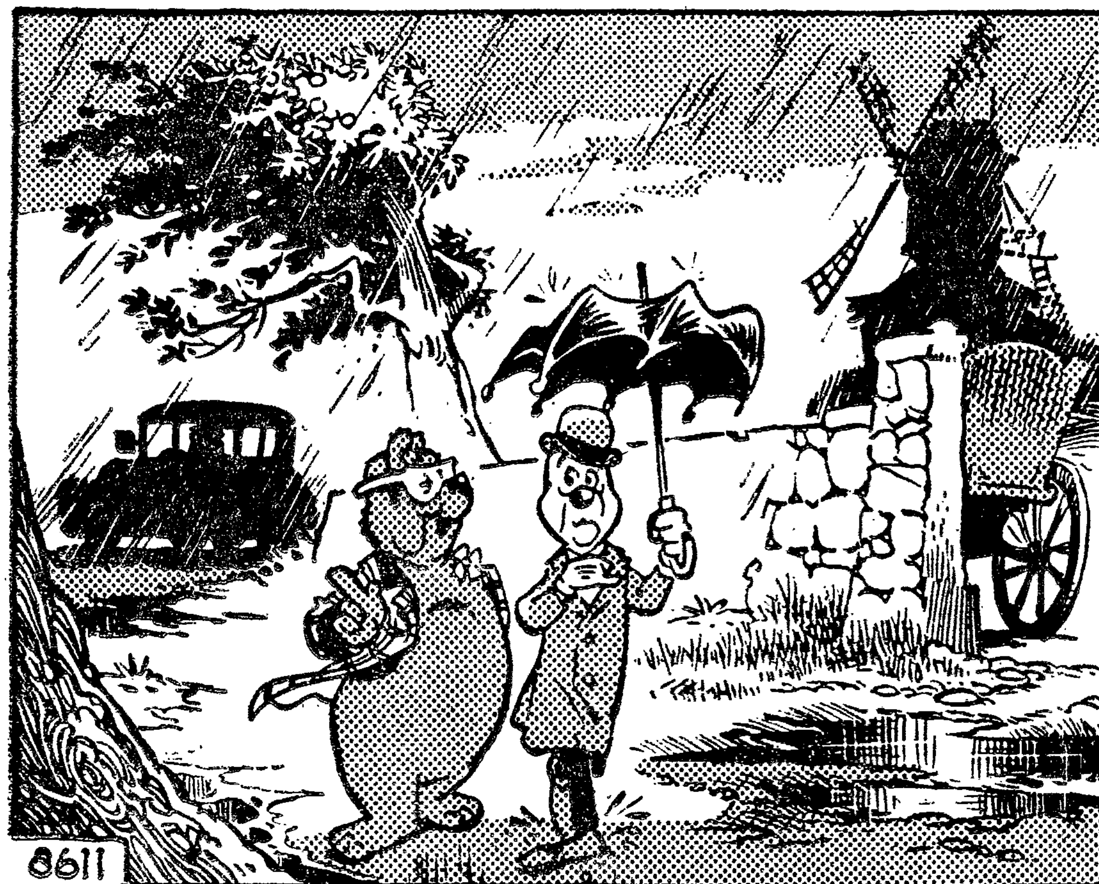

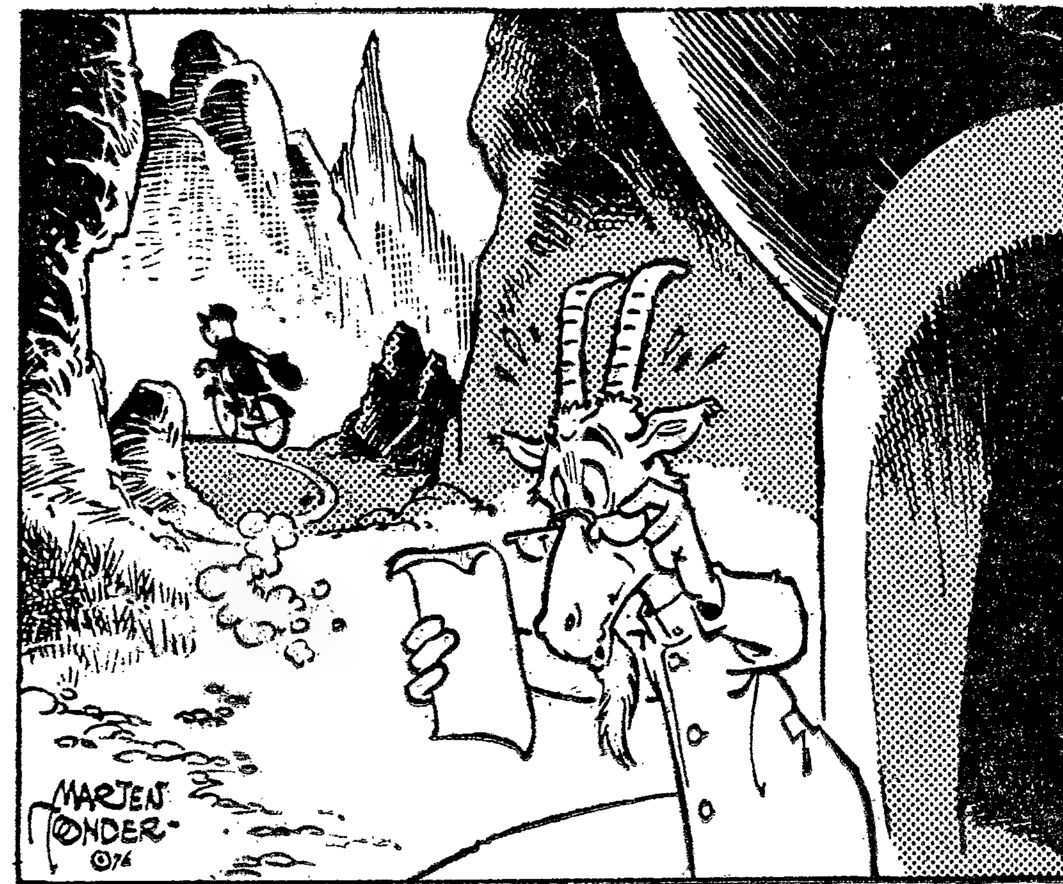

8610 De volgende morgen kon men heer Bommel een wandeling door de zomerse dreven zien maken. Het wisselvallige klimaat joeg een regenbui door het struweel, die de weg in een modderpoel herschiep. Maar heer Ollie stapte voort met een bloem in het knoopsgat en een zonnige glimlach op het gelaat, totdat hij werd ingehaald door een fraaie limousine. Het voertuig remde naast hem en de heer Steenbreek stapte uit onder het ontplooien van een regenscherm.

„Meneer Bommel", sprak hij onzeker. „OBB bedoel ik... Ik zou..."
Maar heer Bommel maakte al gauw een einde aan zijn schroom. „Steenbreek!", riep hij hartelijk. „Dat is lang geleden! Wat vreselijk leuk om je weer eens te zien. Hoe gaat het met je petroleumpapieren en zo?"

De secretaris was natuurlijk wel even verbaasd over deze vriendelijke begroeting, maar hij maakte er meteen gebruik van.
„Ik hoorde dat u goud kunt vervaardigen", hernam hij. „Mijn opdrachtgever AWS vindt dat niet oninteressant. Het zou een gunstige afkoeling van het oververhitte klimaat kunnen betekenen."
„O, ik vind het wel lekker, hoor!", riep heer Bommel uit. „Als men maar een zonnige kijk heeft, is ieder klimaat prettig, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan."
„O, juist", zei de secretaris bevreemd. „Heel raak, ja. Maar voordat we tot zaken kunnen komen, is een grondig onderzoek van uw goud dringend nodig, dat zult u begrijpen. We moeten het vertrouwen hebben van de overheid en van de beurs."

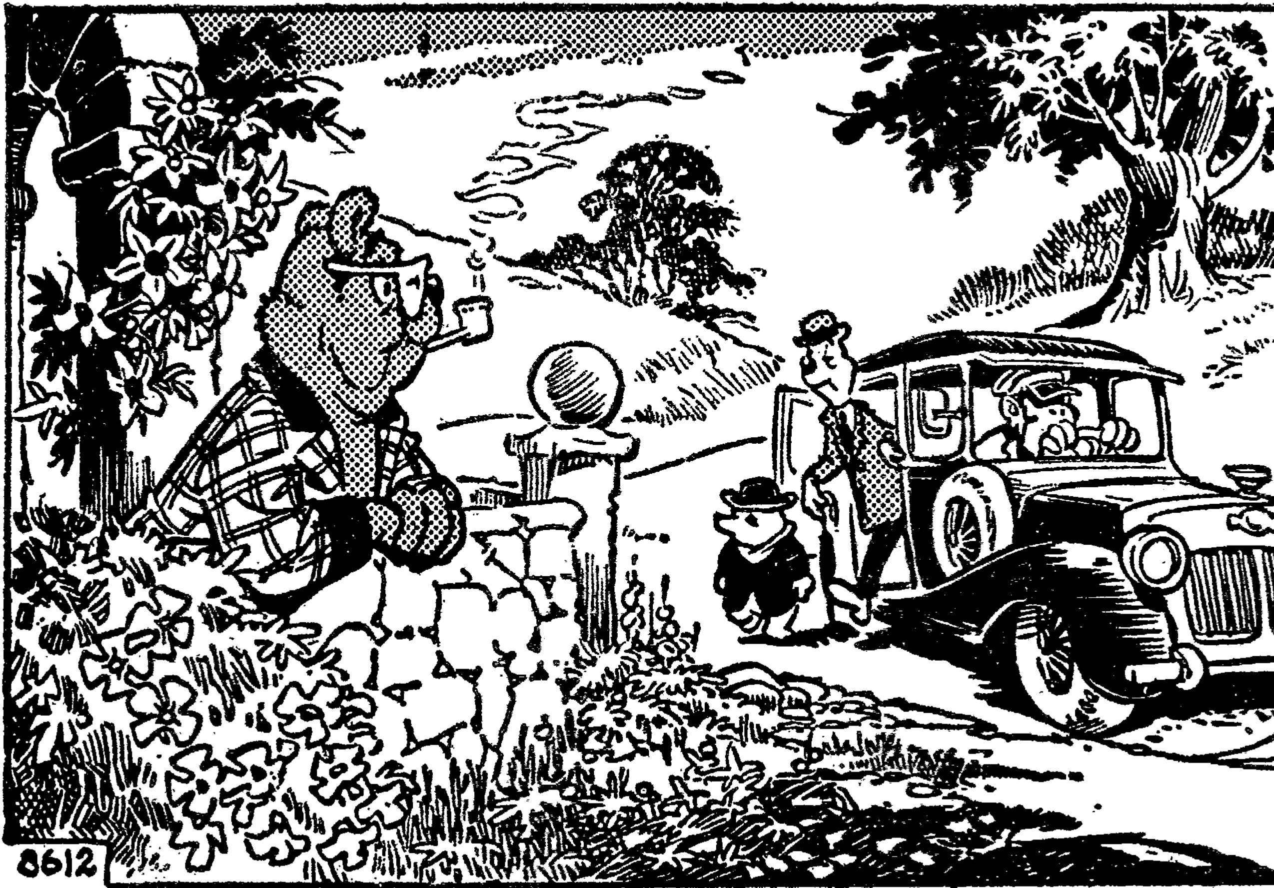

8611 Heer Ollie sloeg de secretaris op de schouder en wandelde gezellig een eindje met hem op door de neervallende regen.

„Je gelooft natuurlijk niet dat ik goud kan laten maken'', sprak hij begrijpend. „Dat geeft niet, hoor. Niet iedereen heeft de zonnige kijk die bij een heer van stand hoort. Laat het maar onderzoeken als je dat leuker vindt. Het moet een geheimpje blijven, dat heb ik de professor beloofd. Maar ach, tegen een gewoon onderzoek zal hij geen bezwaar hebben. Ik zal hem even schrijven, dan weet hij dat wij eraan komen. Tot ziens dan.''

Hij vervolgde zijn weg en de heer Steenbreek keek hem met gemengde gevoelens na.
„Deze houding begrijp ik niet'', dacht hij. „OBB is helemaal veranderd of hij speelt een geraffineerd spel. Hier is de uiterste voorzichtigheid geboden.''
Heer Bommel hield woord. Thuis gekomen schreef hij professor Sickbock en de volgende morgen ontving deze de brief, die hem zeer schokte.
„Een onderzoek van het goud?'', mompelde hij met bleke lippen. „Bommel heeft dus gepraat! Ei, daar was ik al bang voor. Dat komt van de bril die ik vergeten heb hem af te nemen! Een afschuwelijke verwikkeling, die mijn uitvinding in gevaar brengt. Ik zal meer oogschermen moeten maken...''

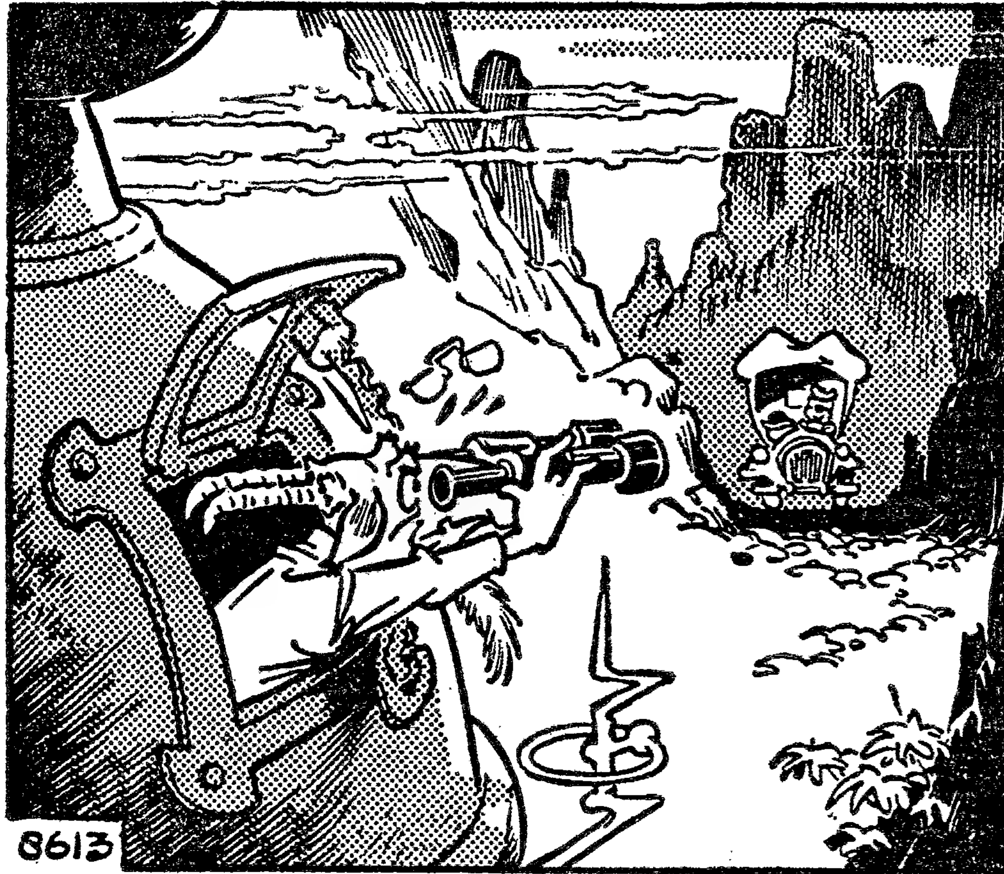

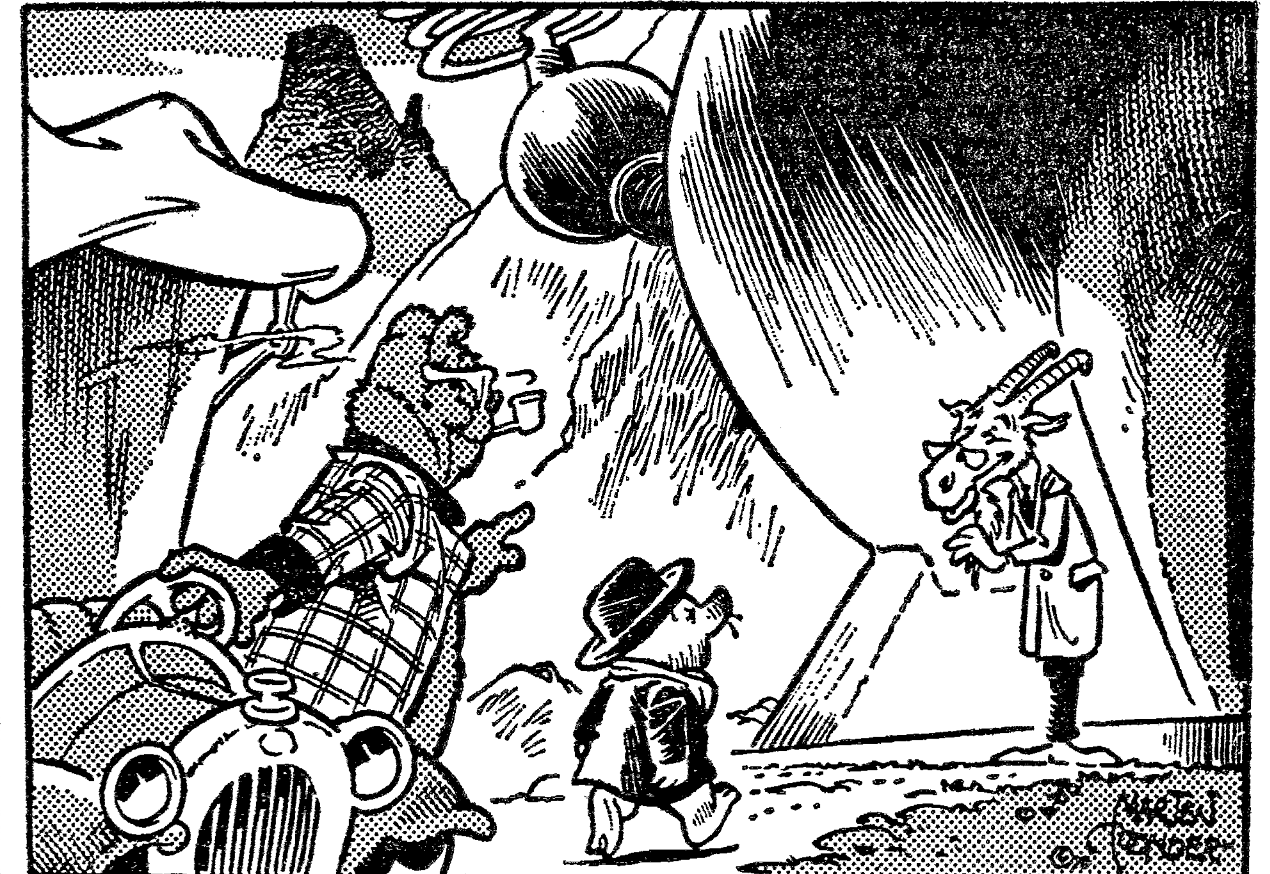

8612 Men liet geen tijd verloren gaan met het onderzoek van het Sickbock-goud. Reeds twee dagen later verscheen de zwarte limousine weer voor heer Ollies tuinhek en secretaris Steenbreek ontsteeg aan het voertuig, in gezelschap van een gedrongen vreemdeling.
,,Dit is doctor Lurx", stelde hij voor. ,,De beroemde auroloog, van wie u zonder twijfel zult hebben gehoord. En dit is de heer Bommel."
,,Grmpf", bromde de auroloog.
,,Deze geleerde zal uw goud beproeven," hernam de secretaris. ,,Als hij zegt dat het in orde is, dan is het in orde. Hij vergist zich nooit!"
,,Natuurlijk is het in orde", zei heer Bommel glimlachend. ,,Ik heb het immers zelf gezien? Komt u toch binnen, dan kunnen we gezellig praten."
,,Rimram", verklaarde de heer Lurx. ,,Lariefarie. Maken van goud?! Ha! Kletskoek. Breng me bij de lorrendraaier die goud maakt, dan zal ik hem ontmaskeren."
Heer Ollie keek hem verbaasd aan en toen begon hij smakelijk te lachen.
,,Haha!", riep hij uit. ,,Meneer Lurx denkt dat ik een grapje maak. Daar houd ik nu van. Lieden met een zonnige kijk, als u begrijpt wat ik bedoel. Laten we naar binnen gaan en..."

,,Geen tijd", gromde Lurx. ,,We gaan naar uw goudmakerij. Terstond."
,,Zeer juist," sprak Steenbreek. ,,OBB zal u brengen en ik blijf hier op de uitslag wachten."

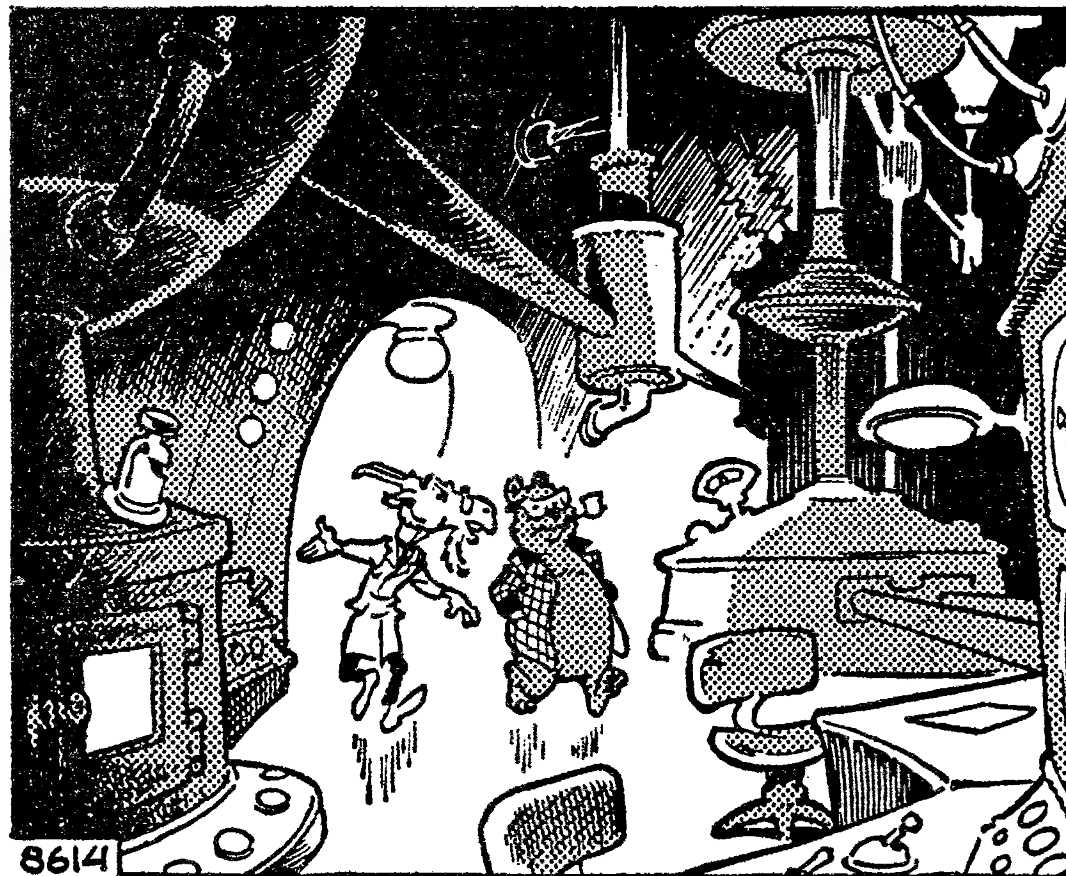

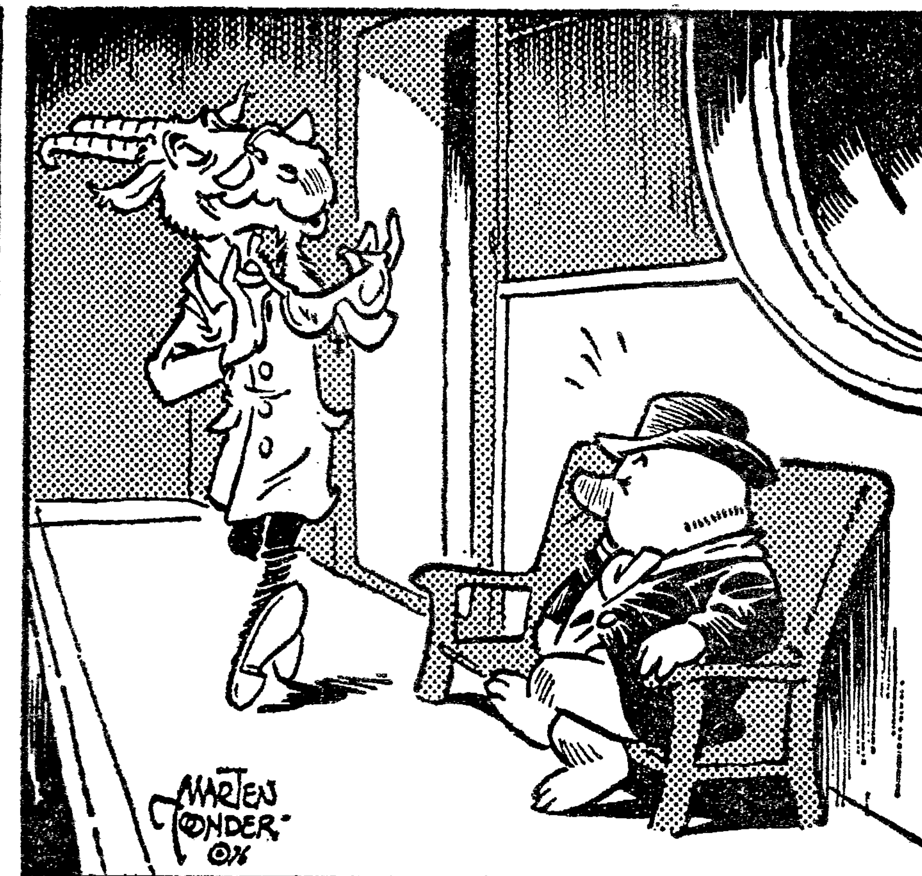

8613 Professor Sickbock verkeerde in grote spanning, nadat hij heer Bommels brief gekregen had. Toen hij dan ook het geronk van een naderende auto hoorde, opende hij een dakvenster en sloeg de nadering van het voertuig door een verrekijker gade.

,,Het is Lurx..", prevelde hij verblekend. ,,De grootste metalloog van deze tijd. Ei, het is erger dan ik dacht! Maar ik moet tot elke prijs zorgen dat men mij niet lastig gaat vallen. Het zou mijn monadeproeven geheel onmogelijk maken wanneer men mij in het cachot werpt. Ik moet maatregelen nemen..."

Hij wiste zich het voorhoofd af en haastte zich verzenuwd naar beneden om alles voor de komst van de goudonderzoeker gereed te maken.
Toen de Oude Schicht voorreed, stond hij dan ook knikkend voor zijn laboratorium en groette zijn bezoekers met een aangename glimlach.
,,De geleerde Lurx!" riep hij verrast uit. ,,Welk een genoegen. Welkom collega! Ik moet de heer Bommel even de verrijkte mesidor tonen voordat u met uw onderzoek begint. Wilt u een ogenblikje op de bank in de corridor plaats nemen?"
,,Grmpf", mompelde doctor Lurx, terwijl hij binnentrad. ,,Wat voor mesidor?"

8614. „Ik moet even met u spreken", zei professor Sickbock, terwijl hij heer Bommel het laboratorium binnenleidde. „Onder vier ogen, waarde heer. Ik wil graag een contractje met u sluiten, waardoor ge de hele verantwoordelijkheid op u neemt. Ik kan het niet aan. Ten slotte ben ik een kwetsbaar geleerde die alle zakelijke aanleg mist. Als ge dat doet, krijgt ge de hele opbrengst van het goud, dat lijkt me billijk".

„Het is alleraardigst", riep heer Ollie uit. „Ik wil dat best, hoor, want zaken doen is voor een heer met een zonnige kijk niet moeilijk. Zeg maar wat ik doen moet".

„Alleen maar even uw handtekening zetten", legde de hoogleraar uit. „Ik heb het overeenkomstje al opgesteld, in tweevoud. Eén voor u en één voor mij. Hier graag".

Heer Bommel ging zitten en tekende met een fraaie krul zijn naam onder de papieren die de ander hem voorlegde.

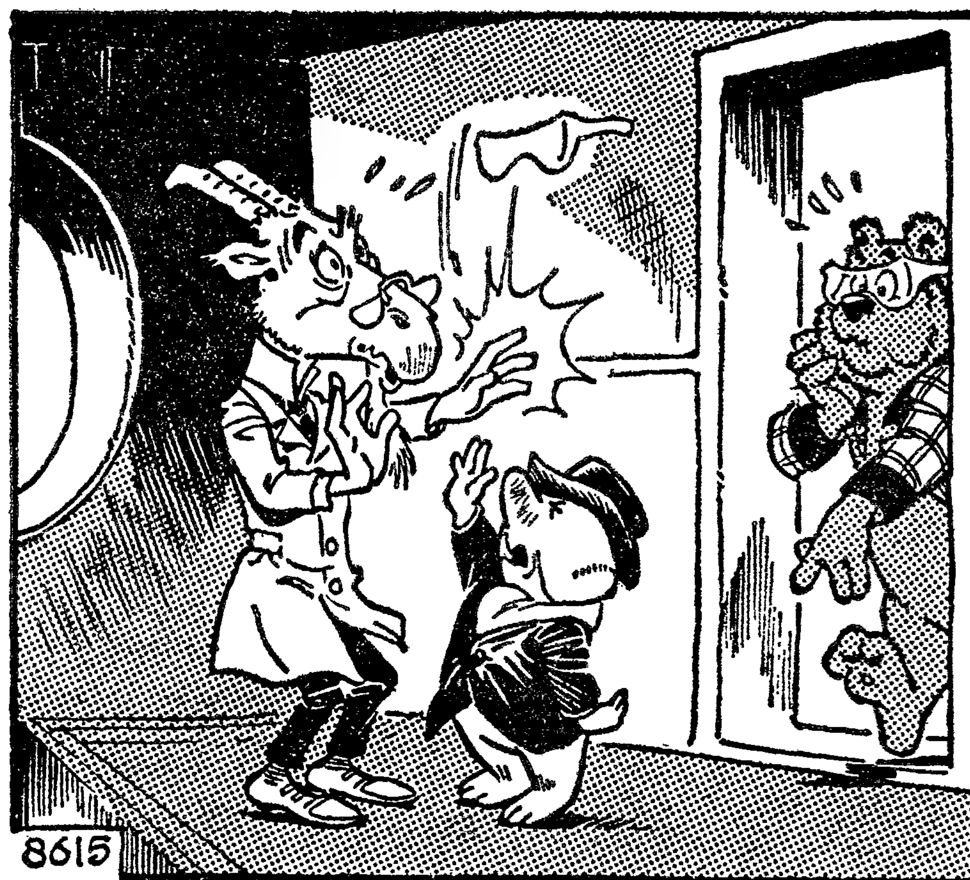
„Prachtig", zei Sickbock. „Thans kunnen we zonder zorgen de geleerde Lurx binnen noden".

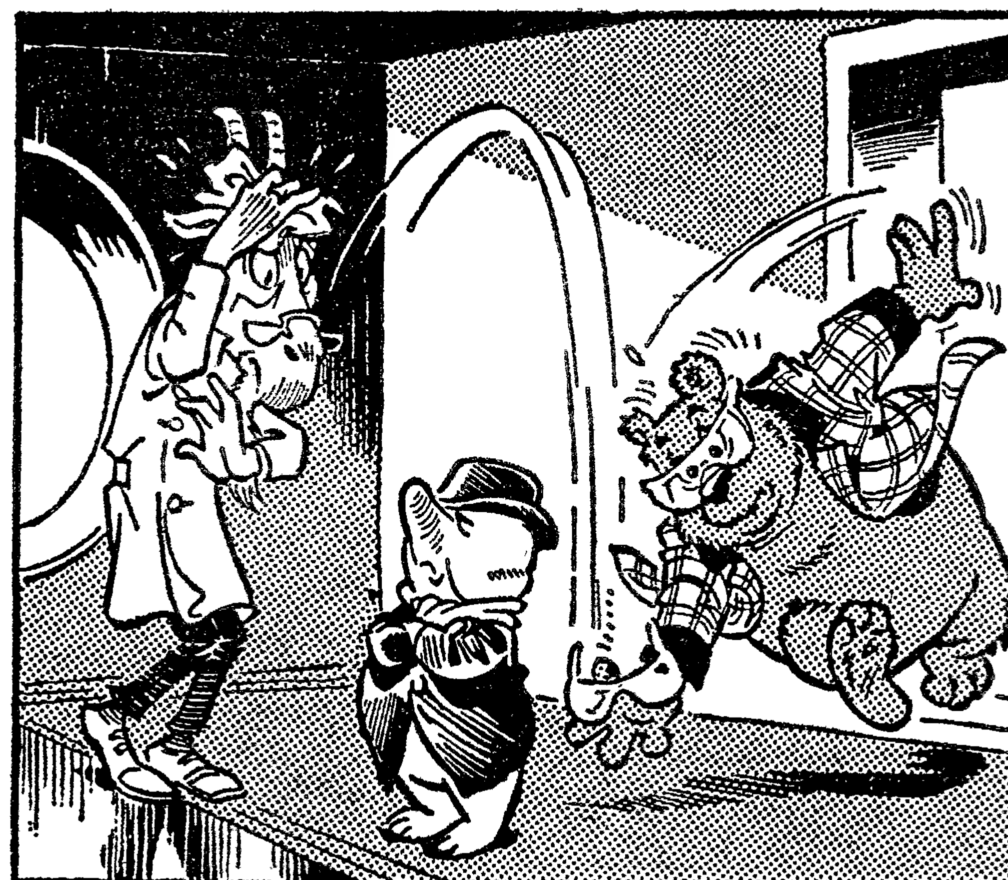
Zo sprekende liep hij de gang op waar de auroloog gemelijk zat te wachten.

„Mesidor", schamperde deze. „Wat is een verrijkte mesidor?"

„Dat komt later wel", suste de professor, terwijl hij een roze bril uit zijn zak haalde. „Wilt u dit oogscherm even opzetten, collega? Het is voor de bescherming van het netvlies tegen de goudglans. Dan kan het onderzoek beginnen".

„Lariekoek", snauwde de ander. „Ik heb nog nooit goud gezien dat het netvlies aantast. Laat me uw zwendel zien, dan kan ik u ontmaskeren".

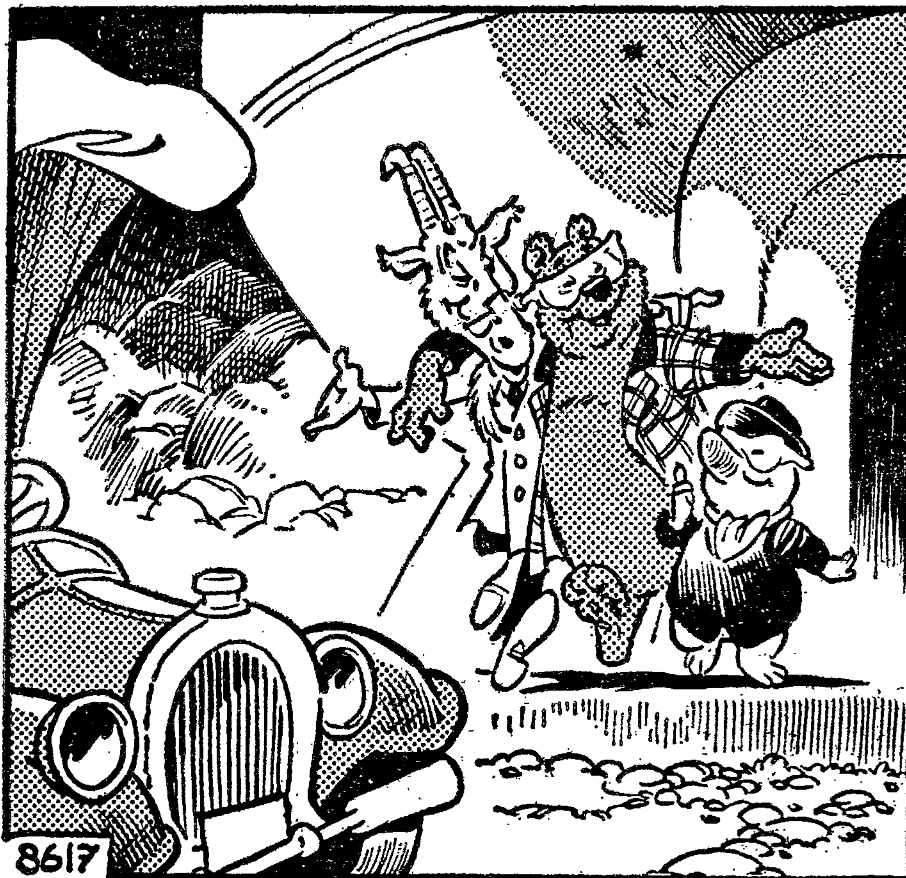

8615. „Ei, ei", zei professor Sickbock nerveus. „Ik moet erop aandringen dat u dit oogscherm opzet, waarde collega. Mijn goud is van zo'n samenstelling dat het het netvlies kan lapideren. En dat zouden we toch niet willen, niet-waar?"
Hij trad op Lurx toe om hem de roze bril te overhandigen, maar deze sloeg hem met een korte beweging het glas uit de vingers.
„Klets", riep hij toornig. „Lapzalf. Je bent een karottentrekker, jij met je goud-makerij. Schiet op. Toon me je zwendel!"
Verontrust door dit geroep snelde heer Bommel nader en hij kwam net op tijd om de bril op te vangen. „Wat is hier aan de hand?, vroeg hij vriendelijk.
„Een eh... klein wetenschappelijk meningsverschil...", stamelde Sickbock, zich het voorhoofd bettend. „Dat oogscherm..."
„Kulkoek!", snauwde Lurx. „Ik kom hier om goud te keuren en niet om mij een bril te laten opzetten. Ik heb weinig tijd. Maak voort!"
„Is het anders niet?", vroeg heer Ollie. „Laat het goud dan toch zien, profes-sor. Het is prachtig mooi, hoor, en erg groot!"
Met deze woorden drukte hij de goudkundige het oogscherm op de neus en toen deze zo plotseling door het roze glas blikte, keek hij vreemd op.

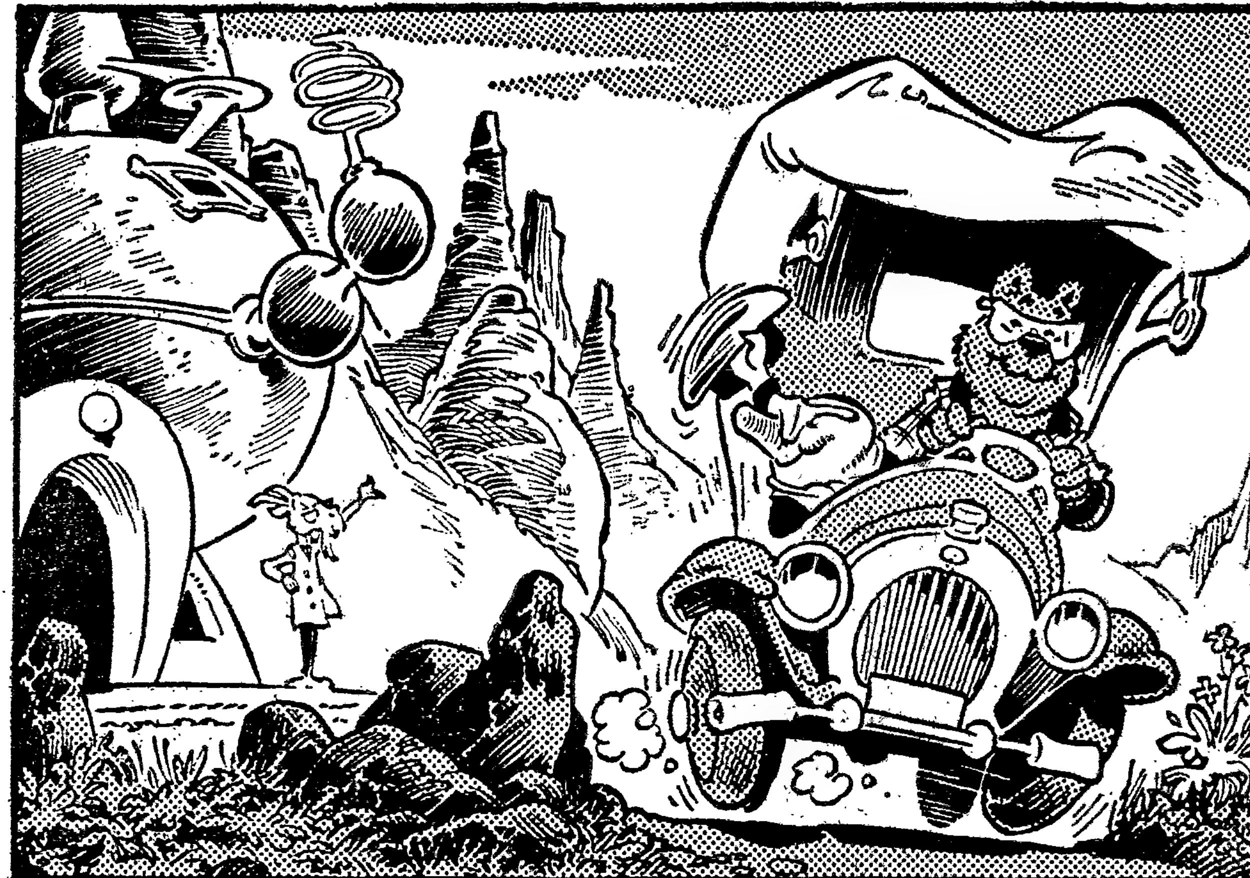

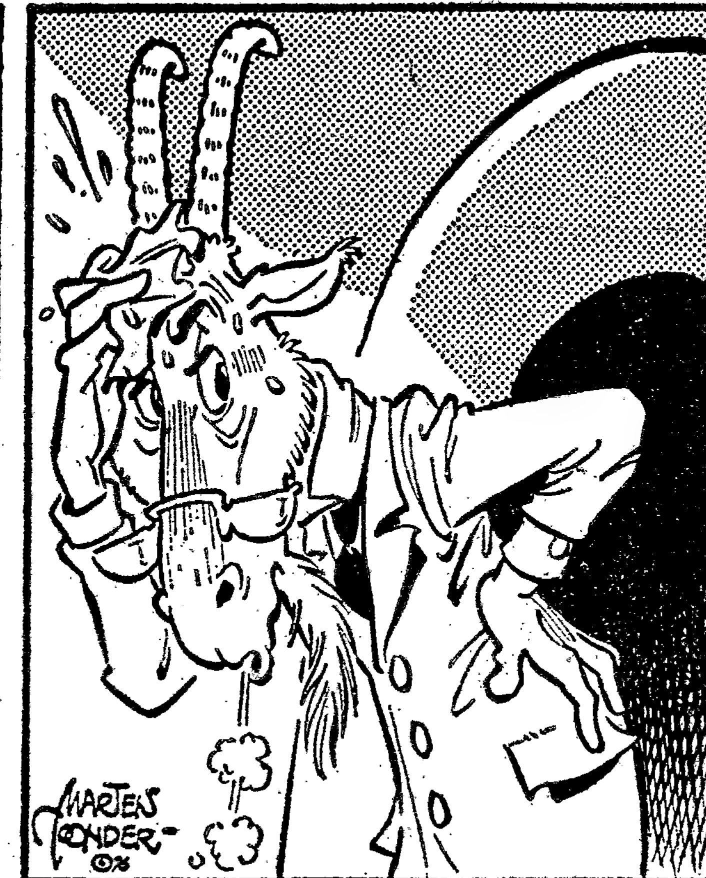

8616. Doctor Lurx veranderde plotseling van houding, toen hij de roze bril op had. „Wat een prettige, lichte gang hebt u hier!", riep hij uit. „Dat was me nog niet zo opgevallen. Metaalverf, zeker?".

Professor Sickbock ademde verlicht op. „Ik heb de grondstof aan laten mengen met wat goudslijpsel", sprak hij. „Dat had ik hier in overvloed, zoals u kunt begrijpen. Mag ik de heren voorgaan? Kijk, dit is mijn laboratorium, en hieronder zijn de kelders, waarin ik het gerede produkt bewaar. Ik heb alles in gereedheid gebracht voor het onderzoek. Als u mij volgen wilt?". Hij gluurde uit de ooghoeken naar zijn geleerde bezoeker, maar deze drentelde glimlachend achter hem aan en keek bewonderend rond. Dit stelde de professor nog meer gerust, maar hij wist, dat het moeilijkste nog komen moest. Zijn vingers trilden dan ook, toen hij een doek aanvatte, die daar lag uitgespreid.
„W-wilt u d-de instrumenten nog controleren, voordat u aan het eigenlijke onderzoek begint?", vroeg hij.
„Niet nodig!", riep Lurx. „Niet nodig, collega! In deze systematische omgeving is geen bedrog mogelijk. Ik zie immers, dat alles in orde is?".
„Ziehier dan", hernam Sickbock, en met een ruk trok hij het laken weg. Nu werden er een aantal goudklompen van grote afmetingen zichtbaar, die glansden in het licht van de lampen.
„Vierhonderd zevenendertig kilogrammen", fluisterde hij. „Een waarde van meer dan twee miljoen florijnen, waarde heren!".

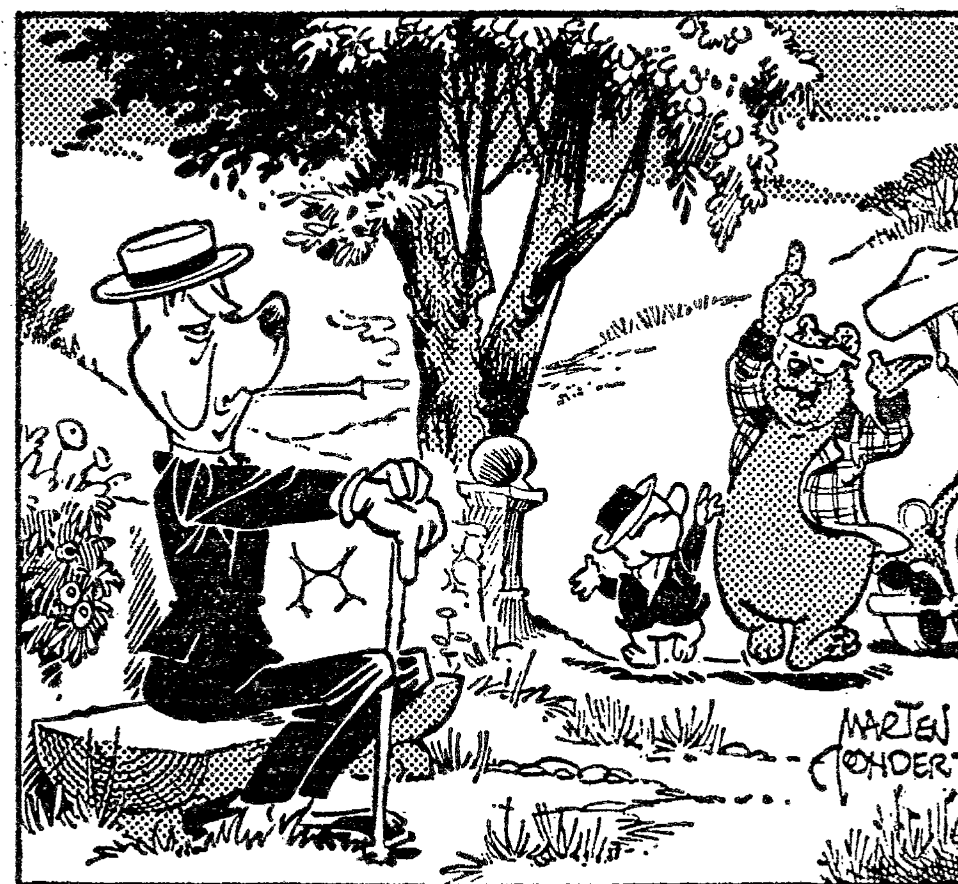
8617. De goudkundige Lurx was diep onder de indruk van het goud, dat Sickbock hem getoond had. „Zo'n kwaliteit heb ik nog nooit onder ogen gehad", verklaarde hij, toen hij met de beide anderen het laboratorium verliet. „Kunt u nog meer maken?".

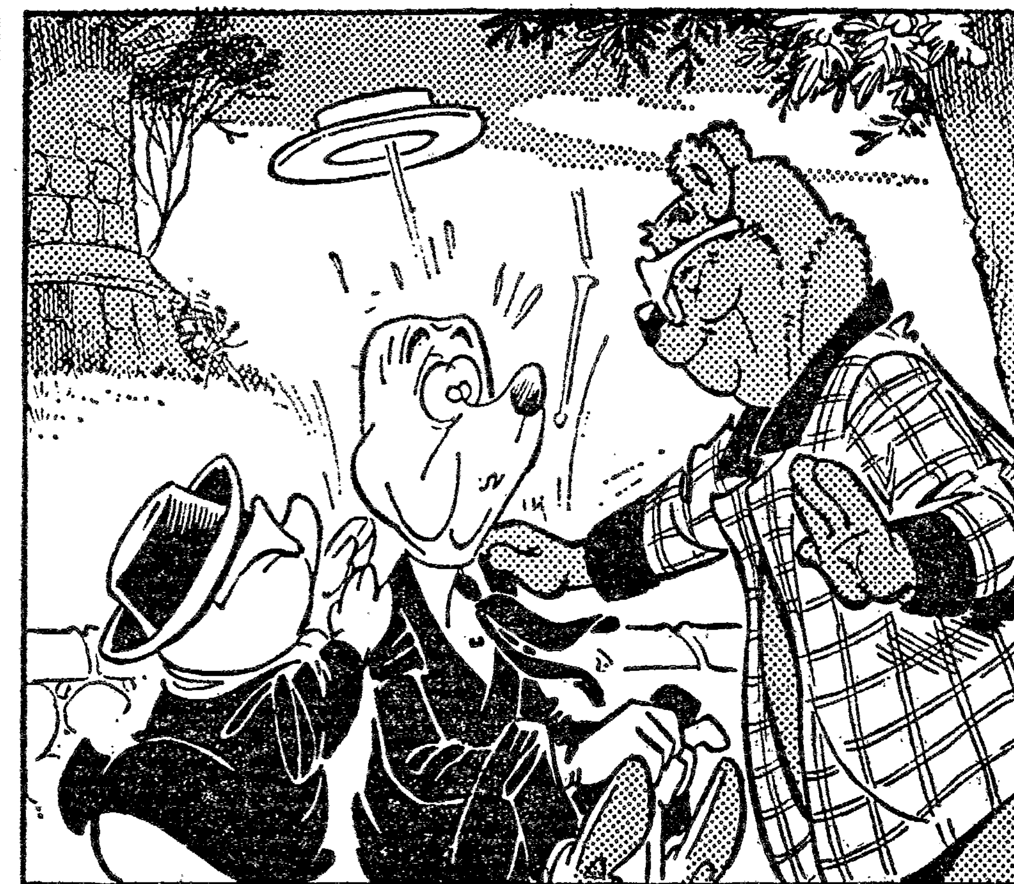
„Zoveel als u wilt", verzekerde de uitvinder. „Natuurlijk hebben we de toestemming van de heer Bommel nodig, want die is de alleen-eigenaar van dit project. Maar dat zal niet moeilijk zijn, neem ik aan".

„Voor mij is niets moeilijk", riep heer Ollie uit. „Zeg maar wat u hebben wilt. Geld speelt geen rol, hoor!".

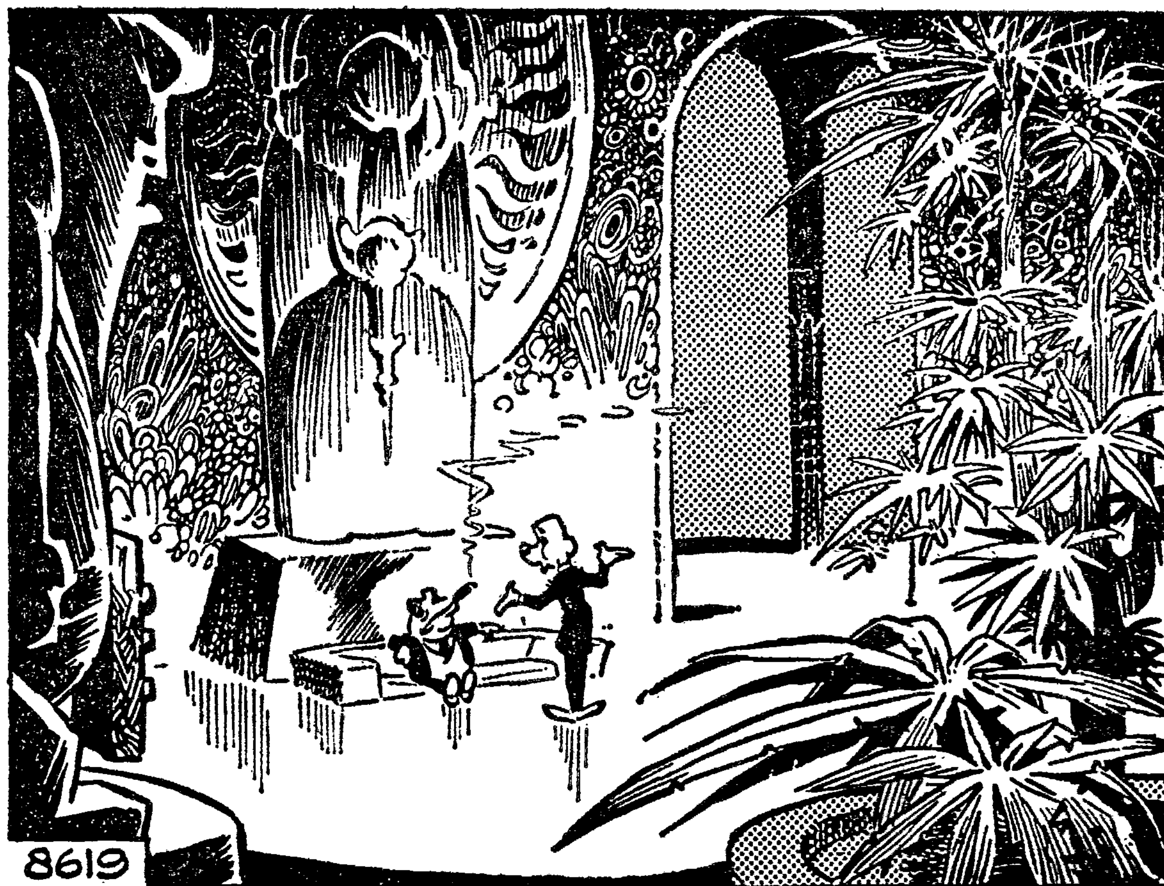
„Ik zal een rapport opstellen", sprak Lurx. „Voor mijn opdrachtgevers. Die zullen ook wel blij zijn. Nu zijn de zorgen de wereld uit. Prettig, hoor!".
In deze opgewekte stemming namen de heren afscheid van elkaar, en even later reed de Oude Schicht de bergpas uit, nagewuifd door professor Sickbock. Maar toen het voertuig uit het gezicht verdwenen was, verzakte de houding van de geleerde, en hij bette zich het gelaat.
„Oef", zuchtte hij. „Ei! Ik wist warempel niet, dat die brillen zo'n kracht bezaten! Terugvragen kan ik ze niet meer, hoewel het gevaar steeds groter wordt. Maar voorlopig is het goed afgelopen en ik kan voortgaan met mijn proeven op het element uit de vierde groep. Want dáár gaat het om. Goud? Bah!!".

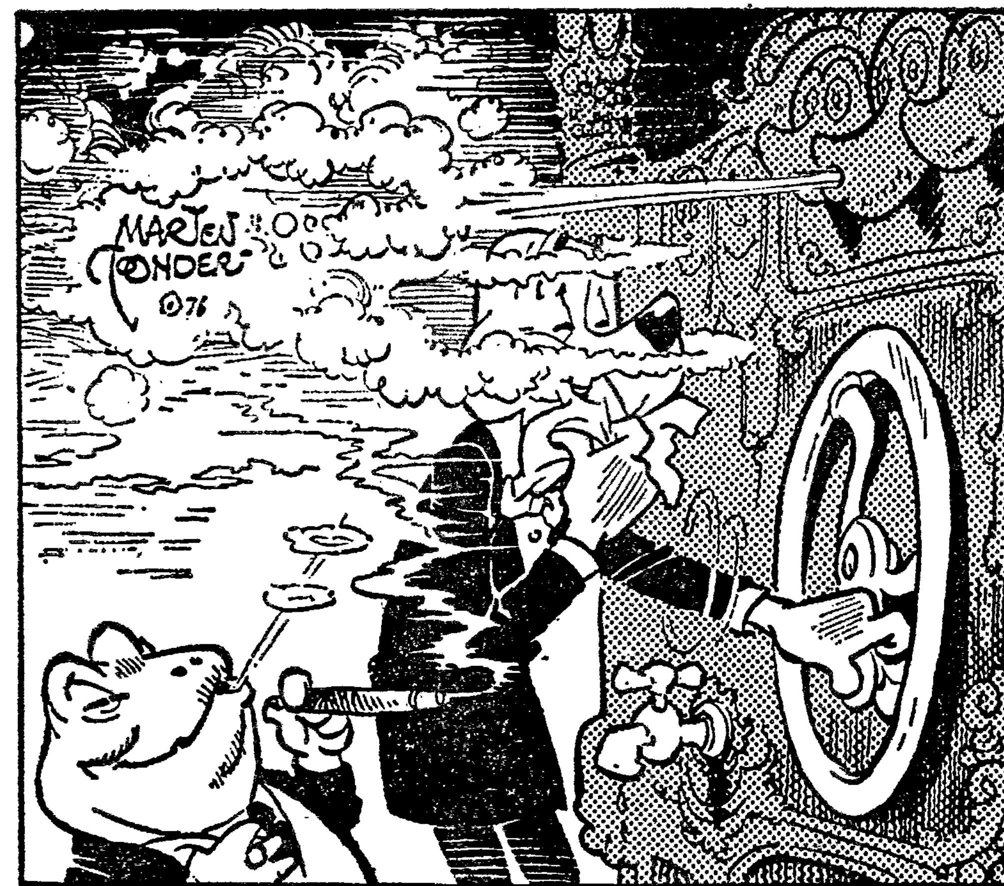

8618. Secretaris Steenbreek had zijn demi verwisseld voor een lichte strohoed en nu zat hij ontspannen van de zon te genieten. Zijn vertier duurde echter maar kort, want al spoedig verscheen de Oude Schicht weer over de heuvel, en de inzittenden haastten zich om verslag uit te gaan brengen.
„Echte waarde heeft goud natuurlijk niet", hoorde hij de geleerde zeggen. „Men kan er niets nuttigs mee doen. Maar het is aangenaam voor het oog, hè? En daarom is het een aardig beroep; auroloog!".
„En òf!", riep heer Bommel uit. „Een zonnige kijk op het leven; daar gaat het om!"
„Zonnige kijk?", sprak de heer Steenbreek bevreemd. „Het gaat om het muntstelsel! Hoe is de uitslag van het onderzoek? Wat is de kwaliteit van het goud?".
Verder kwam hij niet, want de heren hadden hem bereikt en begroetten hem zó hartelijk, dat het de secretaris vreemd te moede werd.
„18 Karaat!", riep doctor Lurx. „Prima! Vierhonderd zevenendertig kilogrammen. Een prachtig gezicht".
„Vertel dat maar aan AWS", vulde heer Ollie aan. „Hij zal wel blij zijn, want nu zijn de zorgen de wereld uit. Kom binnen dan gaan we gezellig...".
„Geen tijd", onderbrak Steenbreek, zich met moeite herstellend. „Ik moet onmiddellijk verslag uitbrengen".

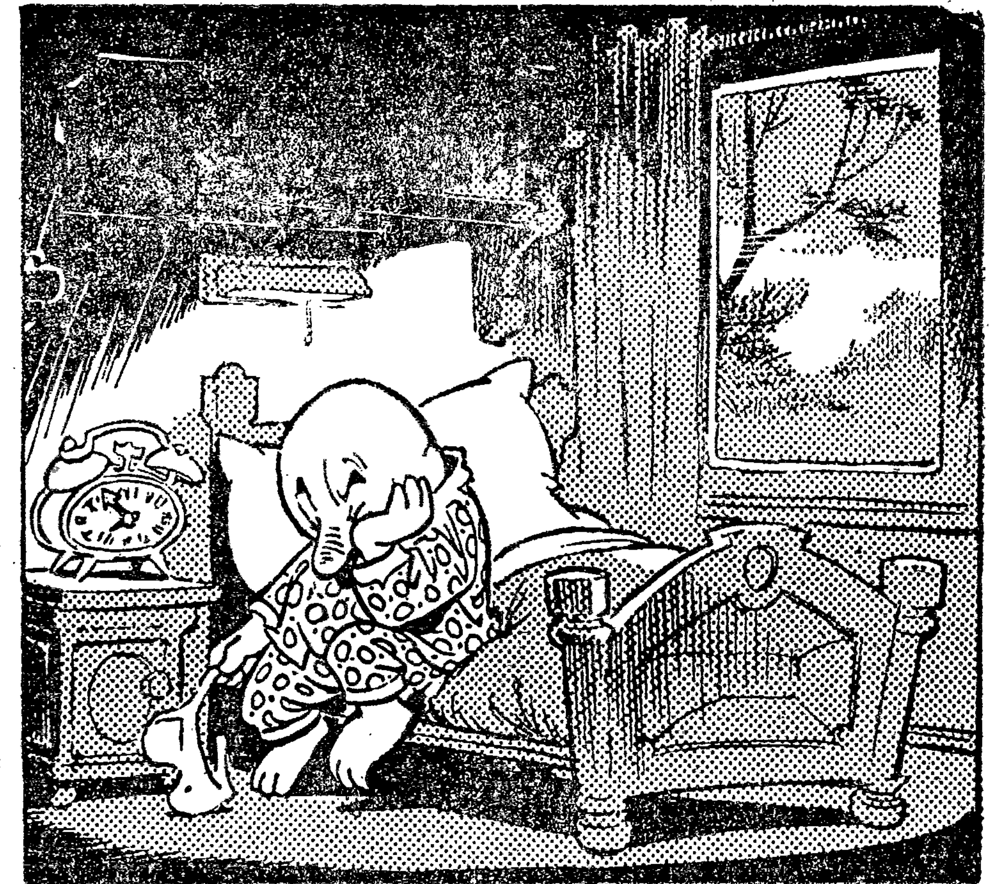

8619. De oliemagnaat Steinhacker zat in zijn ochtendvertrek, toen de secretaris binnentrad.
„Het is in orde", meldde hij. „Doctor Lurx heeft het goud van OBB onderzocht en is tevreden. Vreemd tevreden, zou ik er aan toe willen voegen".
„Wat?", vroeg zijn werkgever gemelijk. „Wees duidelijk, Steenbreek. Ik betaal je niet om iets toe te voegen".
„Hij was zo eh. . zo opgewekt", legde de ander uit. „En hij droeg een zonnebril! Niets voor hem, die lichtzinnigheid, als u mij vraagt".
„Ik vraag je niks!, snauwde de petroleumkoning. „Als OBB goud kan maken, zijn we uit de zorgen, en jij staat daar als een leedaanzegger. Zet de raderen liever in beweging! Het wordt tijd, dat er afkoeling komt".
„Is dat niet een beetje voorbarig?, vroeg de secretaris voorzichtig. „Moet de regering niet eerst. . .".
„Eerst wij, en dan de regering!", snauwde de heer Steinhacker opspringend. „Dat moest je zo langzamerhand weten. De beurs is oververhit! Vooruit, ga stoom afblazen!".

Zijn ondergeschikte haastte zich naar de speelkamer, waar het beursorgel stond, en begon aan het grote wiel te draaien. Daardoor opende zich de veiligheidsklep, en dichte stoomwolken begonnen het vertrek te vullen.
„Een mooi gezicht", mompelde AWS, die een nieuwe sigaar had opgestoken. „Nu ontstaat er een gunstiger ondernemersklimaat!".

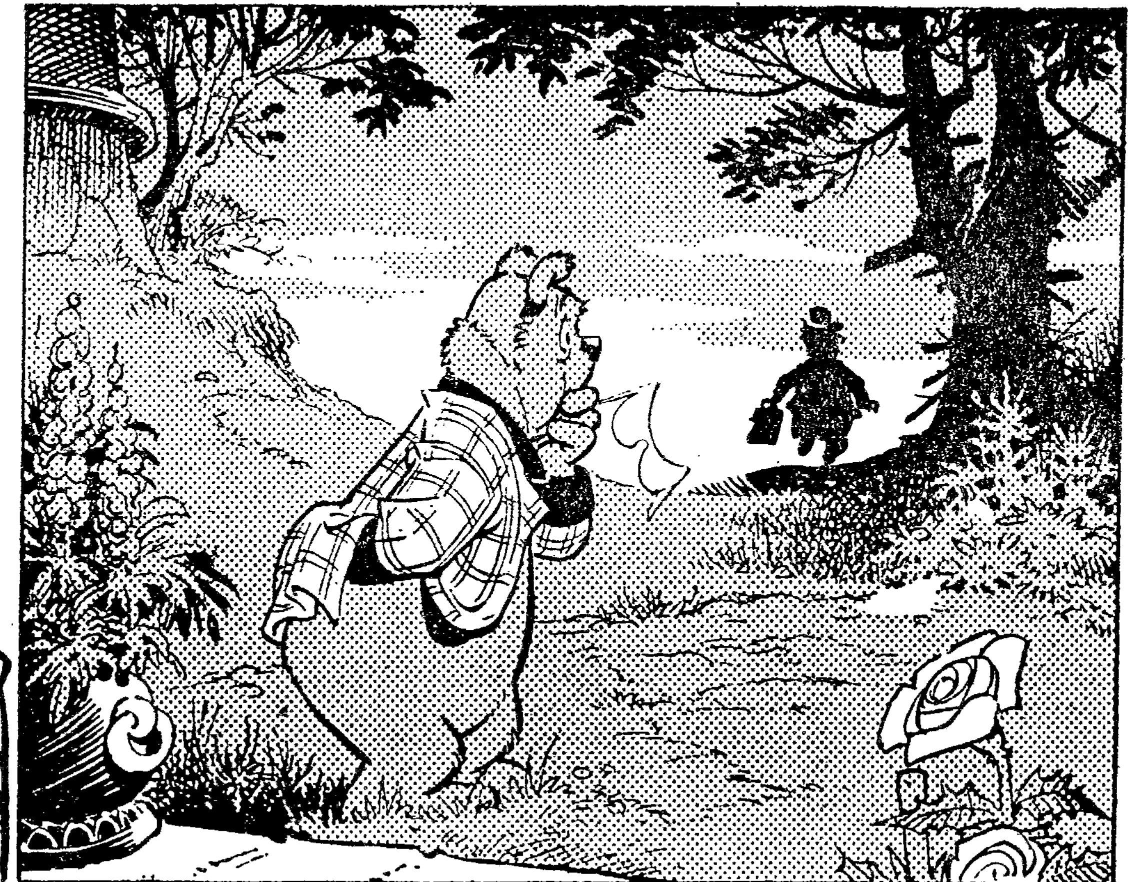

8620. De schemering begon te vallen en schaduwen vielen over het gazon van Bommelstein, waar heer Ollie genietend bij zijn rozenperk stond.
,,Goede avond, meneer Bommel'', zei de beambte Dorknoper, de tuin betredend. ,,Ik kom in opdracht van de regering . . .''
,,Wat gezellig!'', riep heer Ollie uit. ,,Deze tijd van de dag is de mooiste. U moet eens ruiken! Is het niet geweldig?''.
,,Heel aardig, ja'', hernam de ambtenaar eerste klasse. ,,We hebben een verklaring over de echtheid van uw goud gekregen. En nu kom ik wat bestellen; een miljoen kilo voorlopig. Als we het over de prijs eens kunnen worden, dat spreekt. Wat denkt u van een vrijstelling van belasting? Natuurlijk moet zoiets eerst worden goedgekeurd door . . .''.
,,Laten we nu niet over geld praten op zo'n mooie avond'', zei heer Bommel. ,,Dat speelt geen rol, vooral niet als men goud kan maken''.
,,En dat kunt u!'', riep de heer Dorknoper uit. Doctor Lurx staat er persoonlijk achter, en dat is voor de overheid genoeg''.
Helaas; Lurx stond er niet geheel meer achter. Hij was vroeg naar bed gegaan, zoals zijn gewoonte was. En toen hij daarbij zijn donkere bril had afgezet, zag de wereld er plotseling veel donkerder uit dan hij gedacht had. Hij zonk neer op de rand van zijn bed, en vroeg zich bekommerd af, of hij niet te lichtzinnig was geweest.
,,Maar ik kan niet meer terug'', prevelde hij, terwijl het koude zweet hem uitbrak. ,,Ik heb een certificaat van echtheid afgegeven aan de regering!''.

8621. „U begrijpt; de overheid moet zekerheden hebben, sprak de ambtenaar Dorknoper. „In de eerste plaats; kunt u bewijzen, dat u de eigenaar bent van het te vervaardigen goud?".

„Ja hoor", zei de heer Ollie. „Ik heb laatst nog een papiertje getekend, waar de professor ook zijn naam heeft opgezet. Dat vond hij leuker, zei hij - en ik help zo'n geleerde graag als heer zijnde. Kijk, hier heb ik het".

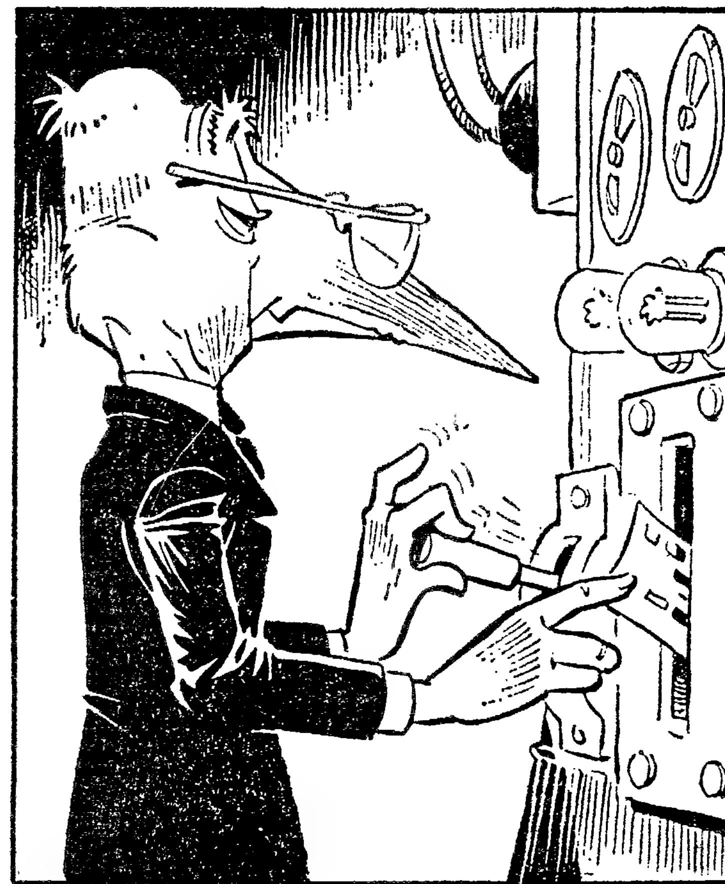
De beambte las aandachtig en knikte. „Het is weliswaar niet op zegel, zoals de 7de paragraaf van het betreffende regelement voorschrijft", zei hij. „Maar het is voldoende. Als u nu morgenochtend naar de Rommeldamse Bank wilt gaan, kan uw goud vergeld worden. Uw beloning wordt door de Hoogste Instanties geregeld, maar ik dank u bereids namens het gehele land, aangeduid in artikel 2 van de grondwet". Hij schudde heer Bommel warm de hand en legde de vinger toen op de lippen.

„Dit moet alles strikt geheim blijven, dat begrijpt u", fluisterde hij. „Geen woord hierover. Tegen niemand! Het laboratorium zal streng worden bewaakt door een zwaar gewapende legereenheid; dat zult u kunnen billijken. Goede avond".

Hij liep de tuin uit en heer Ollie nam zijn bril af om hem beter te kunnen nakijken.

„Het wordt donker", dacht hij. „Wat jammer. Dorknoper ziet alles zo zwart. En dat, terwijl alles zo zonnig was".

8622. Toen heer Bommel de volgende morgen op de Rommeldamse Bank kwam, werd hij door de opperschatmeester naar een vertrek gebracht, dat ingenomen werd door een eigenaardig toestel.

„Dit is de perskamer", verklaarde de hooggeplaatste bankier. „En dat is de zogenaamde notenpers. We laten hier geen publiek toe, dat begrijpt u. Maar ik dacht, dat u het wel interessant zou vinden om even te kijken hoe het bij ons toegaat".

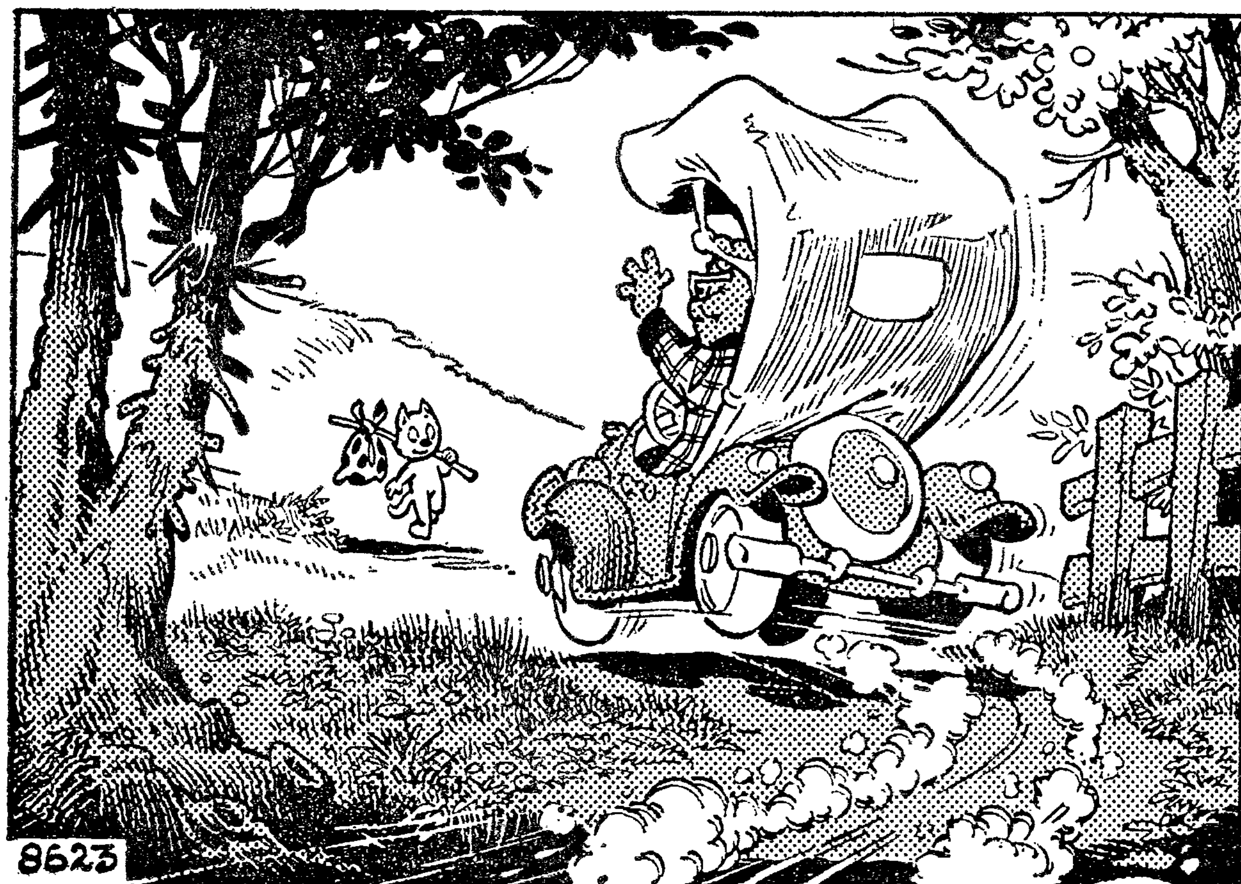
„Prachtig, hoor!", zei heer Ollie bewonderend. „Maar wat heeft die machine te maken met mijn goud, als u begrijpt wat ik bedoel?"

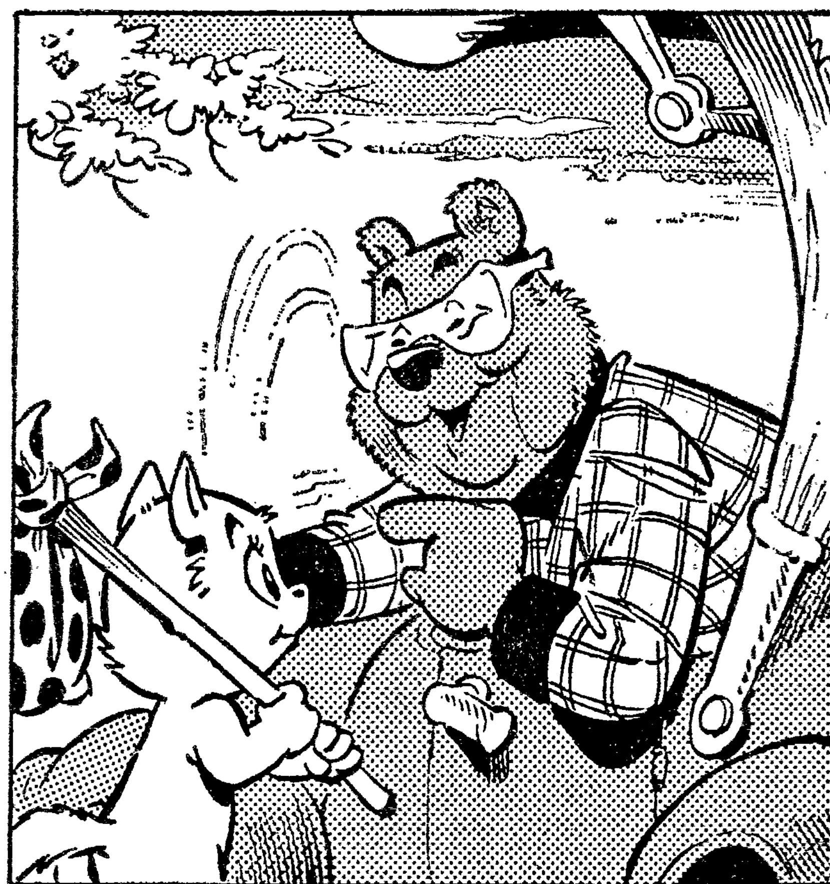
„Alles", verklaarde de ander. „Kijk, op dit kaartje hebben we aangegeven, hoeveel goud u in voorraad hebt. Vierhonderdzevenendertig kilogrammen, volgens de deskundige. Nu doe ik het kaartje in deze gleuf. Kijk, zo. En nu haal ik deze hendel over". Hij voegde de daad bij het woord, en daarop klonk er uit het apparaat gezoem, dat zo nu en dan door gefluit onderbroken werd. „De notenpers zet het goud nu om in florijnen", legde de bankier uit. „En daarna worden de banknoten gedrukt. Zonder goud geen banknoten, dat is de regel. Als men zich daar niet aan houdt, veroorzaakt dat een inflater van de luchtleiding. Schertsend ook wel inflatie genoemd, dat klinkt prettiger".

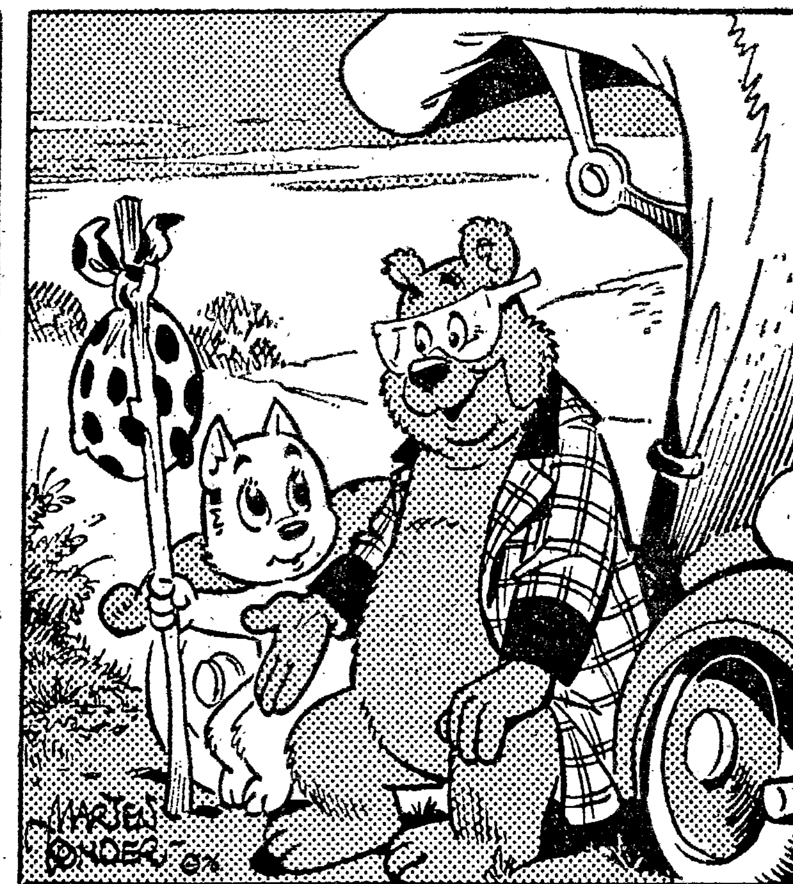
„Ja, veel prettiger", zei heer Bommel. „Maar wat..."

Op dat moment begon er een stroom gebundelde bankbiljetten uit een trechter te vloeien, die keurig door een lopende band werd afgevoerd.

„Wat prachtig!", riep heer Ollie opgetogen uit. „Echt geld!"

8623. Toen heer Bommel naar huis reed, was hij nog vol van alles wat hij gezien had, en zijn goede humeur werd nog zonniger toen hij in de verte Tom Poes zag naderen. ,,Jonge vriend!'', riep hij uit, terwijl hij krachtig remde. ,,Waar heb je gezeten? Ik heb je gemist''.

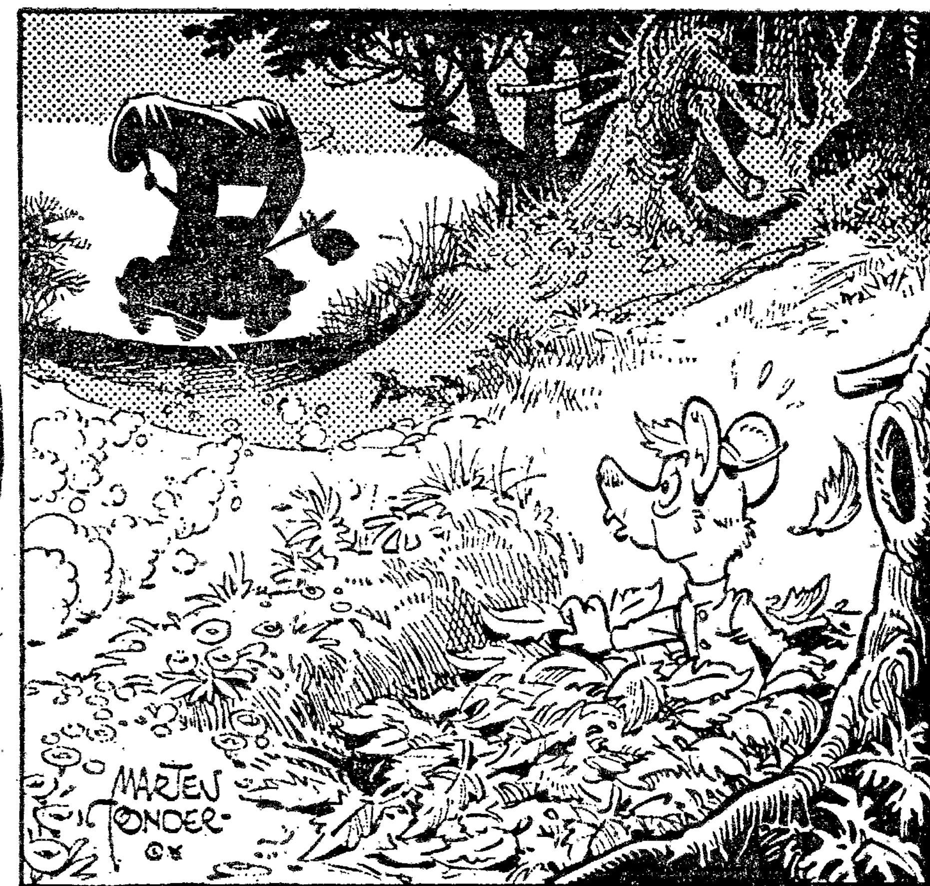
,,Ik heb een voettocht gemaakt'', legde Tom Poes uit. ,,Het was een beetje saai hier, en daarom...''

,,Saai?'', riep heer Ollie. ,,Hoe kan je het zeggen?! Het is hier nog nooit zo mooi en prachtig geweest. Allemaal bomen en bloemen en zo, als je begrijpt wat ik bedoel''.

,,Maar er was de laatste tijd niet veel te beleven'', zei Tom Poes. ,,En daarom ben ik....''

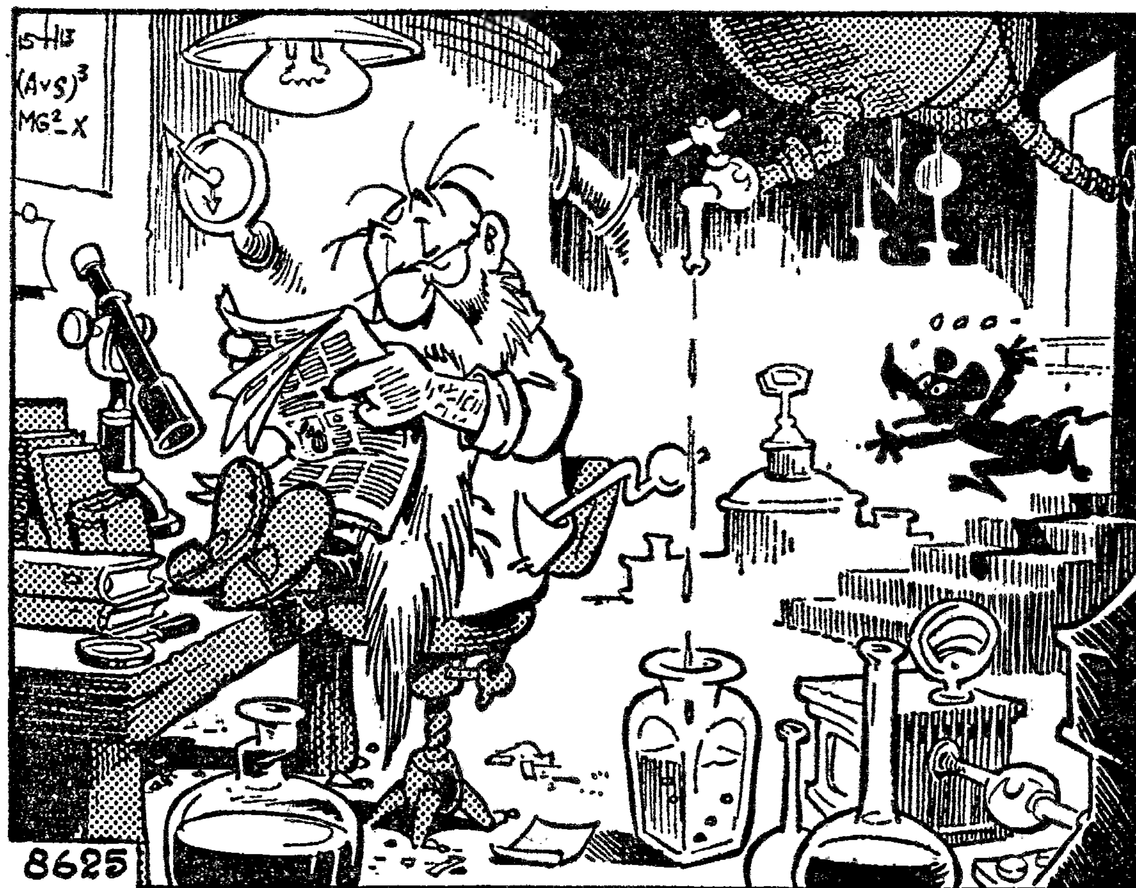
,,Oho!'', onderbrak heer Bommel. Hij stapte uit en ging op de treeplank van zijn voertuig zitten. ,,Nu zal ik je toch eens een aardige belevenis vertellen'', sprak hij. ,,Ik kan goud maken, en daar maken ze op de bank geld van, zodat het vaderland me erg dankbaar is, want ze hadden een flater in de luchtleiding geslagen, waardoor er een inflater ontstond!'' En daarop vertelde hij alles van de uitvinding van professor Sickbock, en wat er daarna gebeurd was. ,,Maar het is natuurlijk erg geheim'', besloot hij. ,,Dat zegt Dorknoper, haha''.
,,Hm'', zei Tom Poes. ,,Erg interessant. Maar waarom draagt u zo'n rare bril?''

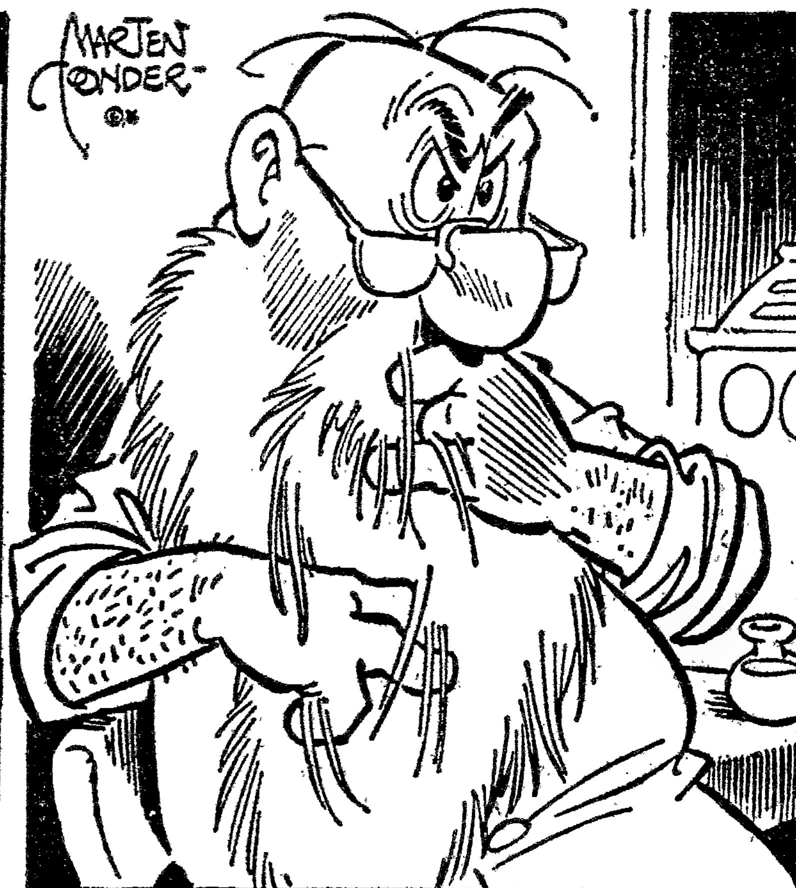

8624. „Waarom draagt u zo'n rare zonnebril?", vroeg Tom Poes. „Hebt u last van uw ogen?"
„Een rare bril?", herhaalde heer Ollie bevreemd. Hij nam de roze glazen af en keek er peinzend naar. „Die eh.. Die draag ik tegen de zon, denk ik. Prettig, hoor. Ik ben er aan gehecht geraakt. De schoonheid van de natuur komt beter tot zijn recht, als je begrijpt wat ik bedoel. Jij ook trouwens. Daarom is het veel leuker om hem te dragen".
Hij plaatste het vreemde montuur weer op de neus, en zijn zorgelijke frons verdween om plaats te maken voor een opgeruimde glimlach.
„Genoeg over dat ding", hernam hij. „Waarom zeuren over een bril, terwijl ik je zit te vertellen over goud, dat op de bank in geld verandert? Kom mee, dan zal ik je naar huis rijden. Joost zal de koffie wel klaar hebben". Ze stapten in, en even later verdween het trouwe voertuig huppelend over de heuvel. Naast de plek waar het gestaan had begon het te ritselen en het hoofd van de laboratorium-assistent Alexander Pieps verscheen boven de dorre bladeren uit. Hij had het zich daar in een kuil gemakkelijk gemaakt om uit te rusten van het overwerk, dat hij die nacht gedaan had — en zodoende had hij alles gehoord wat heer Bommel vertelde. Het is te begrijpen, dat de jonge geleerde nogal ontdaan was en hij keek de wagen dan ook met open mond na.

„Dat is nog eens wat!", sprak hij tot zichzelf. „Goud maken!. Heel andere koek dan het geknoei, dat we op het lab doen. Dit zal de prof interesseren!".

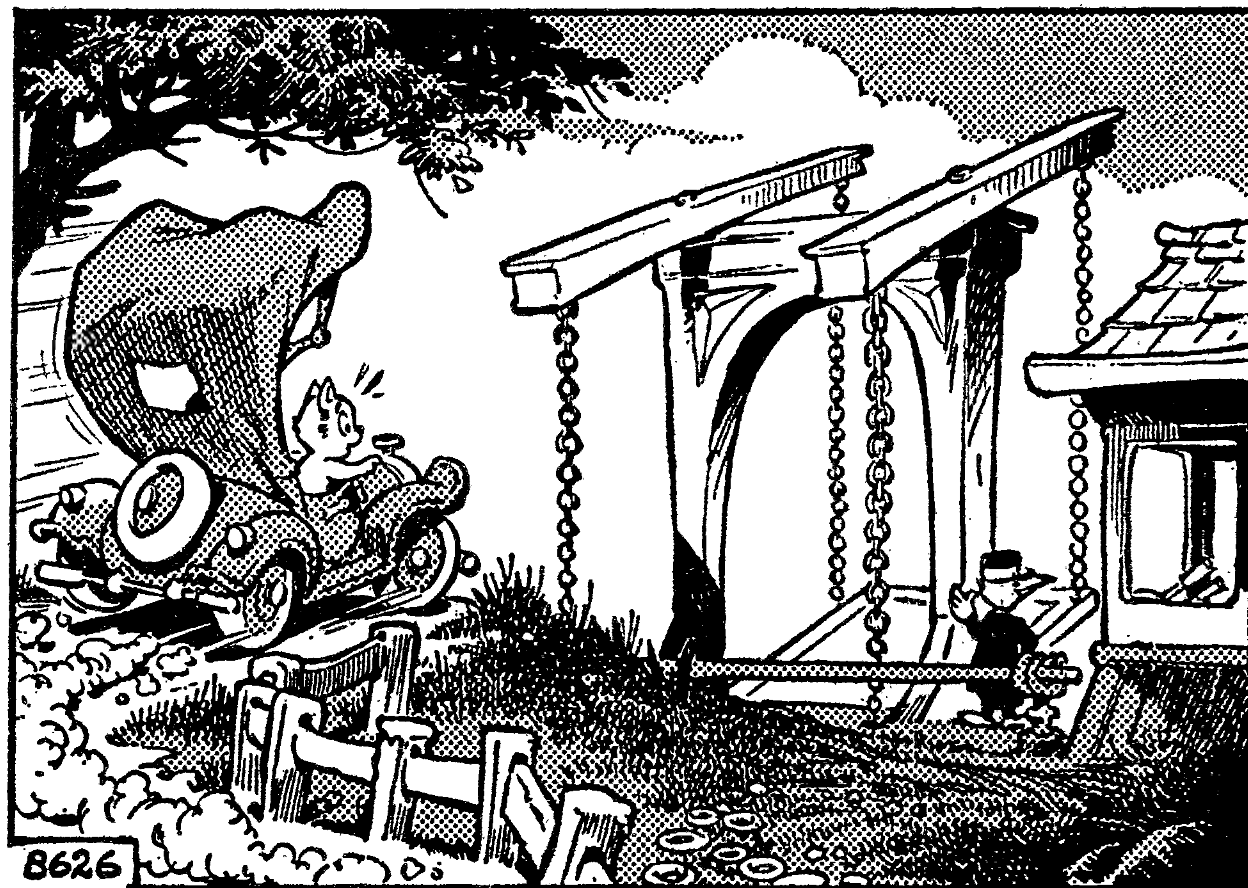

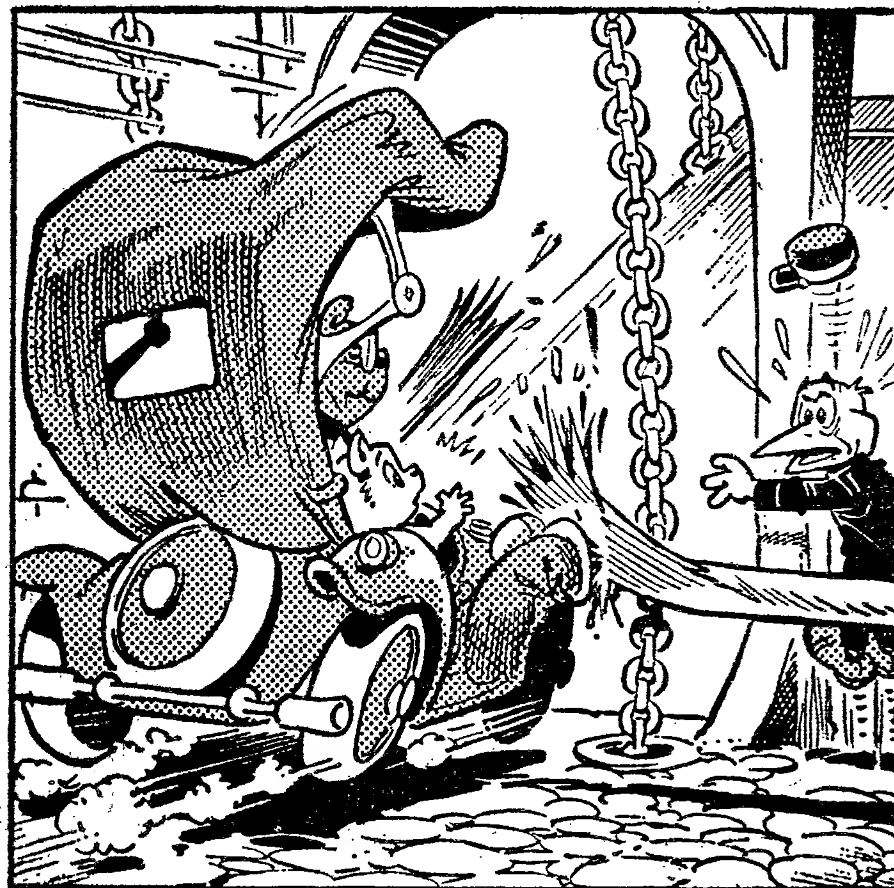

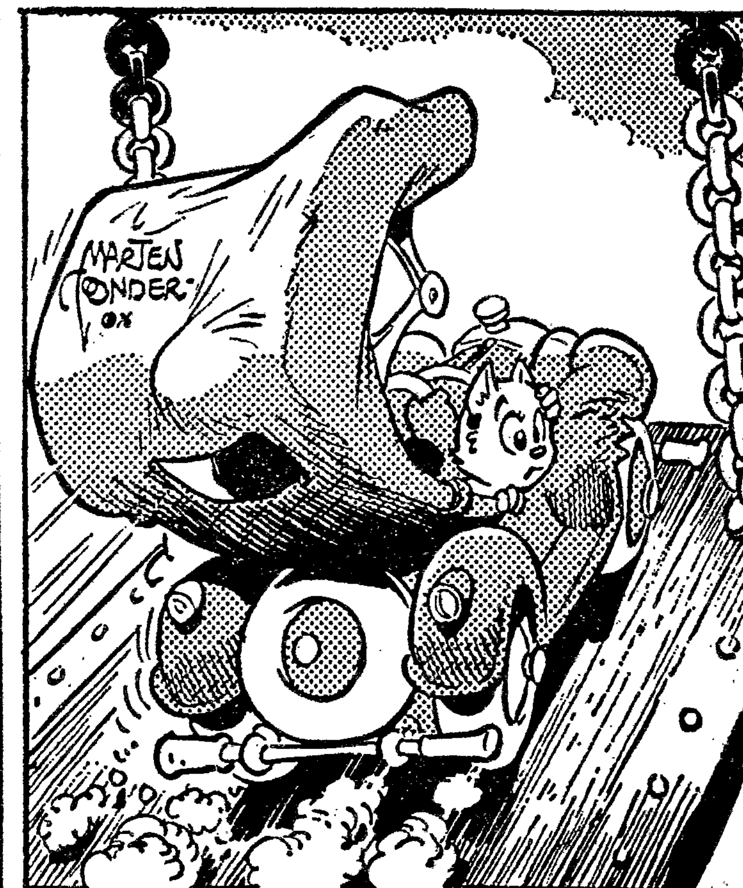

8625. Professor Prlwytzkofsky zat in het laboratorium de krant te lezen om zich te ontspannen na een nacht hard werken. Maar veel vermaak putte hij er niet uit.
„Praw", mompelde hij. „Door nieuwer gouddekking meer geld vervoegbaar. Afkoeling van financieel klimaat. Welk ener kinderij. Alsof geld wichtiger is, dan duchtiger wetenschappelijker arbeid!"
Hij sloeg een blad om, maar voordat hij zich in belangrijker zaken had kunnen verdiepen snelde Alexander Pieps de werkruimte binnen.

„Moet u luisteren!" riep de assistent opgewonden. „Ik heb daarnet een gesprek van die meneer Bommel afgeluisterd. Hij kan goud maken, zegt hij!"
Daarop vertelde hij alles wat hij gehoord had, en de hoogleraar luisterde met groeiende ontstemming. Tenslotte leunde hij achteruit en begon in diep nadenken door zijn baard te woelen. „Goud maken door der Boml?", prevelde hij. „En heeft der geleerder Lurx dat controleerd? Heeft hij der speetsifieker gewicht ondergezocht? Heeft hij der goudproeving van Tuthorn daarop aangewend? Dit is gans ongehoord. Ik moet der Lurx eenmaal in der oog vatten!!"

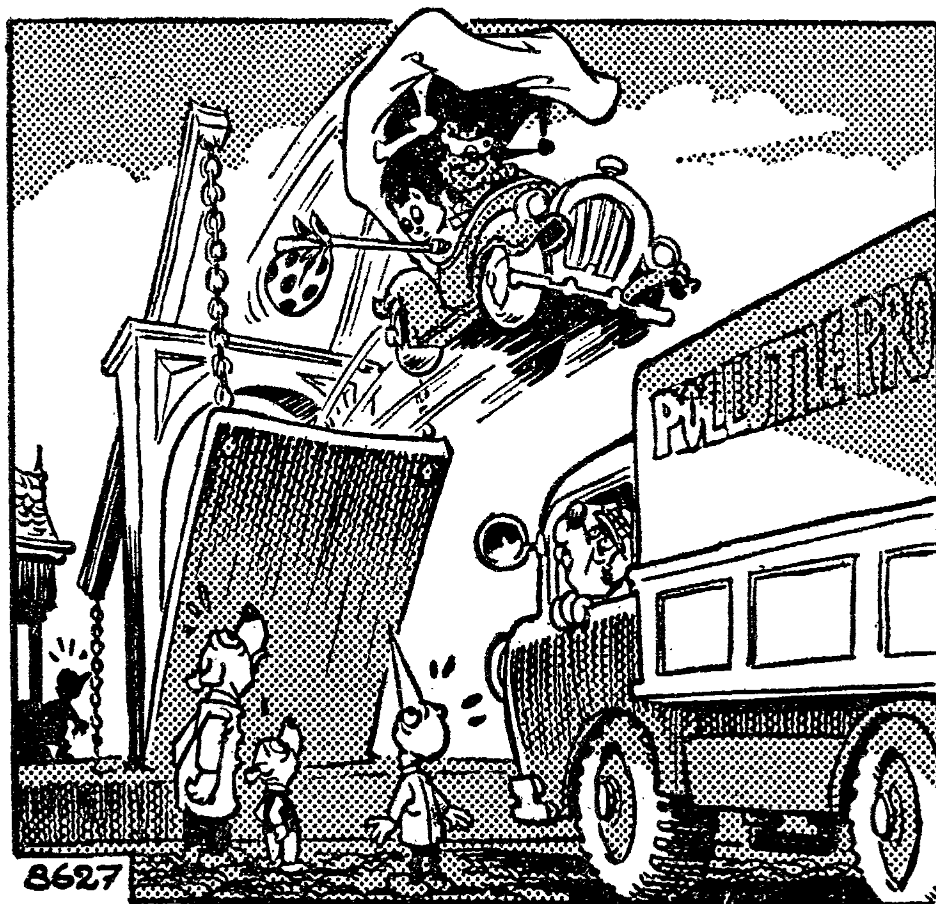

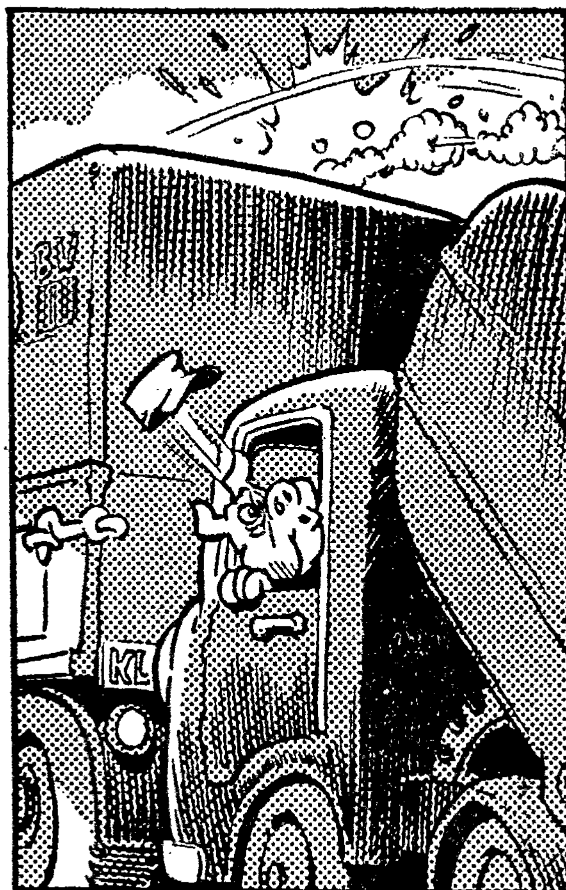

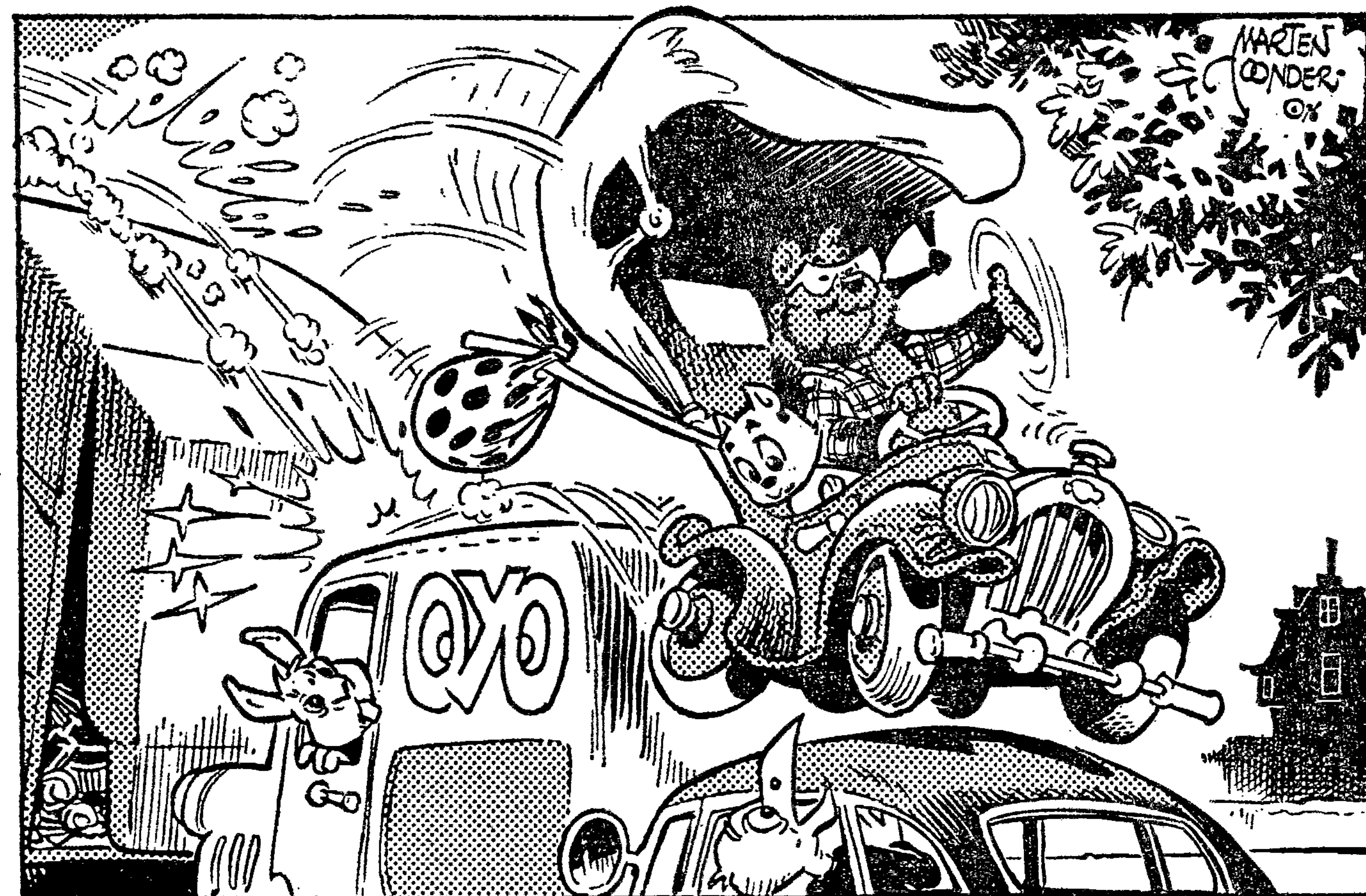

8626. Intussen reed heer Bommel opgewekt naar huis om koffie te gaan drinken. De koele zomerwind streek hem langs de slapen, en door zijn roze bril zag hij het lommer vriendelijk naar hem wuiven, zodat hij zijn voertuig tot steeds groter snelheid aanzette.
„Een zonnige kijk", sprak hij. „Daar gaat het om in het leven. Er is veel te veel gemopper zeg ik altijd maar, en daar houd ik mij aan. Is de natuur niet prachtig? En heeft men niet alles wat men begeert, als heer zijnde?"
„Hm", zei Tom Poes. „Als heer zijnde misschien wel. Maar u moet niet zo hard rijden. Achter die heuvel is een brug, en die...."
„Wees toch niet altijd zo zuur, jonge vriend", maande heer Ollie terwijl hij meer gas gaf. „Ik denk heus wel aan eenvoudige lieden. Men moet niet denken, dat ik zelfzuchtig ben. Omdat geld voor iemand van mijn stand geen rol speelt heb ik goud laten maken, zodat niemand meer zorgen hoeft te hebben..."
Hij onderbrak even, omdat de oude Schicht met luid gekraak door een afsluitboom reed. Want er passeerde juist een schip, en de wachter was doende om de brug op te halen. Het voertuig had echter zoveel snelheid, dat het met gemak tegen het rijzende brugdek opreed.

„Met goud kan men geld laten maken", vervolgde heer Bommel. „Dat heb ik zelf gezien, toen ik vanmorgen op de bank was. En ik zal zorgen, dat iedereen daar genoeg van krijgt. Dat is de prachtige taak van heer, wat jij?"

8627. Heer Ollie zweeg een ogenblik omdat de Oude Schicht nu het uiterste punt van de omhoog gaande brug bereikt had en door de lucht zweefde.
„Het zal nog wel een dagje duren voordat iedereen heeft wat hij hebben wil", hernam hij toen het voertuig een vrachtwagendak onder de wielen had. „Zo'n bank kan niet heksen. Maar je zult eens zien hoe prettig alles wordt wanneer iedereen verdient wat hij verdient, als je me volgen kunt. Dan zal ik ook weer de krant kunnen lezen, want dat stuit me de laatste tijd erg tegen de borst, omdat ik een zonnige kijk heb. Men ziet alles veel te donker in, waardoor de wereld veel te somber is geworden. Zo zie ik dat. Hups! Wacht even.... Zo; ja. Waar was ik? O, ja. Door het ingrijpen van een heer breekt nu weer de zon dóor, wilde ik zeggen. Eén, twee... hupla! Wat een vering, hè? Je voelt haast niets, zeg nù zelf. En weet je wat zo aardig is? Er is een kans, dat ik in de geschiedenisboekjes zal komen als de redder des vaderlands. Denk je ook niet?"

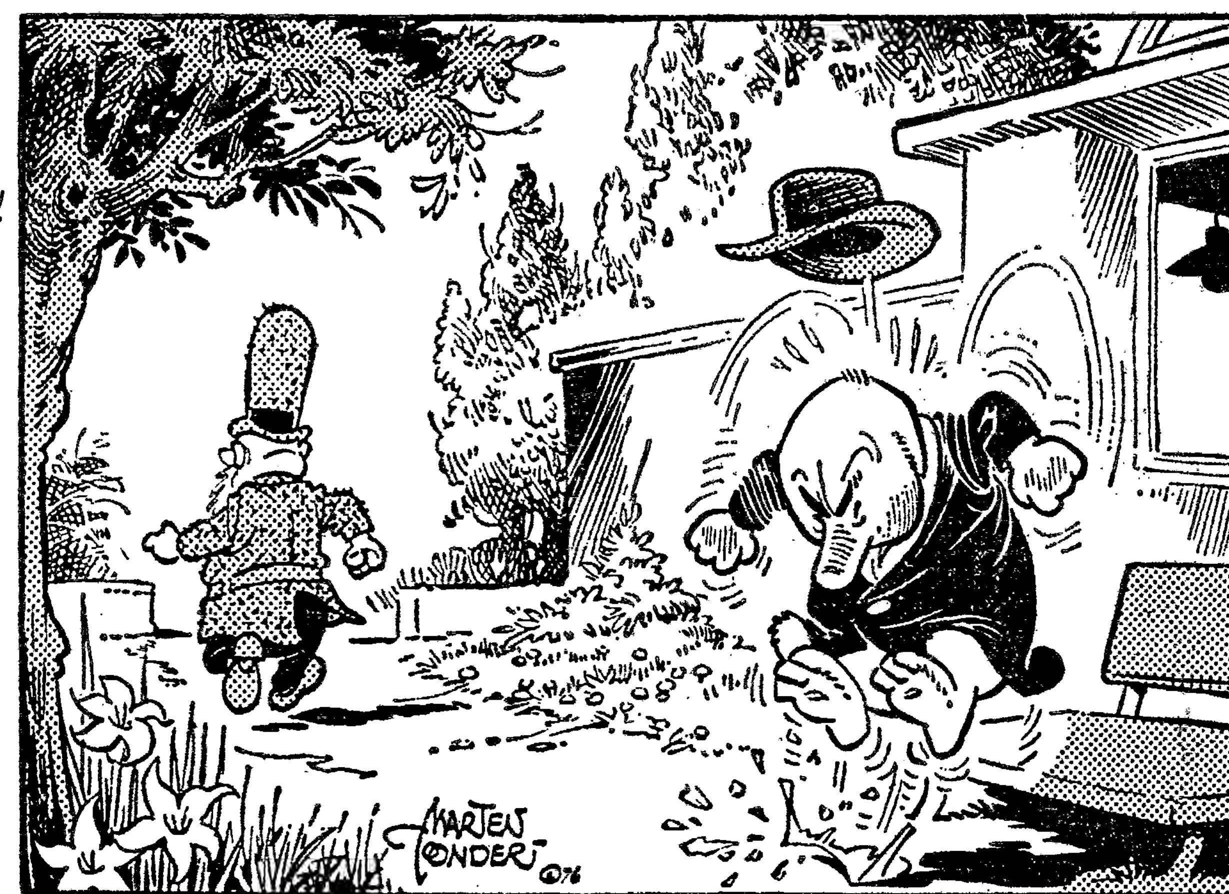
Hij kreeg geen antwoord, want Tom Poes was te geschokt om iets te zeggen.

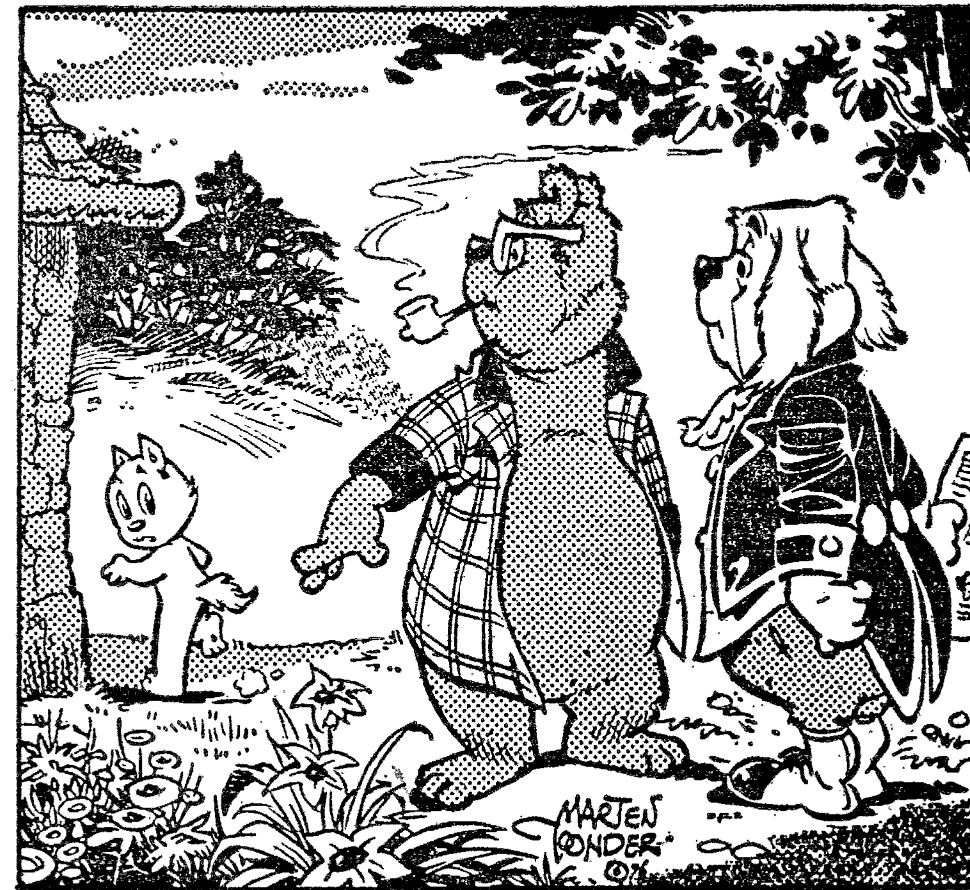

8628. ,,Waarom zit je zo te roepen, jonge vriend?", vroeg heer Bommel, toen het krasse voertuig tenslotte op de weg belandde. ,,Vertrouw je soms mijn rijkunst niet?"
Tom Poes haalde diep adem en keek hem glazig aan.
,,Oef", zei hij. ,,Ik had niet gedacht, dat we er zo van af zouden komen".
,,Wat zeur je toch steeds?", begon heer Ollie, maar Tom Poes liet hem niet uitspreken.
,,Er zitten rare kanten aan deze hele zaak", zei hij. ,,U ziet ze misschien niet door uw zonnige kijk, maar ik wil er meer van weten. Het moet van die bril komen".
Diezelfde mening had ook doctor Lurx, die aan de andere kant van de stad voor zijn bungalow zat.
,,Het moet allemaal van die bril komen", sprak de geleerde bekommerd tot zichzelf. ,,Als ik hem op heb zie ik de toestand niet zo ernstig in. Maar als ik hem afzet...." Hij verzonk in zorgelijk gepeins, maar daaruit werd hij opgeschrikt door een bezoeker, die het tuinpad opkwam en grimmig voor hem stil hield.
,,Ach, eh...Prlwytzkofski!", stamelde hij. ,,Dat is een eh.. een onverwacht genoegen. Gaat u zitten."
,,Nix zitsen!", riep de ander uit. ,,Nix vergenoegen. Wat heb ik mij daar vernomen van ener goudvervaardiging? Ik moet u daar insnijdend over spreken, heer collega! Men kan der wetenschap niet strafloos voor nar zetten!"
Doctor Lurx begreep, dat hij voor een moeilijk punt in zijn loopbaan stond en hij zette haastig zijn bril op.

8629. Toen hij zijn roze bril weer op had, zag Lurx de toestand wat luchtiger in. „Ga toch zitten", sprak hij. „Natuurlijk kunnen we over die goudmakerij praten. Het was een sublieme ervaring. Stelt u zich voor: een monumentaal laboratorium, vol eclatante apparatuur in een ravissante omgeving..."
„Spaar mij der schoonspraak!", riep professor Priwytzkofski toornig. „ Hebt u der goudproeving van Tuthorn aangewend? Op welke gronden hebt u ener echtheidsbewijzering afgegeven? Dat wil ik gans grondelijk weten!"
„Het was voor mij genoeg om het te zien", verklaarde de goudkundige. „Groot en geel en glanzend lag het voor mij en ik voelde meteen dat het ècht goud was. Trouwens, de uitvinder was een vakgeleerd specialist, dat zag ik onmiddellijk."
„Praw!", riep zijn bezoeker walgend. „Narplapperij! Kwatsj! Ik laat der wetenschap niet voor der hansworst maken. Ik ga mij bij der behoorde vervoegen. U zult nog van mij horen, heer collega!"
Na deze dreigende woorden liep hij met zware schreden weg, en zijn gastheer keek hem een kort ogenblik door zijn roze glazen na. Doch toen rukte hij zijn bril af, wierp hem op de grond en begon er uitzinnig op te dansen. Er bleven slechts enige glassplinters over die zacht glansden in het zonlicht.

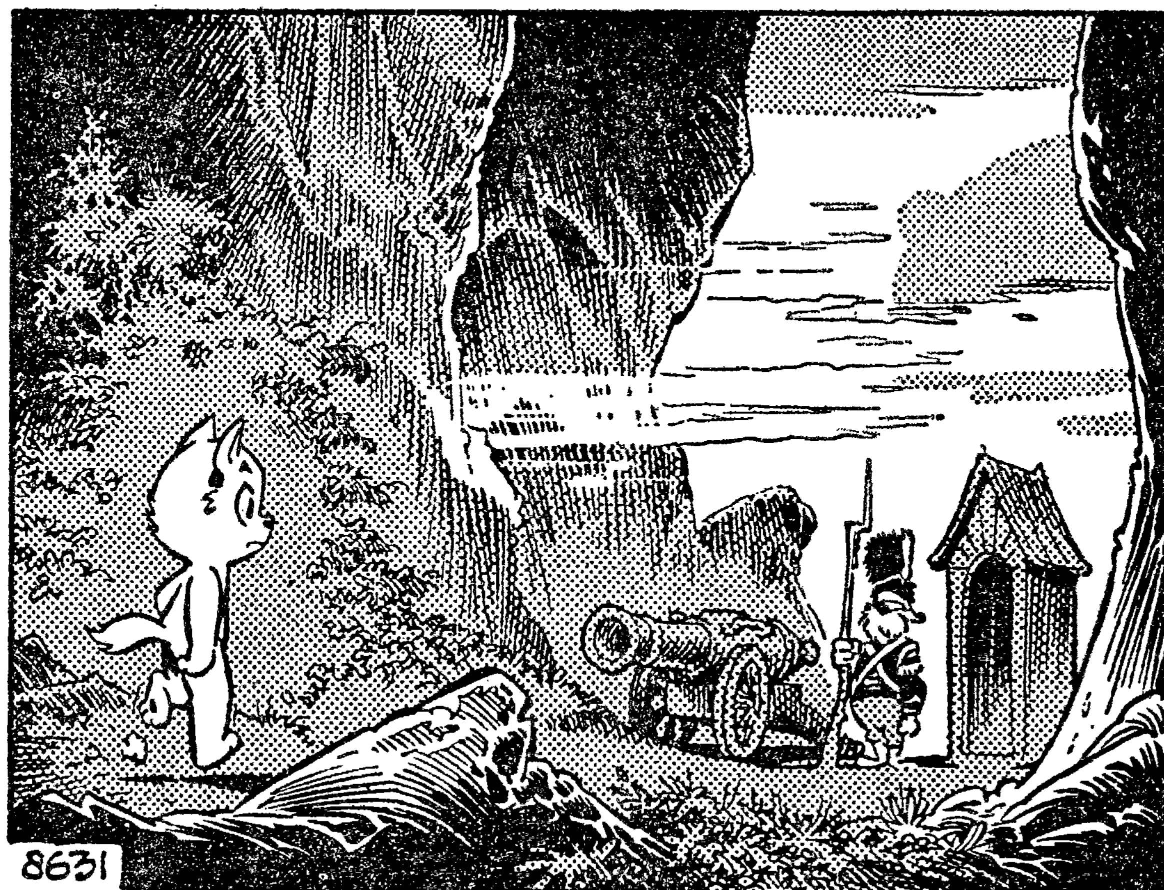

8630. „Ik vond dat géén leuk ritje", klaagde Tom Poes, toen hij tenslotte uit kon stappen voor de garage van Bommelstein.
„Dat komt omdat je geen oog hebt voor natuurschoon", zei heer Bommel met licht verwijt. „In plaats van om je heen te kijken, zit je maar te roepen hoe ik sturen moet. Niet prettig hoor en nog gevaarlijk ook. Ik houd van opgewektheid om me heen. Neem liever een voorbeeld aan Joost, die dáar blij aankomt om ons te begroeten".
„Hier is de krant, heer Olivier", sprak de trouwe bediende glimlachend. „Ik was zo vrij er een blik in te slaan en ik heb gelezen dat er een opleving is. Een ontspanning in het geldwezen; door de ragfijne manipulaties van de heer Bommel, schrijft men. Daardoor zijn mijn vier aandeeltjes mooi gestegen, met uw goedvinden. Ik ben er werkelijk trots op hier te mogen dienen!"
„Alleraardigst", riep heer Ollie uit. „Hoor je dat, jonge vriend?"
„Hm", zei Tom Poes. „Ik zou wel eens wat meer willen weten over die manipulaties en over uw bril. Ik ga de zaak onderzoeken".

Hij liep weg en heer Bommel keek hem verbaasd na. „Die is nu nooit eens vrolijk", sprak hij hoofdschuddend.

„Het zal zijn jeugd zijn", zei Joost. „Er is trouwens nog iets, heer Olivier. Toen u weg was, kwam hier een zekere heer Steenbreek. Hij nodigde u uit om vanavond het diner bij AWS te komen gebruiken. Het zou die AWS een eer zijn, verzekerde hij me".
„Nou, mij ook", riep heer Bommel „Zo zie je. Als men een goede daad doet, komt men vanzelf in de hogere kringen".

8631. Tegen de avond naderde Tom Poes de Mergvallei, waar professor Sickbock zijn laboratorium gebouwd had. Tussen de rotsen was het kil, want er hingen nevels die vochtig in de schemering oprezen. Hij stapte dan ook flink door om de goudfabriek te vinden voordat het donker werd. Maar bij de nauwe doorgang tussen de rotsen werd hij tegengehouden door de zwaar bewapende legereenheid die daar de wacht hield.

„Halt", sprak deze, zijn geweer vellend. „De vallei is afgesloten voor het publiek. Orders van hogerhand".

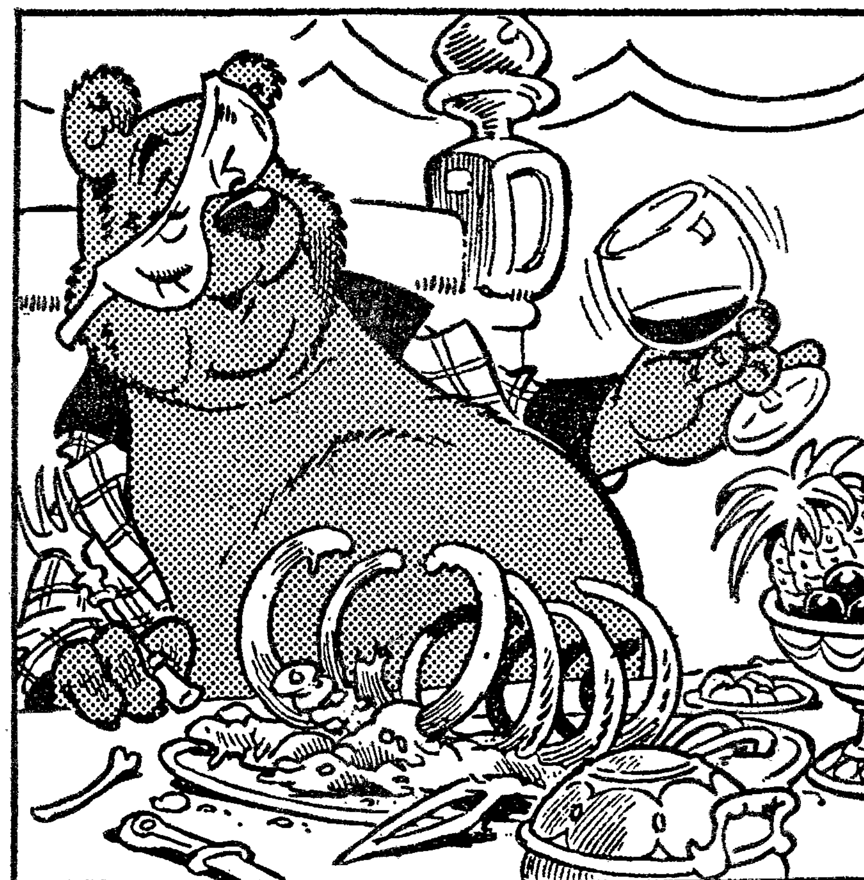
„Maar ik ben geen publiek", zei Tom Poes. „Ik ben een vriend van heer Bommel en ik wil alleen maar..."

„Hier wordt niemand toegelaten", herhaalde de schildwacht. „Orders van hogerhand. De vallei is afgesloten"

Het geluid van hun stemmen was duidelijk hoorbaar in de doodse stilte die tussen de bergen hing, en de geleerde trad uit zijn laboratorium om te kijken wat er aan de hand was.

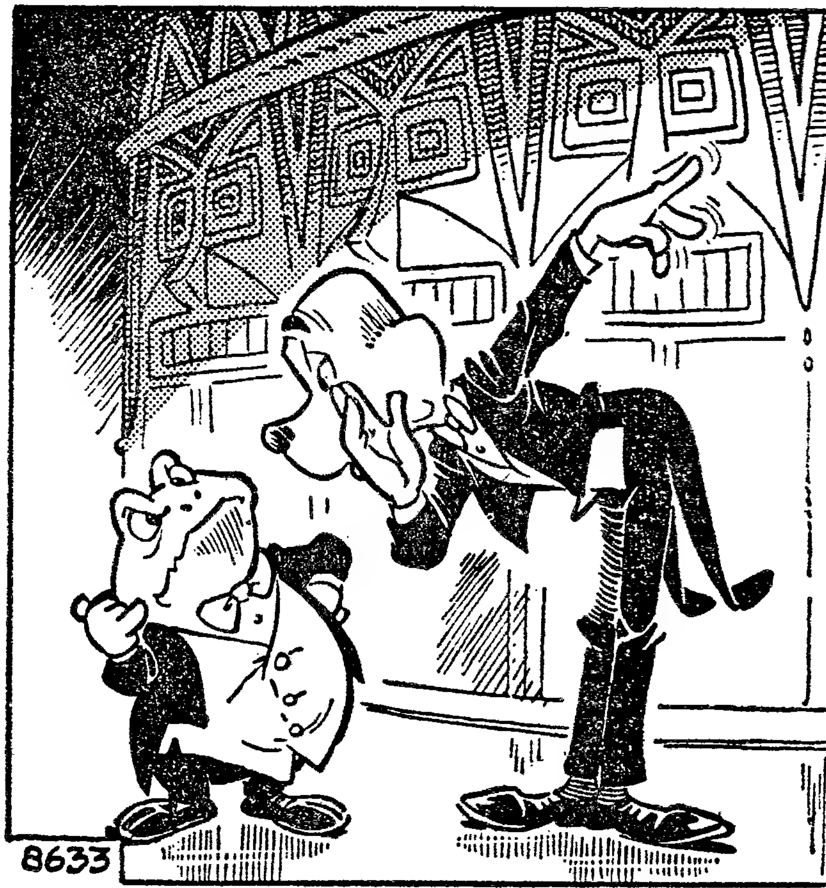
„Ei, het is dat witte ventje", prevelde hij. „Hoe prettig dat men mij zo goed bewaakt. Nu kan ik tenminste ongestoord aan mijn uitvinding werken. Dank zij het geld van de heer Bommel zal ik binnenkort in staat zijn dode stof tot leven te wekken".

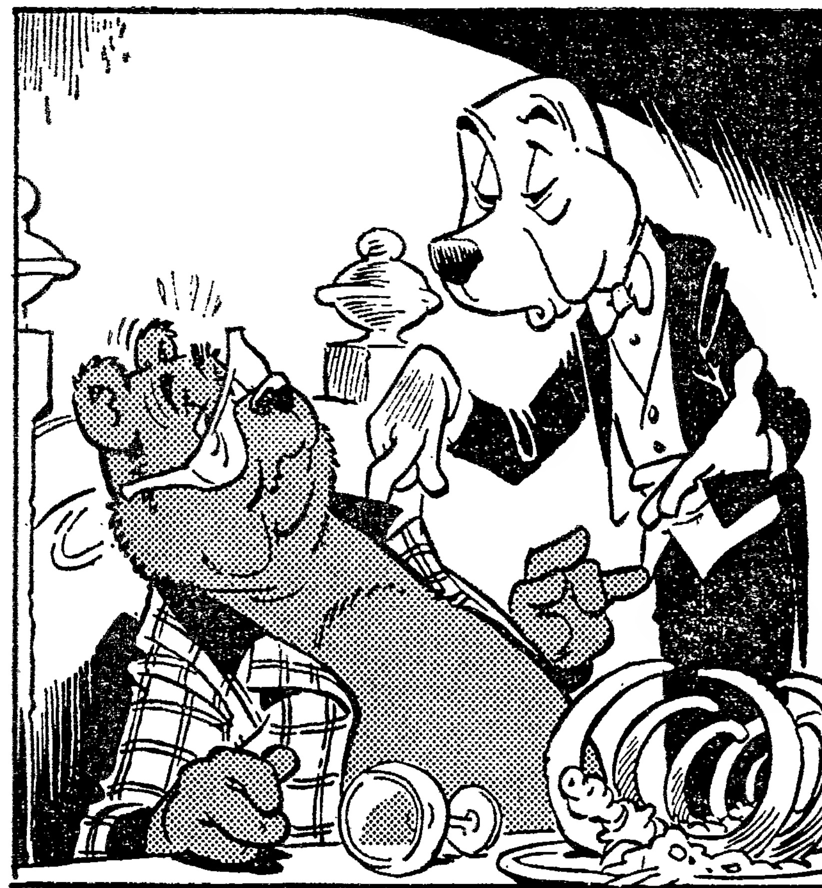
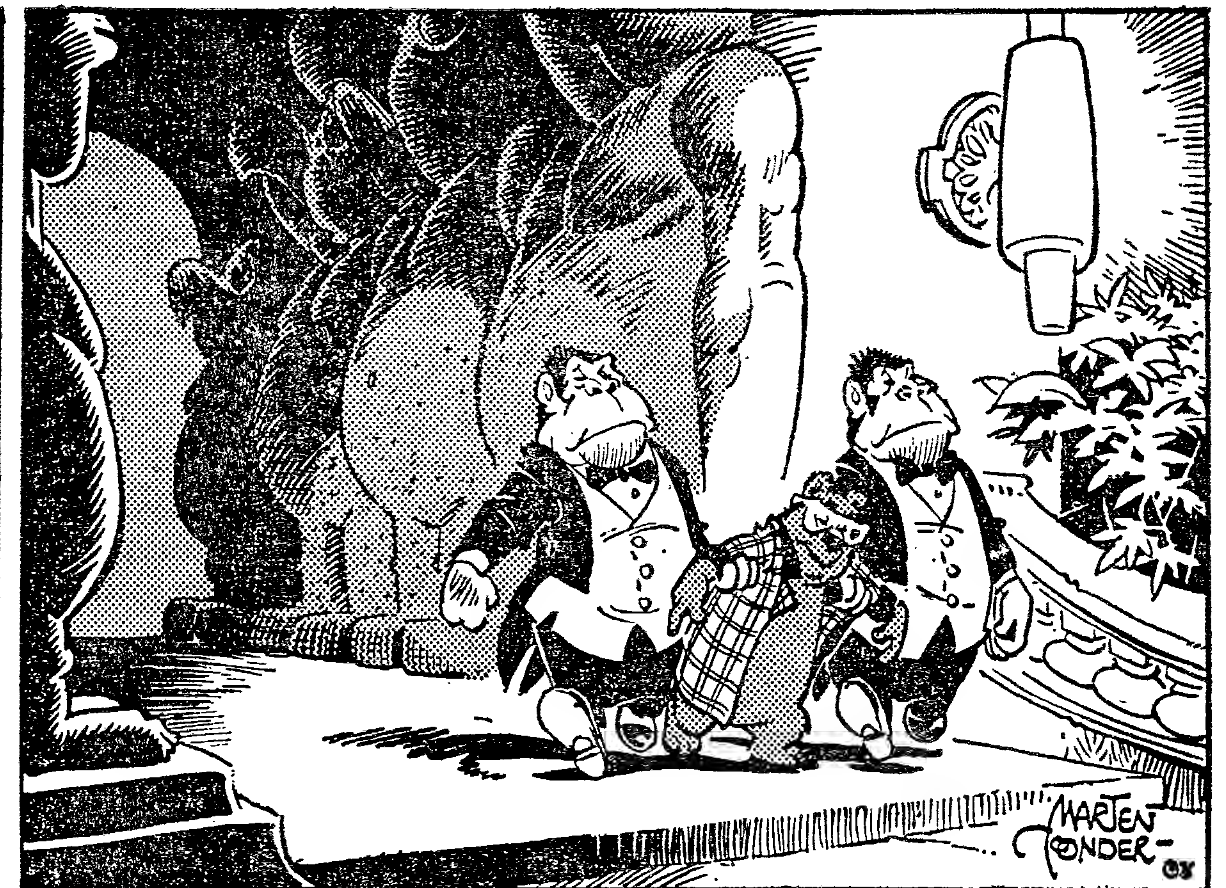

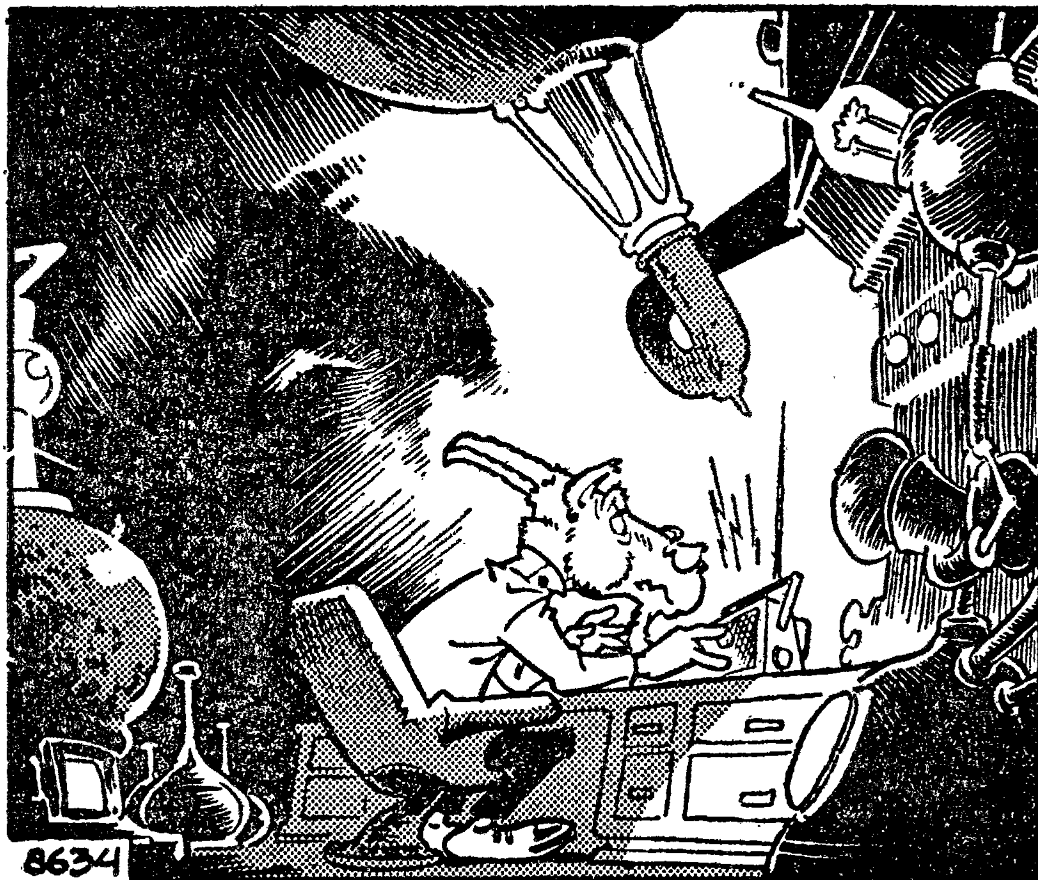

8632. Heer Bommel was die avond vol prettige gevoelens naar het huis van AWS gegaan, waar hij uitgenodigd was voor het diner. Zijn verwachtingen werden niet teleurgesteld, want de oliekoning ontving hem allerhartelijkst en geoefende bedienden snelden af en aan met spijs en drank.
„Welkom, OBB", sprak de gastheer toen ze aan tafel zaten.
„Ik ben blij, dat je wilde komen. Gezellig zo'n etentje met z'n tweetjes in een besloten sfeer, wat? De beste manier om tot zaken te komen, zeg ik altijd maar".
„Dat is leuk", zei heer Ollie. „Dat zei mijn goede vader ook altijd en daar houd ik mij aan. En ik houd van. . .".
„Mooi", onderbrak AWS. „Ter zake dan. Om jou hebben we de Bovenste Tien uitgebreid tot Elf en nu bied ik je aan om voorzitter van Raad van Elf te worden. Je kunt de vrije keuze krijgen uit het aandelenpakket. Maar je moet natuurlijk wel even vertellen welk spel je eigenlijk speelt".
Heer Bommel had zich ijverig te goed gedaan aan de smakelijke spijzen die hem werden voorgezet, maar nu legde hij zijn vork neer.
„Welk spel?", vroeg hij wazig.
„Je maakt goud", verklaarde AWS. „Dat heeft onze deskundige Lurx kunnen vaststellen. Waar wil je heen met dat goud?"
„Nergens heen", zei heer Ollie tevreden. „Ik wil liever thuis zitten en een zonnige kijk op het leven hebben. En die aandelen hoeven niet, hoor. Ze zijn zo onrustig, hè?"
De heer Steinhacker begon ongeduldig te worden, maar op dat moment werd zijn aandacht getrokken door zijn secretaris die achter hem stond te wenken.

8633. AWS stond op en liep naar de gang waar Steenbreek hem opwachtte. „Wat is er?", vroeg hij gemelijk. „Je weet dat ik niet gestoord wil worden als ik een zakelijk hapje versier!"
„Maar dit is belangrijk!", zei de secretaris nerveus. „Ik heb daarnet gehoord dat doctor Lurx zijn ontslag genomen heeft en vertrokken is naar het buitenland. Hij is overspannen!"
De oliemagnaat stond een ogenblik als door de bliksem getroffen, maar toen verscheen er een kwalijk lichtje in zijn ogen.
„Lurx?", herhaalde hij. „Ontslag genomen? Nadat hij OBB's goud gekeurd heeft? Daar zit wat achter! OBB speelt geen zuiver spel en we moeten onderzoeken wat dat is. Zeg hem dat hij op kan hoepelen, Steenbreek! En dan aan het werk!"
Heer Bommel had met enige verbazing vastgesteld dat zijn gastheer er niet meer was, en ook merkte hij dat de lichten begonnen te doven. Maar voordat hij navraag had kunnen doen, werd hij op de schouder getikt.
„AWS laat zich verontschuldigen", sprak secretaris Steenbreek achter hem. „Het diner is afgelopen en hij heeft nog werk te doen. De bedienden zullen u naar uw limousine geleiden".
En voordat heer Ollie een tegenwerping had kunnen maken, werd hem met zachte drang de buitendeur gewezen.

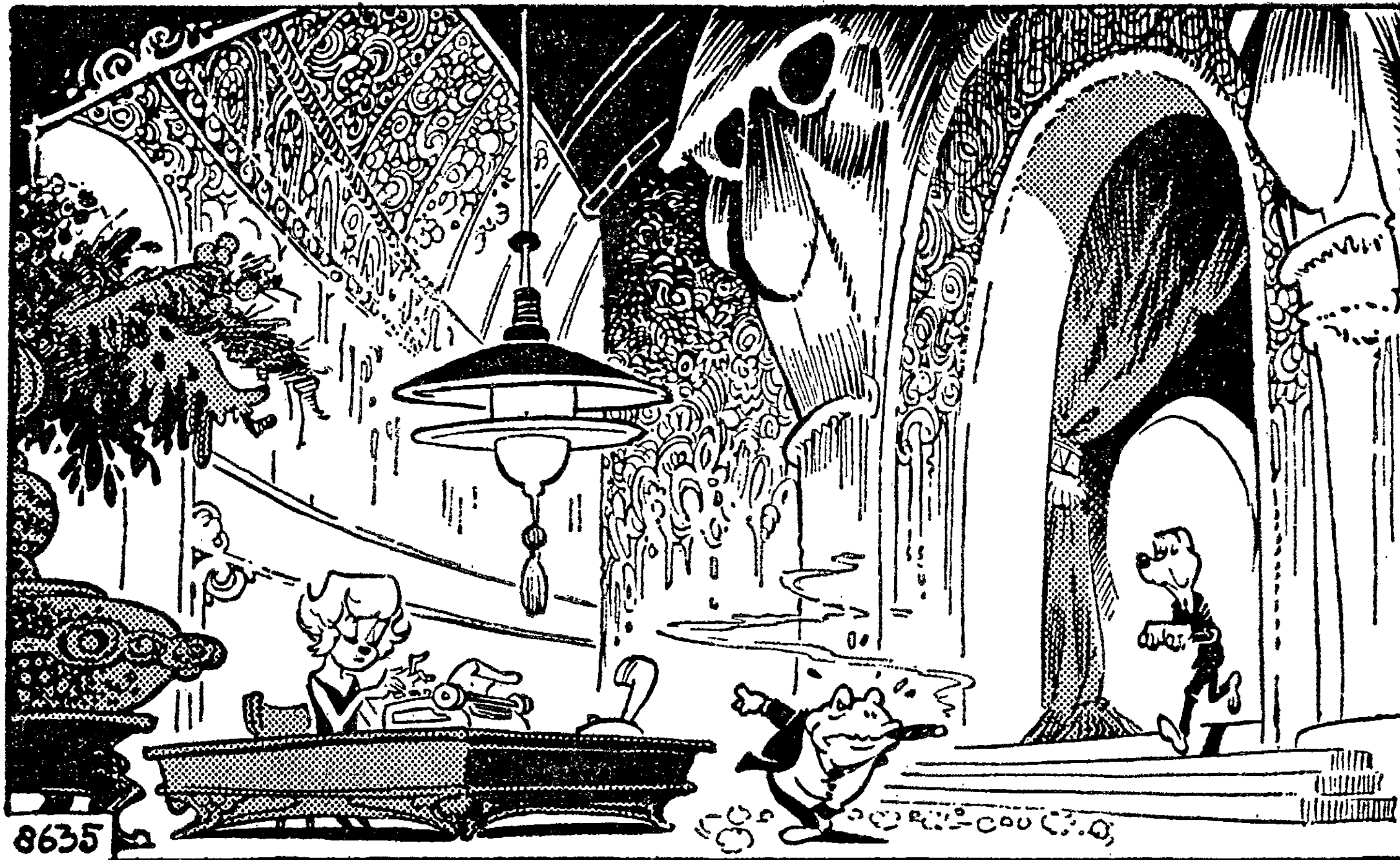

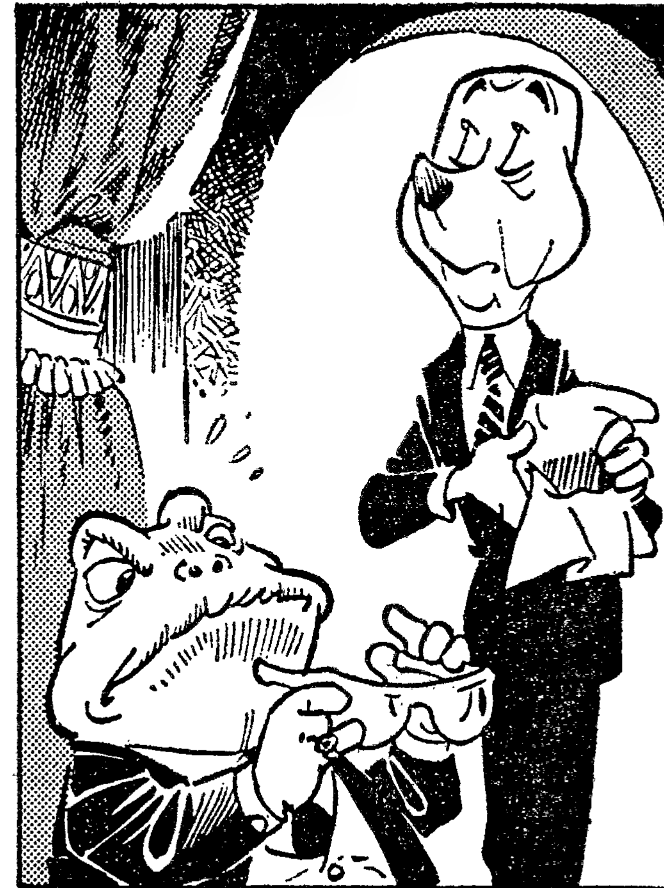
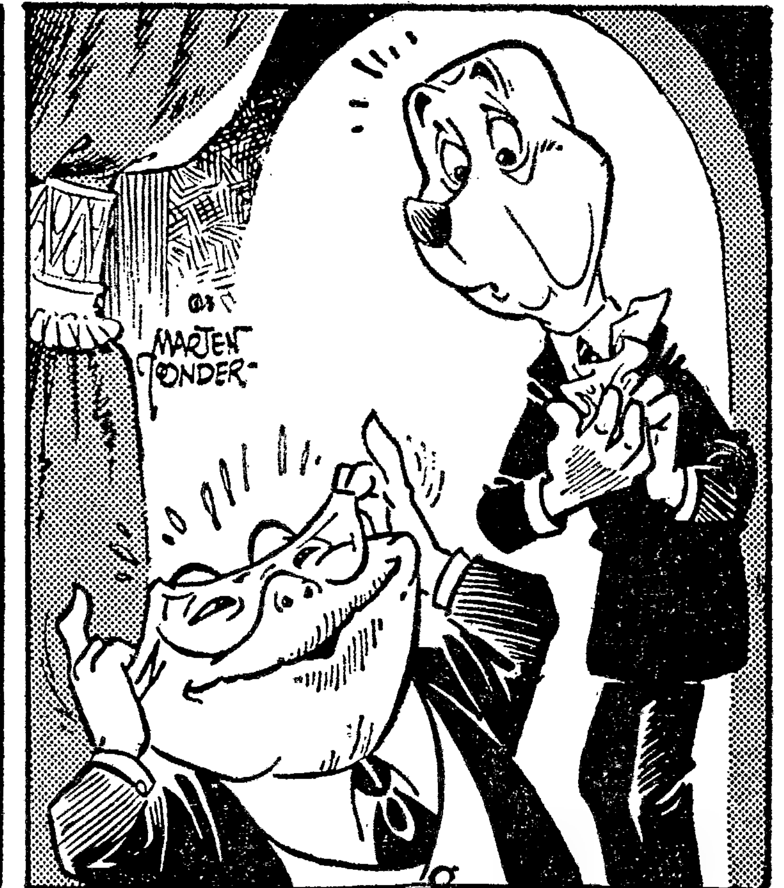
8634. Zoals oplettende lezertjes zullen weten, was professor Sickbock bezig met geheimzinnige proeven, waarvoor hij het geld gebruikte dat heer Bommel hem gegeven had voor het maken van goud. Die proeven namen al zijn tijd in beslag, maar tegen middernacht placht hij zijn radiootje in te schakelen voor het beluisteren van de nieuwsberichten. Deze lichte ontspanning werd nu echter bedorven, omdat hij zodoende hoorde dat doctor Lurx zijn ontslag had genomen.

„Dat zal een heel slechte indruk maken!", mompelde hij ongerust. „Vlak nadat hij het goud heeft goedgekeurd, vertrekt de beroemde auroloog wegens overspanning naar het buitenland! Ei, ei! Men zal maar al te licht denken dat er bedrog in het spel is. Om kort te gaan, er dreigt gevaar!" Hij schakelde het apparaatje uit en draaide zijn stoel een slagje om.

„Ik zal iets moeten doen", hernam hij. „De hoofdzaak is immers dat ik ongestoord aan mijn uitvinding kan werken, zonder inmenging van buiten. Ik zal meer brillen moeten maken, die hebben tot nu toe goed geholpen".

Hij wist niet dat er toch inmenging van buiten dreigde. Het was Tom Poes, die in het licht van de maan bezig was één van de bergen te beklimmen die de Mergvallei omringden. Want nadat hij bij de nauwe ingang door het leger was teruggestuurd, begreep hij dat de enige weg om ongemerkt bij het laboratorium te komen, over de bergen was.

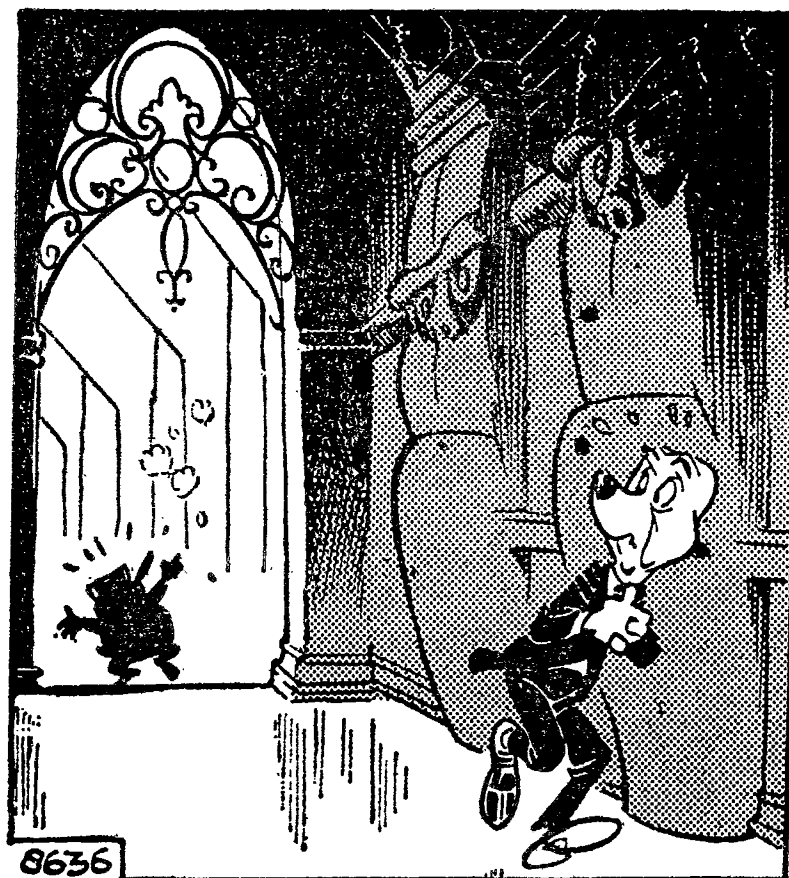

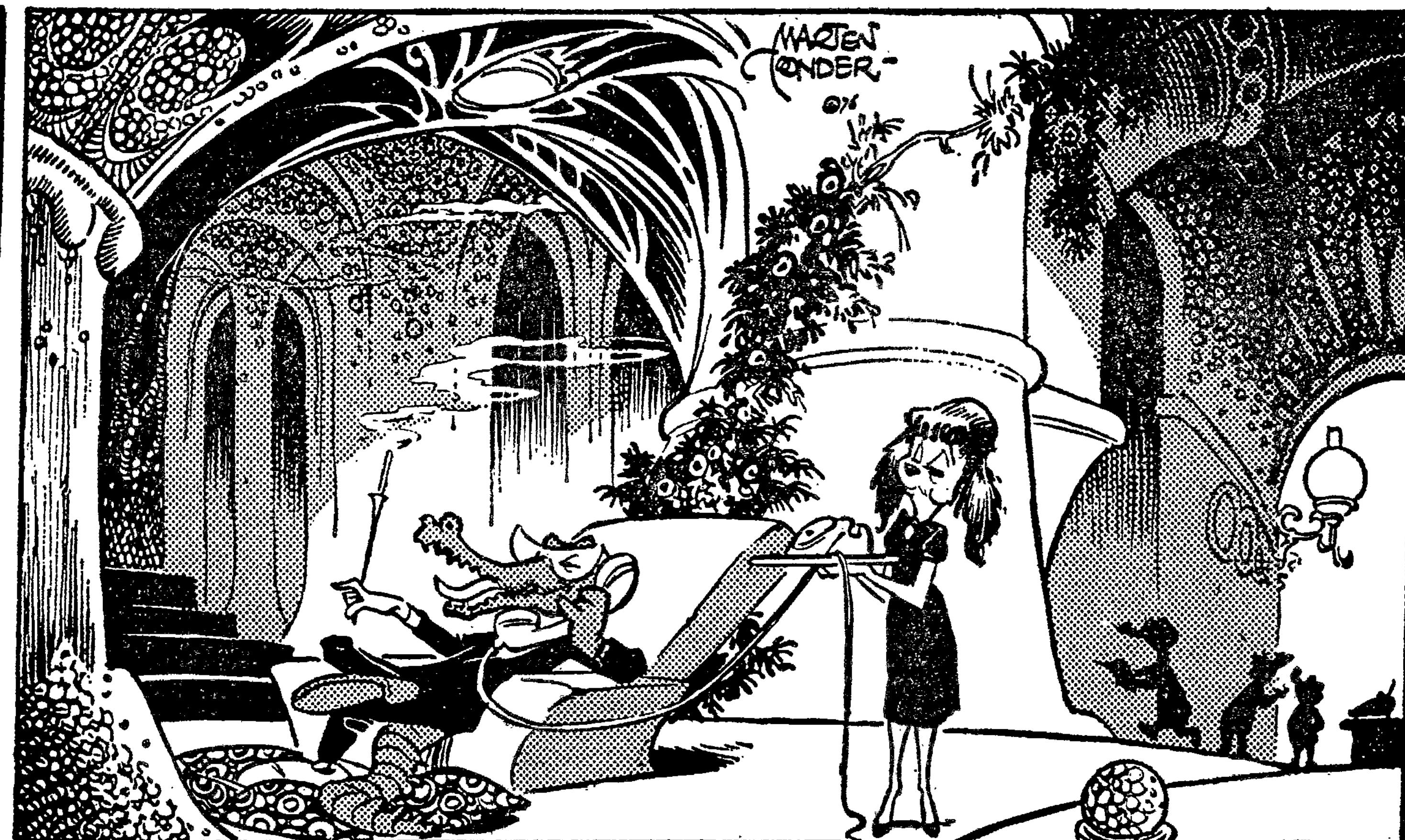

8635. De oliebaron Steinhacker was al vroeg aan het werk. Rusteloos door de typekamer ijsberend rookte hij de ene sigaar na de andere, terwijl hij brieven dicteerde aan Oriana Knak.
„Nieuw onderzoek van het goud", sprak hij. „Heb je dat? Stop zetten van geldpers, met vriendelijke groeten. En dan één aan de IGOCO. Geachte heer enzovoort, enzovoort. Onmiddellijk geschikte opvolger voor Lurx zoeken. Onkreukbare vent. Onmiddellijk onderstrepen, Knak! Maak daar maar iets van, als het maar knettert. De volgende aan. . . Wat is er Steenhakker? Je bederft mijn zinsbouw!"
„Dit pakje werd daarnet bezorgd per spoedbestelling", zei de binnentredende secretaris verontschuldigend. „Ik dacht dat het belangrijk kon zijn".

Hij vouwde het pakketje haastig open en haalde er een roze bril uit, die hij met een lichte buiging overhandigde. „Is dat alles?", snauwde zijn werkgever, er gemelijk naar starend. „Wat is dit voor onzin? Moet ik daarvoor gestoord worden? Ik ben bezig met de bevestigingen van de telefoongesprekken die we vannacht gevoerd hebben. Hoe kan ik. . .".

Al sprekende had hij het montuur op de neus gezet en zijn stem stierf langzaam weg.
„Wat wilde u zeggen?", vroeg Steenbreek bezorgd.
„Ach, wat", sprak AWS, terwijl een brede glimlach zijn gelaat ontsierde. „Het kan wachten. Ten slotte is Oriana een aardig meisje en buiten is het zomer!"

8636. De petroleumkoning maakte een huppelpasje, zodat zijn bril roze flitsen door de typekamer wierp.
„Vandaag wordt er niet gewerkt!", riep hij uit. „Vooruit, Steenbreek, ga een beetje pret maken in de buitenlucht. Je hebt het nodig, beste jongen!"
Het valt te begrijpen dat de secretaris danig schrok van deze houding, en vooral de laatste woorden deden hem het ergste vrezen. Hij snelde dan ook ontdaan naar de telefoonzaal en belde met bevende vingers de staalbaron Siluur Krok.
„AWS heeft een inzinking!", riep hij, toen hij de magnaat eindelijk aan de lijn had. „Hij spreekt wartaal! Er moet onmiddellijk worden ingegrepen, want het hele Bovenstetienwezen is in gevaar. Ik stel voor om een spoedvergadering bijeen te roepen, SK!"
„Kom, kom, mijn brave Steenbreek", sprak de heer Krok met een goedig lachje. „Je moet niet alles zo zwart zien. Inzinking, kom nou! AWS heeft een stralende gezondheid, als hij zijn pillen maar op tijd neemt. Nee, onzin, hoor. Niks aan de hand, wil ik wedden. En je moet me vandaag niet meer storen. Men heeft recht op ontspanning, zelfs als bovenbaas".

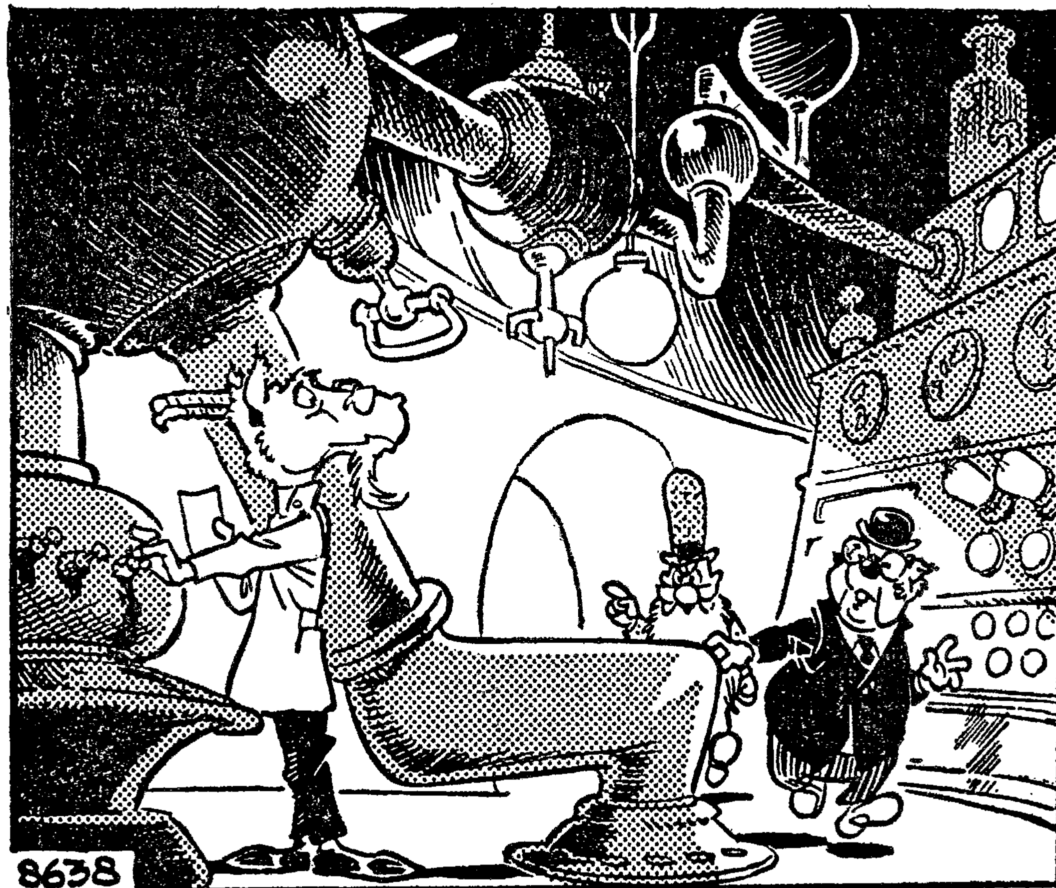
De verbinding werd verbroken en de secretaris stond geruime tijd ontworteld naar de hoorn te kijken, voordat hij deze neerlegde.

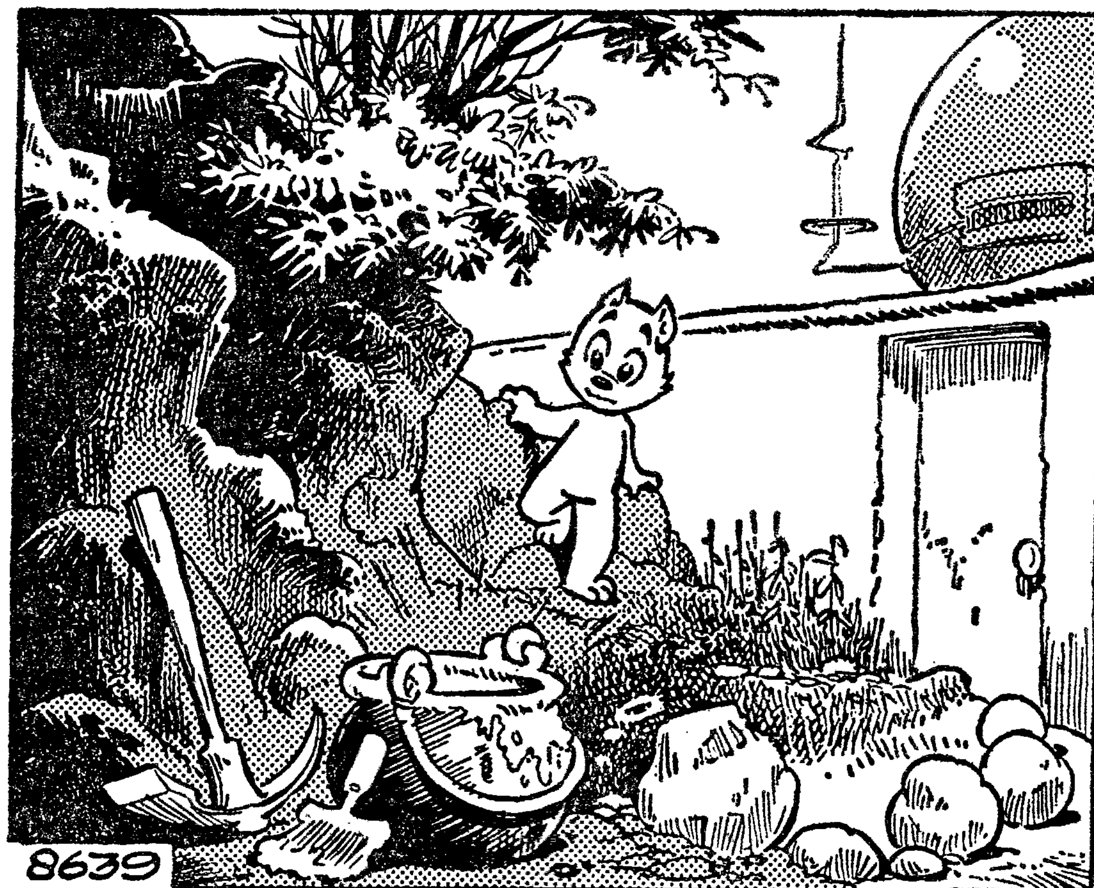
8637. Diezelfde morgen kon men een onopvallend dienstvoertuig over de weg naar de bergen zien rijden. Achter het stuur zat de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die doende was professor Prlwytzkofski naar de Mergvallei te vervoeren.
„Het is prettig dat u mee kon gaan", sprak hij.
„Nix prettig!", riep de geleerde uit. „Het is in der wetenschapsbelanges! Der Lurx moet ontlarfd worden".
„Dat hoeft al niet meer", hernam de beambte. „Doctor Lurx heeft zijn ontslag genomen als goudkeurder. Daarom ben ik bang dat het door hem gekeurde goud geen zuivere koffie is en daarom heb ik u gevraagd mee te gaan".
„Praw!", mompelde de hoogleraar. „Der ontslagname moet door mij veroorzaakt geworden zijn. Ach zo!!"
Intussen hadden ze de toegang tot de vallei bereikt, waar ze werden tegengehouden door een legereenheid. Maar nadat de hooggeplaatste ambtenaar zijn papieren had laten zien, werden ze natuurlijk meteen doorgelaten. Overheidsfiguren hebben het nu eenmaal veel makkelijker dan iemand als Tom Poes, die over de bergen moet klimmen om bij het laboratorium te komen. Het was gevaarlijk werk, maar nu begon hij toch zijn doel te naderen.

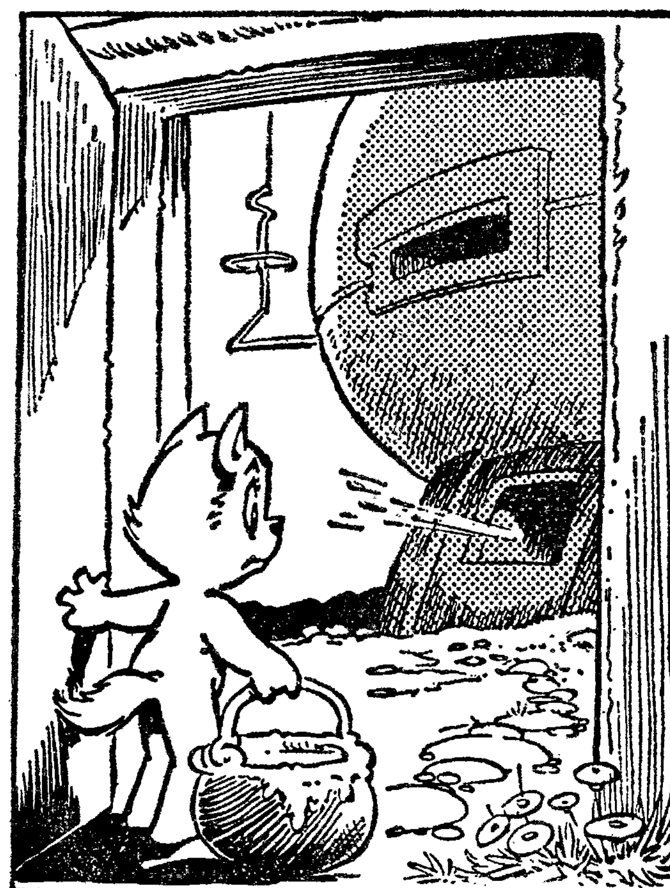

8638. Professor Sickbock was net bezig om een pidanus in de vicus te imprimeren, toen hij voetstappen achter zich hoorde. Gestoord keek hij om, maar toen hij zag wie zijn bezoekers waren, maakte zijn ontstemming plaats voor ongerustheid.
„Ei", sprak hij met een gele blik in de ogen. „Dat is een onverwacht genoegen!"
„Nix vergenoegen!" snauwde professor Prlwytzkofski en de ambtenaar Dorknoper vulde aan: „Wij willen graag het door u gemaakte goud zien. Het moet opnieuw worden onderzocht, want de overheid vreest dat er met de studie van doctor Lurx geknoeid is. Hier is mijn volmacht".

Hij hield de geleerde een pasje onder de neus, maar deze maakte een afwerend gebaar.
„Met uw volmacht heb ik niets te maken, waarde heer", zei hij. „Met deze hele zaak trouwens niet. Dit is de onderneming van een zekere heer Bommel. Dat kan ik bewijzen met door hem getekende papieren".
De beambte trok een notitieboekje uit zijn zak en wierp er enkele aantekeningen in. „Onderneming van de heer Bommel", mompelde hij. „Dat vermoedden we reeds. Dat is dan dat. Verder! Wij willen het hier vervaardigde goud zien. Als het kan gemoedelijk, maar als het moet met de sterke arm. Ik heb een volmacht tot huiszoeking krachtens beschikking 95 a tot en met r".

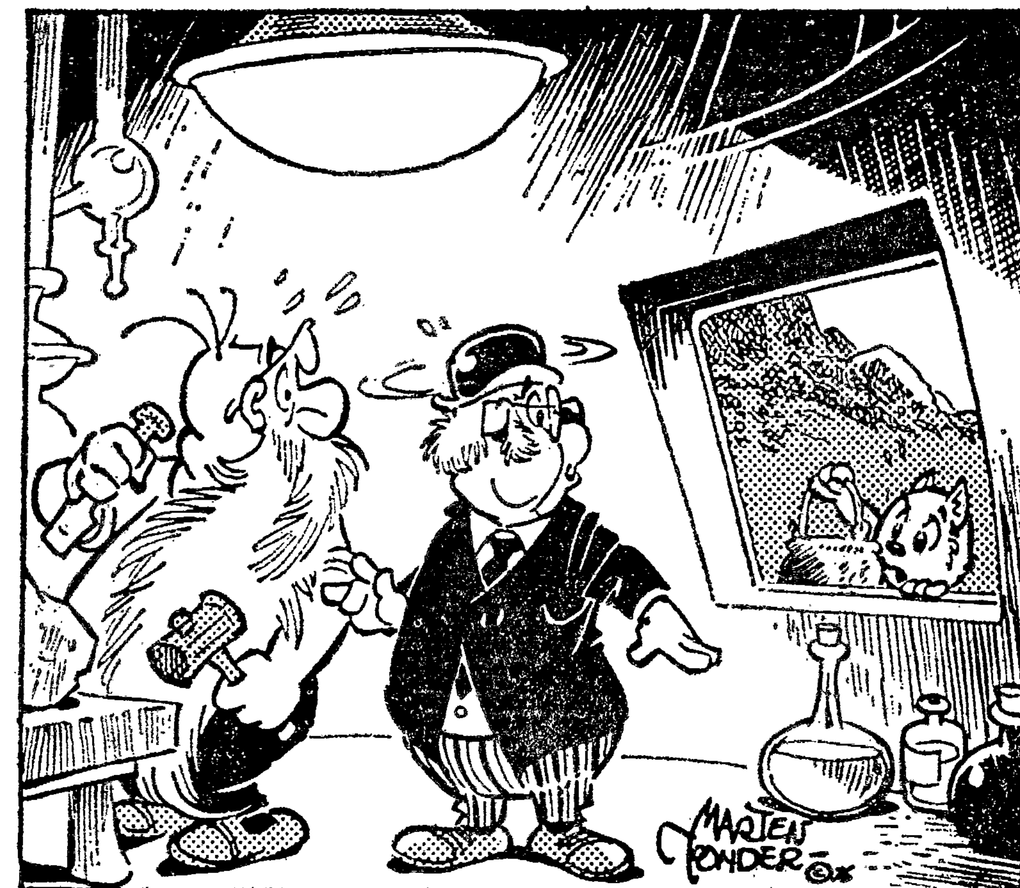

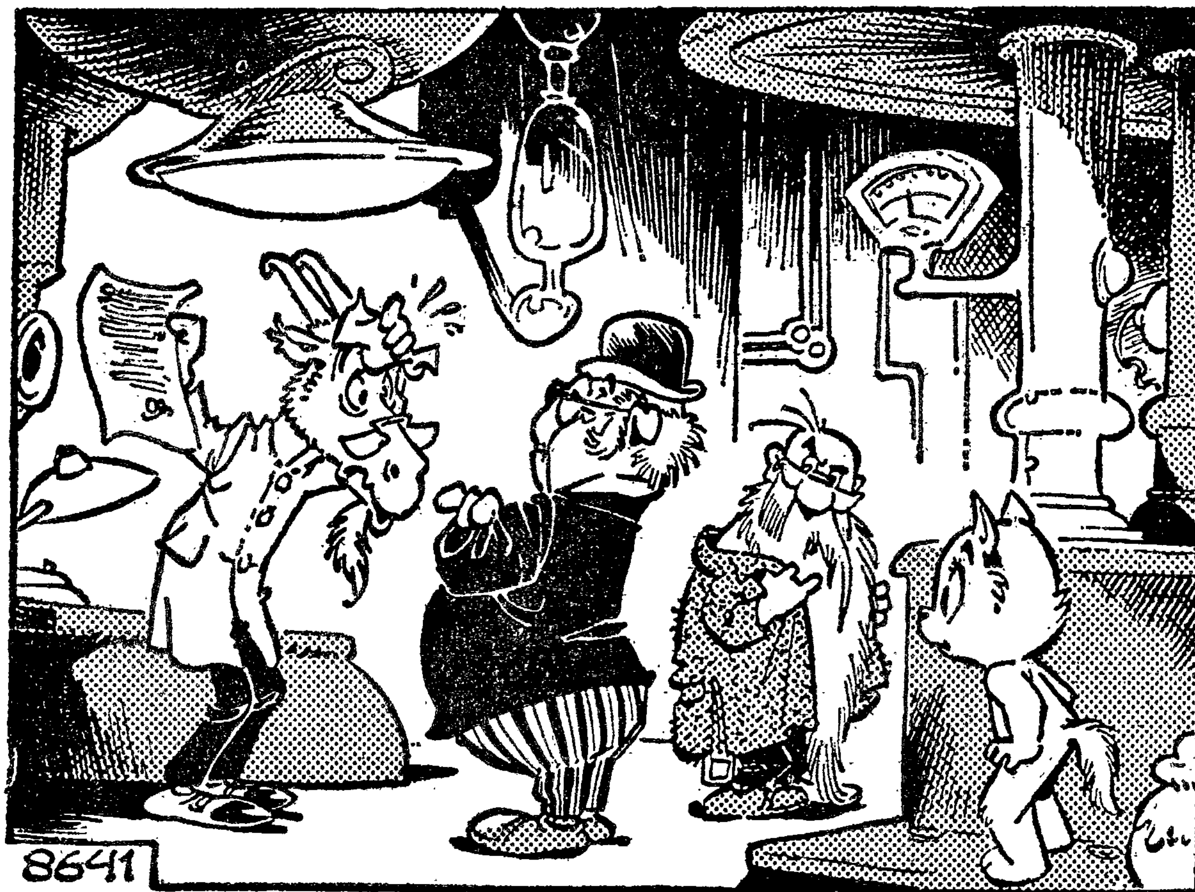

8639. Intussen had Tom Poes de voet van de berg bereikt en nu bevond hij zich op een binnenplaatsje achter het laboratorium. Er lagen wat gereedschappen, maar het meest opvallende waren de bovenmaatse klompen goud, die in de zon lagen te glanzen.
„Daar is in de rots gehakt", dacht hij. „Het is zo ongeveer als ik gedacht had. Ik snap alleen niet dat heer Bommel zich zo makkelijk voor de gek heeft laten houden. Hm, nu moet ik zien, wat ik eraan doen kan".
Hij pakte de verfpot die daar stond, en opende het deurtje dat de binnenplaats afsloot, zodat het laboratorium nu voor hem lag. Maar het was lang niet zo rustig als hij verwacht had. Uit een open venster klonk het geluid van opgewonden stemmen, en in één daarvan kon hij Sickbock herkennen.
„Goed, goed", riep de geleerde uit. „Ik zal u het goud tonen. Het enige wat ik vraag is, dat u deze oogbeschermers opzet. De straling van dit goud is hoogst schadelijk voor de retina"

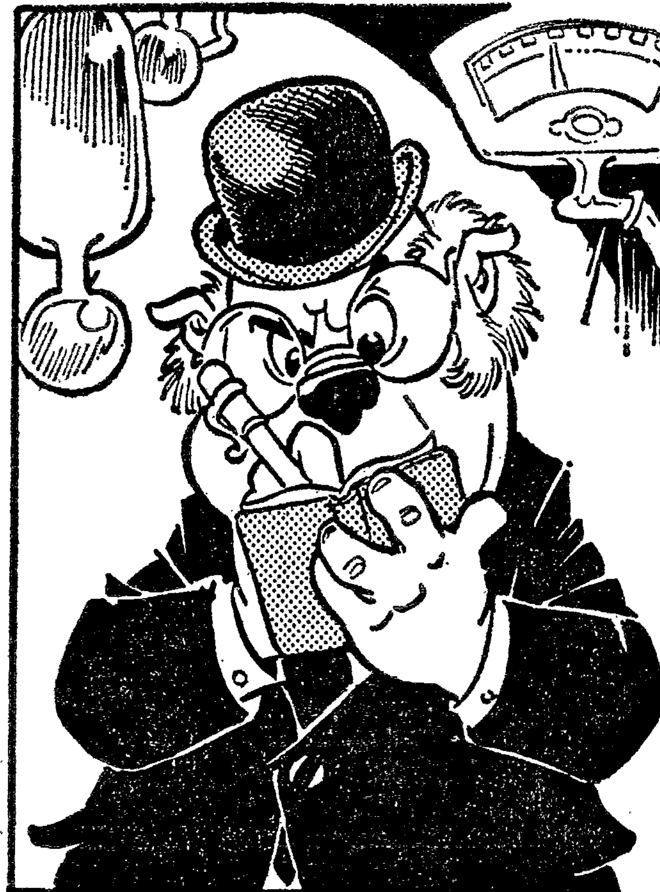
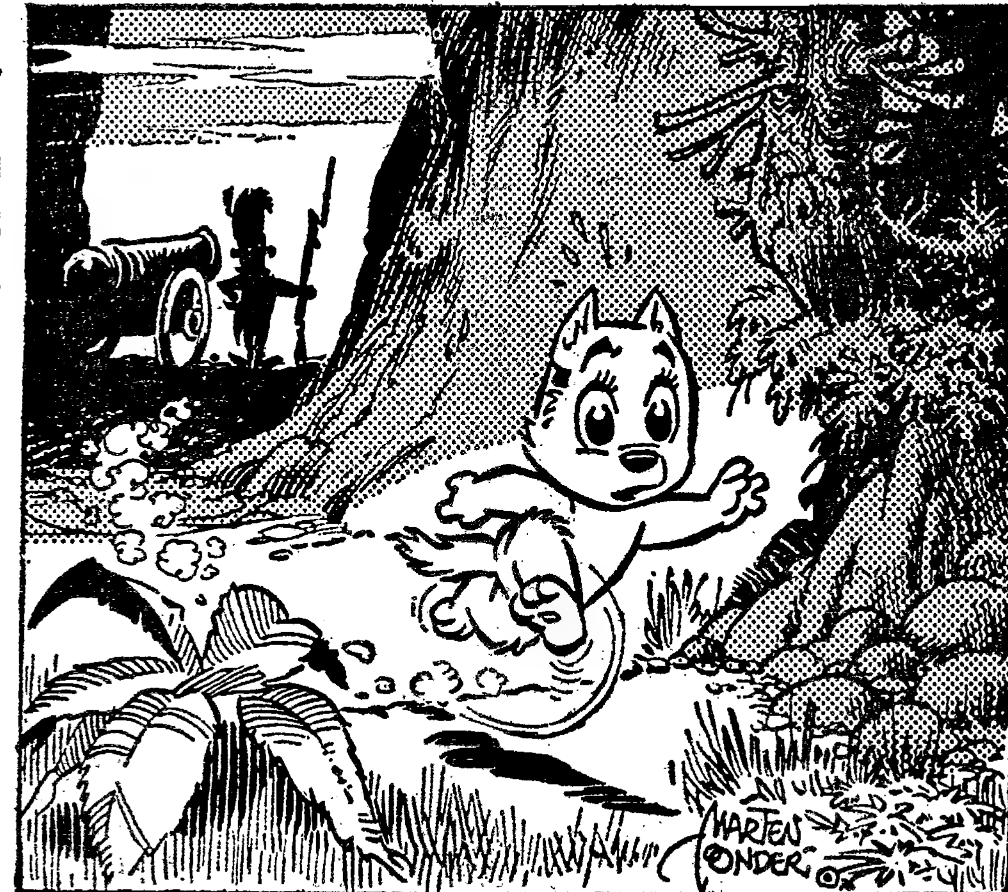
„Praw!!", loeide professor Prlwytzkofski, die zich sterk opwond. „Ik wil mij der goud aanzien! En deze donderwederse narrerij met brillens ruikt naar hoogstapelarij. U ziet als een schuiver uit!"

8640. Professor Sickbock begreep dat hij tegenover een overmacht stond. Gebogen begaf hij zich dan ook naar een ander gedeelte van de werkruimte om het goud te gaan halen, terwijl zijn bezoekers zwijgend de armen kruisten.
Maar toen de geleerde terugkeerde met een geweldig brok geel metaal in de handen, liet Prlwytzkofski een verrast „Praw" horen.
„Zoiets is ja nog niet daargeweest", stelde hij vast. „Dit is ener natuurspelering of zwindelhandel".
Zo sprekende zette hij voorzichtig zijn hoed af en ontdeed zich van zijn jas, nadat hij daar enkele instrumenten uit had gehaald.
„Nauwgezette betrachting zal hier verlichtering brengen", verklaarde hij, terwijl hij zich over het blok boog dat Sickbock op de werktafel had gelegd. „De goudproeving van Tuthorn zal twijfelloos vaststellen kunnen welker vlees wij hier in de kuip hebben. Alzo, opgepast!"
Hij hief een apparaat op, maar voordat hij aan de slag had kunnen gaan, riep een stem door het open venster: „Doe geen moeite!"
Hij keerde zich met een ruk om en zag Tom Poes buiten staan, die een grote verfpot omhoog tilde.
„Daar op de tafel ligt gewoon een verguld rotsblok", legde die uit. „Ik heb deze pot verguldsel gevonden op de plek waar stukjes uit de bergwand gehakt zijn".

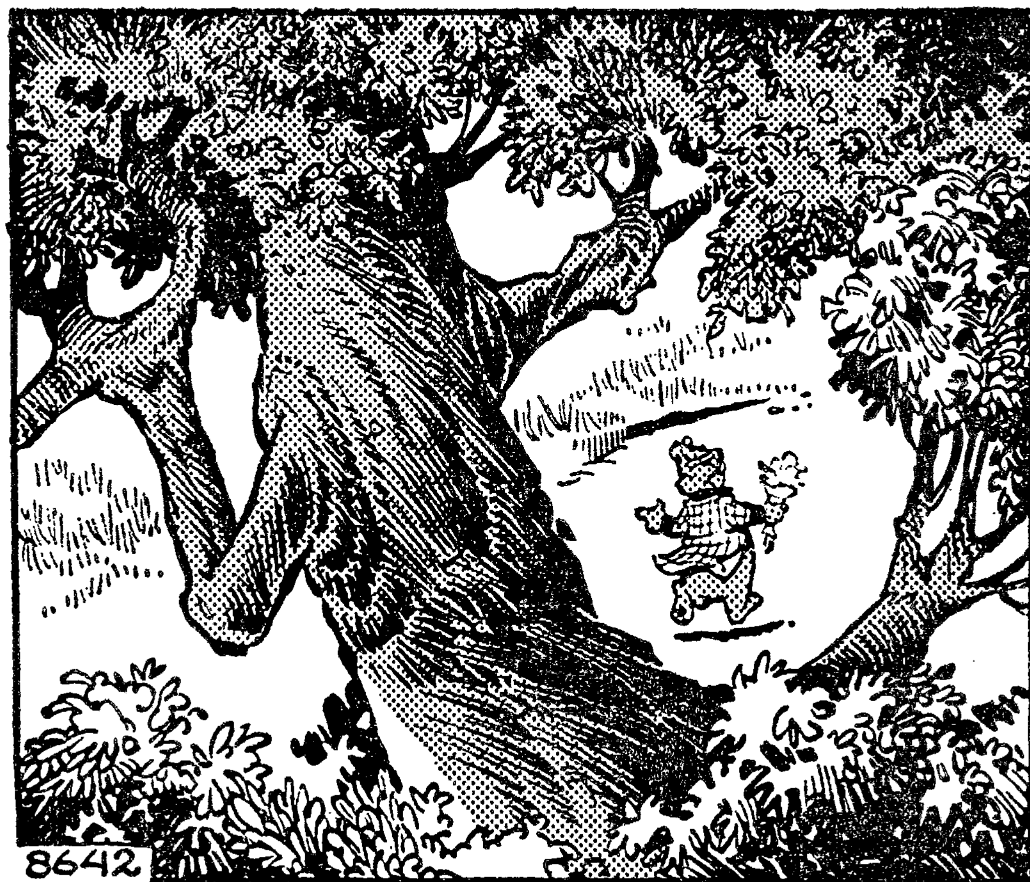

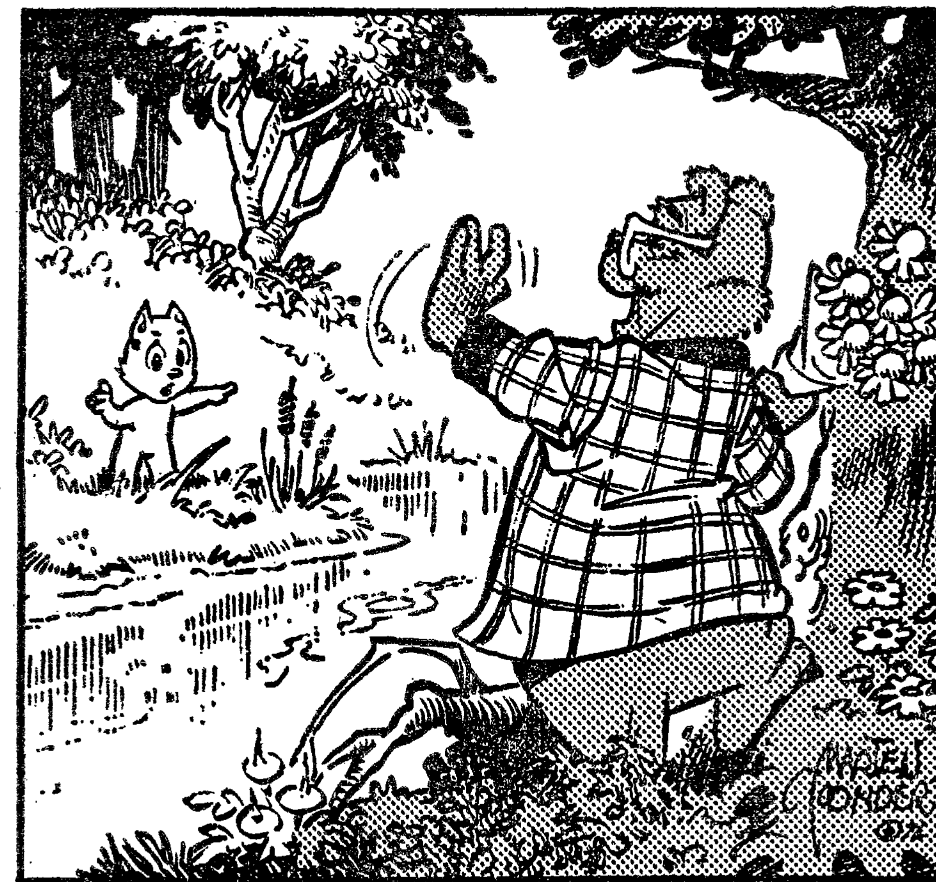

8641. Toen Tom Poes het laboratorium binnenkwam, was Prlwytzkofski al weer bezig zijn jas aan te trekken. De ambtenaar eerste klasse stond echter grimmig tegenover Sickbock om de zaak af te ronden.
„Doe niets overhaast, mijn waarde heer", maande de geleerde, terwijl hij nerveus zijn voorhoofd bette. „Ge kunt maar al te gemakkelijk de goede naam van een onschuldige door het slijk halen! En dat zouden we toch niet willen, nietwaar? Ik heb hier niets mee te maken, mijn beste, volstrekt niets. Kijk, hier heb ik het papier waarop staat dat de heer Bommel de eigenaar is van dit laboratorium en alles wat er gemaakt wordt. Zijn handtekening staat eronder, ziet u wel?"

„Juist", mompelde de heer Dorknoper, zijn boekje trekkend. „Ik ken die ondertekening. Dat ziet er niet best uit voor de heer Bommel. Hij is dus voor deze oplichting aansprakelijk. En ook voor het geld dat uitgegeven is, met dit namaakgoud als dekking. Het zal al gauw in de zeven cijfers lopen, vrees ik".
Het is te begrijpen dat Tom Poes schrok toen hij dat hoorde. Zonder afscheid te nemen sprong hij door het raam naar buiten en holde langs de schildwacht heen naar de hoofdweg.

„Wat heb ik gedaan?", vroeg hij zich verslagen af. „Nu zal heer Ollie in grote moeilijkheden komen en daar heb ik ook de schuld van. Wat nu te doen?"

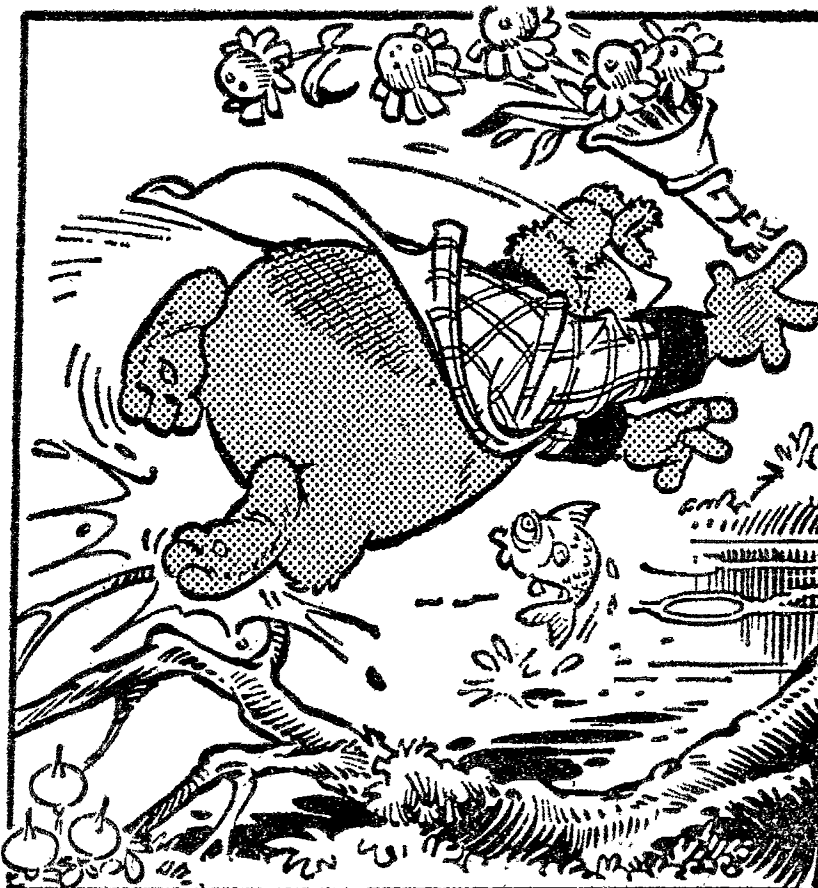

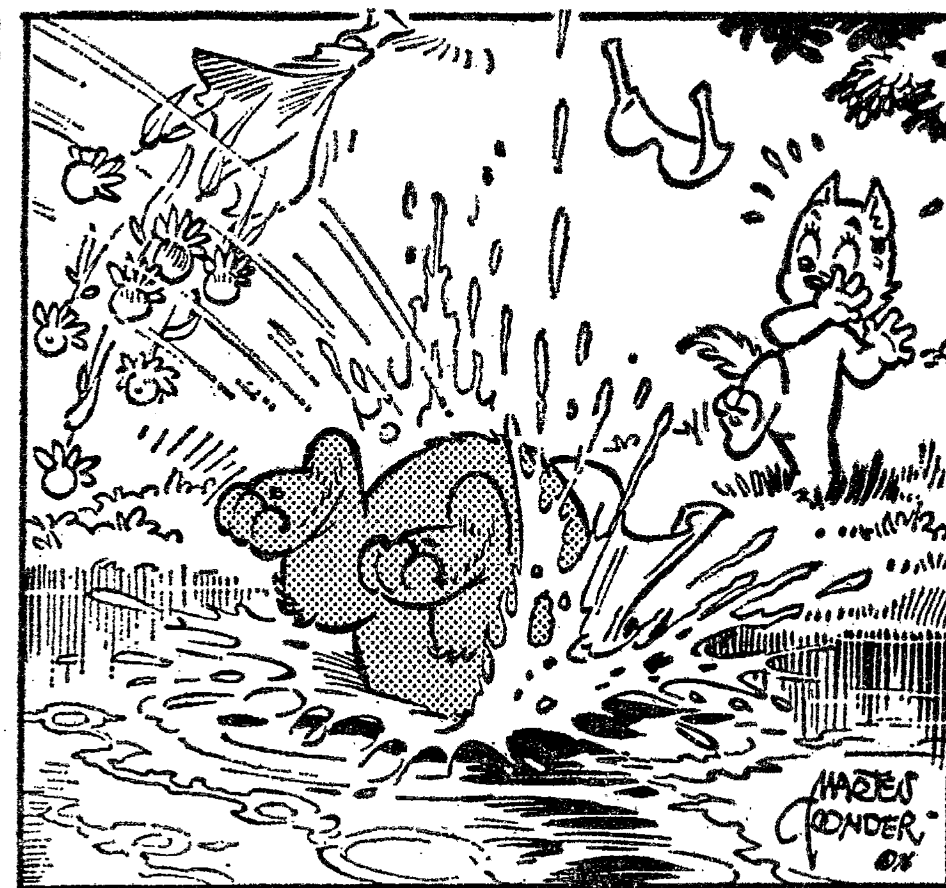

8642. Heer Bommel was die morgen met een fraaie bos paarse obelieren op weg naar zijn buurvrouw. Het was mooi weer en door zijn roze bril lachte de natuur hem tegen, zodat hij zich tot grote dingen in staat voelde.

„Ten slotte ben ik jong en sterk", sprak hij tot zichzelf. „En als heer zijnde heb ik alles wat ik maar kan wensen. Vooral nu ik iedereen gelukkig kan maken door die goudmakerij. Alleen. . . Alleen is maar alleen, als men begrijpt wat ik bedoel. Ik denk wel eens, het zou toch gezellig zijn als een hoogstaande dame mijn geluk deelde. En daarom. . .".
Zijn aangename gedachten werden onderbroken door dringend geroep en toen hij verrast opkeek, zag hij Tom Poes aan de andere kant van het riviertje naderhollen.
„Die jeugd toch", dacht heer Ollie vermaakt. „Onvermoeibaar. Draven en springen en vrolijk zijn. Maar ik voel mij niets minder. En daarom. . .".
„Ik moet u spreken!", riep Tom Poes, die op de andere oever was blijven staan. „Ik heb slecht nieuws en dat moet u zo gauw mogelijk weten. Daar verderop is een brug. Als we nu. . .".
„Een brug?", herhaalde heer Bommel glimlachend. „Kom, kom, jonge vriend! Als jij niet over dit watertje durft springen, doe ik het wel hoor. Let maar eens op. Voor een heer is geen rivier te breed, als zijn vriend in nood zit".

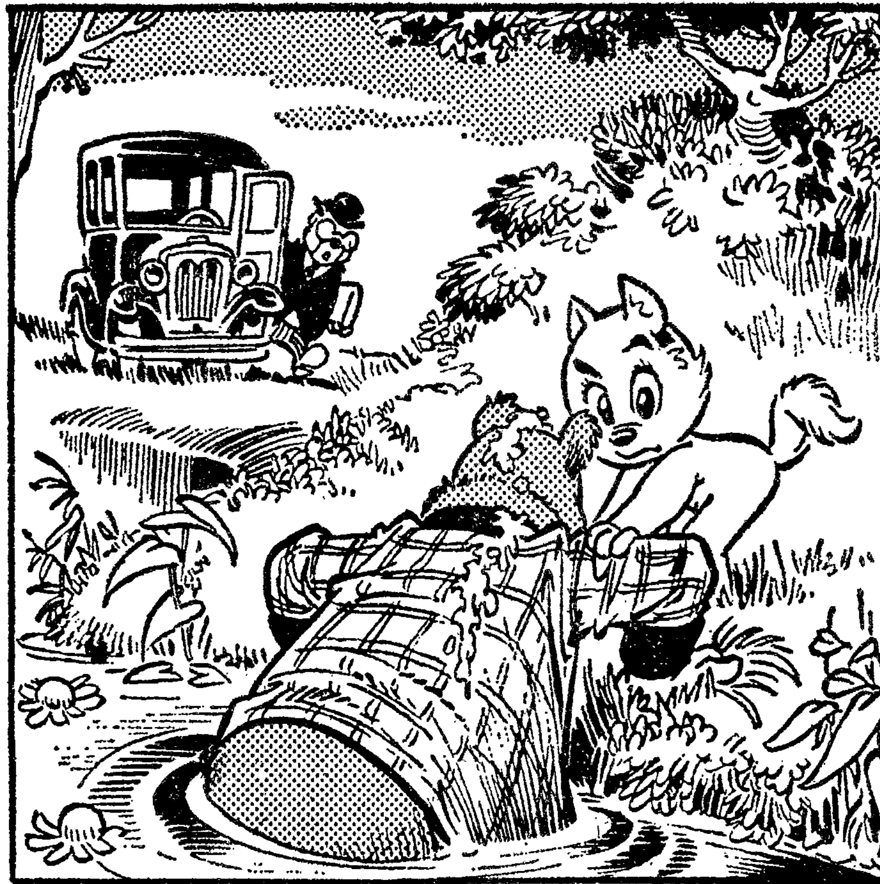
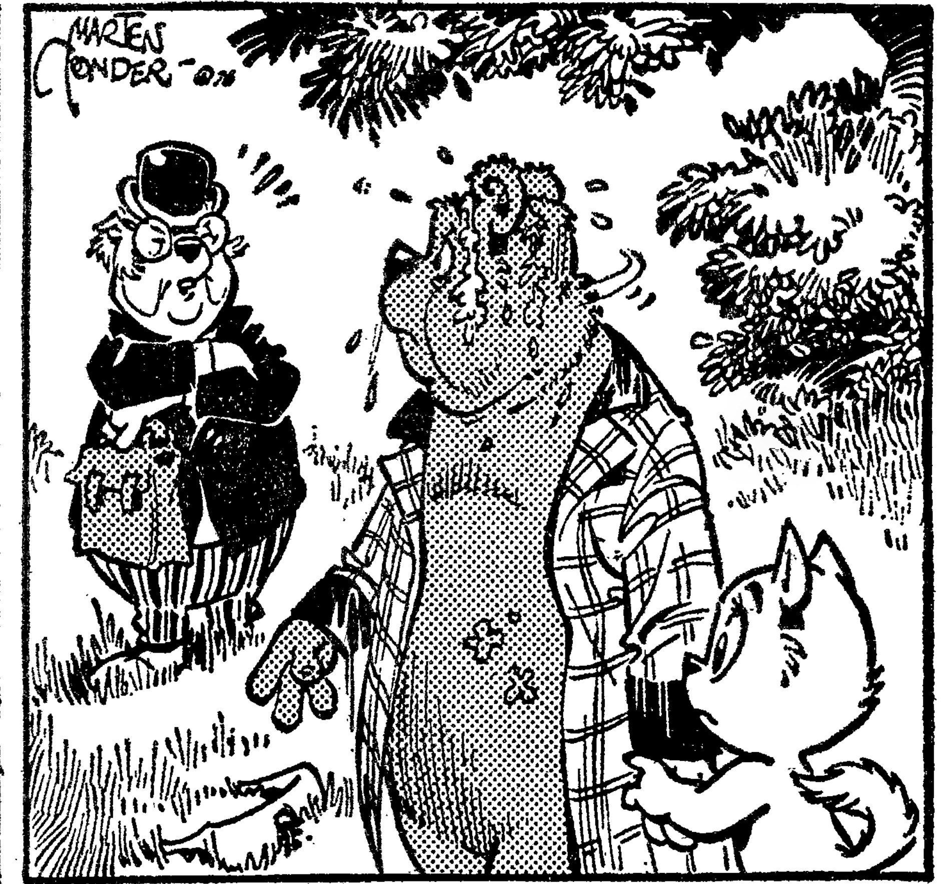

8643. „Niet doen", riep Tom Poes. „Niet springen! Het water is te breed en de oever is niet geschikt om af te zetten".
„Ben jij een flink, jong iemand?", vroeg heer Bommel, terwijl hij een eindje terugliep. „Je had toch haast? Je moet me toch dringend spreken?"
„Ja, er is iets ergs gebeurd!", riep Tom Poes. „En daarom. . .".
„Daarom snel ik toe", hernam heer Ollie, een aanloop nemend. „Men doet nooit vergeefs een beroep op een Bommel als men in nood. . .".
Verder kwam hij niet, want bij het afzetten raakte zijn voet verward in een wortel die daar uit de stroom omhoog stak. Dat maakte natuurlijk een einde aan de sierlijke sprong die hem voor de geest zweefde. Hij sloeg houdingloos voorover en plonsde in de stroom, terwijl hij zijn bril verloor en de bos paarse obelieren hem nazweefde.
„Dat zag ik aankomen", zei Tom Poes geërgerd tot zichzelf. „Wat een vervelend gedoe. Het neemt alleen maar tijd. En dat terwijl er werkelijk erge dingen aan het gebeuren zijn! Die hele goudmakerij is een vervalsing en heer Ollie zal de schuld krijgen. We moeten zo vlug mogelijk een plan maken!"

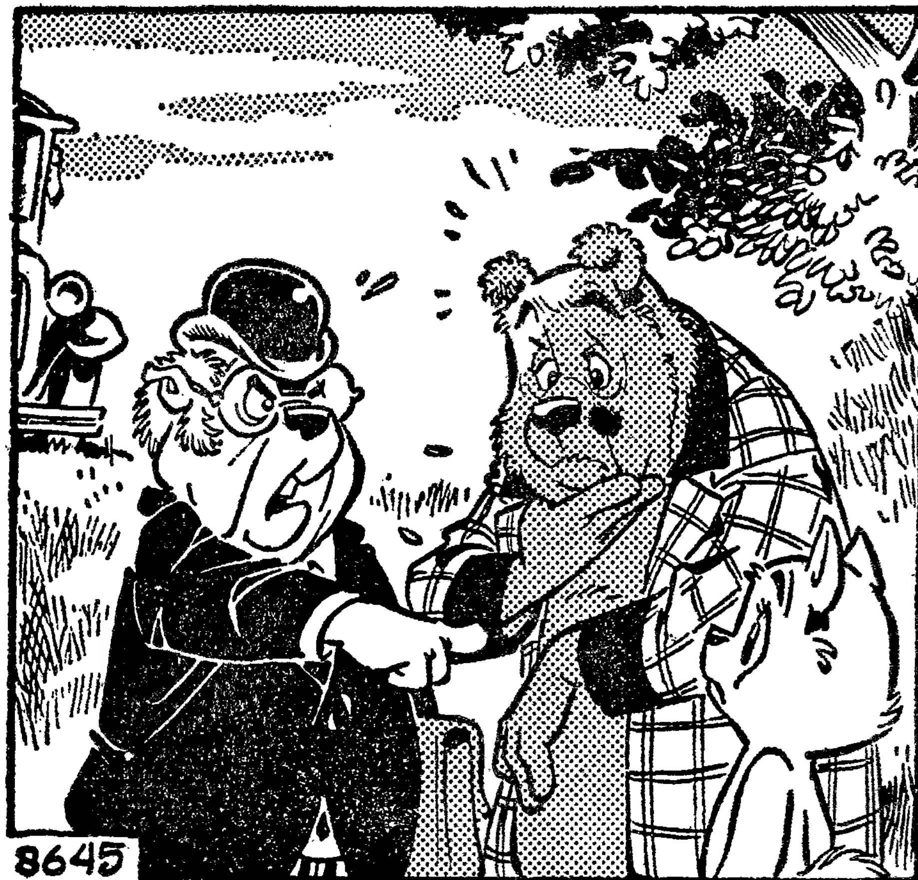

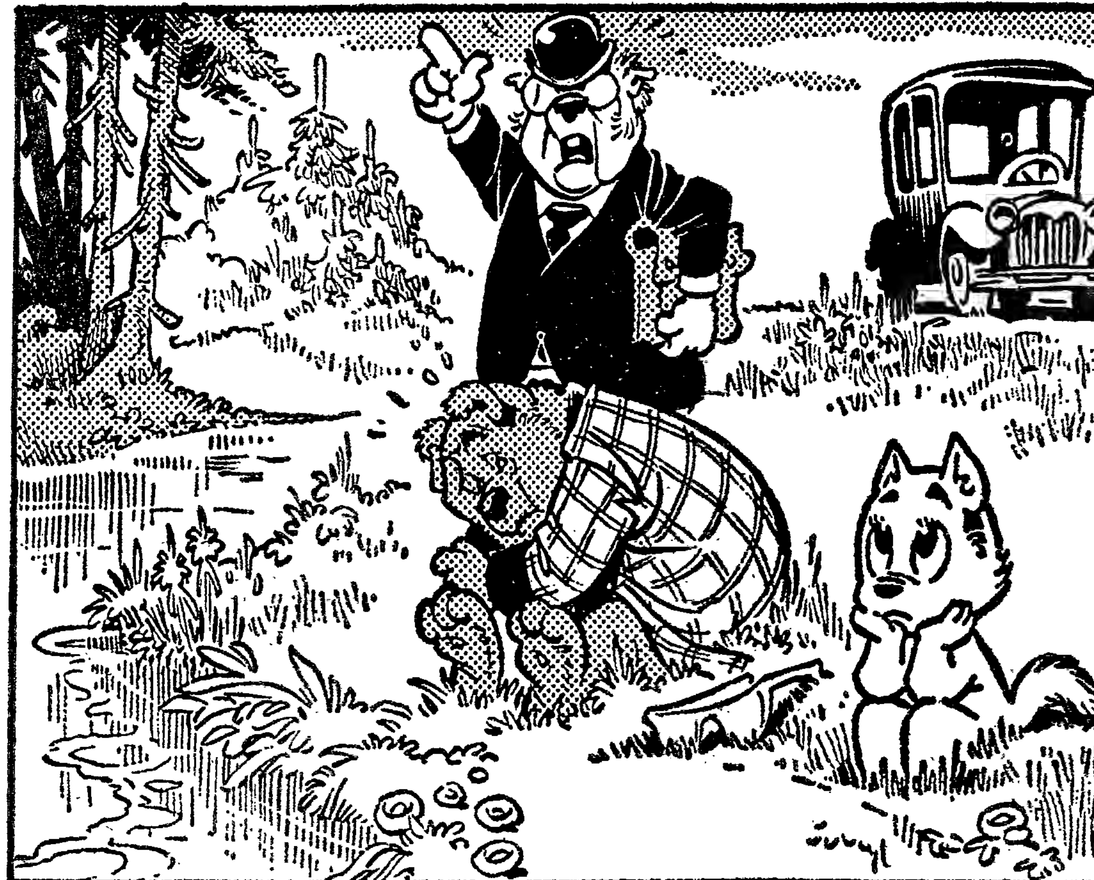

8644. De sprong had heer Bommel dicht bij de oever gebracht. Daar was het water niet diep en hij kon zich dan ook zonder veel moeite in een zittende houding oprichten. Enkele waterplanten sierden zijn slapen en om hem heen dreven paarse obelieren, maar dat wekte hem niet op.
„Blah", mompelde hij, terwijl hij neerslachtig een straaltje water uitblies. „Ik voel. . . ik voel me l-lang n-niet goed. . . Pffff. . . Vreemd. . . Daarnet leek de wereld nog zo mooi!"
„Dat zal komen, omdat u die bril niet meer op hebt", zei Tom Poes. „Die is hier op de oever gevallen en dat is maar goed ook. De wereld is lang niet zo leuk als u dacht. Ik heb slecht nieuws. Als u nu aan land komt. . .".

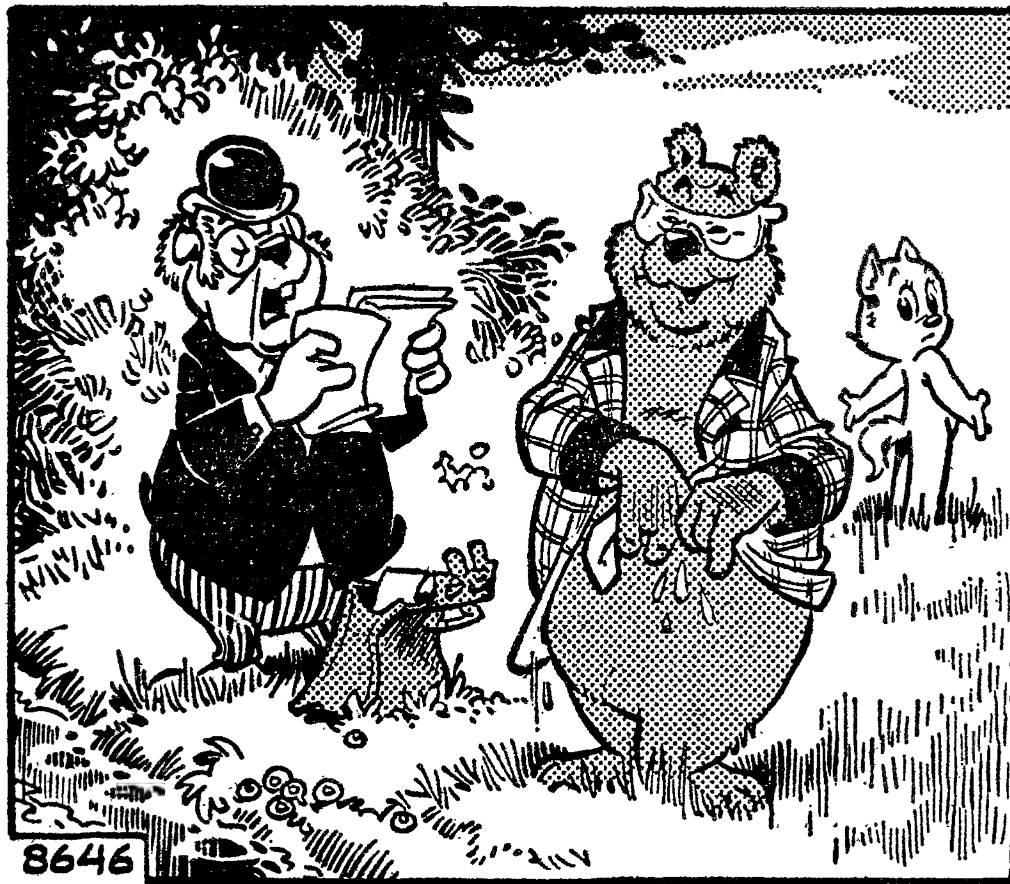
„Slecht nieuws", herhaalde heer Ollie teneergeslagen. Hij richtte zich soppend op en klom moeilijk op de glibberige oever. „Ook dat nog. Wel ja, dat kan er nog wel bij. Als je me nu even mijn bril geeft. . .".

„Mee", zei Tom Poes. „Beter niet. Het is tijd dat u de toestand ziet zoals hij is. Sickbock heeft u bedrogen, het is namaakgoud dat hij maakt. En nu moeten we zo vlug mogelijk. . .".
Hij zweeg, want er klonk een droog kuchje, en toen ze omkeken zagen ze de ambtenaar eerste klasse Dorknoper met gekruiste armen achter hen staan. Het was duidelijk dat het te laat was om nog een list te verzinnen.

8645. De ambtenaar Dorknoper trad nader en stak beschuldigend een wijsvinger uit.
„Er zijn ernstige overtredingen uwerzijds aan het licht gekomen", sprak hij raspend. „Het door u geleverde goud is een vervalsing! Hoe u erin geslaagd bent een onkreukbaar goudkundige als doctor Lurx om te kopen, zal door het gerecht worden uitgezocht. Maar intussen bent u aansprakelijk voor het geld dat abusievelijk in omloop is gebracht. Een bedrag van 7 cijfers meneer Bommel! En dat zult u moeten aanzuiveren!"
Terwijl de hooggeplaatste beambte sprak, zakte heer Ollie meer en meer in en ten slotte zat hij gebroken in het gras.
„Z-zeven cijfers", stamelde hij bijna schreiend. „Ik... ik b-begrijp het n-niet! Ik heb het g-goud toch zèlf gezien. Groot en geel, heel prachtig. Hoe kan dat nu vals zijn, bedoel ik? Trouwens, ik kan geen 7 cijfers aanzuiveren, zegt u nu zelf!"
„Dat is uw zaak", zei de heer Dorknoper. „Als u mooi weer speelt door oplichting, kunt u verwachten dat de rekening gepresenteerd wordt. Daar is de wet héél duidelijk in".
Heer Bommels betraande blik viel op de roze glazen die in het gras lagen te fonkelen.
„Dit alles is heel vreselijk", dacht hij. „Zou er niet een klein lichtkantje aan zijn?"
En met die gedachte zette hij de bril weer op.

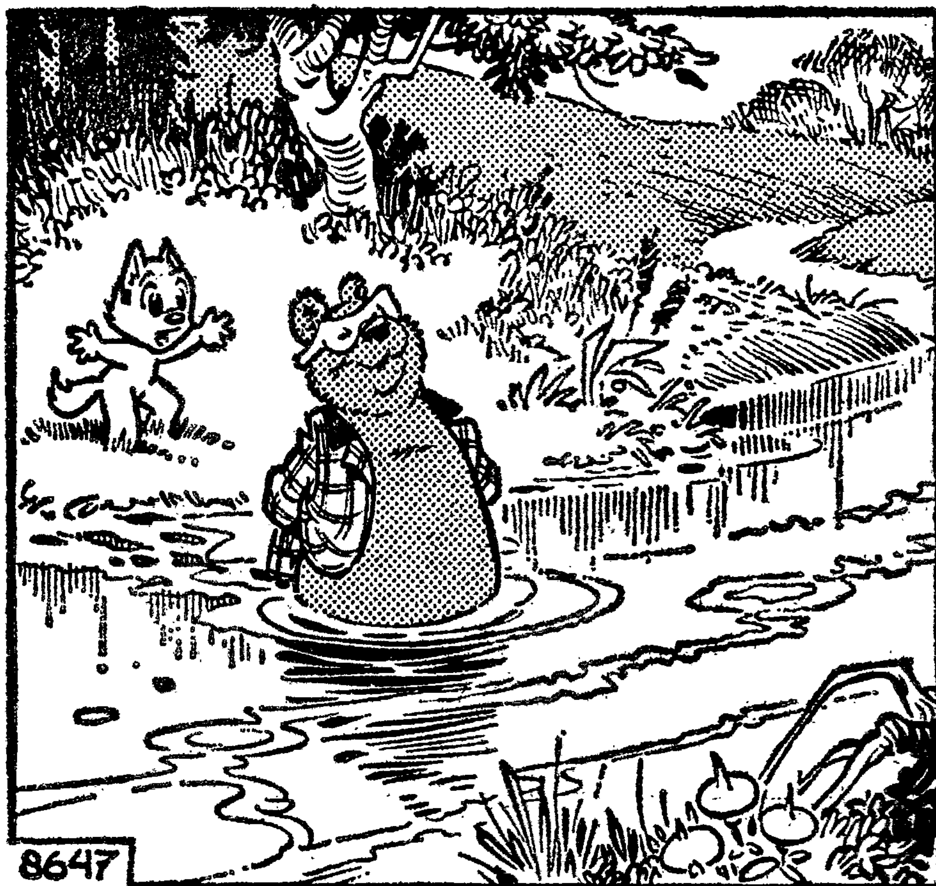

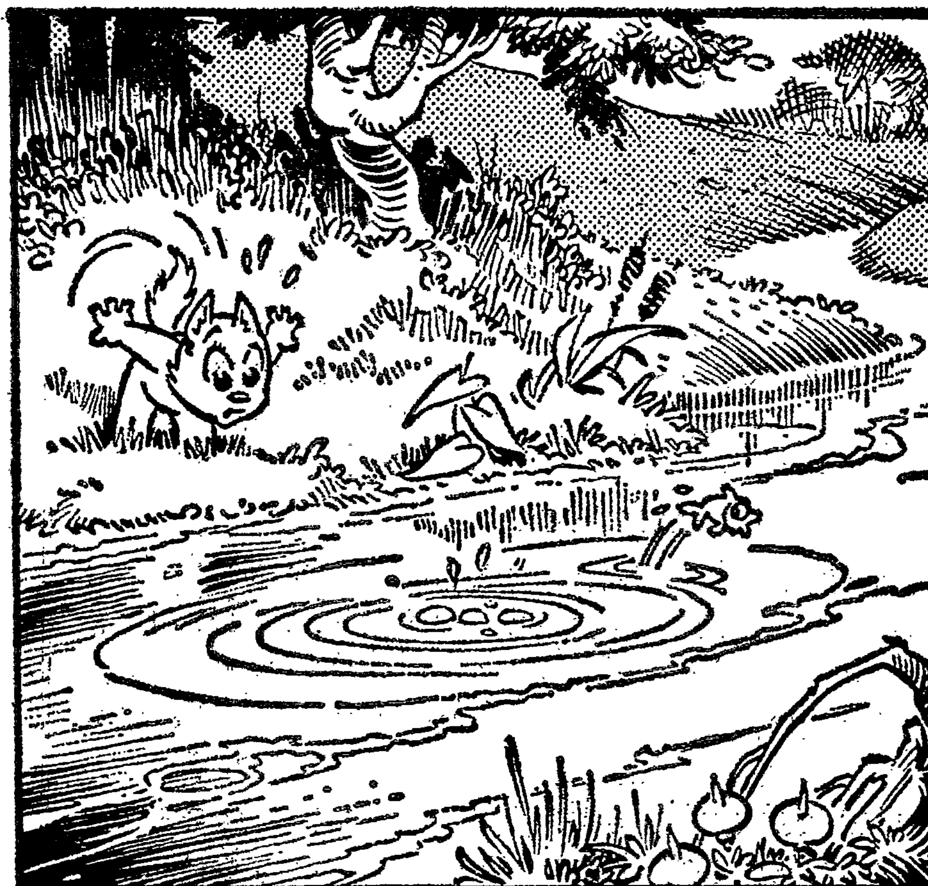
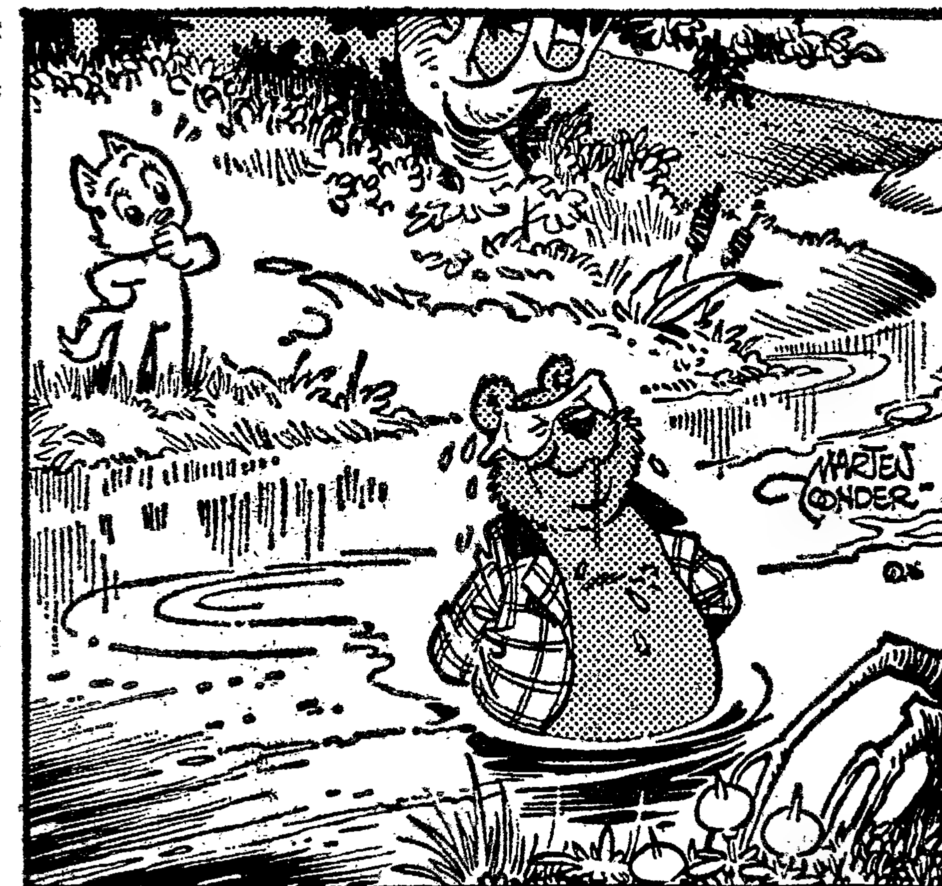

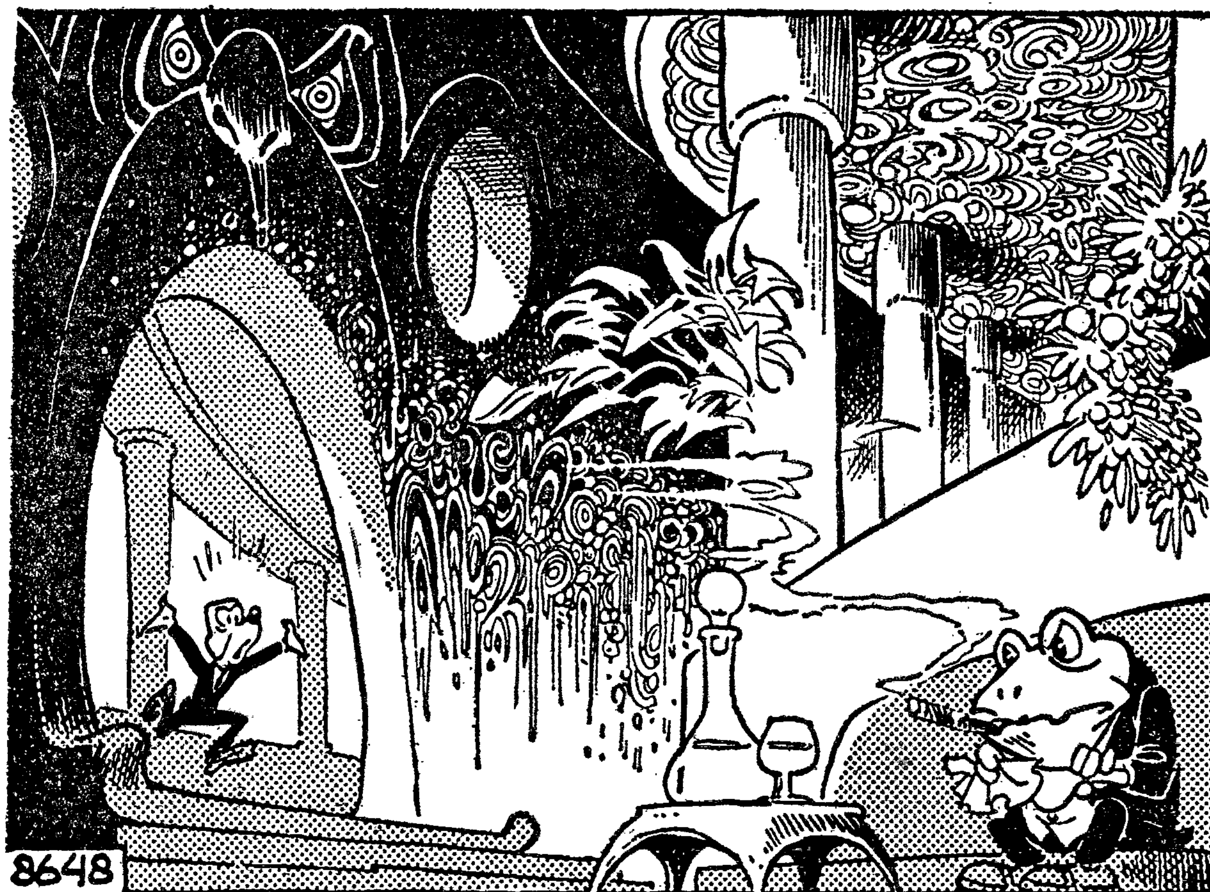
8646. De ambtenaar eerste klasse opende zijn tas en trok er enkele papieren uit.
„Ik heb hier", sprak hij, „een overzicht van de notendrukkerij. Aangemaakt zijn twee miljoen driehonderdduizend florijnen en 69 cent. De dekking bestond uit 437 kilogrammen goud van 18 karaten te leveren door O. B. Bommel".
Hij keek op en toen viel zijn blik op heer Ollie, die met een oppervlakkige glimlach bezig was zijn jas uit te wringen.
„Luistert u?", vroeg hij scherp.
„Nee, hoor", zei heer Bommel. „Waar dient al die stoffige praat voor? Het leven is veel te mooi om het te laten vergallen door dorre ambtenarij, zegt u nu zelf!"

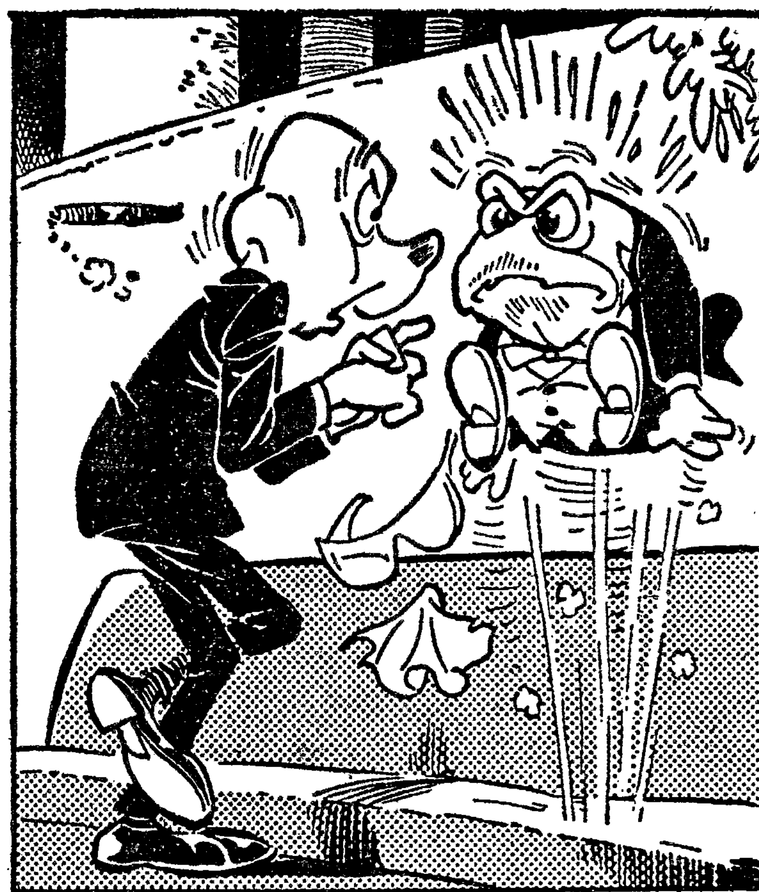
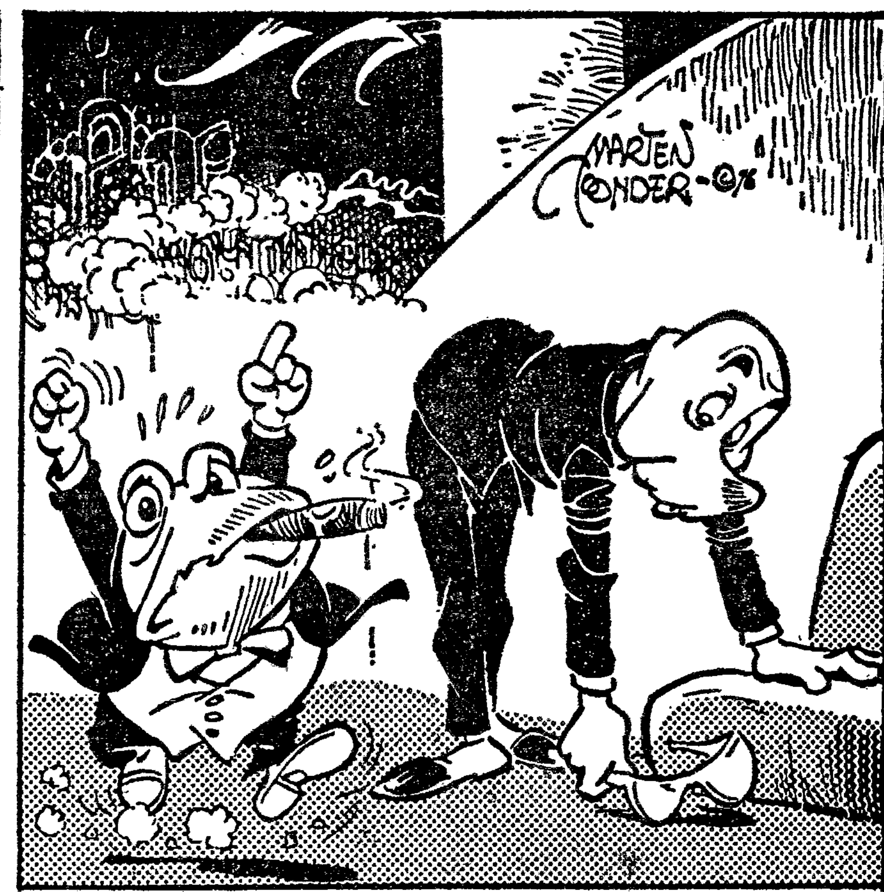
De heer Dorknoper bewolkte, en nadat hij zich de hoed in de ogen had gedrukt, begon hij driftig zijn tas weer in te pakken.
„Zo!", riep hij uit. „Staat meneer er zó tegenover? Uw houding is misdadig, meneer! Door u is het vaderland in armoede gedompeld en u staat daar te lachen! Maar nu is het uit! Als morgen het geld niet is aangezuiverd, zal ik beslag op al uw bezittingen laten leggen. En bovendien zal ik u in verzekerde bewaring laten nemen wegens oplichting. Nu weet u het. Goede middag!"
Met zware passen liep hij terug naar zijn dienstauto en heer Ollie wuifde hem opgewekt na.
„Dag hoor", riep hij. „Leg maar beslag, dat zal mijn humeur niet bederven. Iedereen moet doen waar hij zin in heeft, zeg ik altijd maar, en daar houd ik mij aan".

8647. „Komaan", sprak heer Bommel, toen het voertuig van de ambtenaar in de verte verdwenen was. „Ik stel voor om een autotochtje te gaan maken. Het verzet de zinnen en dat is wel nodig. Ze zijn door die zeven cijfers bestoft geraakt, als je begrijpt wat ik bedoel".
Zo sprekende stapte hij te water om zich door de rivier heen naar de andere oever te begeven. Hij was toch al nat en hij wilde terug naar huis om de Oude Schicht op te gaan halen, zoals hij zei.
„Maar daar hebben we geen tijd voor!", riep Tom Poes hem na. „Kom terug! We moeten praten. Begrijpt u niet dat u morgen alles kwijt bent, als we niet gauw iets verzinnen? Alles! Niet alleen uw geld, maar ook Bommelstein!"
„Morgen is er weer een dag", riep heer Ollie glimlachend en met die woorden verdween hij onder de oppervlakte, want in het midden was de stroom nogal diep.
Tom Poes keek beklemd naar de plek waar hij verdwenen was. „Het komt allemaal door die bril", dacht hij. „Het wordt te gek! Wat moeten we doen? Ik kan nu wel zeggen dat we een list moeten verzinnen, maar ik weet niets. En ik heb zelf meegedaan aan heer Ollies ongeluk. . .".
Op dat moment verscheen de ondergedoken heer weer boven water, terwijl hij in zichzelf lachte. „Stel je zorgen, uit tot morgen", mompelde hij. „Dat rijmt. Haha!"

8648. Amos W. Steinhacker had zich teruggetrokken op het omloopje dat naar het voorpark leidde. Hij wist niet precies hoe hij zijn vrije dag gebruiken zou, want hij had zoiets nog nooit bij de hand gehad. Daarom was hij er bij gaan zitten, en nadat hij een verse sigaar had opgestoken, begon hij met een fijn zakdoekje zijn bril op te poetsen. Maar vreemd; toen hij de roze glazen niet meer voor ogen had, begon het denkbeeld van een vrije dag hem vreselijk tegen te staan en met groeiende wrevel keek hij naar zijn secretaris, die opgewonden binnentrad.

„Wat is dat voor drukte?" vroeg hij ontstemd. „Zie je niet dat ik me probeer te vermaken?"

„Er is iets dringends, AWS!", hijgde de heer Steenbreek. „De stadsgeleerde, een zekere Profski, heeft OBB's goud onderzocht. Hij heeft vastgesteld dat het bedrog is, net als we al vreesden. Het nieuwe geld is dus ongedekt, AWS! Er dreigt een lelijke inflater. En natuurlijk is de beurs aan het kelderen...".

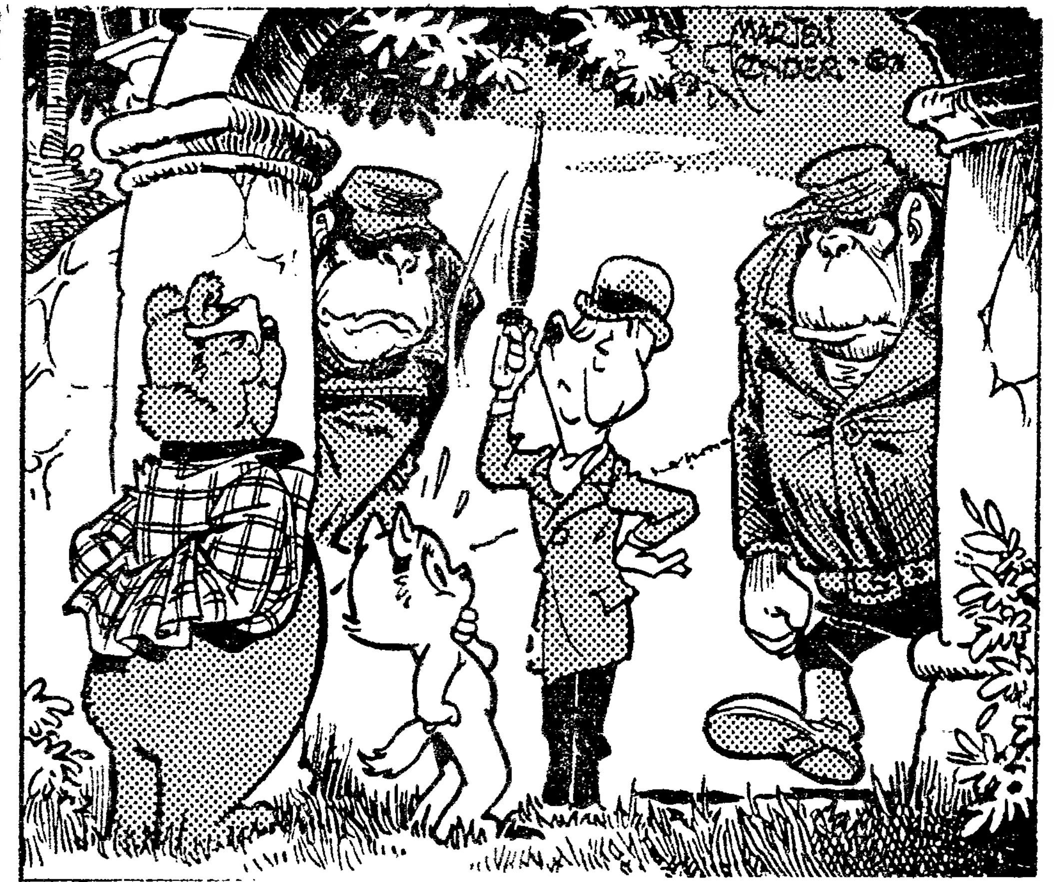
Zijn werkgever veerde omhoog van zijn zitplaats en begon opgewonden door de gang te ijsberen.

„Dat is dus het spel van OBB!", riep hij uit. „Paniek zaaien. Zich meester maken van de aandelen! Of zit er nog iets anders achter? Iets sluwers?"

„Dàt denk ik", zei de secretaris, die zich op de achtergrond meester maakte van de gevallen bril. „Er moet onmiddellijk worden aangepakt, als u mij vraagt. Het is zonde van de verloren ochtend, meneer".

„Ik vraag je niks", schreeuwde de oliekoning. „OBB moet onmiddellijk worden aangepakt! We moeten weten wat hij van plan is. Zet hem onder sterke druk, Steenbreek. En noem me geen meneer Zover is het nog niet".

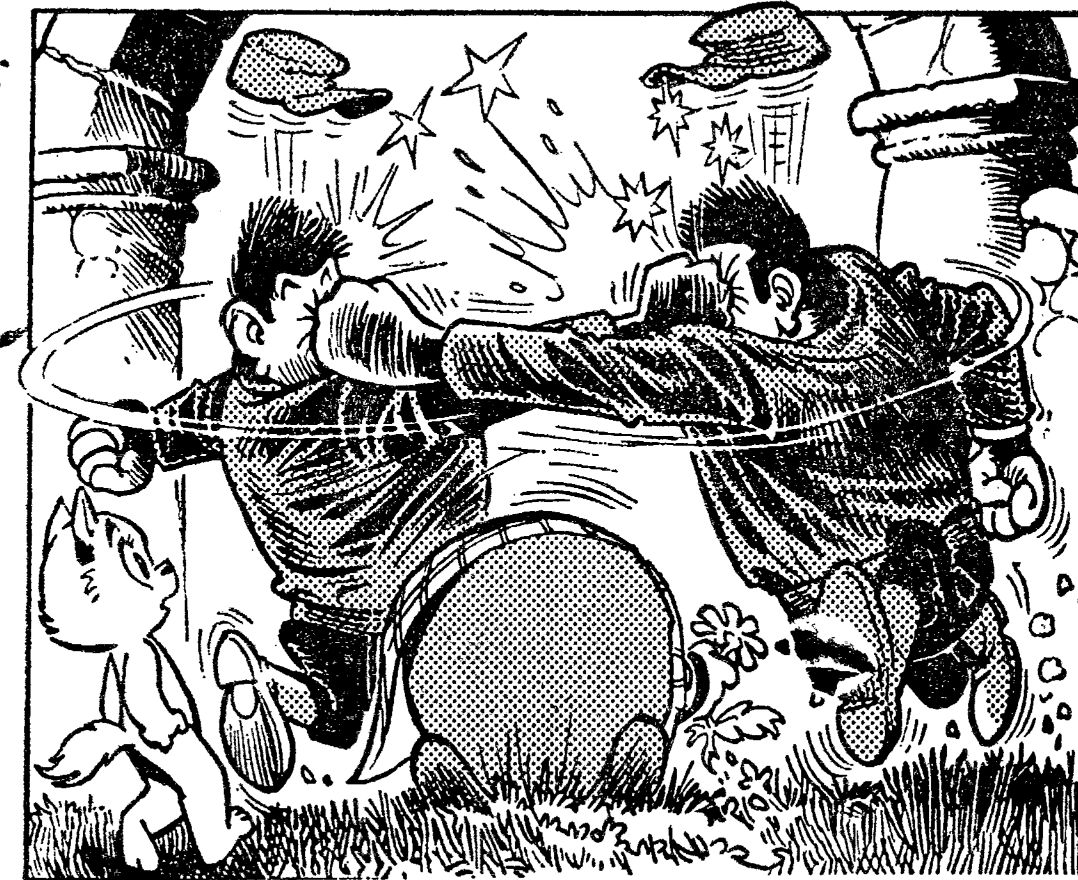

8649. Intussen waren heer Bommel en Tom Poes op weg naar huis. Er woei een mild briesje, zodat de doorweekte heer al gauw weer droog was. Hij scheen het onprettige voorval bij de rivier vergeten te zijn, want hij beschreef op levendige toon hoe men zich het bestaan aangenaam moet maken. En de opmerkingen van Tom Poes schreef hij aan een slecht humeur toe, zodat hij er niet naar luisterde. Pas toen hij bij zijn tuinpoortje secretaris Steenbreek zag staan, vergat hij zijn onderwerp en begon oppervlakkig te lachen.

„Kijk, kijk", riep hij uit. „Visite! Dat is gezellig. Vooral nu jij geen goeie zin hebt, jonge vriend, zeg nu zelf".
„Het is niet gezellig, OBB", sprak de bezoeker. „Ik heb opdracht gekregen om een einde aan uw praktijken te maken. Desnoods met zeer moderne middelen".
„Oho", lachte heer Ollie. „Ik heb geen praktijk! Ik ben geen dokter, hoor. En daarom heb ik ook geen moderne middelen nodig. U moet zich vergissen, heer Steenbreek".
„We zullen zien", hernam de ander droogjes. Hij stak zijn paraplu omhoog en op dit gebaar traden er vanachter de pilaren een paar gespierde figuren te voorschijn. Ze droegen leren jasjes en vechtpetten en ook overigens zagen ze eruit als strijders voor een mooi ideaal.
„De tijd van uw fijne manipulaties is voorbij, OBB", waarschuwde de secretaris. „We moeten uw plannen weten. Onmiddellijk. Of anders...".

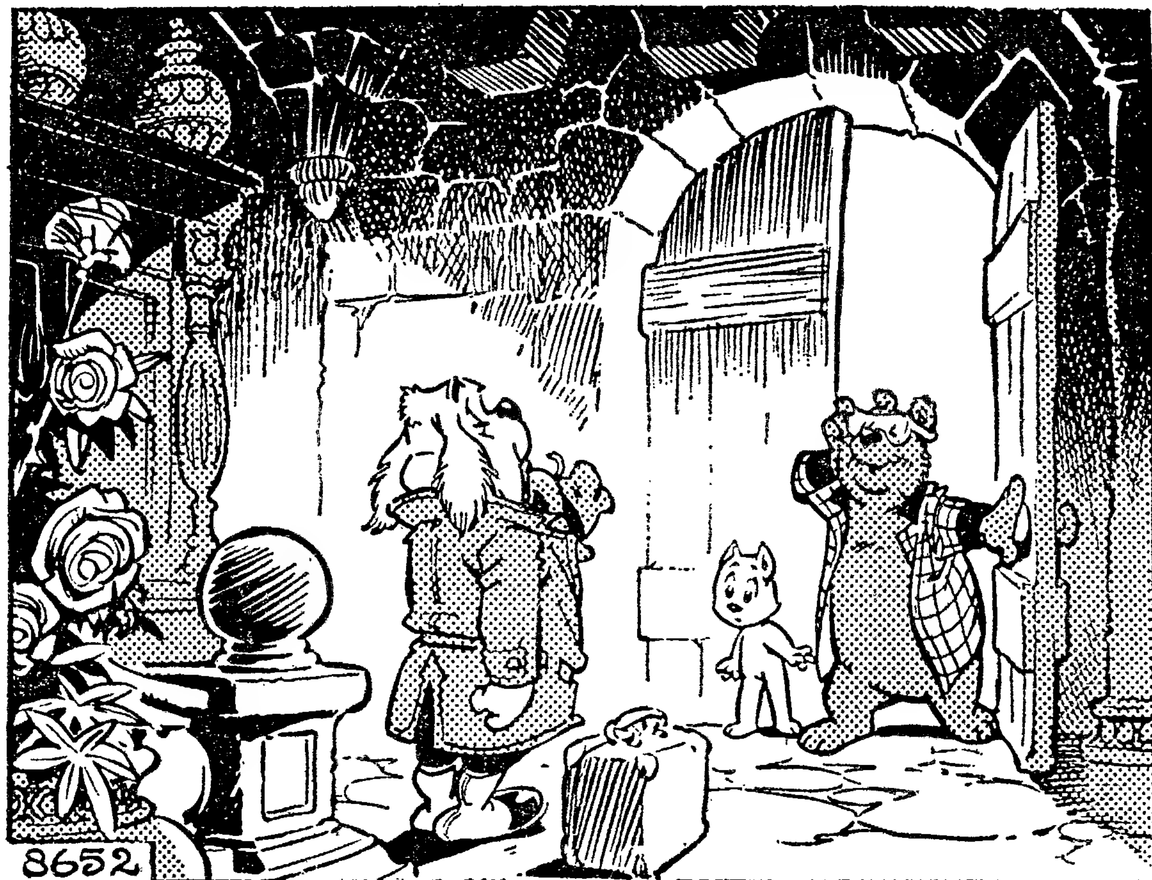
8650. „Niet alleen moeten we uw plannen weten", sprak Steenbreek, „maar ook moet het nagemaakte goud worden aangezuiverd. Onmiddellijk!"
„Een flauw grapje, hoor!", riep heer Ollie vrolijk. „Dorknoper heeft me tot morgen de tijd gegeven en daar houd ik mij aan. Het is zonde om zo'n mooie avond te verknoeien, zeg nu zelf. Op dit uur van de dag geuren de bloemen het lekkerst, weet u dat wel?"
„Hij wil niet luisteren", prevelde de secertaris met geknepen mond. „Goed. We zullen zien of een eigentijdse aanpak helpt".
Met deze woorden stak hij opnieuw het regenscherm omhoog en trad snel terzijde. Zijn beide metgezellen kwamen op hetzelfde moment in beweging, maar heer Bommel lette daar niet zo op. Hij had aan zijn voet een bloeiende paardebloem in het oog gekregen en hij bukte zich om die te plukken. Daardoor ontging hem de aanpak die zijn bezoekers voor hem op het oog hadden, en omdat ze nogal kracht achter hun gebaar legden, schoten ze hun doel voorbij.
De bloemenplukkende heer hoorde een paar doffe geluiden boven zich, begeleid door de ijle kreet van secretaris Steenbreek, en ook voelde hij achter zich het logge bewegen van zware lichamen.
„Een ogenblikje", sprak hij. „Hier heb ik hem. Een bescheiden bloempje, maar nu moet u toch eens ruiken".

8651. De heer Steenbreek stond verstard naar zijn metgezellen te kijken. De beide kloeke figuren waren met verdraaide ogen op de grond gezakt en daar lagen ze nu, zonder belangstelling voor hun omgeving. Heer Ollie schonk dan ook geen acht op hen.
„Kijk", sprak hij. „Ik wil wedden dat u dit bloempje niet gezien zou hebben als ik u er niet op gewezen had. Het is zeldzaam in dit jaargetijde. Maar ja, men moet een oog voor die dingen hebben, als u begrijpt wat ik bedoel".
Zo sprekende duwde hij de secretaris het plantje onder de neus, zodat deze slechts een gesmoord „Mpfff" kon uitbrengen, en daarop nam hij hartelijk afscheid.
„Een zonnige kijk, daar gaat het om in het leven", riep hij onder het weggaan. „Dat zei mijn goede vader altijd en daar houd ik mij aan".
„Maar hoe moet het nu met dat goud?", vroeg Tom Poes, die hem haastig naliep. „Hiermee bent u niet van Steenbreek af! En bovendien komt Dorknoper morgen uw bezittingen opschrijven".
„Wees toch niet altijd zo zwartgallig, jonge vriend", maande heer Bommel. „Alles komt in orde. Je zag nu zelf hoe zo'n eenvoudig bloempje die harde figuur te denken gaf. Dat moet toch een les voor je zijn!..

8652. „Eigenlijk is de wereld zo prachtig", zei heer Ollie, terwijl hij zijn huisdeur opende en binnentrad. „Men moet zich niet altijd alleen maar bezighouden met lelijke dingen als geld en andere zorgen".
„Excuseer, heer Olivier", sprak de bediende Joost, die daar met zijn jas aan naast een koffertje stond.
Heer Bommel hield halt en ondanks zijn zonnige kijk werd hij bekropen door een vervelend voorgevoel.
„Ik zie mij gedrongen, mijn ontslag aan te bieden", hernam de knecht. „Met uw goedvinden heb ik het nieuws van twaalf uur gehoord. Waardeloos. Mijn stukjes zijn waardeloos, als u mij toestaat. Door uw toedoen. Dat is betreurenswaardig".
Hij haalde diep adem en vervolgde: „Maar dat is niet alles. Daarnet was hier een zekere heer Steenbreek aan de deur, in gezelschap van een paar gorilla's. Ik ken het soort van de beeldbuis, met uw welnemen. Ze waren héél onbeleefd en wat meer is, ze hadden geweld in de zin. Het wordt me allemaal een beetje te veel, als ik zo vrij mag zijn. Ik kan niet tegen een dergelijke dienst, vrees ik".

„Kom, kom", zei heer Ollie sussend. „Je moet je niet alleen maar bezig houden met lelijke dingen en zo. Ik bedoel, een zonnige kijk...".
„Vaarwel, heer Olivier", zei Joost. „Het ga u goed".
Heer Bommel keek verbaasd naar de deur die achter de bediende dichtviel en herhaalde mompelend: „Zonnige kijk...". Maar Tom Poes kreeg er nu genoeg van.
„Het wordt tijd dat u die bril afzet en de toestand ziet zoals hij is!", riep hij boos. „En dat is héél slecht!"

8653. Heer Bommel kon die nacht de slaap niet zo goed vatten als anders en daarom stond hij na een poosje op en begaf zich naar het dak. De maan was vol en scheen zo dromerig over het stille landschap dat een gelukkig lachje het gelaat van de eenzame heer plooide.

„Waarom zou Tom Poes me deze bril toch zo misgunnen?", zo vroeg hij zich af. „Ik ben eraan gehecht geraakt en als ik hem 's nachts afzet, word ik er slapeloos van. Vooral nu iedereen probeert me van het mooie af te houden. En zelfs Joost heeft er geen oog voor. Jammer, hoor. Maar het kijken naar de maan is erg zonnig, als iemand begrijpt wat ik bedoel...".

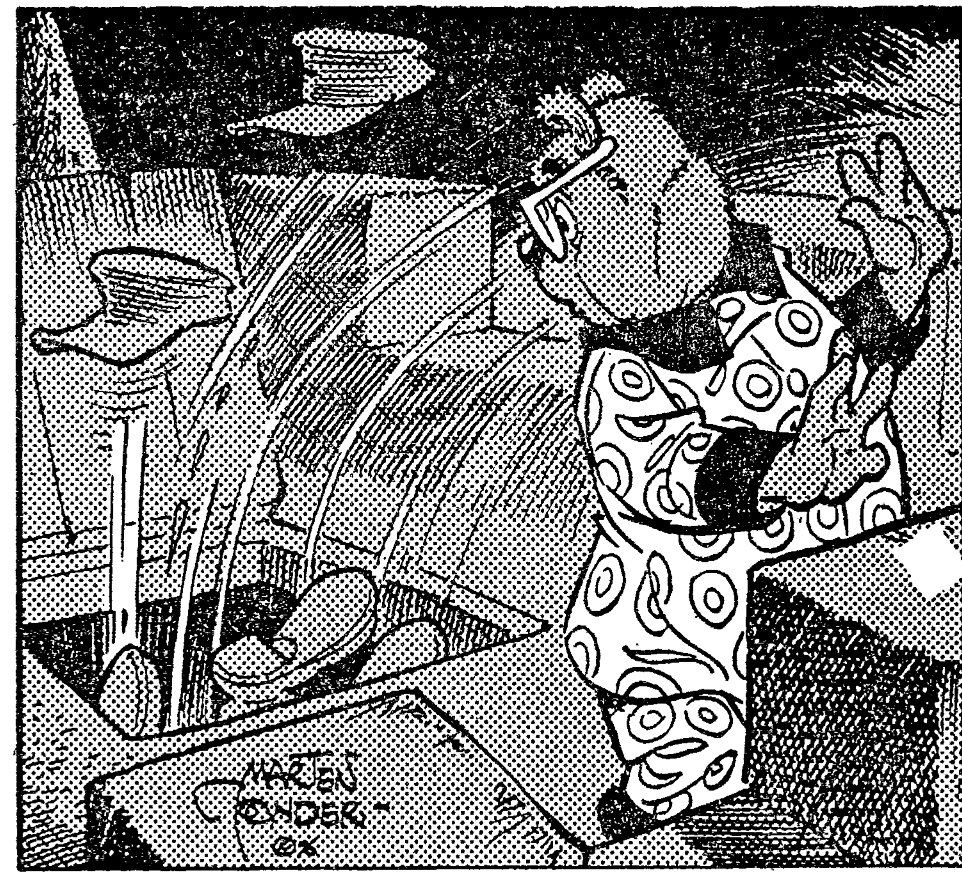
Terwijl hij zo van de stille nacht stond te genieten, was er tussen de bomen aan de voet van de heuvel enige beweging merkbaar. Het was de heer Steenbreek, die zich daar met zijn beide metgezellen had opgesteld en de slapeloze heer in het oog hield.

„Daar staat hij", sprak de secretaris. „Pas op, deze keer géén blunders! Breng hem naar beneden, na een lichte verdoving, vooral licht. Hij moet zijn plannen helder kunnen uitleggen. Voorwaarts! Aangepakt!"

Hij stak zijn paraplu omhoog en op dat teken slopen de twee knechten snel en onhoorbaar naar de toren, waar één van hen met een geoefende beweging een lasso naar de transen wierp.

8654. Na een poosje besloot heer Bommel weer naar bed te gaan. ,,Morgen is er weer een dag", dacht hij. ,,En zelfs een heer met een zonnige kijk heeft zijn slaap nodig, als hij omringd is door zwartkijkers".
Met deze gedachte opende hij het valluik om naar beneden te gaan. Het oude houtwerk maakte nogal wat lawaai en daardoor hoorde hij niet hoe er achter hem een lasso om een van de kantelen geworpen werd.
,,Ik moet die scharnieren toch eens smeren", mompelde hij. ,,Maar ach, een heer die overal alleen voor staat, heeft wel meer te doen. Het hoofd zou hem omlopen, als hij niet zo veel oog voor het schone had".

Hij richtte zich op en wierp een laatste blik op de nachthemel. Slordig afgescheurde wolkenflarden dreven langs de volle maan en tegen de torenmuur was een schurend geluid hoorbaar, dat snel sterker werd.
,,De wind steekt op". stelde heer Ollie vast. ,,De herfst zit al weer in de lucht,; binnenkort giert de storm over het dak en gaan de bladeren vallen...
Hij deed een pas vooruit en op hetzelfde moment sprongen twee duistere gedaanten van de borstwering naar de plek waar hij zoëven nog gestaan had. Nu gaapte daar echter de luikopening, waar ze met een luid gebonk in verdwenen.

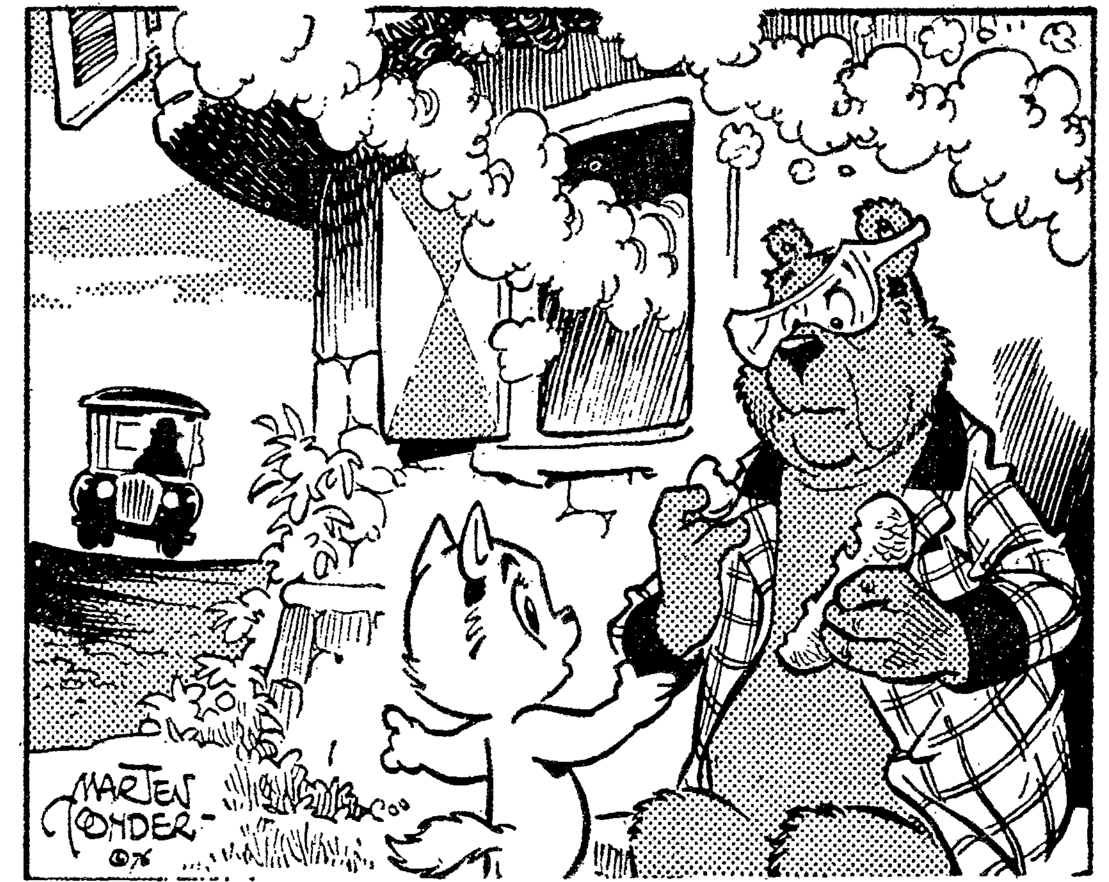

8655. De torentrappen van Bommelstein zijn hoog en steil, terwijl ze weinig houvast bieden. Toen Steenbreeks trawanten er dan ook hals over kop indoken, maakten ze een lelijke val, waar pas een eind aan kwam toen ze de voet bereikt hadden.

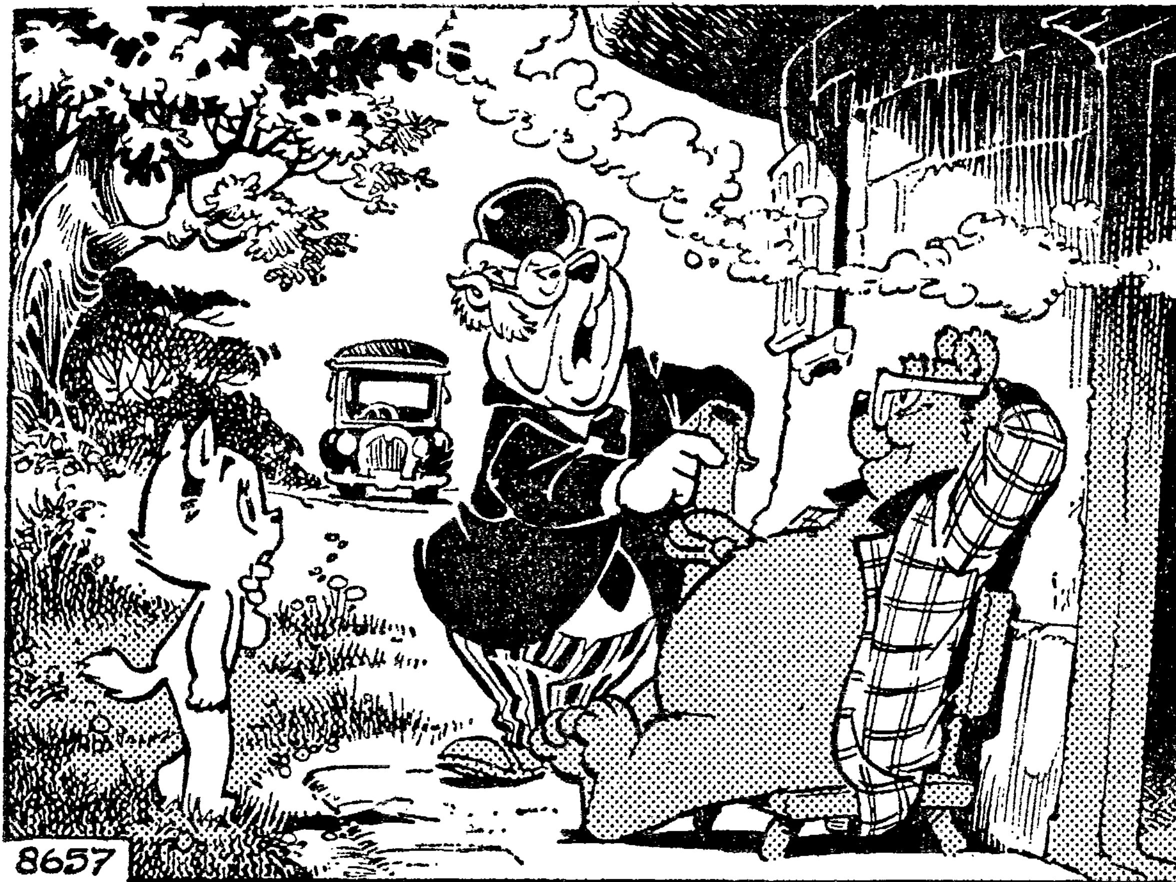
Heer Ollie had de bonkende geluiden van hun afdaling met enige verbazing beluisterd en daarop volgde hij het ongelukkige tweetal op rustige wijze.
„Nee maar, kijk nu toch eens", prevelde hij, toen hij zijn onverwachte bezoekers op een ordeloze hoop aantrof. „Dat komt er nu van als men ergens zo onaangediend binnenvalt. Verdwaalde luchtreizigers, denk ik. Het is duidelijk dat ze de weg kwijt zijn. Maar ik kan ze beter met rust laten, vooral omdat ik zelf ook slaap heb. Ze kunnen zelf de weg wel terug vinden naar boven, hoewel het mij als gastheer tegen de borst stuit".
Hij betrad de gang en sloot de deur naar de toren met een sleutel af. „Ze zouden de verkeerde kant op kunnen gaan", sprak hij mild glimlachend. „En dan zijn ze de weg helemaal kwijt. Trouwens ik heb het idee dat ik morgen veel te doen heb. Er is iets vervelends, waar ik niet aan wil denken, omdat ik een zonnige kijk heb".

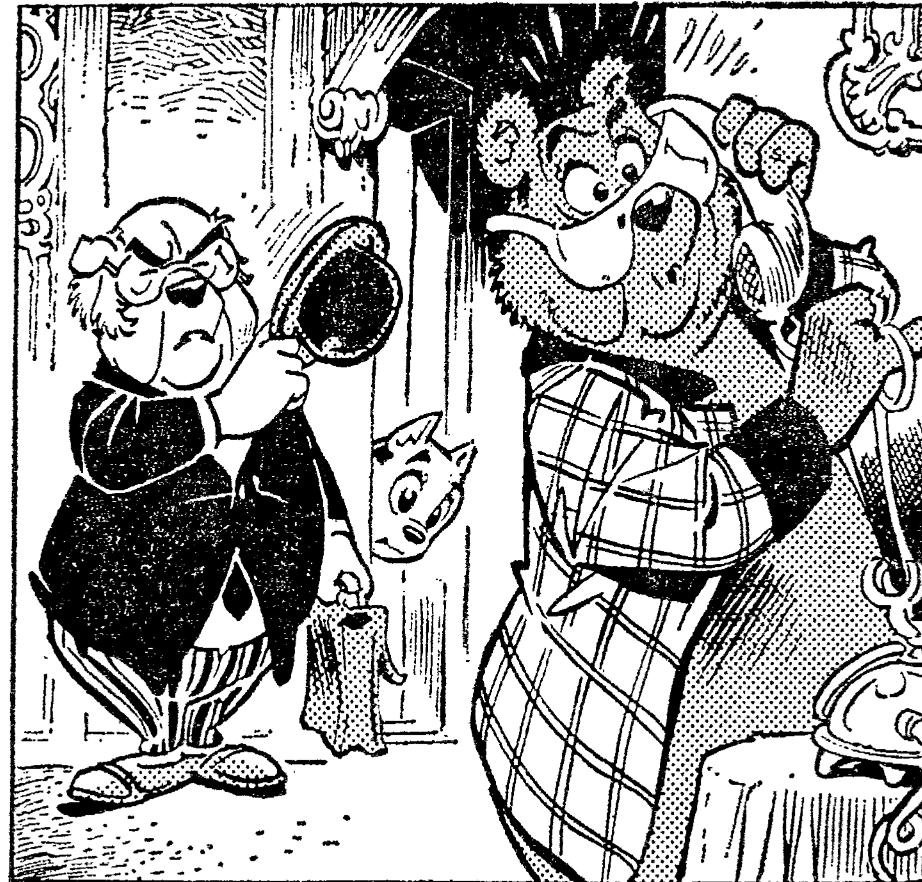

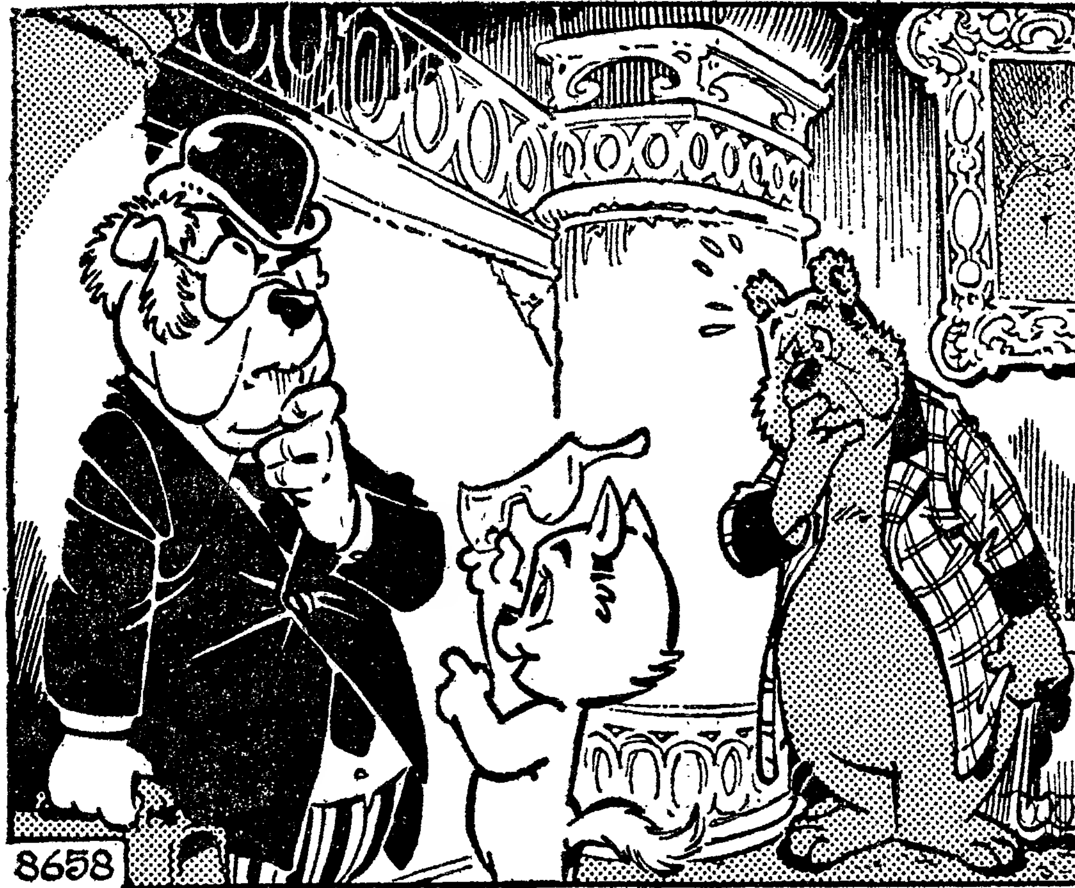
8656. Tom Poes liep de volgende morgen voi sombere gedachten naar Bommelstein.
„Vandaag gaat het gebeuren", mompelde hij. „Ze zullen zijn bezittingen in beslag nemen en hem uit zijn huis zetten. En ik ben bang dat hij er niets aan gedaan heeft, want eigenlijk zorgt hij nergens meer voor sinds hij die roze bril draagt. . ."
Op dat moment kwam hij de beide handlangers van Steenbreek tegen. Ze zagen er slecht uit en bewogen zich moeizaam tegen de heuvel op.
„Dat zijn die twee van gisteren", dacht Tom Poes. „Zo te zien zijn ze vannacht ook bezig geweest. Wat zou er met heer Bommel gebeurd zijn?"
Hij versnelde zijn pas, maar toen hij bij het oude slot aankwam, zag hij dat zijn ongerustheid niet nodig was. Op een bankje voor de keuken zat heer Bommel een stuk brood te eten, terwijl uit het raam en de deuropening dichte rookwolken ontsnapten.
„De ochtendpap is een beetje aangebrand", zei heer Bommel glimlachend. „En dat smaakt niet, hoor. Zelfs niet met mijn bril op. Maar men moet het van de zonnige kant bekijken en brood is ook lekker, hoewel ik door de rook de boter niet kon vinden."
„Hou op!", riep Tom Poes ongeduldig. „Er is geen zonnige kant. Dorknopers termijn is verstreken en het ziet er niet best uit."
Heer Ollie wilde hem zwartgalligheid verwijten, maar op dat moment werd er motorgeraas hoorbaar, en over de heuvel verscheen de dienstwagen van de ambtenaar eerste klasse.

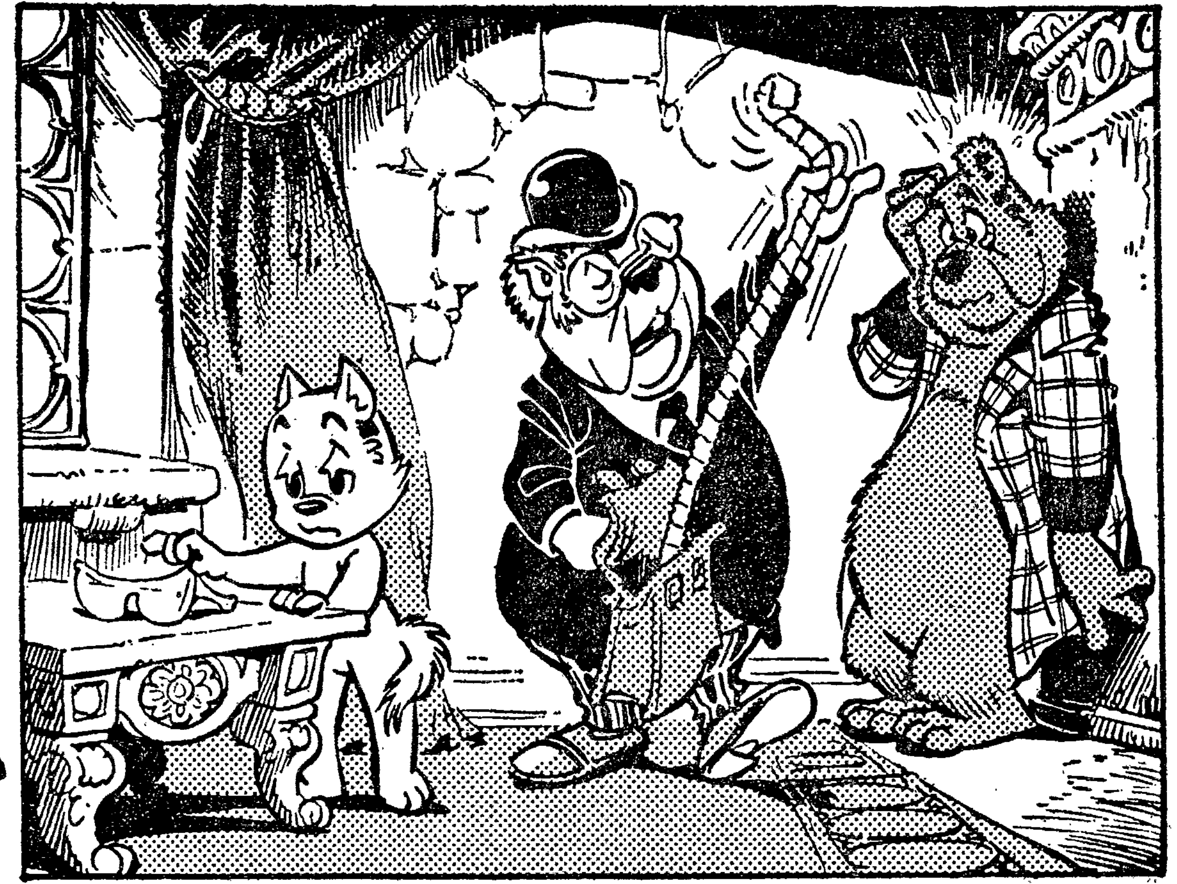

8657. De heer Dorknoper klom uit zijn auto en naderde met bewolkt gelaat. „Uw tijd is om, meneer Bommel", sprak hij. „Heden moeten worden aangezuiverd een bedrag van twee miljoen driehonderdduizend florijnen en negenenzestig duiten, vermeerderd met innings- en administratiekosten ten bedrage van vijfhonderd dertien florijnen en drie oortjes. Hebt u dat geregeld?"
„Ik heb zo gauw nog geen tijd gehad", zei heer Ollie. „Ik had het hoofd vol mooie gedachten, zodat het wat op de achtergrond geraakt is. Maar de bankheer is een goede vriend van mij. Geen enkele zorg, ik zal het even in orde maken."

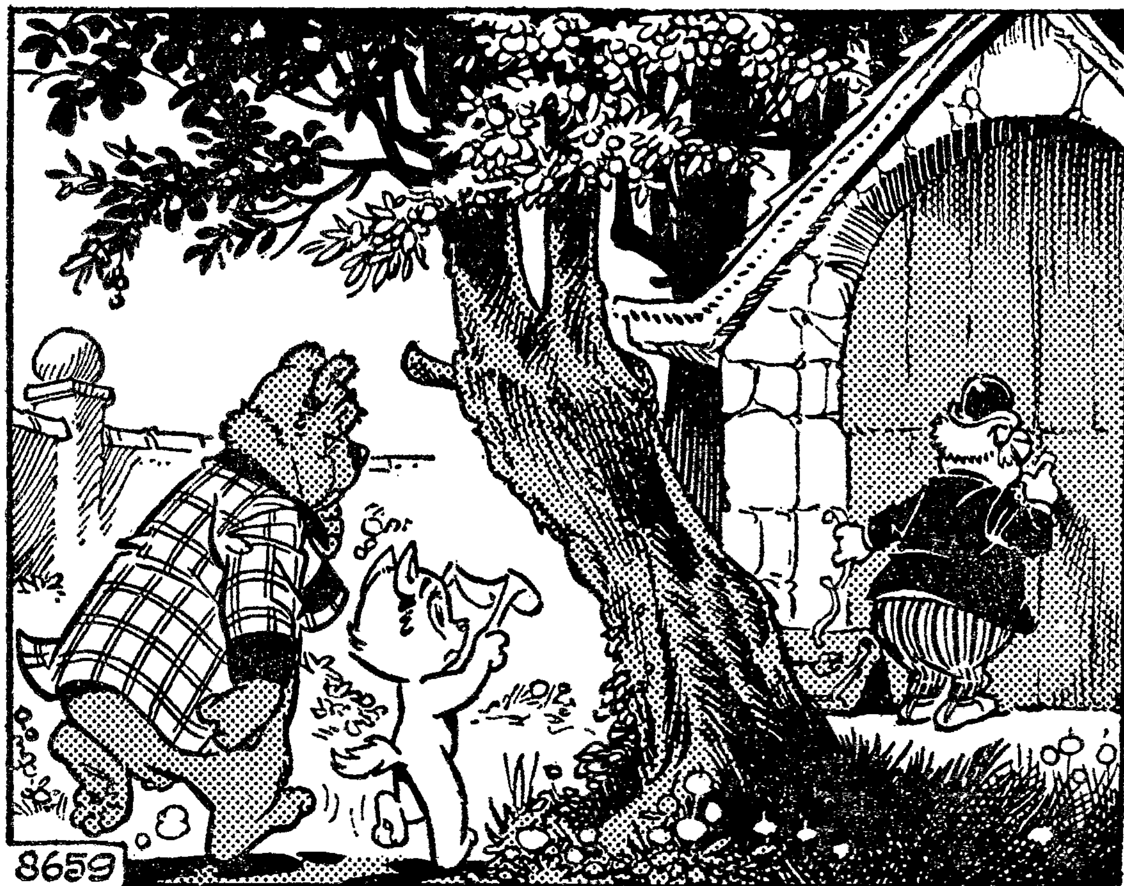
Hij begaf zich met lichte tred naar de hal, waar de telefoon stond, en belde de bank op. Maar reeds na de eerste woorden zakte de roze bril naar zijn neuspunt en zijn gelaat nam een verwilderde uitdrukking aan.
„Doe geen moeite", maande de ambtenaar, die hem gevolgd was. „Er is bereids beslag op uw tegoed gelegd. Het is trouwens bijlange na niet genoeg."
„N-niet g-genoeg?", stamelde de getroffen heer, over zijn afgezakt montuur kijkend. „M-maar als we nu eens. . . De z-zonnige kant, bedoel ik. . . "
Hij zweeg toen Tom Poes plotseling tegen hem opsprong en naar zijn bril greep. „Geef hier", fluisterde die, „ik heb een list bedacht."

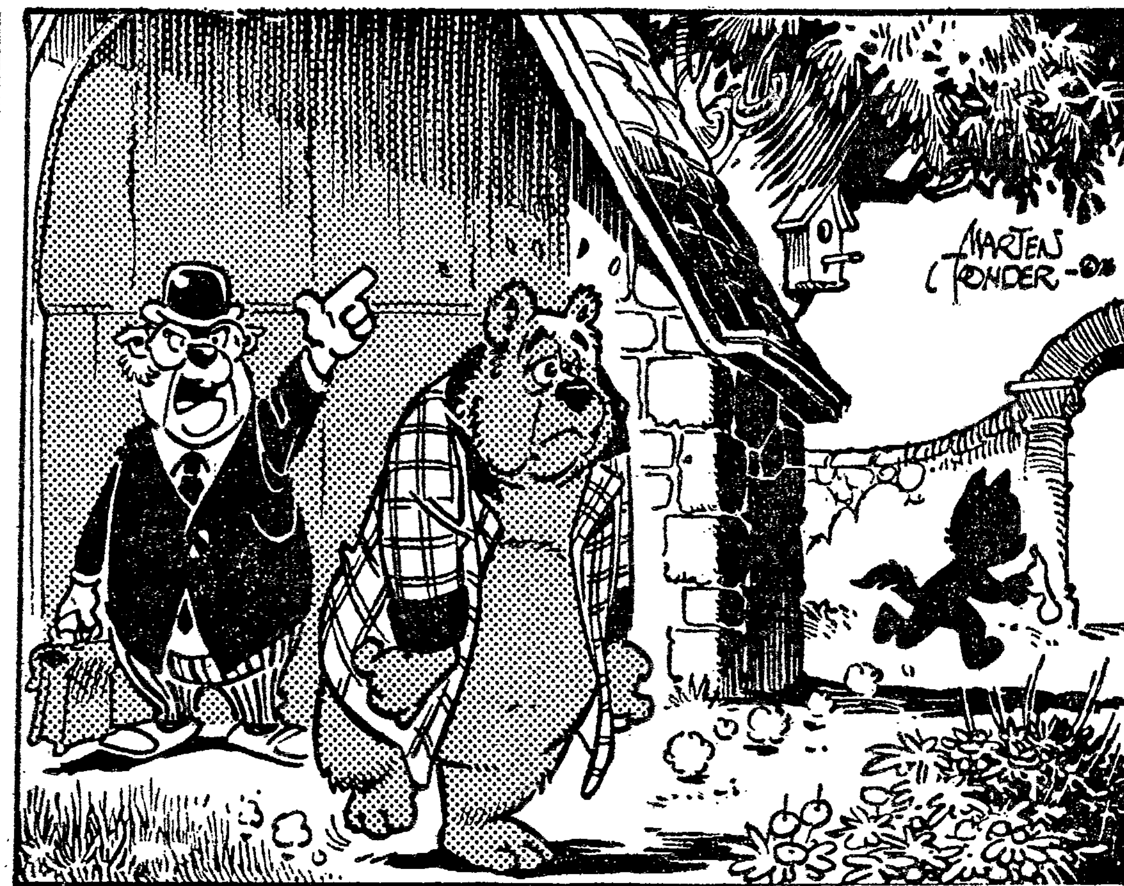

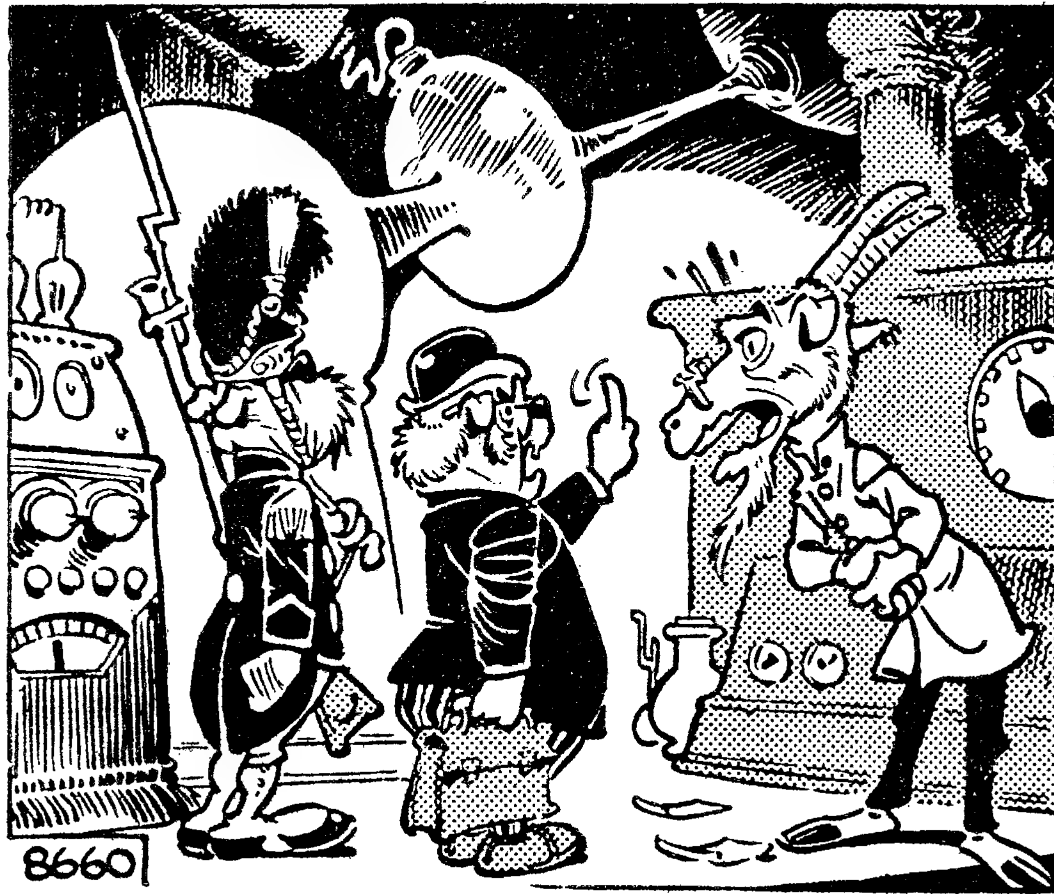
8658. Tom Poes greep de roze glazen van van heer Ollies neus en liep er mee naar de ambtenaar.
„Het is allemaal veel gemakkelijker dan u denkt", zei hij. „Alleen ligt het eraan hoe u het bekijkt".
„Onzin", verklaarde de ander gemelijk. „Alles is vastgelegd in de betreffende wetten en verordeningen. Wat is daar gemakkelijk aan?"
„Als u deze bril even opzet, zal u een licht opgaan", zei Tom Poes.
De heer Dorknoper haalde de schouders op en verwisselde zijn eigen stalen brilletje voor het vreemde montuur om van het gezeur af te zijn. De glazen besloegen onmiddellijk en namen een donkere kleur aan. Dat is te begrijpen, want zoiets werkt natuurlijk niet bij een ambtenaar eerste klasse.
Heer Bommel keek verslagen toe. De ernst van de toestand begon tot hem door te dringen en toen de beambte korzelig de glazen weglegde en zijn tas opende, zocht hij met knikkende knieën steun tegen de muur.
„Genoeg getreuzeld", sprak Dorknoper, een strook zegeltjes te voorschijn trekkend. „De jas die u aanhebt mag u houden en een bedrag van tien florijnen kunt u meenemen. Wij ambtenaren zijn de kwaadsten niet. Maar ik ga nu het pand verzegelen en daarom verzoek ik u te vertrekken. Morgen vindt de verkoping plaats".
Heer Ollie staarde met holle ogen naar de roze bril die op een tafeltje lag, maar behoefte om hem op te zetten had hij niet meer. Hij had eindelijk begrepen dat hij reddeloos verloren was.

8659. Heer Bommel slofte langzaam zijn huis uit, terwijl achter hem de deuren met zegeltjes werden dichtgeplakt. Tom Poes had de roze bril opgepakt en keek er peinzend naar, toen hij met hem meeliep.
„Gooi het ding toch weg, jonge vriend", sprak heer Ollie smartelijk. „Het is de schuld van alles. De ondergang van een heer, bedoel ik. Ik ben blij dat mijn vader dit niet hoeft mee te maken. Hij moest eens weten. Geld speelt geen rol, zei hij altijd. En nu . . . geen geld meer. Van huis en haard verjaagd. Morgen wordt Bommelstein verkocht. Het enige wat me rest is de wereld in te trekken in de Oude Schicht . . ."

Zo sprekende was hij de garage genaderd en daar werd hij opgewacht door de ambtenaar Dorknoper.
„Geen sprake van", riep deze uit. „Dat is ontvreemding van een verzegeld voertuig! Een strafbaar feit, meneer Bommel. Zoals ik u al zei: Uw jas kunt u houden en op die bril stel ik ook geen prijs. Maar verder verdraag ik geen overtredingen meer. Maak dat u wegkomt, dan zal ik uw poging oogluikend laten passeren".
Heer Bommel keerde zich om en liep gebogen de wijde wereld in, terwijl Tom Poes op een drafje verdween.

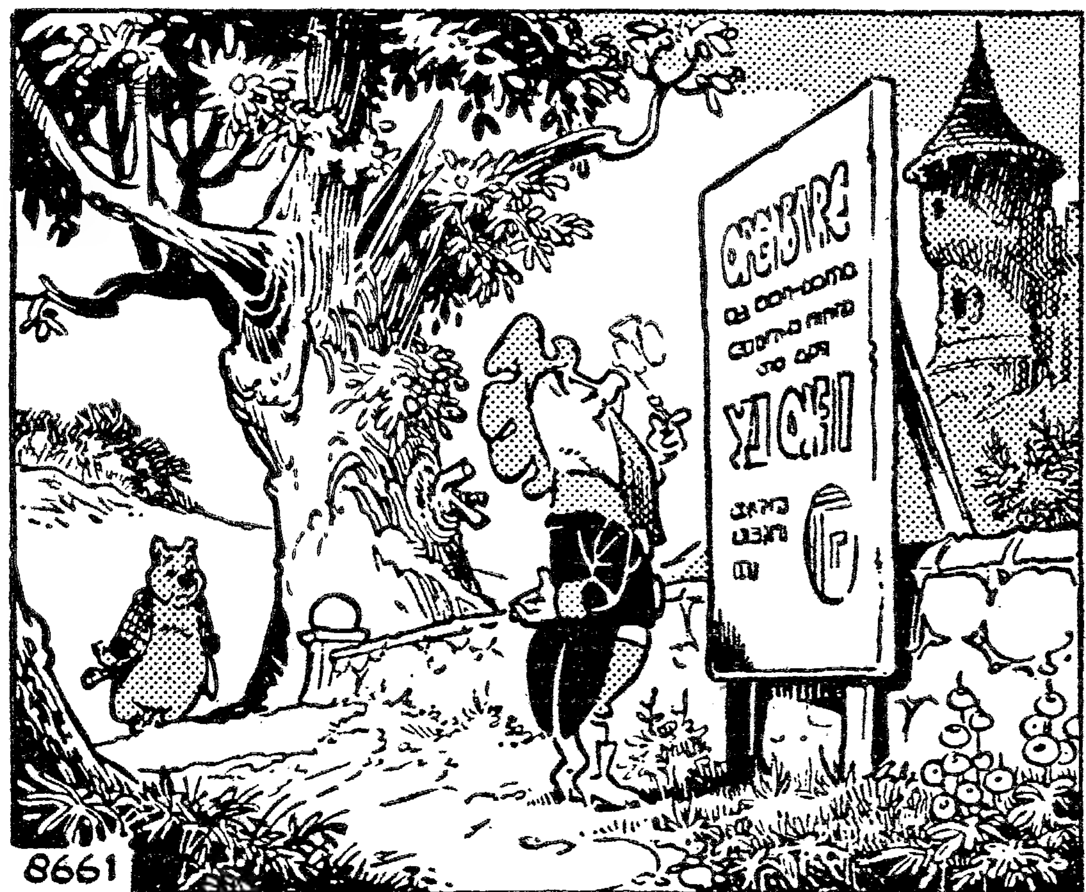

8660. Als de heer Dorknoper ergens ambtelijk beslag op legde, deed hij het grondig. Hij verscheen dan ook die middag in het laboratorium van Sickbock, zoals te verwachten was.
„Dit bedrijfspand is volgens mijn bescheiden het eigendom van O. B. Bommel'', sprak hij. „Klopt dat?''
„Ja, ja'', zei de geleerde zenuwachtig. „Het is allemaal op schrift gezet en ondertekend. Maar ik...''
„Mooi'', onderbrak de beambte, „dan verzoek ik u het te ontruimen, zodat ik het kan verzegelen. Alle bezittingen van genoemde heer worden morgen verkocht''.
„Maar dat is . . . dat is schandelijk!'', riep de professor handenwringend uit. „Die goudmakerij was alleen maar een dekmantel, die ik nodig had om een wereldschokkende proefneming te kunnen doen. Verkoop voor mijn part die oven en de rest; daar komt alleen maar roze glas uit. Als ik het formatorium monadum maar houden mag. In het belang van de wetenschap!''
„Niets mee te maken'', hernam de ambtenaar eerste klasse koeltjes. „Al die machines hebben schrootwaarde. En het is mijn plicht om zoveel mogelijk de schade vergoed te krijgen. Ik verzoek u dan ook geen moeilijkheden te maken. Zo nodig kan ik volgens artikel vier van de betreffende volmacht het leger inschakelen''.

De uitvinder ontdeed zich met bevende handen van zijn werkkleding en nadat hij een zware mantel had omgeworpen, verliet hij zwijgend en doodsbleek de Mergvallei.

8661. Op de weg die naar Rommeldam leidde, was een groot bord geplaatst. „Openbare verkoop" stond erop. „Kapitaal pand, van alle gemakken voorzien. Fraai uitzicht. Schitterende tuin, alsmede riante inboedel."
Toen heer Bommel in verzakte houding de weg af kwam sloffen zag hij de markies de Cantecler ervoor staan, met een vermaakte glimlach de tekst lezend.
„Tiens", sprak de edelman, de stakker staande houdend. „Ik heb het zien aankomen! Leven op grote voet en niet terugschrikken voor stuitende vervalsingen, als de grond te heet onder de voeten wordt. En nu met schade en schande! Alors. Ik zal morgen een bod op de bouwval doen om hem te laten slopen. Hij beneemt mijn uitzicht. Adieu, amice".
Na deze woorden vervolgde hij met sierlijke pas zijn weg, terwijl heer Ollie gebroken in het gras plaats nam.
„Hoe vreselijk is dit alles", sprak hij met bevende lippen tot zichzelf. „Het leven is geen lolletje, zei mijn goede vader altijd, en daar had ik mij aan moeten houden. Maar inplaats daarvan heb ik een roze bril opgezet, zodat ik de zon in het water zag schijnen zonder de put te dempen. Ach, wat moet er van mij worden? Iedereen heeft me in de steek gelaten, zodat ik reddeloos verloren ben . . ."

8662. Heer Bommel was zo in zijn ellende verdiept dat hij nauwelijks merkte dat zijn buurvrouw voor het bord bleef staan om de aankondiging te lezen.
„Wat is dat?", riep ze uit. „Ga je verhuizen, Ollie? Waarom heb je daar nooit iets van gezegd?"
„Ik wist het niet, mevrouw" zei heer Bommel met doffe stem. „Ze hebben beslag op alles gelegd, zodat ik alleen maar meer een jas heb".
„Wat vreselijk!"", riep juffrouw Doddel. „Wie is zo brutaal om dat te durven doen? Je moet streng tegen hem optreden, hoor. Je bent altijd veel te goedig".
„Helaas", mompelde heer Ollie opstaande. „Ik ben machteloos omdat ik bedrogen ben door een goudmaker, die alleen maar roze brillen kon maken. En nu... nu heb ik geen dak meer en geen eten".
„Wat erg", zei het vrouwtje getroffen. Maar na even te hebben nagedacht, klaarde haar gezicht op.
„Kom maar gauw mee, stakkerd", vervolgde ze, hem aan de jas trekkend. „Ik ga thee zetten en dan ga ik een lekkere stamppot voor je maken. Hoe vind je dat?"
Heer Bommel leefde een beetje op door deze woorden. „Het is heel vriendelijk van u, mevrouw", sprak hij. „Maar ik heb geen honger. Ik bedoel: geen tijd. Ik moet hard aan het werk om de ramp te voorkomen. Al weet ik ook niet hoe, als u begrijpt wat ik bedoel".
„O, je vindt wel wat", zei Doddeltje. „Je bent zo knap!"

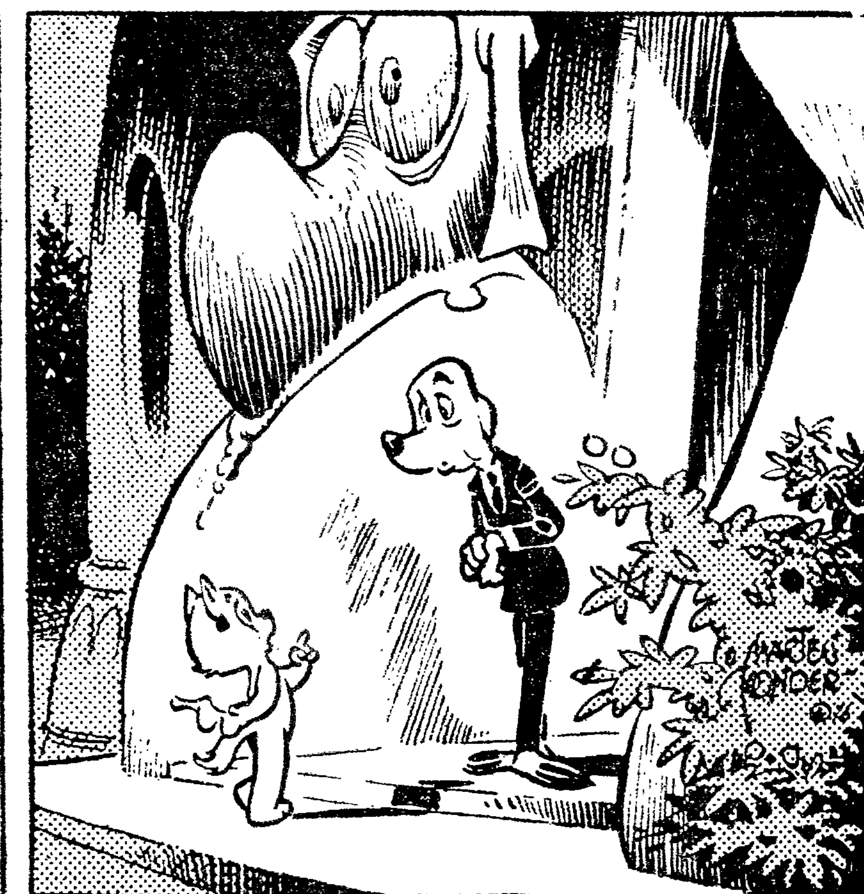

8663. Nadat heer Ollie afscheid van zijn buurvrouw had genomen, begon hij in sombere gepeinzen te lopen. Haar vertrouwen had hem goed gedaan, maar verder zag hij weinig troost.
,,Voor een heer die zich eenzaam naar de ondergang begeeft, is geen vreugde meer weggelegd'', sprak hij tot zichzelf. ,,De stamppot van Doddeltje steekt als het enige lichtbaken boven de woedende golven uit, want iedereen heeft me in de steek gelaten...''.
Hij huiverde, want de schemering begon te vallen en er stak een schrale wind op. In de verte lag Rommeldam in de lage avondzon en als vanzelf nam hij de weg die naar de stad leidde.
,,Iedereen'', mompelde hij. ,,Ook Tom Poes laat me in dit sop gaar koken. Hij is weggelopen toen hij zag dat Bommelstein dicht werd geplakt. Hard hoor. Dit alles is heel vreselijk voor een heer die altijd heeft klaar gestaan voor figuren die geslagen werden''.

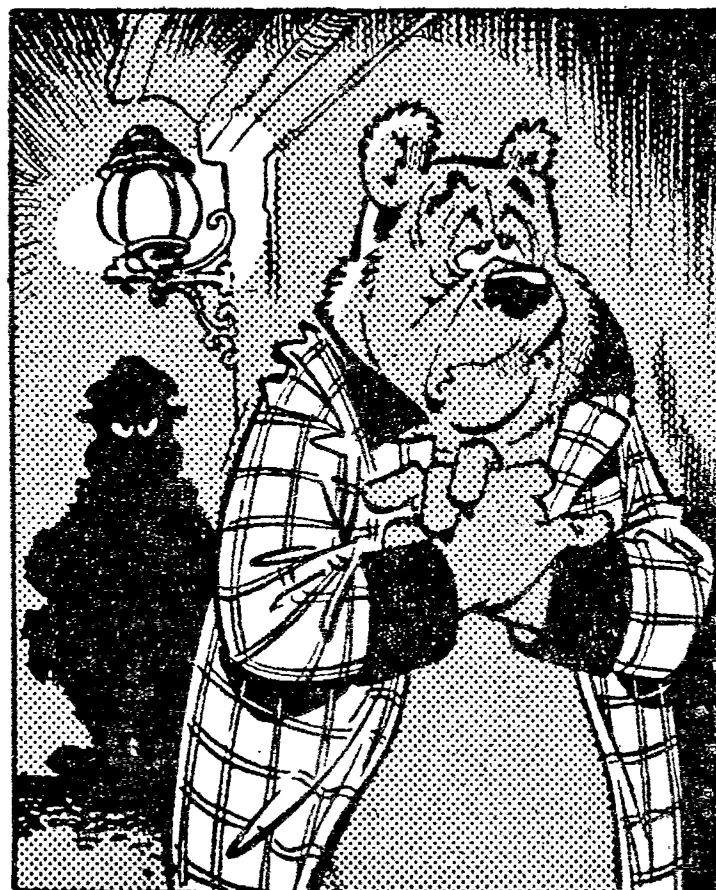
Heer Ollie vergiste zich echter. Tom Poes had een bepaald plan toen hij zo vlug was weggehold, en daarom liep hij dan ook op dat moment over het marmeren viaduct dat naar het voorkantoor van de Olie-Unie leidde. Het gebouw was met agaten en koralieten ingelegd, zodat het vreemd glansde in het late licht.
,,Wat prachtig mooi'', dacht Tom Poes, terwijl een koude rilling over zijn rug liep.

8664. Die avond waren de bovenbazen bij elkaar gekomen voor een spoedvergadering. De meesten zagen de ernst van de toestand wel in, maar Benedictus G. Richel en Asaph Kilkril hadden hun roze brillen opgehouden en zaten glimlachend aan de onder zorgen gebogen tafel.
„Dat gaat niet", riep de voorzittende heer Steinhacker. „Zet die glazen af! Het wordt tijd dat we de dingen in het juiste licht zien".
Waarom?", vroeg A. K. vriendelijk.
„Omdat het leven geen lolletje is!", snauwde Odin Salamander en AWS voegde er scherp aan toe: „Door de manipulatie van OBB is de vlam in de pan geslagen; dàarom! De temperatuur is op het kookpunt gekomen! De inflater is op hol...".
„Het inflatie", verbeterde de heer Richel schertsend, maar nu steeg er zo'n ontstemd gemompel uit de magnaten op dat hij verblekend zijn bril afzette.
„Dat is beter", riep AWS boven het rumoer uit. „OBB heeft zijn spel kunnen spelen onder de dekmantel van die roze glazen. Ze zijn levensgevaarlijk, want het leven is aardiger als men het zonnig bekijkt. Dat heb ik zelf tot mijn schande gemerkt. Daarom móeten we te weten komen wat OBB van plan is".
Toen de vergadering zo ver gekomen was, werd er aan de voordeur gebeld en secretaris Steenbreek, die open deed, zag tot zijn verbazing Tom Poes op de stoep staan.
„Ik moet AWS spreken", zei die. „Want ik ben de enige die weet welk ragfijn spel OBB gespeeld heeft".

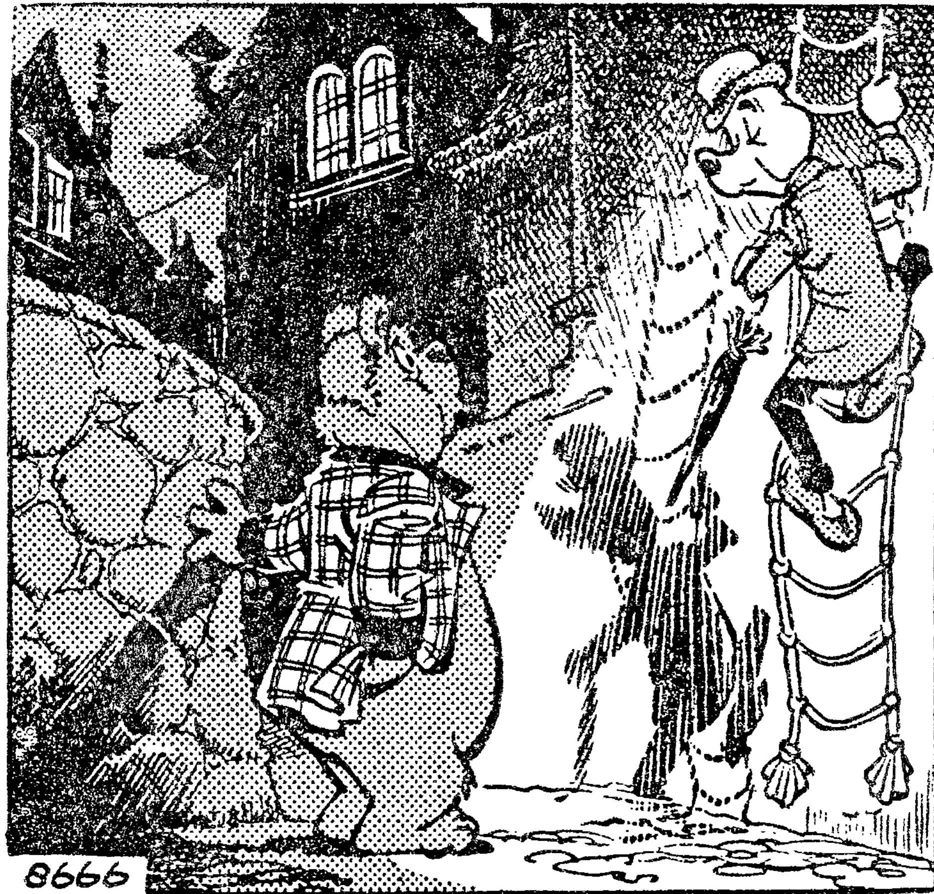

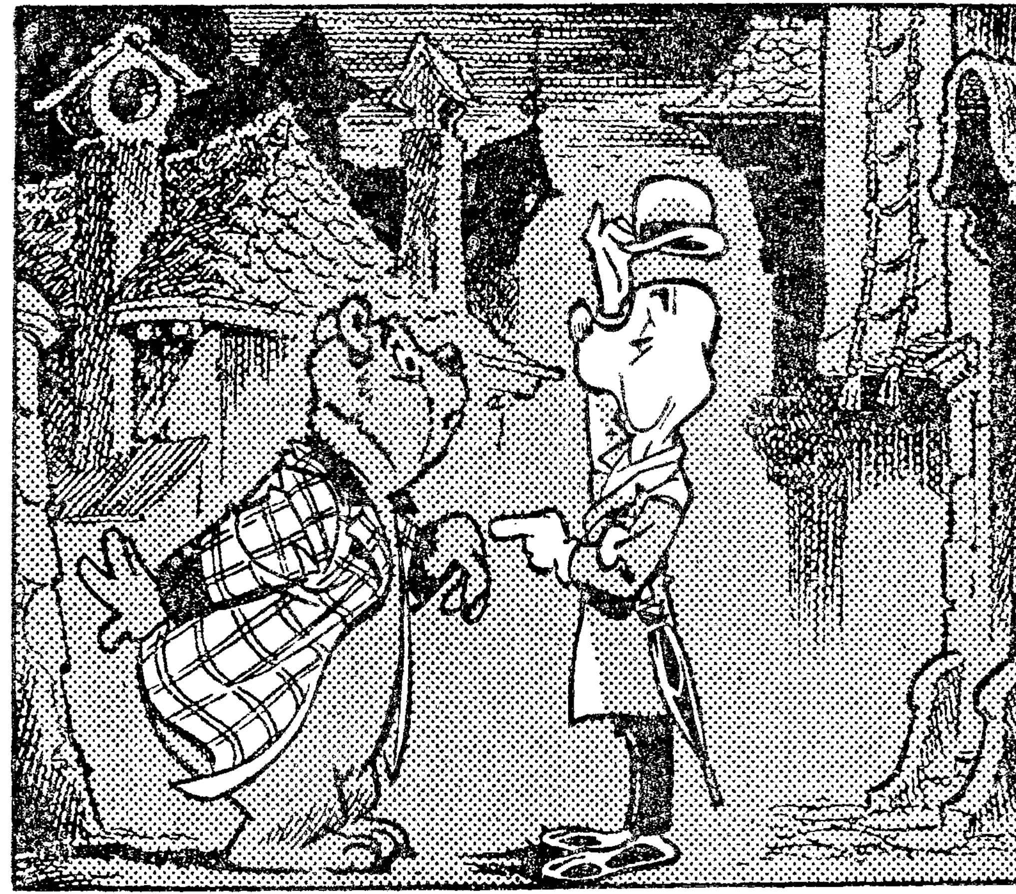

8665. Het was al donker, toen heer Bommel in de stad kwam. De straten waren verlaten, want alle oppassende lieden zaten thuis naar de tv te kijken, en het is te begrijpen dat de dakloze zwerver lelijk in de gaten liep. De commissaris van politie, die aan zijn avondronde bezig was, hield hem dan ook tegen.
„Waar moet dat heen, huh?", vroeg hij bars.

„Naar eh...", stamelde heer Ollie geschrokken. „Ik bedoel eh... Een eindje lopen of zo...".
„Geen landloperij hier!", blafte de politiechef. „Ik heb je in de gaten, Bommel. Je hebt geen middelen van bestaan en je zult ze wel nooit meer krijgen ook. Als ik jou was, zou ik maar verdwijnen!"

De vervallen heer zette de kraag op en schuifelde huiverend verder langs de huizenkant.
„Verdwijnen", prevelde hij stil voor zich heen. „Dat zal het beste zijn. Voor iemand van mijn stand bestaat geen overbruggingssteun, denk ik. Ik ben een uitgestotene en ik weet niet waar ik slapen zal...".
Zo tobbende slofte hij doelloos door de stille huizenwijken, totdat zijn aandacht getrokken werd door het geratel van een naderende helikopter. Bevreesd keek de stakker omhoog en op hetzelfde moment werd er een sterk zoeklicht op hem gericht.
„Z-zover is het dus al", dacht hij verstijvend. „M-men houdt mij in de gaten. Ze maken jacht op me!".

8666. Het hefschroefvliegtuig bleef op dezelfde plek hangen en in het felle zoeklicht werd een touwladder zichtbaar die langzaam naar beneden gelaten werd. Op de onderste treden daarvan hield zich een elegante verschijning op, in wie heer Bommel met tranende ogen secretaris Steenbreek herkende.
,,Foei, was dat zoeken!'', sprak deze, terwijl hij behoedzaam op de straat stapte. ,,En als u ergens binnen was geweest, hadden we u nooit kunnen vinden''.
,,In mijn positie kan ik niet binnen zijn'', zei heer Ollie met doffe stem. ,,Maar het is erg dat ik vanuit de lucht in de gaten wordt gehouden. Dat gaat te ver, bedoel ik...''.
,,U moet het door de vingers zien'', hernam de secretaris. ,,We hadden haast om tot zaken te komen. De kwestie is dat we eindelijk uw ragfijn spel hebben doorzien. AWS biedt drie miljoen voor uw vinding''.
Heer Bommel zakte een eindje door de knieën en slikte zwaar. ,,W-welke vinding?'', vroeg hij onthutst. ,,W-waar hebt u het over, als u begrijpt wat ik bedoel? Het goud was immers niet echt?''

,,Kom OBB'', zei Steenbreek glimlachend. ,,AWS houdt van een grapje en ik daardoor ook. Op zijn tijd, dan. Maar de tijd van scherts is voorbij, nu we uw spel doorzien hebben, dat moet u inzien. Komaan — als u nu even ernstig wilt worden, heb ik de volmacht tot 3½ te gaan. Wat zegt u?''

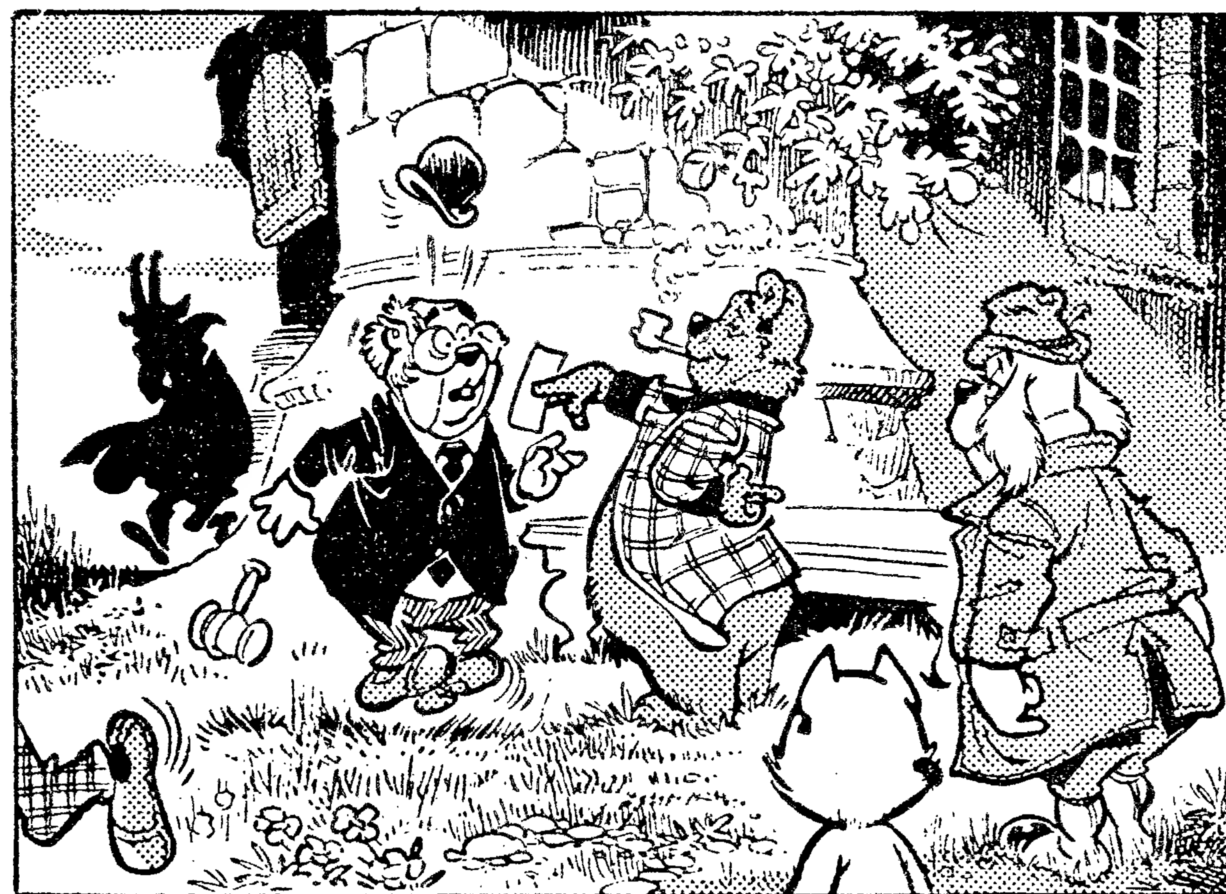

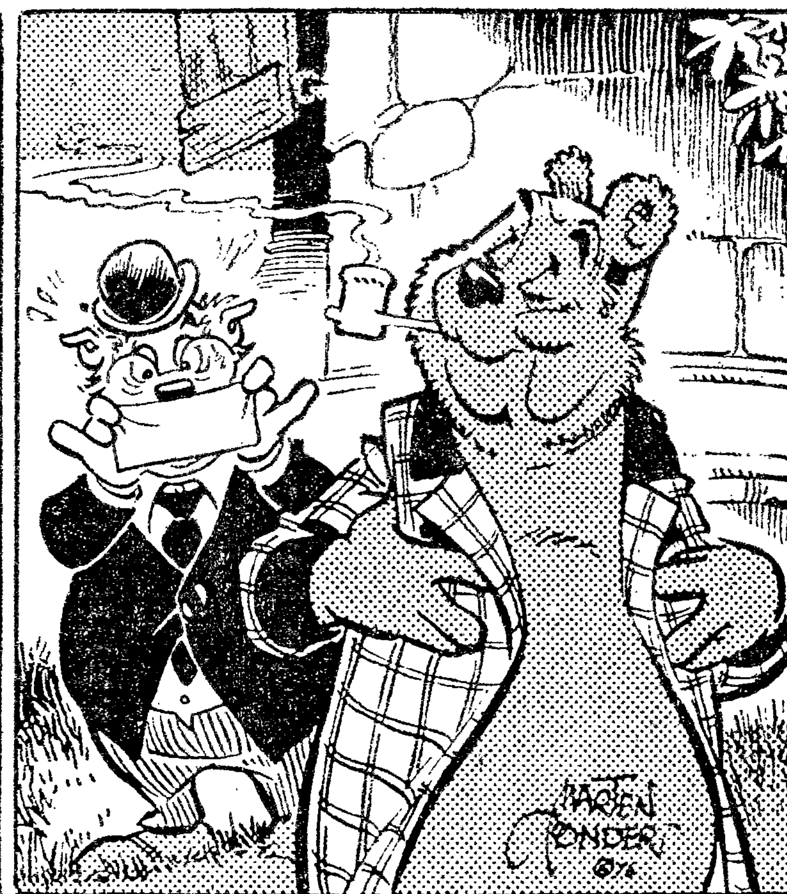

8667. De volgende morgen was het druilig weer en toen Tom Poes bij Bommelstein kwam, zag hij dat er niet veel kopers waren.
„Het is een droeve dag, als ik zo vrij mag zijn", zei de bediende Joost, die neerslachtig achteraan stond. „Maar toch kon ik niet wegblijven. Ik moet weten wat er gebeuren gaat met al die kamers die ik zoveel jaren beredderd heb, met uw welnemen...".
„Stilte, daarachter!", riep de ambtenaar Dorknoper, die de verkoping leidde. „Het is hier al genoeg lawaai, met die wind om de torens. Wie biedt er meer? Kom — een keurig onderhouden pand, met een prachtig uitzicht...".

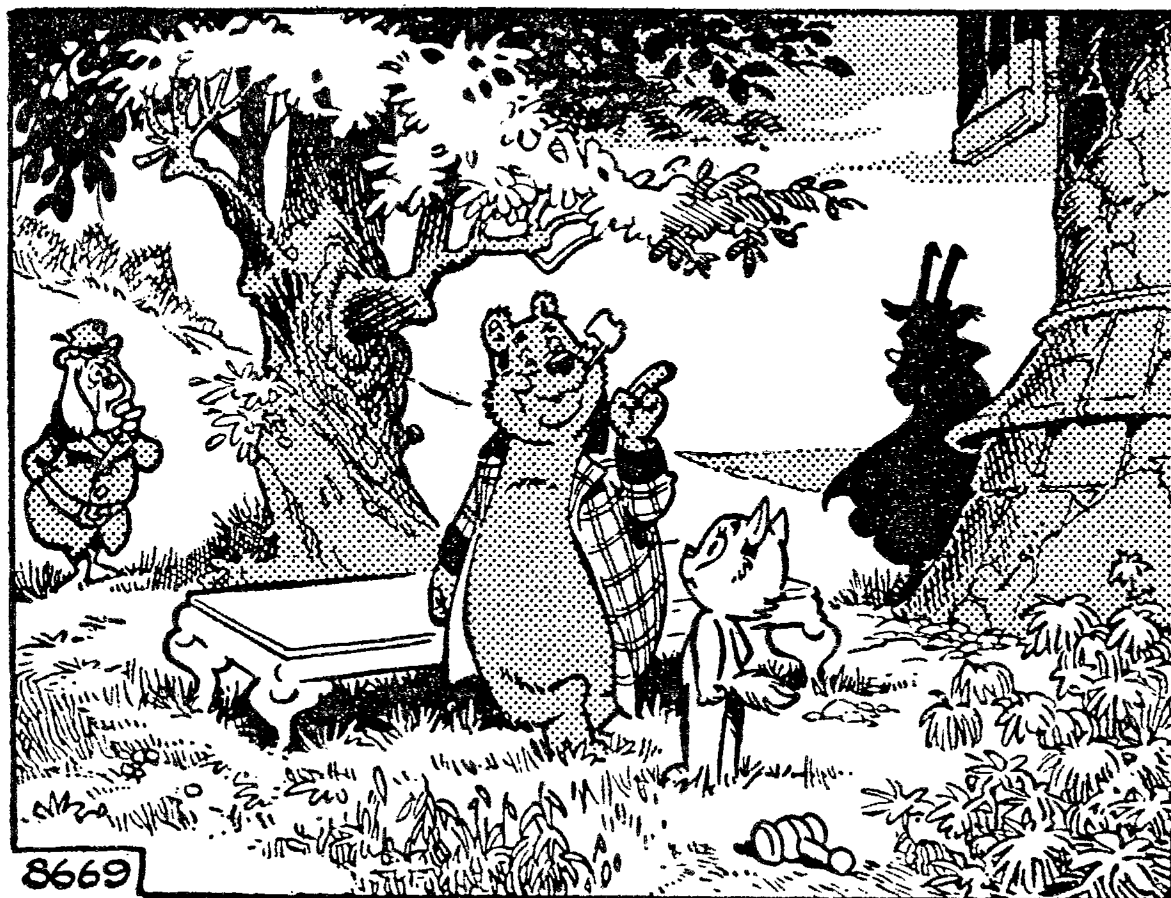
„Het gaat mij om het uitzicht", sprak de markies, die vooraan stond. „Zeuven duizend is me dat wel waard".
„Ik maak er tien van" riep de heer Fanth Mzn.
„Vijftien", hernam de edelman verveeld en daarop viel er een stilte.
„Vijftienduizend" herhaalde de beambte. „Niemand meer? Eenmaal... andermaal...".
„Tweemiljoendriehonderdvijftigduizend!", riep een heldere stem achter hem — en vanachter de noordkant van het oude slot trad heer Bommel tevoorschijn.

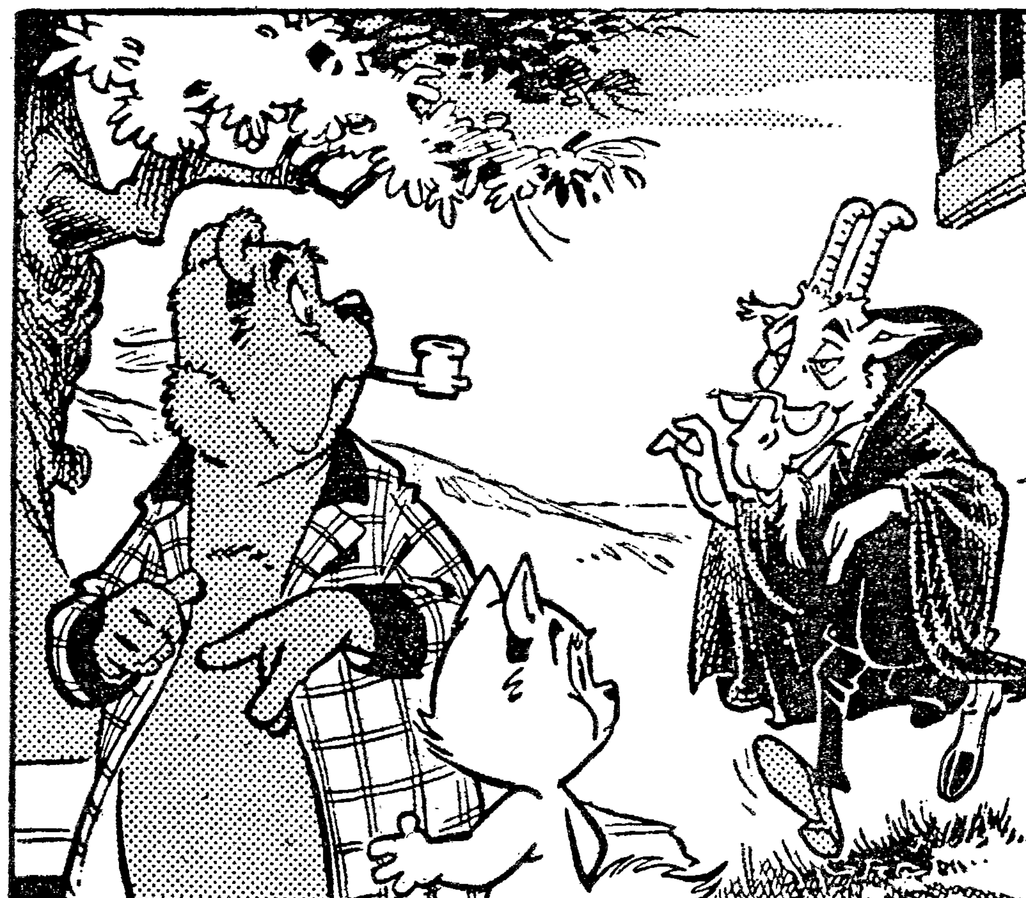

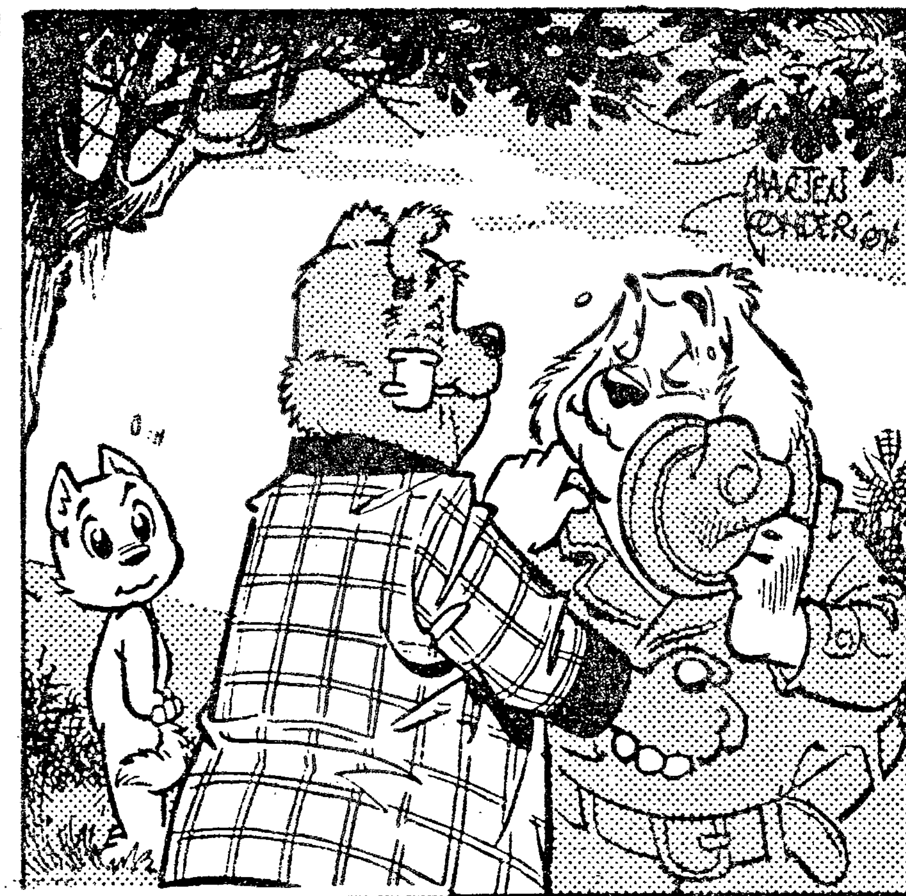
8668. Door de kille morgen liep professor Sickbock naar Bommelstein om kennis te gaan maken met de nieuwe eigenaar.
„Misschien kan ik met hem tot een overeenstemming geraken", dacht hij. „Het is wel bitter dat werkelijk grote vindingen afhankelijk zijn van minderwaardige metalen als goud. Terwijl men het hoofd vol muterende genen heeft, moet men zich bezig houden met het vergulden van stenen. Ach, al zou ik alleen maar het formatorium monadum uit het schroot kunnen redden...".
Met deze gedachte betrad hij het gazon, maar in de schaduw van de toren hield hij verbaasd de pas in. Inplaats van een nieuwe eigenaar stond heer Bommel daar voor de ambtenaar die de verkoping geleid had, en overhandigde hem een cheque.
„Hebt u terug van drie en een half miljoen?", vroeg hij glimlachend. „Ik vind het prettig om meteen even af te rekenen, want ik heb een hekel aan schulden, als heer zijnde. Zo gemakkelijk kunnen allerlei figuren beslag op iemand zijn bezittingen leggen, zodat zijn kroon door het slijk gehaald wordt, als u begrijpt wat ik bedoel".
De heer Dorknoper stond verbluft naar de cheque te kijken. Hij bestudeerde de handtekening, hield het papier tegen het licht en rook er tenslotte aandachtig aan.
„De Verenigde Olie Unies", mompelde hij eerbiedig. „Hij is echt. Het is mij een raadsel hoe zo'n Bommel het flikt. De heer Bommel wil ik zeggen. Maar het is evengoed zonde van alle zegels die ik geplakt heb".

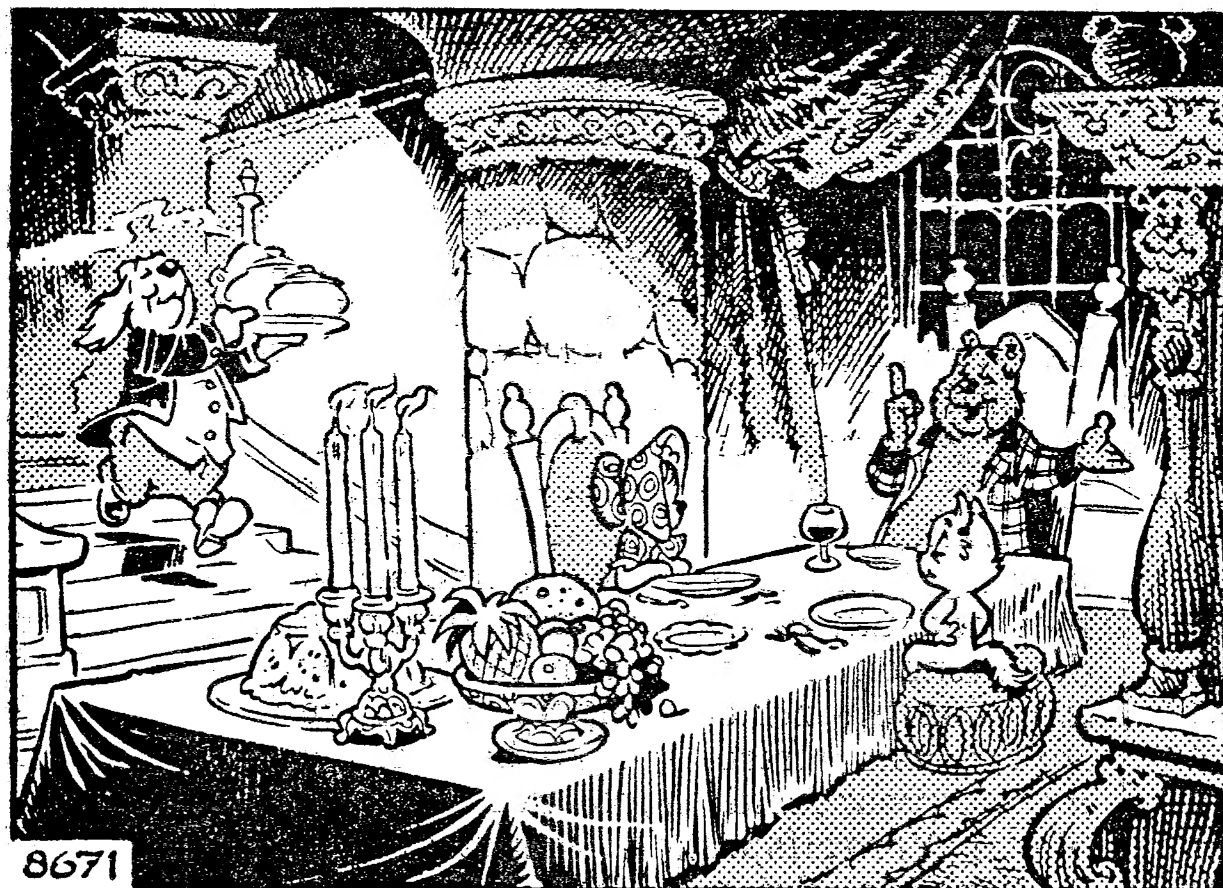

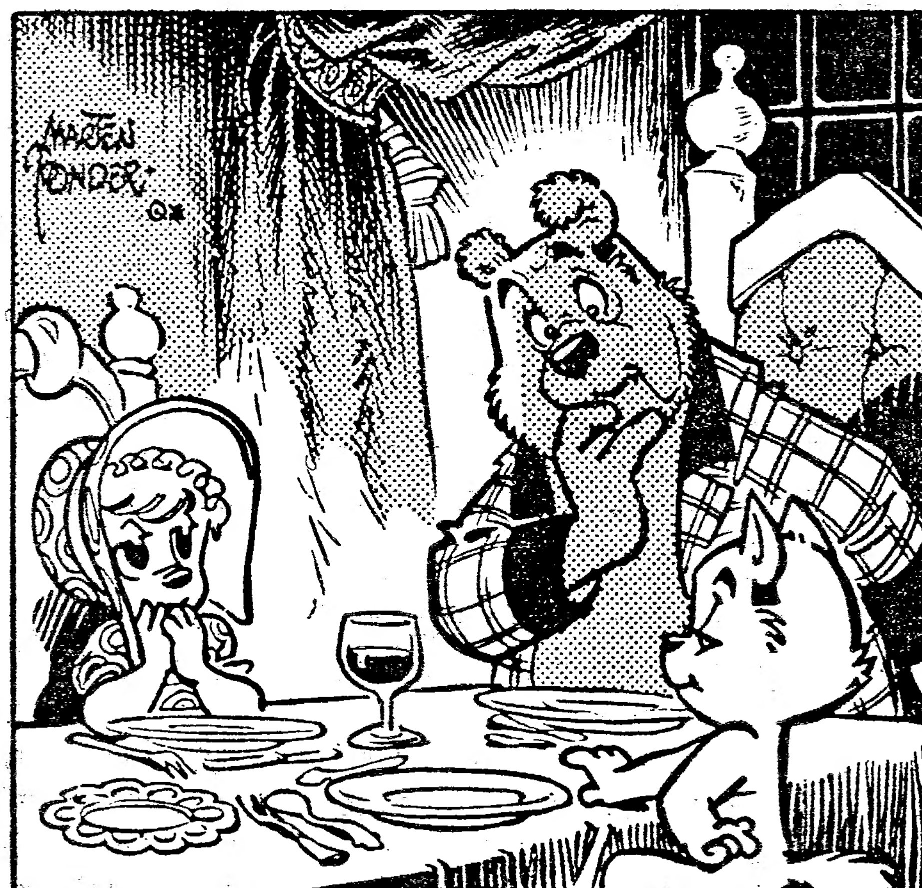

8669. De ambtenaar Dorknoper verdween haastig naar zijn kantoor om het beslag op te heffen en de afbetaling te regelen. Heer Bommel keek voldaan om zich heen en toen zag hij Tom Poes op zich afkomen.
„Dat was op het nippertje", zei die. „Maar het is gelukkig goed afgelopen".
„Ja", gaf heer Ollie toe en hij zuchtte tevreden. „En het mooie is dat ik het geld eerlijk verdiend heb, jonge vriend. Niet met namaakgoud of schurkerij. Je kan nooit raden waarmee".
„U hebt dat geld gekregen voor de roze brillen", zei Tom Poes.
„Hoe weet je dat?", vroeg heer Bommel verbaasd. „Het is waar! De bovenbazen hebben de roze-brillenmakerij gekocht. Niet omdat ze de moeilijkheden oplossen, maar omdat ze het gemakkelijker maken ze te verdragen. Dat zei Steenbreek, als je begrijpt wat ik bedoel".
„Ik begrijp het", zei Tom Poes. „Ellende is niet zo erg, als je er een zonnige kijk op hebt. Er moet een mooie zaak in de verkoop van die brillen zitten!"
Heer Ollie knikte trots, maar voordat hij iets kon zeggen, trad professor Sickbock uit de schaduwen te voorschijn.
„Gelukgewenst", sprak de geleerde. „Zo gaat het in de wereld. Grote geesten doen het werk en harde zakenlieden strijken het geld op. Ei, ik gun u uw winst mijn waarde. Maar het is wel bitter om nu weer de koude te worden ingestuurd, bij het vallen van de herfst".

8670. „Pas op!", zei Tom Poes waarschuwend. „Door Sickbocks schuld bent u in de moeilijkheden geraakt. Hij heeft u bedrogen en hij wilde u voor alle ellende laten opdraaien door dat contractje. Hij deugt niet!"
„Nee", gaf heer Bommel toe. „Maar hij heeft een aandeel in het herstel van de ondergang waarin ik mij had gestort, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik zie dat heel duidelijk in. Hij is de uitvinder van de roze brillen en daarom krijgt hij de helft van de winst".
Op het duistere gelaat van de professor verscheen een dunne glimlach. „Ei, dat is mooi van u, mijn waarde", sprak hij, terwijl hij heer Ollies cheque aannam. „Nu heb ik genoeg om mijn monade-proeven voort te zetten! Ge zult nog van me horen".
„Hm", zei Tom Poes, toen de geleerde opgeruimd wegliep. Maar heer Bommel trok tevreden aan zijn pijp.
„Niks hm", zei hij. „Als heer zijnde moet men de dingen breed zien. En nu hebben we na al deze ellende wel een maaltijd verdiend, wat jij? Hij kan echter slechts eenvoudig zijn, want ik sta overal alleen voor".
„Toch niet, heer Olivier", riep Joost, die nu vanachter een boom te voorschijn kwam. „Ik hoop dat u mij door de vingers wilt zien. Mijn ontslagname was ongepast, dat zie ik nu wel in. Vooral ook omdat mijn vier stukjes vanmorgen weer omhoog gegaan zijn, met uw goedvinden. Als u mij toestaat, wil ik gaarne in het vervolg de verzorging van een voedzame maaltijd weer op me nemen".
„Dat sta ik toe", zei heer Bommel opgelucht. „Laat het niet weer gebeuren, Joost, dan praten we er niet meer over".

8671 Heer Ollie had ook zijn buurvrouw uitgenodigd voor de maaltijd, die avond. „Tenslotte was u de enige die mij een riem door het hart stak, toen ik in laag water geraakt was", sprak hij. „Door u had ik genoeg levenskracht om mijn ragfijn spel voort te zetten. Want de vondst van de roze bril was toch wel iets bijzonders, zeg nu zelf".

„Ja", zei Tom Poes, „Dat vond Steenbreek ook, toen ik het hem vertelde".

Heer Bommel keek verbaasd op. „Wat heb jij hem verteld, als je begrijpt wat ik bedoel?", vroeg hij.

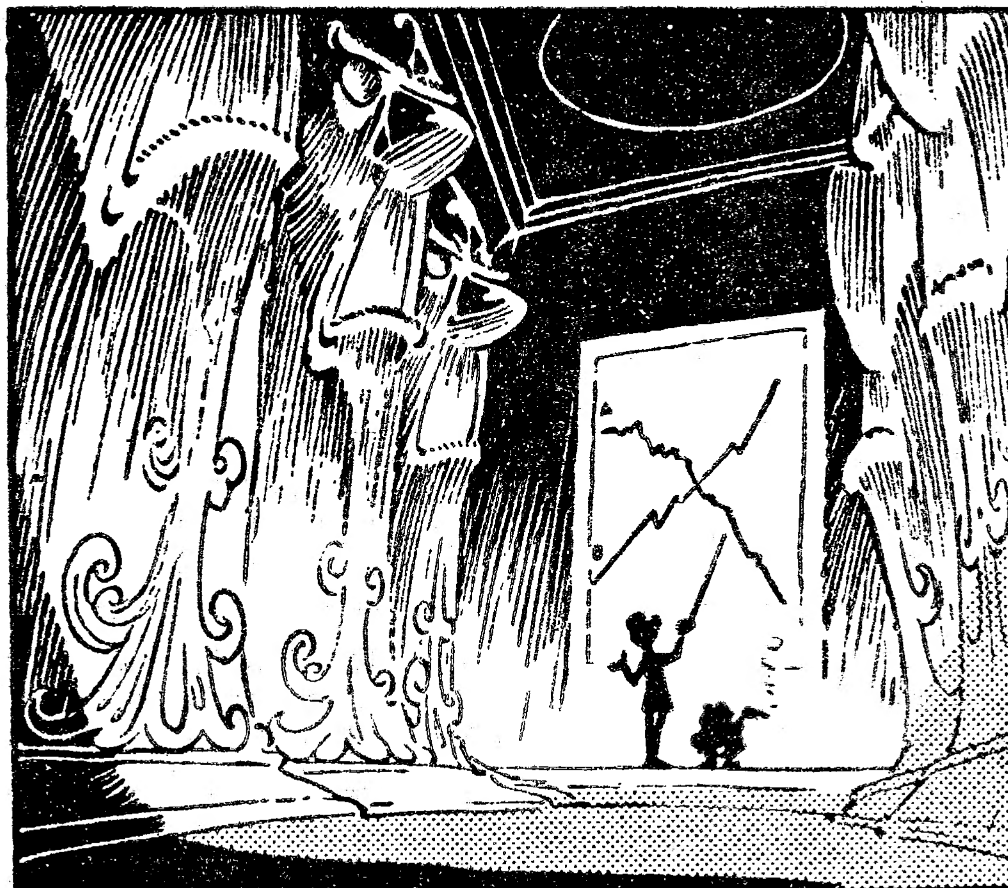
„Wel", zei Tom Poes, „dat u dat valse goud alleen maar gebruikt had om reclame te maken voor die roze glazen, natuurlijk. Ik vertelde AWS, dat dat uw ragfijn spel was, en toen heeft hij Steenbreek meteen in een helikopter gezet om u te zoeken".

„O", mompelde heer Ollie. „Zit het zo? Zat jij daar achter?" Hij frommelde in zijn zakken en haalde er een roze bril uit, die hij terneergeslagen opzette.

„Natuurlijk!", riep hij uit, terwijl een brede glimlach zijn trekken verhelderde. „Dat was uitstekend werk, jonge vriend! Ik had het zelf kunnen bedenken. Ach, als men de zaken zonnig bekijkt, zitten overal lichtkantjes aan".

„Wat kan je het toch enig zeggen, Ollie", zei Doddeltje bewonderend.

8672. De fabricage van roze brillen werd krachtig ter hand genomen en de verkoop was een groot succes. Geen wonder, het was een prettig artikel, dat zelfs op de Kleine Club een opwekkende invloed had.
„Het is heel eenvoudig", sprak de burgemeester bijvoorbeeld. „De investeringscurve moet omhooggebogen worden! Dan volgt de rest vanzelf. Soepel ombuigen natuurlijk, met inachtneming van de eisen die zich in het huidig bestand voordoen. Het zal met grote zorg moeten geschieden, zodat...".
De markies de Canteclaer luisterde niet langer en verliet met een korte groet het vertrek.
„Parbleu", prevelde hij. „Het huidige, slappe beleid is stuitend. Trouwens, die zonnebrillen zijn uiterst vulgair naar mijn mening".
Maar de edelman was een uitzondering, zoals ook secretaris Steenbreek vaststelde, toen hij zijn werkgever een overzicht van de omzet gaf.
„Zoals u ziet gaat de lijn A steil naar beneden", sprak hij. „Dat geeft een beeld van de zakelijke ontwikkeling".
„Ja, ja", zei AWS. „Dat is wiedes. Maar wat is die andere lijn? Lijn B, die daar zo steil omhoog gaat?"
„Dat is de verkoop van de roze glazen", verklaarde de secretaris. „Die is heel bevredigend. Maar het is natuurlijk maar een klein postje op de balans. Héél klein, AWS!"
„Klein visje, zoet visje", schertste de magnaat. „Het gaat er om een zonnige kijk op de dingen te houden, vandaag-de-dag".

— EINDE VAN DIT VERHAAL —

761025

„Beste Oplettende Lezertjes, ik heb zojuist een brief ontvangen van mijn pater spiritualis, Heer Marten Toonder, dat hij even uit wil blazen van de vermoeienissen van mijn gisteren afgelopen avonturen. Hoewel ik zelf nooit zo gauw de moed zou opgeven, ben ik ruimhartig genoeg om begrip te kunnen opbrengen voor zijn wens. Je moet nooit overdrijven Ollie, placht mijn goede vader te zeggen, creëren is recreëren en omgekeerd — en daar houd ik mij aan. (Of zei hij: fileren is defileren?; dat weet ik echt niet meer.) Maar stel U gerust, het uitblazen van vader Toonder zal van korte duur zijn. Dinsdag 2 november voert hij mij weer ten tonele — een hele gebeurtenis, al zeg ik het zelf — in een geheel nieuw en origineel verhaal: Heer Bommel en de grijze Kunsten.

Tot dan dus. Uw U toegenegen Ollie B. Bommel."

761026

Heer Bommel en de Zonnige Kijk

door Marten Toonder